Limburgs Dagblad

Vliegemepper

Vrijdag 1 november 1991

73e jaargang nr. 258.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

Mini-dosis aspirine beter tegen infarcten

UTRECHT – Een mini-dosis van 30 milligram aspirine per dag verkleint de kans op een ernstig hersen- of hartinfarct net zo goed als de tot nog toe gebruikelijke tienvoudige dosis. De lage dosis voorkomt vaak bijwerkingen, zoals maagbloedingen, en is dus een aanmerkelijke verbetering.

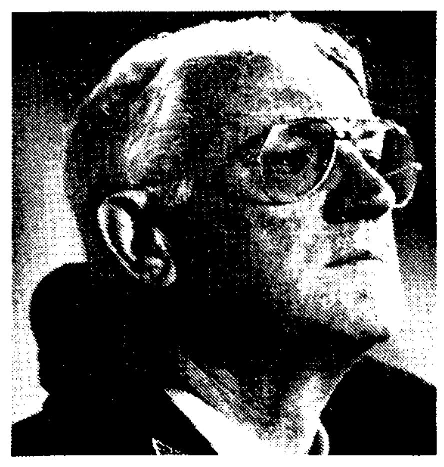
Dat is de conclusie uit het grootste onderzoek dat ooit is gehouden (onder 3131 patiënten) naar het voorkomen van een ernstig hersen- of hartinfarct. Aan het onderzoek, onder leiding van het Academisch Ziekenhuis Utrecht, namen 63 Nederlandse ziekenhuizen deel.

Flinke doses aspirine worden tot nog toe voorgeschreven aan patiënten, die al een licht 'waarschuwend' infarct hebben gehad.

Het onderzoek toont aan, dat slechts 30 in plaats van 300 milligram aspirine evengoed werkt ter voorkoming van een zwaardere aanval. Zonder aspirine hebben lichte infarctpatiënten een kans van 7 tot 12 procent op (zware) invaliditeit of dood, met aspirine is die kans 25 procent minder.

● Nada van Nie en Koen Wouters

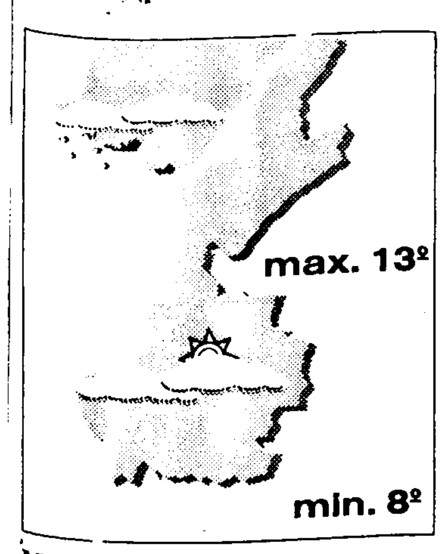
● Fortuna-trainer Kessler

Verhoging tarieven van baan

DEN HAAG – De extra tariefsverhogingen voor het stad- en streekvervoer zijn voorlopig weer van de baan. Het dreigement van minister Maij (Verkeer) heeft ertoe geleid dat de vervoersbedrijven opnieuw gaan onderzoeken of ze in de komende jaren de 102 miljoen gulden niet kunnen ophoesten door nog doelmatiger te werken. In de zomer van 1992 wordt bekeken of dat inderdaad lukt en of de tariefsverhogingen dan helemaal achterwege kunnen blijven.

Maij heeft haar zin gekregen. Door te dreigen dat de passagiers in 1992 en 1993 zes procent (en het jaar daarop drie procent) meer voor het bus- en tramkaartje moeten gaan betalen, zette zij de vervoersbedrijven onder druk. Want een dergelijke prijsstijging, bovenop de al afgesproken tariefsverhoging van zes procent per jaar tot 1994, zou voor het gebruik van het openbaar vervoer wel eens desastreus kunnen zijn.

In een gesprek met de minister gisteren hebben de bedrijven het 'aanbod' van de minister om efficiënter te gaan werken en zo het bedrag binnen te krijgen, aanvaard. Randvoorwaarde blijft voor de openbaar vervoersbedrijven wel dat er geen gedwongen ontslagen vallen en de dienstverlening kwalitatief niet slechter wordt.

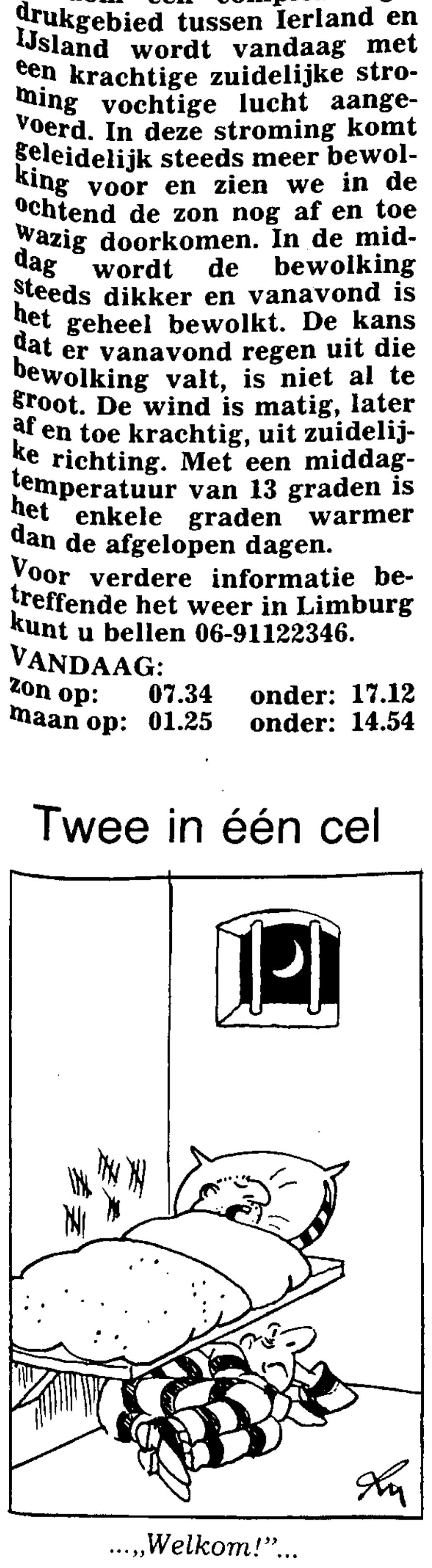

MEER WIND
Rondom een complex lagedrukgebied tussen Ierland en IJsland wordt vandaag met een krachtige zuidelijke stroming vochtige lucht aangevoerd. In deze stroming komt geleidelijk steeds meer bewolking voor en zien we in de ochtend de zon nog af en toe wazig doorkomen. In de middag wordt de bewolking steeds dikker en vanavond is het geheel bewolkt. De kans dat er vanavond regen uit die bewolking valt, is niet al te groot. De wind is matig, later af en toe krachtig, uit zuidelijke richting. Met een middagtemperatuur van 13 graden is het enkele graden warmer dan de afgelopen dagen.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 07.34 onder: 17.12
maan op: 01.25 onder: 14.54

Twee in één cel

...„Welkom!"...

Na juridische procedures harde actie tegen nachtvluchten

Blokkade vliegveld dreigt

Van onze verslaggever

BEEK – Er komen binnenkort blokkades van het luchtruim om nachtvluchten vanaf het vliegveld in Beek onmogelijk te maken. Dat heeft de Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek gisteren aangekondigd. De blokkades zijn het zoveelste wapen in haar strijd tegen het nachtelijk verkeer op Luchthaven Maastricht.

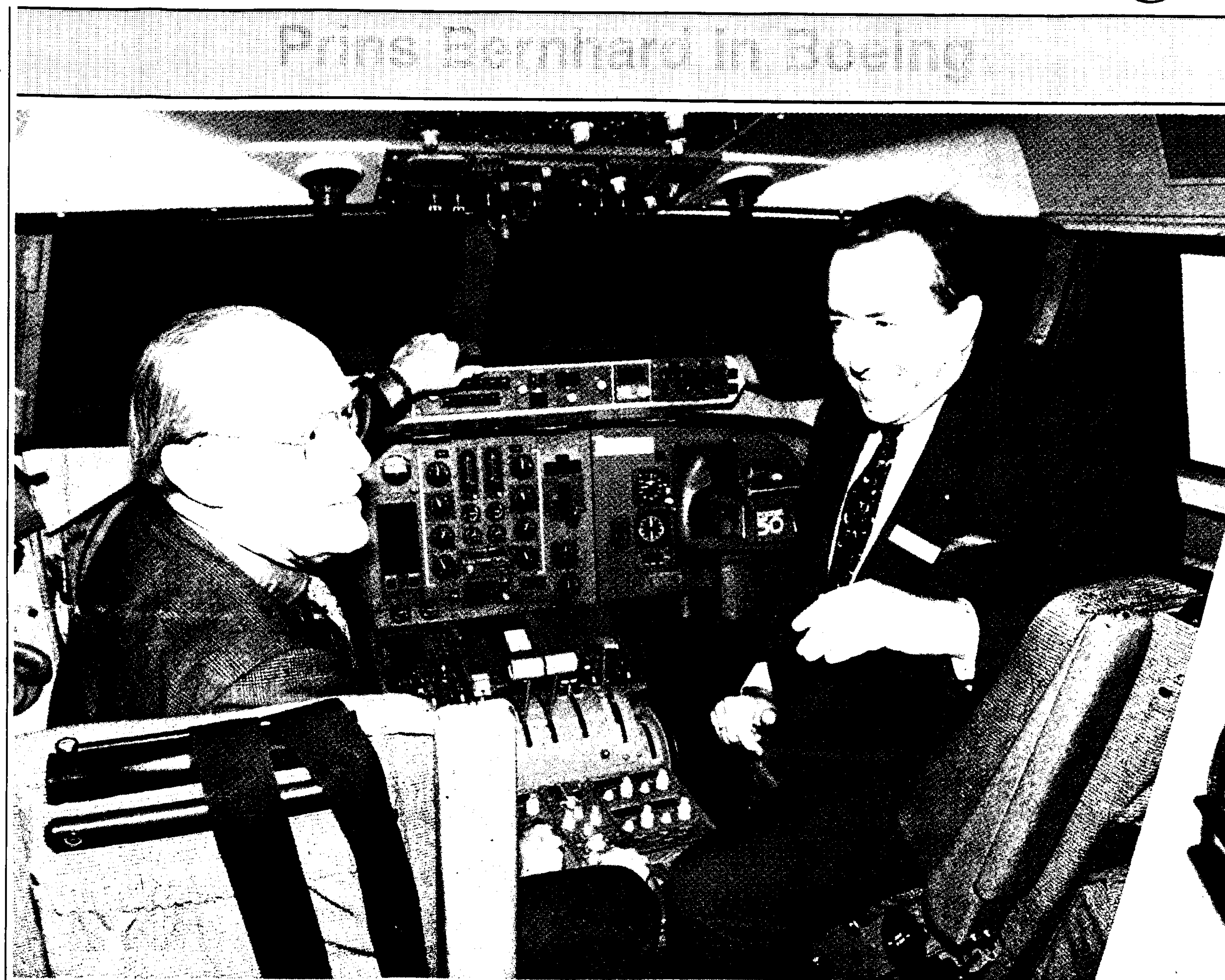
Volgens voorzitter W. Willems rest de Vereniging na jarenlang procederen niets anders dan zelf harde, praktische stappen te ondernemen tegen dergelijke vluchten nu de Rijksoverheid kennelijk niet overgaat tot een aparte geluidzonering van de bestaande Noord-zuidbaan. Hij leidt dat af uit het feit dat het Rijk geen gevolg heeft gegeven aan het op 3 oktober jl. gestelde ultimatum, binnen vier weken te starten met de zoneringsprocedure voor de Noord-zuidbaan.

Op welke manieren de vereniging vluchten tussen 23 en 4 uur zou gaan frustreren, wilde hij niet zeggen. „We zijn serieus met de voorbereidingen bezig, maar laten het achterste van onze tong niet zien." In Verenigingskringen is het oplaten van ballonnen in de omgeving van de landingsbaan herhaaldelijk als hard actiemiddel genoemd.

De Vereniging wil de veiligheid van piloten en omwonenden niet in gevaar brengen. Daarom is koeriersbedrijf Emery Worldwide – de enige firma die momenteel frequent nachtvluchten op 'Beek' uitvoert – gisteren schriftelijk verzocht aan te geven hoelang van tevoren blokkades moeten worden aangekondigd.

Vliegveld-directeur H. Messelink ziet de aangekondigde acties als vorm van terrorisme, waardoor de veiligheid van luchtvaart en bevolking rechtstreeks bedreigd wordt. Messelink heeft burgemeester Van Goethem van Beek, verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid in de omgeving van de luchthaven, dan ook verzocht de zaak aan de politie voor te leggen. Van Goethem zei gisteravond dat hij alle hem ter beschikking staande middelen zou inzetten om een actie zoals de vereniging die aankondigt, te voorkomen.

Zie verder pagina 18
● **'Hier herken ik de vereniging niet in'**

● *Prins Bernard was gisteren het middelpunt van een uitbreidingsfeest van het vluchtnabootsbedrijf FSC in Beek. FSC (Friendship Simulation Company) nam vier nieuwe vluchtnabootsers in gebruik. De prins, die in het bezit is van een vliegbrevet, mocht zelf even onderzoeken hoe het is om een Boeing 757/767 te besturen.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Zie verder pagina 17
● **Oefenbedrijf breidt uit door Golfoorlog**

Advies Commissie:

'Strengere geluidnorm'

Van onze verslaggever

GELEEN – Bij de ontwikkeling van Luchthaven Maastricht zou wat de geluidproduktie van vliegverkeer betreft zoveel mogelijk moeten worden toegewerkt naar de streefwaarde van de Duitse professor Barbara Griefahn. Dit stelt de commissie die de 30.000 bezwaren tegen de aanleg van de Oost-westbaan heeft beoordeeld in een advies dat vandaag bij minister Maij-Weggen in de bus valt. Het is het belangrijkste van de in totaal 28 kernpunten waarop de bewindsvrouw van advies wordt gediend.

De commissie vindt niet dat de norm die in de concept-plannen voor de tweede baan is opgenomen (Griefahn-grenswaarde) voor de toekomst afdoende bescherming biedt aan de tienduizenden omwonenden van het vliegveld. Ze haakt hiermee aan bij de uitkomst van een onderzoeksrapport dat de Gezondheidsraad onlangs aan de regering heeft uitgebracht. Grofweg gesteld komt de grenswaarde neer op geluidspieken van 60 decibel, en de streefwaarde op pieken van 55 decibel.

Zie verder pagina 18
● **Isoleren van meer woningen nodig**

Partijen bereiken compromis over plaats voor gesprekken

Vervolg conferentie zondag in Madrid

Van onze correspondent

MADRID – De vredesconferentie over het Midden-Oosten, die woensdag in de Spaanse hoofdstad begon, krijgt zondag in Madrid een vervolg. Ondanks scherpe tegenstellingen tussen met name Israël en Syrië over de plaats waar het vervolgoverleg zou moeten plaatsvinden, zijn de twee protagonisten van de vredesconferentie, de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken James Baker en zijn Sovjet-collega Boris Pankin, erin geslaagd alle betrokken partijen op één lijn te brengen.

Syrië wilde de zogenaamde bilaterale onderhandelingen in Madrid voortzetten, terwijl Israël zijn voorkeur voor de eigen regio had laten blijken.

Het bereikte compromis houdt in, dat de Israëlische, Libanese, Syrische en de samengestelde Jordaans-Palestijnse delegaties zich zondag (en mogelijk ook maandag) zullen opsplitsen en bilateraal over procedurele kwesties gaan praten. Die bilaterale gesprekken kunnen vervolgens ten alle tijde worden voortgezet, terwijl over twee weken ook regionale gesprekken moeten beginnen. De plaats daarvoor staat nog niet vast, maar Israël heeft al laten weten, dat voor die gesprekken de eigen regio de voorkeur verdient, dus beurtelings in Israël zelf en in de andere Arabische landen. Het ziet er naar uit, dat ook die kwestie voor Israël op een nederlaag uitloopt. Steden als Den Haag, Lausanne, Madrid en Washington worden genoemd als het meest voor de hand liggend alternatief.

Oorlog

De Israëlische minister van Huisvesting, Ariel Sharon, beschuldigt de Arabische landen ervan voorbereidingen te treffen voor een oorlog tegen Israël. Sharon doet zijn uitspraak in een vraaggesprek met het weekblad Le Figaro Magazine, dat vandaag wordt gepubliceerd. De minister spreekt zich in het interview uit tegen de Israëlische deelname aan de Midden-Oostenconferentie in Madrid.

Minister Hans Van den Broek van Buitenlandse Zaken vindt dat de Palestijnen in hun toespraak een opvallend handreiking gedaan hebben aan Israël. Door uit te gaan van de grenzen van Israël van vóór 1967, zo zei de minister, erkennen zij in principe het bestaansrecht van de staat Israël. Bovendien hebben zij voor het eerst openlijk gezegd voorstander te zijn van een confederatie met Jordanië. Van den Broek zei dit gisteravond na een persoonlijk onderhoud met de Palestijnse delegatieleider Haider Abdul Shafi.

Zie verder pagina 4
● **Dialoog van doven tijdens vredestop**

Stakingen bij Renault

Produktie bij Volvo langer stil

Van onze redactie economie

BORN – De fabriek van Volvo Car BV in Born ligt hoogstwaarschijnlijk ook de volgende week stil. Naarmate de staking bij Renault in Frankrijk voortduurt daalt de kans op een spoedige hervatting van de autoproduktie. Sinds afgelopen dinsdag is in Born geen auto meer geproduceerd wegens gebrek aan motoren. Renault is de exclusieve motorleverancier voor de 400-serie die in Born wordt gemaakt.

De Volvo-directie heeft gisteravond een besluit genomen over een verdere produktiestop. Hoe het besluit precies uitviel, wilde een woordvoerder echter niet zeggen, omdat eerst het betrokken personeel wordt ingelicht. Een ingewijde bevestigde echter dat ook volgende week nog niet met de produktie begonnen kan worden.

Een nieuwe week stilliggen betekent een ramp voor het toch al zo kwetsbare autobedrijf. Volvo zou ook zonder deze kwestie dit jaar flink verlies maken. Een staking maakt de financiële situatie echter nog een stuk beroerder. Het bedrijf verliest door de 'droogligging' op het ogenblik circa 8,5 miljoen gulden per week.

Aanvankelijk lag het in de bedoeling om vanaf dinsdag 5 november de produktie te hervatten. De aanvoer van motoren uit Frankrijk is echter nog steeds niet op gang gekomen. In de motorenfabriek van Renault in het Franse Cléon wordt nog altijd gestaakt. Vast staat dat ook vandaag het werk niet wordt hervat, omdat in Frankrijk Allerheiligen een officiële vrije dag is.

'Irak verbergt biologische wapens'

NEW YORK – De speciale commissie van de Verenigde Naties die belast is met de vernietiging van de massa-vernietigingswapens van Irak vermoedt dat Bagdad installingen voor de ontwikkeling en produktie van biologische wapens verborgen houdt. Dat stelt een team van inspecteurs van de VN gisteren in een verklaring.

Het team, dat Irak van 20 september tot 3 oktober bezocht, heeft geen biologische wapens of de faciliteiten om die te maken aangetroffen. De inspecteurs gaan er echter van uit dat Irak's onderzoeksprogramma voor biologische wapens 'logischerwijze een plan bevat voor de ontwikkeling en produktie van wapens, wellicht op een plaats die nog niet is vastgesteld'.

Het VN-team bezocht tien verschillende instellingen, waarvan vier onverwacht. De Iraakse autoriteiten gaven in augustus toe zij onderzoek hadden gedaan naar mogelijke biologische wapens.

8 710404 400017

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Thelma and Louise, vr t.m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m do 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 15 uur. **Rivoli:** Out for justice, vr t/m zo 19.15 en 21.15 uur, ma t/m do 18.45 en 20.45 uur, za zo ook 16.15 uur. Lady en de vagebond, za zo 14.30 uur. **Maxim:** Dying young, dag. 18.30 en 20.45 uur, za zo ook 15 uur. **H5:** Terminator 2, dag. 14.30 18 en 21 uur. Robin Hood; prince of thieves, dag. 14 18.15 en 21.15 uur. Intensive Care, dag. 14 19 en 21.15 uur, za zo ook 16 uur. Another You, dag. 19 en 21.30 uur, vr ma di do ook 14 uur. Assepoester, za zo wo 14 en 15.30 uur, za zo ook 17 uur. The naked gun 2 1 2, dag. 19 en 21.15 uur, vr ma di do ook 14 uur. Beertje Sebastiaan, za zo wo 14 en 15.30 uur, za zo ook 17 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Another you, vr t/m zo 20 uur. Point Break, vr t/m zo 22.15 uur. De kleine zeemeermin, zo 18 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: An angel at my table, wo 20 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Thelma and Louise, dag. 18.30 en 21.15 uur, vr ook 14.30 uur. De kleine zeemeermin, za wo 14.30 uur, zo 15 uur. Opera cyclus: La Boheme, zo 13 uur. Dying young, dag. 18.30 en 21.15 uur, vr za wo ook 14.30 uur, zo ook 13.30 en 16 uur. Prospero's books, dag. 18.30 en 21.15 uur, vr t/m zo en wo ook 14.30 uur. Intensive care, dag. 18.30 en 21.15 uur, vr za wo ook 14.30 uur, zo ook 13.30 en 16 uur. **Ciné-K:** Regarding Henri, dag. 21.15 uur. **Cinema-Palace:** Terminator 2, dag. 20.30 uur, vr t/m zo en wo ook 17 uur, za zo wo ook 13.45 uur. Robin Hood; prince of thieves, dag. 20.45 uur, vr t/m zo en wo ook 17.15 uur, za zo wo ook 14 uur. Another You, dag. 129.15 en 21.30 uur. Assepoester, za zo wo 14 en 16 uur. **Lumière: La vie et rien d'autre, dag. 20 uur. Dochters van de Nijl, dag. 21 uur. De Provincie, dag. 22 uur.**

● *Richard Pryor in 'Another you'*

● GELEEN

Roxy: Terminator 2, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** Robin Hood; prince of thieves, dag. 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● SITTARD

Forum: Terminator 2, dag. 20.30 uur, zo ook 14 uur. Regarding Henri, dag. 20.30 uur. Assepoester, za zo wo 14 uur. **Filmhuis Sittard:** La captive du desert, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Terminator 2, dag. beh. wo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur. The naked gun 2 1/2, dag. beh. wo 20.30 uur, zo ook 17.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Terminator 2, dag. 20.30 uur, zo ook 14.30 en 17 uur. **Royaline:** Robin Hood; prince of thieves, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Turtles 2, zo wo 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** La captive du desert, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Venlo: La captive du desert, di 20.30 uur.

'Intensive Care' op verkeerde momenten eng

Dat idolen die hoog scoren bij tieners het niet per definitie goed doen als hoofdrolspeler in een film, blijkt uit de nieuwe Nederlandse speelfilm 'Intensive Care'.

Door de makers werd 'Intensive Care', met Nada van Nie en Koen Wauters in de hoofdrol, gepresenteerd als Nederlands eerste echte horrorfilm met de extra vermelding een bloedstollende thriller te zijn. Het resultaat blijkt niet meer dan een film vol schoonheidsfoutjes en voorspelbare gruwelijkheden, die niet kan tippen aan Nederlandse eerste èchte enge film 'De Lift' van Dick Maas.

Een film waarmee regisseuse Dorna de Rouveroy, die met 'Intensive Care' haar eerste lange speelfilm maakte, beoogt ook op te Amerikaanse markt te scoren, gezien het internationale tintje dat ze aan de film geeft. Het Amerikaanse bier in de ijskast, een Hollywood-veteraan George Kennedy, en de Engelse woorden die hier en daar gebruikt worden door Nederlandse acteurs, hebben geen enkele functie en zijn volstrekt misplaatst. De Rouveroy vergeet af te rekenen met de typisch Nederlandse onvolmaakthe-

recensie

den die de film een onwaarschijnlijk karakter geven. Zo staan de ruitenwissers van de auto aan, terwijl het niet regent en wordt er getelefoneerd met een toestel waarvan even tevoren de kabel is doorgesneden.

Cliché

De portie horror is van een clichématige aanpak. De enge momenten zijn voorspelbaar, de muziek zet op de verkeerde momenten in, het bloed dat spuit, ziet er onecht uit.
Voor middelbare scholieren, de doelgroep waar de producent op mikt, bevat de film echter alle ingrediënten die een tienerleven interessant maken. Hoe mooi de bruine ree-ogen van Koen Wauters ook zijn, in zijn rol als verpleger verliest hij echter het imago van ideale schoonzoon en tieneridool van duizenden meisjes. Hij wordt ongewenst intiem, valt verpleegsters lastig en raakt slaags met de opdringerige buurjongen.

De constant zeer nadrukkelijk aanwezige zware ademhaling van het monster prof. Bruckner lijkt regelrecht overgenomen van films als 'Halloween' en 'Amsterdamned'.

● *Koen Wauters en Nada van Nie in 'Intensive Care'*

Achterhaald

'Intensive Care' vertelt het verhaal van een chirurg, prof. Bruckner, die na een auto-ongeluk in coma raakt, hieruit na zeven jaar ontwaakt en aan het moorden slaat. Verpleger Peter, gespeeld door Koen Wauters, die dan de ronde doet op de comazaal, ontdekt niet dat de professor ontsnapt is en hem naar huis achtervolgt. Hij is met zijn gedachten bij zijn mooie buurmeisje Amy (Nada van Nie) op wie hij al jaren verliefd is.

Op Oudejaarsavond wil Peter de relatie met Amy herstellen en haar nieuwe vriendje, de lefgozer Ted, de deur uitwerken. Prof. Bruckner laat het echter niet zo ver komen. Nieuwsgierige voorbijgangers en onraad ruikende politiemensen worden op een lugubere manier aan hun einde gebracht. Peter en Amy ontsnappen na een lange, angstige nacht vol gruwelen aan het onvernietigbare monster.

Voor een middelbare scholier een manier om zich te identificeren met de 'helden' in de film, voor de beter gevoede filmkenner een opeenstapeling van achterhaalde technieken die in 1991 toch op zijn minst technisch goed in elkaar moeten zitten. Tenminste, als je wilt scoren.

G.R.

Te zien in Mabi Maastricht

Schwarzenegger zelf weg van 'Kindergarten'

Met 'Terminator 2: Jugdment Day' heeft Arnold Schwarzenegger weliswaar goudgeld verdiend - minimaal dertig miljoen gulden - maar het is niet zijn favoriete film.
Dat is 'Kindergarten Cop', waarin 's werelds best betaalde filmster een politieagent neerzet die als onderwijzer ondergronds gaat om een kindermoordenaar op te sporen. „Eindelijk hoefde ik eens niet uit de kleren om als acteur (h)erkend te worden. Ik kijk voldaan terug op 'Kindergarten Cop', omdat ik daar een rechercheur kon neerzetten die merkt dat hij met zijn keiharde aanpak, nodig om boeven te vangen, geen enkele greep krijgt op een klas vol scholieren. Vooral de combinatie van komedie en actie spreekt mij zeer aan," verduidelijkte de uit Oostenrijks graniet opgetrokken Schwarzenegger onlangs.

Weekeinde rond Paolo Pasolini in Lumière

Filmtheater Lumière in Maastricht houdt van vrijdag 8 t/m zondag 10 november een filmeducatief weekeinde rond de gevierde Italiaanse regisseur Pier Paolo Pasolini.
Het weekeinde omvat een drietal lezingen door Marc Westerman en Hans van Driel over Pasolini als mens, als regisseur en de literaire traditie waarmee hij zich verwant voelde. Daarnaast worden zes van zijn films vertoond: Mamma Roma (1952), Il Vangelo secundo Matteo (1964), Epido Re (1967), Teorema (1968), Medea (1970) en Decamerone (1971).

Voor meer informatie over het Pasolini-weekeinde: theater Lumière, telefoon 043-214080.

● *Regisseur Pasolini*

Oplossing van gisteren

Ook Nada van Nie lonkt naar carrière in Verenigde Staten

'Niet meer dat lieve onschuldige meisje'

MAASTRICHT - „Ik voelde me gevleid dat ze me vroegen voor deze rol. Ik hoefde niet eens een screentest te doen," vertelt Nada van Nie na afloop van de perspremière van de nieuwe Nederlandse speelfilm 'Intensive Care' die vandaag in première gaat.
„Eindelijk ben ik af van het imago dat ik aan mijn eerste hoofdrol als 'Honneponnetje' heb overgehouden", verzucht ze. „In deze film heb ik toch duidelijk laten zien niet meer dat lieve, onschuldige meisje te zijn, een rol die me twee jaar lang werd toebedicht."

In 'Intensive Care' speelt Nada voornamelijk de rol van het bange wezeltje dat met opengesperde ogen de doodsangst van een achternagezeten tiener uitbeeldt.
„Als ik het maar spannend vind om te doen. En als het steeds maar weer anders is. In mijn volgende film speel ik de rol van een meisje dat er psychisch aan onderdoor gaat. Lijkt me een uitdaging."
Uiteindelijk hoopt de 24-jarige Amsterdamse het, zoals vele acteurs en actrices van eigen bodem, in Amerika te gaan maken.
Nu geniet ze nog van het leven dat ze hier leidt. Ze woont in een oud huis in het hartje van Amsterdam. Alleen met haar hond. „Ik geniet er van om lekker thuis op de bank te zitten met een boek. Die kouwe kak die het filmwereldje met zich meebrengt, spreekt me niet altijd aan."
Nada van Nie, ook als presentatrice te zien van de programma's 'Blizz' en het nieuwe 'O, zit dat zo', zegt dat haar voorkeur toch uit gaat naar film. „Ik zeg niet tegen elke rol ja. Alleen als ik er heel veel van kan leren, dat is mijn criterium."
Nada speelt in 'Intensive Care' het wispelturige vriendinnetje van tieneridool Koen Wauters. „Ik ben gecharmeerd van zijn imago, hij heeft de mooiste ogen van de hele wereld", verklapt ze. Beiden hadden inspraak in de film. Zo vonden ze dat een liefdesscene, die niet voorkwam in het originele script, per se mee moest in de film. „Het is een film voor jongeren, onze liefde overwint alles, dat is toch alles wat tieners willen horen".

graziella runchina

● *Nada van Nie in de hal van Mabi in Maastricht*

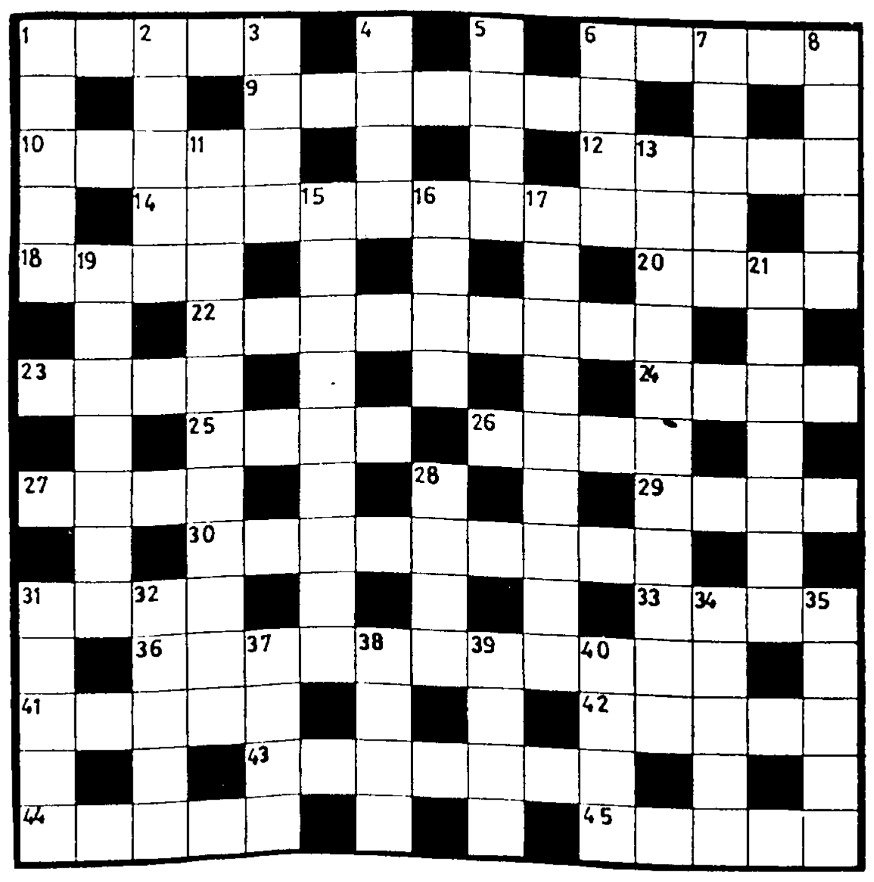
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Maastrichtenaar bedacht script 'Intensive Care'

MAASTRICHT - Het originele script voor 'Intensive Care' werd zes jaar geleden gemaakt door de Maastrichtse scenarioschrijver Hans Heijnen.
„Het oorspronkelijke verhaal was veel burgerlijker, provinciaal zelfs," zegt Heijnen. Het verhaal speelde zich af tijdens de carnavalsdagen in Limburg en had als originele titel 'Bloedlink'. Het script van Heijnen lag zes jaar in een bureaula totdat het onder ogen kwam van producent Ruud den Drijver, die er wel brood in zag. Drijver wilde er een Benelux-produkt van maken, veranderde belangrijke details in het scenario en versterkte de betrekkelijk eenvoudige film van Heijnen met een aantal speciale effecten.

„Die hele love-story, de rode draad in de film, kwam niet voor in de eerste versie van het verhaal," zegt Heijnen. „Het was een simpel verhaal, zonder romantiek. Het was wel griezelig, maar op een obscure manier. Geschikt voor een klein publiek, niet voor de grote massa. Blijkbaar wil de gemiddelde Nederlander toch een ander soort film. Ik had het zelf niet zo gemaakt, maar ben nu toch wel tevreden met het resultaat."
Hans Heijnen maakte eerder de korte film 'De Vlieg' waarin twee jonge Nederlandse acteurs moesten debuteren.

puzzel van de dag

Horizontaal: 1. lijst; 6. misdaad; 9. arglistkuiperij; 10. strelen; 12. kortschrift; 14. het aanhoudend herstellen; 18. deel v.d. voet; 20. vals-gemeen; 22. begripsbepaling; 23. insektenlarve; 24. rij; 25. gezellig; 26. uitgedorste halmen; 27. gazen balletrokje; 29. plek-plaats; 30. trappende breken; 31. houtsoort; 33. Nederl. munt; 36. heliograaf; 41. kiezels; 42. het aanwezig zijn, elders; 43. serieus; 44. bloem; 45. larve v.d. langpotenmug.

Verticaal: 1. gebak; 2. kleur; 3. riskant (volkst.); 4. dierenverblijf; 5. aardig; 6. vruchtbaarmakende stof; 7. gezongen toneelspel; 8. dor; 11. jong dier; 13. telefoonhokje; 15. sportterm; 16. zwemvogel; 17. soort v. cliché (raster); 19. door ontruiming (rampen-oorl.geweld) weggezonden persoon; 21. beweegbaar onderdeel v.e. vliegtuigvleugel; 28. stoom-wasem; 31. platte tegel; 32. toevluchtsoord; 34. uitgelezen gedeelte; 35. gelaatskleur; 37. inval-gedachte; 38. heilige; 39. een weinig; 40. loon.

lambik baba

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

panda en de spelbreker

recept

Forel gevuld met prei

Vraag aan visleverancier de forellen via de rugzijde te fileren, zodat graten er goed uitkomen en de vis intact blijft met kop en staart eraan. Vraag voor maken van visfumet wat extra graten en/of visafval. Maak daarvan met een bouquet garni een visfumet.
Benodigdheden voor 4 personen: 4 mooie forellen, 2-3 preien, 1 dl witte wijn, 2½ dl slagroom, 60 g boter, eventueel allesbinder.
Neem van de prei alleen het witte deel en snijd in twee of drie stukken. Halveer elk stuk in de lengte en snijd vervolgens in smalle reepjes (en julienne). Was ze en laat goed uitlekken. Fruit preireepjes ca 3 minuten in boter. Verwarm oven voor op 200°C. - stand 4. Vet ovenschaal in met boter, zout en peper de bodem en kruid ook de forellen. Vul de vissen met preireepjes en leg ze in ovenschaal. Schenk wijn en ongeveer zelfde hoeveelheid visfumet in de schaal en breng aan de kook. Dek schaal af met ingevet alu-folie en schuif schaal op rooster iets onder het midden in oven. Neem schaal na 15 minuten uit oven, leg forellen op bord en kook stoofvocht samen met slagroom tot ongeveer de helft in. Bind eventueel met allesbinder, voeg rest van de boter toe en serveer saus apart bij de vis.

huub meijer

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Redactie 045-739264
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364

Telex:
Redactie 56123

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455506
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 79,20
per maand ƒ 26,40
losse nummers ƒ 1,50
Bfr. 29

Katholieke kerk had ook 'Gladio'

ROME – Ook de Roomskatholieke Kerk had een geheime organisatie, naar het voorbeeld van 'Gladio', die erop gericht was het communistische gevaar in Italië in te dammmen. Het 'Studiecentrum Marxisme', al omgedoopt in de 'clericale variant van Gladio', was actief van 1955 tot 1963 en werd gefinancierd door de inlichtingendienst van de Verenigde Staten, de CIA. Er werden priesters geschoold, die in hun kerkprovincie de strijd moesten aanbinden met de communistische ideologie.

De onthulling is afkomstig van de 85-jarige jezuïet Antonio Gliozzo, destijds een van de oprichters van de organisatie. Gliozzo kreeg zijn opdracht van Don Sturzo, de oprichter. De leiding was in handen van de jezuïeten, en docenten waren afkomstig van de befaamde Gregoriaanse Universiteit.

Het initiatief werd volop gesteund door de toenmalige voorzitter van de Episcopale Conferentie, kardinaal Siri, en door de Generaal van de Compagnie der Jezuïeten, de Nederlander Johannes Janssens.

Aan alle bisschoppen uit Centraal- en Midden-Italië werd gevraagd een priester naar het centrum te sturen, „Het liefst de meest slimme", aldus Gliozzo.

De priesters werden opgeleid om in hun diocees het voortouw te nemen in de strijd tegen het communisme.

In de beginfase werd vooral propaganda gemaakt voor de Christendemocratische Partij. Bisschoppen werden geschoold in een anti-communistische leer en kregen de opdracht deze in hun kerkprovincie te verbreiden.

Voor opdeling Joegoslavië in zes souvereine republieken

Servië mogelijk toch akkoord met EG-plan

BELGRADO/DEN HAAG – Servië zou willen terugkomen op zijn categorische afwijzing van het vredesvoorstel van de Europese Gemeenschap (EG) voor Joegoslavië. Twee sleutelfiguren uit de Servische politiek hebben gisteren gezegd dat de Servische leiding druk op hen uitoefent om in te stemmen met het EG-voorstel voor de opdeling van Joegoslavië in zes onafhankelijke republieken.

De verklaring is afkomstig van Milan Babic, de 'regeringsleider' van de zelfverklaarde Autonome Gebieden van Serviërs in Kroatië, en van Goran Hadzic, de regeringsleider van het zelfverklaarde Autonome Servische Gebied Slavonië dat ook in Kroatië ligt.

De leiders van de Servische minderheid in Kroatië noemden de druk die 'de top van de Servische machthebbers' op hen zou uitoefenen 'onthutsend en schokkend'. Babic zei dat het vredesvoorstel van de EG onacceptabel is voor de Servische minderheid in Kroatië. „De Serviërs in Kroatië zullen liever sterven dan in een Kroatische staat leven", aldus Babic.

Als de twee politici de waarheid spreken dan heeft de Servische president, Slobodan Milosevic, een grote koerswijziging gemaakt. Tot nu toe streefde Milosevic naar aansluiting van de Servische minderheden in Kroatië en Bosnië bij de 'moederrepubliek' Servië, wat onverenigbaar is met het EG-voorstel dat uitgaat van handhaving van de grenzen tussen de republieken.

Het staatspresidium van Joegoslavië dat door de Serviërs wordt beheerst, vergadert vandaag over het EG-voorstel op uitnodiging van de Joegoslavische vice-president Branko Kostic. Komende dinsdag heeft in Den Haag een nieuwe plenaire vergadering plaats van de vredesconferentie.

Scheepskonvooi

Het Kroatische scheepskonvooi, dat woensdagmiddag werd doorgelaten door de Joegoslavische marine, is gisteren vreugdevol in Dubrovnik verwelkomd. Het konvooi, dat onder leiding stond van de voorzitter van het Joegoslavische staatspresidium, de Kroaat Stjepan Mesic, heeft drie dagen op zee doorgebracht. De ongeveer dertig boten brachten voedsel en medicijnen mee voor de mensen in de belaagde stad Dubrovnik.

Officieren gepakt wegens verduistering

DEN HELDER – De Koninklijke Marechaussee heeft twee marine-officieren aangehouden op verdenking van verduistering, valsheid in geschrifte, heling en oplichting. De twee kwamen eerder in het nieuws wegens hun commerciële betrokkenheid bij de exploitatie van bordelen. Dat heeft een woordvoerder van de marechaussee gisteren bekendgemaakt.

De twee worden er van verdacht met een gestolen creditcard diverse aankopen te hebben gedaan. De zaak kwam aan het rollen toen de eigenaar van de kaart bedragen op zijn bankafschriften aantrof die hij nooit had uitgegeven.

Doordat de benadeelde, die niet bij de marine werkzaam is, een lange reis maakte, konden de aankopen enige tijd ongehinderd voortgaan.

● *Naast het politiek overleg namen Gorbatsjov en Mitterrand ook de tijd voor een herfstwandeling in de bossen rond het buitenhuis van de Franse president in Latche.*

Minitop Mitterrand en Gorbatsjov

'Sovjetunie moet centrum behouden'

SOUSTONS – Het centraal gezag in de Sovjetunie moet worden gehandhaafd en Europa moet werken aan een confederatie. Dit hebben de presidenten van Frankrijk en de Sovjetunie, Francois Mitterrand en Michail Gorbatsjov, gisteren verklaard na hun gesprekken in Mitterrands buitenhuis in Latche bij Soustons. Met het oog op de naderende winter pleitten zij ook voor omvangrijke hulp van het Westen aan de Sovjetunie.

Aan het einde van zijn korte bezoek aan Frankrijk zei Gorbatsjov: „We moeten een nieuw Europa creëren dat beschikt over een politieke, juridische en culturele ruimte. In het belang van iedereen hebben we nieuwe instellingen nodig." Mitterrand verklaarde dat de confederatie tot de totstandkoming van vastere structuren een samenwerking tussen alle staten mogelijk maakt. Dat bespoedigt de overgang van de Oosteuropese landen naar democratie, aldus Mitterrand.

Beiden maakten zich sterk voor een krachtig, vernieuwd centrum in de Sovjetunie. Volgens Gorbatsjov zouden de Sovjetvolkeren een 'nieuwe bondsstaat' moeten creëeren omdat de weg naar afsplisting onoplosbare problemen brengt. Zijn Franse ambtgenoot voegde daaraan toe dat op het gebied van kernwapens, de strijdkrachten en de organisatie van hulp het centrum al veld heeft gewonnen. De Unie heeft 'erkende compententie nodig in een raamwerk van een federaal systeem', zei Mitterrand.

Regeling voor kinderopvang

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) beziet de mogelijkheden om op 1 januari aanstaande een nieuwe fiscale regeling voor de kosten van kinderopvang in te voeren. De bewindsman werk aan een regeling waarbij de kosten aftrekbaar worden voor de belasting, maar vergoedingen voor de kosten door de werkgever worden belast.

Aanleiding vormt een uitspraak van de Hoge Raad, eerder dit jaar. Volgens dat college moeten kosten voor kinderopvang aftrekbaar zijn voor de belastingen. Nu is dan alleen in bijzondere gevallen zo. Op basis van de uitspraak van de Hoge Raad stelde het PvdA-kamerlid Vermeend op 4 januari schriftelijke vragen aan de bewindsman. Die vragen zijn nog steeds niet beantwoord.

Vermeend wilde met name weten wat de gevolgen konden zijn voor het regiem rond aftrekposten zoals dat na de belastingherziening volgens Oort in 1990 is ingevoerd. Dat systeem voorziet er onder meer in dat vergoedingen van werkgevers voor bepaalde kosten onbelast zijn maar de de kosten zelf, als de werkgever ze niet vergoed, ook niet afgetrokken mogen worden.

Geen verhaal op loon van wanbetalers

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Minister Hirsch Ballin (Justitie) voelt er niets voor om boetes te verhalen op het loon of het spaartegoed van notoire wanbetalers. Een meerderheid in de Tweede Kamer, bestaande uit VVD, PvdA en D66, handhaaft echter een motie om dat wel te doen.

Zij hebben zich laten inspireren door het vorige week verschenen rapport van de Algemene Rekenkamer waaruit blijkt dat jaarlijks 50.000 veroordeelden de dans ontspringen.

Dit omdat uiteindelijk de boetes worden omgezet in vervangende hechtenis, die nooit ten uitvoer wordt gelegd en vervolgens verjaart. Het gaat hierbij alleen om door de rechter opgelegde boetes, die hoog kunnen oplopen.

Tussen 1983 en 1990 is het percentage wanbetalers van door de rechter opgelegde boetes opgelopen van 35 tot 65 procent. De geloofwaardigheid van de overheid als handhaver van het recht komt hierdoor ernstig in het geding, aldus de kamermeerderheid.

De minister wees erop dat experimenten hebben uitgewezen dat in slechts 31 procent van de gevallen verhaal op loon of spaartegoed iets opleverde. In veel gevallen was geen girorekening te achterhalen, of stond er geen geld op.

Nadeel loopt uiteen van 60 tot 120 gulden

Belastingaftrek voor reiskosten omlaag

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De belastingaftrek voor reiskosten tussen woon- en werkplek (het reiskostenforfait) gaat met ingang van 1 januari omlaag. Het nadeel loopt uiteen van 60 tot 120 gulden per jaar. Wordt aantoonbaar alleen met het openbaar vervoer gereisd (waarvoor een hoger forfait geldt) dan kan het nadeel tot 190 gulden per jaar oplopen.

Dit blijkt uit een wetsvoorstel dat staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) bij de Kamer heeft ingediend. De bewindsman spreekt zelf van 'een lichte daling' van het forfait. Alhoewel hij niet aangeeft wat de maatregelen de schatkist opleveren, werd in de Miljoenennota 1992 gesproken over 190 miljoen gulden in 1992, oplopend naar 235 miljoen gulden in 1994 en latere jaren.

Ook de maximale belastingvrijstelling van vergoedingen die de werkgever verleent voor de reiskosten wordt met enkele tientjes verlaagd, behalve voor afstanden tot 15 kilimeter (enkele reis). Als alleen met het openbaar vervoer gereisd wordt, dan kan de verlaging van de belastingvrije vergoedingen oplopen tot 330 gulden per jaar.

De neerwaartse aanpassing ontstaat door twee factoren. Ten eerste de koppeling van de hoogte van het forfait aan de voordeligste openbaar vervoertarieven. Daarvoor wordt een vaste peildatum ingevoerd: 1 oktober van het voorafgaande jaar.

Ten tweede is er nog een 'inhaaloperatie' bij het forfait nodig. Eigenlijk had het forfait op 1 januari 1991 fors verlaagd moeten worden om later in het jaar weer omhoog te gaan. Om dat jojo-effect te voorkomen is het forfait ten opzichte van 1990 helemaal niet aangepast. Nu echter blijkt dat er nog een negatief verschil te overbruggen is, hetgeen verwerkt wordt in de aanpassing in 1992.

Gehandicapten

De bezuiniging die staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) per 1 januari wilde doorvoeren op de vergoeding van vervoerskosten voor gehandicapten is onder druk van de Tweede Kamer drie maanden uitgesteld. In de tussentijd wil de Kamer met Ter Veld zoeken naar alternatieven voor deze maatregel. Het uitstel kost 20 miljoen gulden per maand.

Vijf jaar cel voor daders Van Gogh-roof

Van onze correspondent

AMSTERDAM – De Amsterdamse officier van justitie N. Schaar vindt de straffen voor de daders van de Van Gogh-roof veel te laag. Hij heeft aangekondigd in hoger beroep te gaan tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam. Die veroordeelde drie van de vier daders gisteren tot vijf jaar gevangenisstraf. De 31-jarige Alberto M. kreeg als enige vier jaar cel omdat hij niet eerder was veroordeeld.

Schaar had acht jaar tegen de daders geëist. „Gezien de ernstige bedreiging met geweld en de onschatbare waarde van de kunstschatten, vindt ik acht jaar nog steeds reëel", aldus de officier in een reactie. „Bovendien begrijp ik niet waarom bij één dader wel een blanco strafblad heeft meegespeeld. Ook twee andere daders waren nog niet eerder veroordeeld."

De roof van de twintig Van Gogh-schilderijen vond op 14 april dit jaar plaats. In totaal twintig doeken werden buitgemaakt, ter waarde van naar schatting 1 miljard gulden. Het was de grootste kunstroof sinds de Tweede Wereldoorlog.

BVD en CIA verijdelden aanslag

DEN HAAG – De BVD en de CIA hebben geprobeerd een politieke vluchteling uit de Filippijnen als spion te werven onder meer omdat er vanuit Nederland een aanslag beraamd was op de Nederlandse ambassade in dat land.

Minister Dales van Binnenlandse Zaken heeft dat gisteren in de Tweede Kamer onthuld. Groen Links wilde van haar weten waarom de CIA in Nederland actief spionnen werft.

Volgens de minister heeft de BVD – die onder haar verantwoordelijkheid valt – de Filippijn N. Quimpo benaderd omdat de geheime dienst dacht dat hij informatie zou kunnen geven over een politieke beweging die zich verzet tegen de Filippijnse regering.

Dales zei dat die organisatie, de New People's Army NPA, Amerikaanse militairen op de Filipijnen heeft vermoord en een aanslag heeft beraamd op de Nederlandse ambassade. De verzetsbeweging beschikt volgens haar ook over mensen in Nederland.

● Bommelding

Door een bommelding is de veerdienst Vlissingen-Breskens gisterochtend anderhalf uur uit de vaart geweest. De bommelding kwam rond kwart voor zeven binnen bij de rijkspolitie in Middelburg, aldus de provincie Zeeland. De anonieme beller zei dat hij belde namens 'Het Front'. Hij gaf geen bijzonderheden over de bom of zijn groepering.

● Aristide

De eind september afgezette Haïtiaanse president Jean-Bertrand Aristide heeft zich bereid verklaard, na een eventuele terugkeer in zijn functie, 'bepaalde' vertegenwoordigers van de oppositie in de regering op te nemen. Aristide zei dat gisteren in het Franse dagblad Liberation. Een algemene amnestie voor het leger zou de eenheid tussen het Haïtiaanse volk en het leger weer herstellen, betoogde de afgezette president.

● Ongeluk

In het hoge noorden van Canada is woensdag een militair transportvliegtuig verongelukt met 18 mensen aan boord. Of iemand de ramp heeft overleefd is nog niet bekend. Militaire woordvoerders verklaarden dat reddingsploegen het wrak nog niet hebben bereikt. In het betreffende gebied is het nu bijna 24 uur per dag donker.

● Christo

Een Japanse arbeider is gisteren door een elektrische schok om het leven gekomen bij het verwijderen van een van de 1.340 blauwe parasols die in een Japanse vallei zijn opgesteld zijn door de kunstenaar Christo. Het was de tweede keer in een week dat een dode viel bij het project van Christo. Zaterdag kwam een 33-jarige vrouw om het leven toen een van de parasols omwaaide in Californie en haar tegen een rots aandrukte.

● Stammenstrijd

Bij een stammenstrijd in Niger zijn woensdag bijna honderd mensen in stukjes gehakt en verbrand. De slachtpartij in een gebied ongeveer vijfhonderd kilometer ten oosten van de hoofdstad Niamey begon toen leden van de Hausa-stam zich opwonden over het feit dat in hun buurt de schapen, koeien en geiten van de Peul-stam stonden te grazen.

● BCCI

De bonden stappen naar het scheidsgerecht voor het bankbedrijf nu de bewindvoerders van de bank BCCI niet hebben gereageerd op hun ultimatum. Ze hadden een gesprek geëist over een sociaal plan voor dertien werknemers die hun baan verliezen door de sluiting van de BCCI-vestiging in Amsterdam, een bijkantoor van de vestiging in Luxemburg. Volgens de Vereniging van Hoger Personeel Banken en Verzekeringen zal het scheidsgerecht om een verkorte procedure worden gevraagd, zodat het voor 19 november uitspraak kan doen.

● Spuitbussen

Een breed samengesteld politieteam heeft een voorlopig eind gemaakt aan een grootscheepse fraude met spuitbussen. Acht woningen en bedrijfsruimtes in Velp, Didam, Drempt en Arnhem zijn doorzocht; administraties zijn in beslag genomen. Arrestaties zijn tot dusver niet verricht.

● Liberia

Het Nationaal Patriottisch Front van Liberia (NPLF) geeft de militaire controle op over het grondgebied van Liberia. Het NPLF zal die taak overlaten aan de Westafrikaanse interventiemacht ECOMOG, zo staat in een akkoord dat in de nacht van woensdag op donderdag na afloop van de top van Westafrikaanse landen in Yamoussoukro werd bereikt. Het akkoord bepaalt dat ECOMOG tot taak krijgt geheel Liberia te controleren en alle strijdende facties te ontwapenen en van elkaar te scheiden.

● Pitbull

De jacht op een loslopende pitbull terrier heeft NS er gisteren toe genoopt het treinverkeer bij Schiphol van tien voor tot tien over twaalf stil te leggen. De politie zat, geholpen door veiligheidsmensen van de luchthaven, eerst op het perron achter het beest aan. Toen de hond uitweek naar de sporen in de tunnel werd het te riskant om de treinen gewoon door te laten rijden. Het lukte overigens niet de pitbull te pakken te krijgen. De politie heeft hem daarom, na verkregen toestemming, doodgeschoten.

Israël en Palestijnen demonstreren hoe diep conflict zit

Dialoog van doven tijdens vredestop

● *De Israëlische premier Shamir spreekt in het Koninklijk Paleis in Madrid de conferentie toe.*

Vervolg van pagina 1

MADRID – De belangrijkste deelnemers aan de vredesconferentie over het Midden-Oosten in Madrid hebben op de tweede dag hun diepe wonden blootgelegd. De vertegenwoordigers van Israël en de Palestijnen hebben gisteren in hun weinig verrassende toespraken gedemonstreerd hoe diep het bijna honderd jaar durende, schijnbaar onoplosbare conflict om het land Palestina zit.

De klachten en aanklachten waren bekend en beide delegaties herhaalden dat zij het historisch bepaalde recht hebben om zich op de omstreden gebieden te vestigen.

Terwijl de Israëlische premier Yitzhak Shamir geen enkele bereidheid toonde de door Israël bezette gebieden op te geven, eiste de woordvoerder van de Palestijnse delegatie, Haider Abdul Shafi, een eigen staat voor zijn volk. De Syrische minister van Buitenlandse Zaken Farouq al-Shara beschuldigde Israël ervan 'de wereld met zijn onbuigzame houding aan de rand van een niet te becijferen gevaar te hebben gebracht'.

Ondanks het feit dat hij in wezen niet tot compromissen bereid is, riep Shamir tot vrede en verzoening op. „Laten wij hier en nu het eind van de oorlog verklaren." Jeruzalem is bij deze conferentie bereid zonder onderbreking zo lang te onderhandelen tot er overeenstemming bereikt is. „Het is beter te praten dan bloed te vergieten", zei Shamir.

Hij noemde echter de gebiedseisen van de Arabieren 'geen thema'. „Het valt te betreuren als de conferentie enkel in het teken komt te staan van de teruggave van land", verklaarde Shamir. „Dat is de snelste manier om de besprekingen in een 'impasse te doen geraken." In plaats daarvan zouden de Arabische landen – Syrië, Libanon en de Jordaans-Palestijnse delegatie – eindelijk het bestaan van de staat Israël moeten erkennen. „Het gaat niet om grondgebied, maar het gaat om ons bestaan", aldus de Israëlische premier.

De Jordaans-Palestijnse delegatie reageerde negatief op de toespraak van Shamir. „Als de (bezette) gebieden niet de hoofdzaak zijn, waar praten wij dan over", zei de Jordaanse minister van Buitenlands Zaken Kamel Abu Jaber tegen verslaggevers. „Er ontbraken heel wat zaken in de redevoering van Shamir."

De woordvoerster van de Palestijnse delegatie Hanan Ashrawi verklaarde Shamir 'met verbijstering" te hebben aangehoord.' „Hij verscheen met de houding van een bezetter, een van een onmenselijke autoriteit. Hij maakte geen enkel verzoenend gebaar naar de Palestijnen."

Shafi en Jaber stelden in hun redes dan ook de 'illegale' Israëlische bezetting van de Westelijke Jordaanoever, de Gazastrook en de Golanhoogte centraal. „Er kan geen vrede gesloten worden zolang er Palestijns land bezet wordt", betoogde Shafi.

„Het land Palestina moet geboren worden", voegde hij eraan toe. „Wij zijn echter bereid een overgangsfase te accepteren. Vooropgesteld dat een overgangsorde geen blijvende status wordt." Shafi roerde daarbij ook de mogelijkheid van een confederatie met Jordanië aan. Indirect bekritiseerde hij het feit dat de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO op aandrang van Israël niet aan de conferentie in Madrid deelneemt.

De woordvoerder van de Israëlische delegatie Benjamin Natayahu noemde de Palestijnse interventie een rede van confrontatie en oorlog. „Het is alsof zij zeggen: ik wil vrede met jullie sluiten, maar ik hak jullie beide handen af en ruk jullie armen en hart uit", verduidelijkte hij zijn standpunt.

De Syrische minister al-Shara eiste onomwonden de teruggave van de bezette gebieden. „Iedere centimeter Arabisch grondgebied die Israël door oorlog en geweld ingenomen heeft, moet aan zijn rechtmatige eigenaars teruggegeven worden", zei Shara. Volgens de minister wil Israël alleen onderhandelen met zijn buurlanden om op die manier indirect erkenning te vinden voor de bezetting van de Palestijnse gebieden.

Hij waarschuwde Israël dat de nederzettingen op de bezette gebieden 'één van de voornaamste blokkades op de weg naar vrede kunnen zijn'. Shara, die als laatste sprak op de tweede dag van de conferentie, zei tenslotte dat Syrië bereid is om aan een vreedzame, rechtvaardige en alomvattende oplossing te werken 'die ons land bevrijdt en de internationale rechten van het Palestijnse volk en veiligheid voor allen garandeert'.

Olijftakken

De conferentie wordt in het Midden-Oosten met argusogen gevolgd. In Israël reageerden gematigde politici tevreden op de rede van Shamir, omdat hij daarin 'alle deuren openliet' voor een territoriaal compromis. Zij waren echter teleurgesteld omdat Shamir aangaf dat hij weigert te stoppen met de bouw van nederzettingen in de bezette gebieden.

In de stad Ramallah, op de Westoever, gingen na de rede van Shafi honderden Palestijnen de straat op, omdat hij 'onze zaak onder de aandacht van de wereld gebracht heeft', zo zei een van de betogers. Zij versierden voor de tweede achtereenvolgende dag jeeps van het Israëlische leger met olijftakken terwijl de militairen, die zij vier jaar lang hevig bevochten hebben, glimlachend toekeken.

Radicale Palestijnen die tegen de vredesbesprekingen zijn, riepen de bevolking op de westelijke Jordaanoever en in Oost-Jeruzalem daarentegen op tot een algemene staking. Bij botsingen met Israëlische troepen raakten vijf Palestijnen licht gewond. In Gazastad werd gisteren na felle gevechten tussen rivaliserende groepen Palestijnen de uitzonderingstoestand ingesteld.

Irak veroordeelde de gespekken over vrede in het Midden-Oosten als een 'smerige samenzwering' van de Verenigde Staten. Het parlement van Irak gaf een verklaring uit waarin de Arabische wereld wordt opgeroepen de rijen tegen de VS te sluiten. „Arabieren, vooral degenen die in de door Israël bezette gebieden leven, zouden alle misleidende pogingen moeten afwijzen, de Palestijnse intifada moeten stimuleren en de rijen van de Arabieren te sluiten tegen de zionisten", aldus de verklaring.

De radicale Palestijnse leider George Habash kondigde aan dat zijn aanhangers uit het uitvoerend comité van de PLO zullen stappen uit protest tegen de Palestijnse deelname in Madrid.

Aan geen van de voorwaarden van het PLO-parlement in ballingschap voor de conferentie is voldaan, aldus Habash. Zo is de bouw van de nederzettingen in de bezette gebieden niet stopgezet, neemt er geen onafhankelijke Palestijnse delegatie aan het overleg deel en is er geen discussie gevoerd over de status van Oost-Jeruzalem. De Madrid-conferentie is niet in het belang van het Palestijnse volk, zei Habash.

commentaar

Complex

De dag van gisteren heeft het nog eens in alle duidelijkheid aangetoond: de partijen op de Midden-Oostenconferentie in Madrid staan mijlenver van elkaar verwijderd. Israël vestigt de aandacht op de noodzaak tot erkenning door zijn Arabische buren, hetgeen ook inhoudt dat die landen dan afstand doen van hun tot dusver nooit officieel afgezworen 'wensdroom' de joodse staat van de kaart te vegen. Shamir verwoordt zijn uitdrukkelijke wil tot onderhandelingen maar rept met geen woord over territoriale concessies. Toegevingen van dien aard lijken voor alle tegenstanders van Israël nochtans een conditio sine qua non. Hun leidraad is 'land voor vrede', of de onvoorwaardelijke naleving door Israël van de VN-resoluties 242 en 338.

En wat de getergde Palestijnen betreft; hun scenario liegt er ook niet om. Behalve terugtrekking uit de bezette gebieden verlangen zij, evenals de Jordaniërs, teruggave van Oost-Jeruzalem alsmede onmiddellijke stopzetting van de bouw van joodse nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever en de vorming van een Jordaans-Palestijnse confederatie.

De vraag of onder de gegeven omstandigheden een waarachtige dialoog over vrede mogelijk is, laat zich moeilijk beantwoorden. Al twee generaties lang wordt deze regio in het Midden-Oosten geteisterd door oorlog en bezetting. Miljoenen mensen snakken naar normalisering van de toestand; zij willen eindelijk in vrijheid en veiligheid leven. Definitief afrekenen met het onzalige verleden is dus in ieders belang. Met hun komst naar Madrid lijken alle betrokkenen eindelijk in te zien dat onderdrukking, haat en wraak nooit de basis kan zijn voor coëxistentie, ontwikkeling en vooruitgang.

Gegeven de complexiteit van de conflictstof en de kolossale belangen die voor ieder afzonderlijk op het spel staan, belooft de weg naar resultaten echter een bijzonder lange en moeizame te worden. Het is zelfs de vraag of de (bilaterale) dialoog überhaupt behoorlijk van de grond komt.

Beiden – Israëliërs en Palestijnen – zijn in de gelegenheid hun oprechte wil tot het voeren van een dialoog tot uitdrukking te brengen en daardoor mogelijk ook een klimaatverbetering rond het noodzakelijke overleg te bewerkstelligen; Israël door nu niet door te gaan met het wegzetten van nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever, en de Palestijnen door hun verzet met fysiek geweld te staken.

Andere hoopgevende factor is de vaste wil van de VS om het vredesproces waar nodig te begeleiden en op gang te houden. President Bush heeft over dat voornemen van Washington niet de geringste twijfel laten bestaan. Gorbatsjov heeft zich bij de Amerikanen aangesloten. Ook dat is van niet geringe betekenis. De Grote Twee op één lijn in het turbulente Midden-Oostenconflict. Een geruststellende 'garantie' tegen de achtergrond van de onverzoenlijke, krijgshaftige geluiden uit Irak, Libië en Iran.

F.S.

Tijdens ministerieel conclaaf in Noordwij[k]

Dankert verwacht EPU-doorbraak

DEN HAAG – Het conclaaf van de ministers van Buitenlandse Zaken in Noordwijk op 12 en 13 november zal een gehele of gedeeltelijke doorbraak moeten opleveren om nog tijdig tot overeenstemming te komen over een vorm van een Europese Politieke Unie in Maastricht. Dit zei staatssecretaris Dankert van Buitenlandse Zaken gisteren in een mondeling overleg met de Tweede Kamer.

Voor de onderwerpen die te maken hebben met democratisering, het buitenlands en veiligheidsbeleid en de solidariteit in de welvaartsverdeling tussen de armere en rijkere landen van de gemeenschap (cohesie) zit overeenstemming er nog niet in, zo verwacht Dankert. Deze onderwerpen zullen dan ook zeker centraal komen te staan tijdens [de] Europese top in Maastricht in [de]cember.

Een kleine week na het beraad [i]n Noordwijk zal premier Lubbers [al] of niet in gezelschap van minis[ter] Van den Broek en/of staatssecre[ta]ris Dankert beginnen aan zijn ro[nd]reis langs de Europese hoofdsted[en]. Tijdens deze rondreis zal Nederla[nd] nog een extra poging doen de sch[er]pe kantjes van de resterende p[ro]blemen af te halen.

Van de Kamer kreeg Dankert ov[er]gens kritiek te horen over de wei[nig] actieve manier waarop Nederla[nd] het voorzitterschap na het deba[cle] met het eigen EPU-voorstel be[hon]dert. „Het is nu meer volgen d[an] leiden", aldus Dankert.

Nederland is technisch voorzitt[er], zo verklaarde hij, waarbij de Ned[er]landse vertegenwoordiger in de d[is]cussies aansluit bij die landen [die] een standpunt innemen dat ov[er]eenkomsten vertoont met het N[e]derlandse. De discussies word[en] gevoerd vanuit de Luxemburg[se] structuur, maar door deze bena[de]ring hoopt Dankert wel in Ma[as]tricht nog een 'Luxemburg-plus' [uit] het vuur te kunnen slepen.

CDA dwars bij onderzoek naar Bosio-affaire

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het CDA blijft zich verzetten tegen een onder verantwoordelijkheid van de Kamer te houden onderzoek naar de Bosio-affaire. De grootste regeringsfractie houdt, in tegenstelling tot coalitiegenoot PvdA, nog steeds vast aan het eerdere voornemen om minister Hirsch Ballin (Justitie) te vragen de rijksrecherche een onderzoek te laten doen. Pas als dat klaar is, over zo'n maand of drie, zou de Kamer verder moeten beslissen.

De houding van het CDA heeft tot nu toe een akkoord tussen alle kamerfracties over het onderzoek geblokkeerd. Hoewel er ook zonder het CDA een ruime kamermeerderheid is voor een onderzoek onder verantwoordelijkheid van de Kamer zelf, proberen de overige partijen het CDA alsnog over te halen. Dat zou de zaak sterker maken, zo wordt gesteld.

Alle fracties, behalve het CDA, menen dat een onderzoek naar de Bosio-affaire onder verantwoordelijkheid van de Kamer moet plaatsvinden. Wie dat onderzoek moet uitvoeren (een bestaande kamercommissie, een speciale kamercommissie, drie 'wijzen') en hoe dat wordt gedaan, kan vervolgens worden bepaald.

Nederlandse babyvoeding in Griekenland uit handel

Van onze correspondent

ATHENE – Een partij van 37.424 blikjes babyvoeding van het merk Frisolac wordt in Griekenland en Cyprus ijlings uit de roulatie genomen, nadat op grote schaal klachten waren binnengekomen over een vreemde kaasgeur die er na opening uit opsteeg. De zaak heeft nogal wat deining verwekt in de Griekse pers en op de televisie.

Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat er geen ziektegevallen zijn opgetreden (één baby die ermee vergiftigd heette te zijn, bleek gewoon keelontsteking te hebben) en dat er sprake is van twee onschuldige schimmels, die er door vocht of luchttoevoer in zijn geslopen. Dit werd bevestigd door de Nederlandse landbouwattaché in Athene, Roeland Bosch.

De partij was 16 oktober per schip in 1476 kisten aangekomen en was voor het grootste deel reeds geconsumeerd. Als verstrijkingsdatum was vermeld 'september 1993'. Er wordt een diepgaand onderzoek ingesteld naar de oorzaak onder auspiciën van de minister van Gezondheid George Sourlas.

'China verkoopt atoomtechniek' aan Teheran'

WASHINGTON – De Amerikaanse inlichtingendiensten hebben vastgesteld dat China nucleaire technologie aan Iran verkocht heeft, ondanks beloftes dat niet te doen. Dat heeft onderminister van Buitenlandse Zaken Richard Solomon voor een commissie van de Senaat verklaard na een bericht over de verkopen in het Amerikaanse dagblad Washington Post.

Woordvoerder Wu Jianmin van het Chinese ministerie van Buitenlandse Zaken ontkende gisteren de beschuldiging. „Het bericht is volslagen ongegrond", aldus Wu. De woordvoerder zei dat China en Iran een samenwerkingsprogramma op het gebied van kernenergie hebben, maar dat hij daarover geen bijzonderheden kon geven. China heeft in het verleden ook berichten over zijn betrokkenheid bij het Iraanse kernwapenprogramma ontkend.

Wu zei verder dat China het nonproliferatieverdrag over de verspreiding van kernwapens zal ondertekenen zodra 'wettelijke procedures' zijn afgerond. Het verdrag is ondertekend door 140 landen.

De Chinese president Yang Shangkun had gisteren in Teheran een ontmoeting met zijn Iraanse collega Hashemi Rafsanjani. Radio Teheran haalde Rafsanjani aan die tijdens het onderhoud had gezegd dat de 'Amerikanen en enkele anderen ongelukkig zijn' met de Chinees-Iraanse samenwerking. Volgens Rafsanjani was dat de reden dat de twee landen werden beschuldigd 'van clandestiene samenwerking om kernwapens te maken'.

Teheran ontkent dat het zich in samenwerking met China of enig ander land bezighoudt met het maken van een kernwapen, zo meldde het Iraanse persbureau IRNA.

Details

„Het ziet er naar uit dat sommige nucleaire technologie (door China aan Iran) verkocht is", aldus Solomon. De details van de Amerikaanse kennis over de Chinese verkoop zijn geheim, zo verklaarden Solomon en een hoge functionaris van het Pentagon voor de subcommissie voor Oost-Azië en de Pacific van de commissie voor Buitenlandse Zaken van de senaat.

Zij weigerden informatie te geven over welke apparatuur of welke materialen aan Iran geleverd zijn. Evenmin wilden zij iets zeggen over de hoeveelheid materiaal of wanneer de VS lucht kregen van de levering.

Weinig optimisme voor vezeldivisie

Winst Akzo gelijk

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – De winst van Akzo over het derde kwartaal van dit jaar is met 162 miljoen gulden nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met dezelfde periode van het vorig jaar. Dat maakte financieel topman S. Bergsma van Akzo gisteren bekend tijdens een persconferentie in Amsterdam.

De winst is vooral te danken aan een stijging van de prijzen op de internationale markt en betere valutakoersen. De totale verkoop liep fors terug. Het concern is enigszins somber gestemd over de toekomst van met name de vezeldivisie en enkele onderdelen van de chemiedivisie.

Omzet

De omzet van Akzo bleef eveneens ongeveer gelijk met 4,1 miljard gulden over het derde kwartaal. De winst over de eerste negen maanden van dit jaar bedraagt 544 miljoen. In dezelfde periode van 1990 was dat 573 miljoen. In de cijfers is de afstoting van de verliesgevende Spaanse vezelfabriek La Seda de Barcelona opgenomen.

De cijfers geven volgens S. Bergsma, financieel topman van de Groepsraad van Akzo, aan dat er nog geen sprake is van herstel van de markt. Met name over de economische ontwikkelingen in de Verenigde Staten, Engeland en Brazilië maakt het concern zich zorgen.

Vezeldivisie

Het concern gaf gisteren geen cijfers over de aparte bedrijfsonderdelen. De gang van zaken in de vezeldivisie was in de woorden van Bergsma 'ronduit teleurstellend'. Het verlies bedroeg 13 miljoen gulden.

Vooral de industriële en tapijtgarens deden het slecht. Het concern heeft als gevolg van een 'diep zomerdal' bij de vezeldivisie te kampen met grote voorraden. Daardoor zal de vezeldivisie ook de komende maanden met verlies blijven draaien.

„Het is wachten op het aantrekken van de conjunctuur". Bergsma was daar enigszins somber over gestemd.

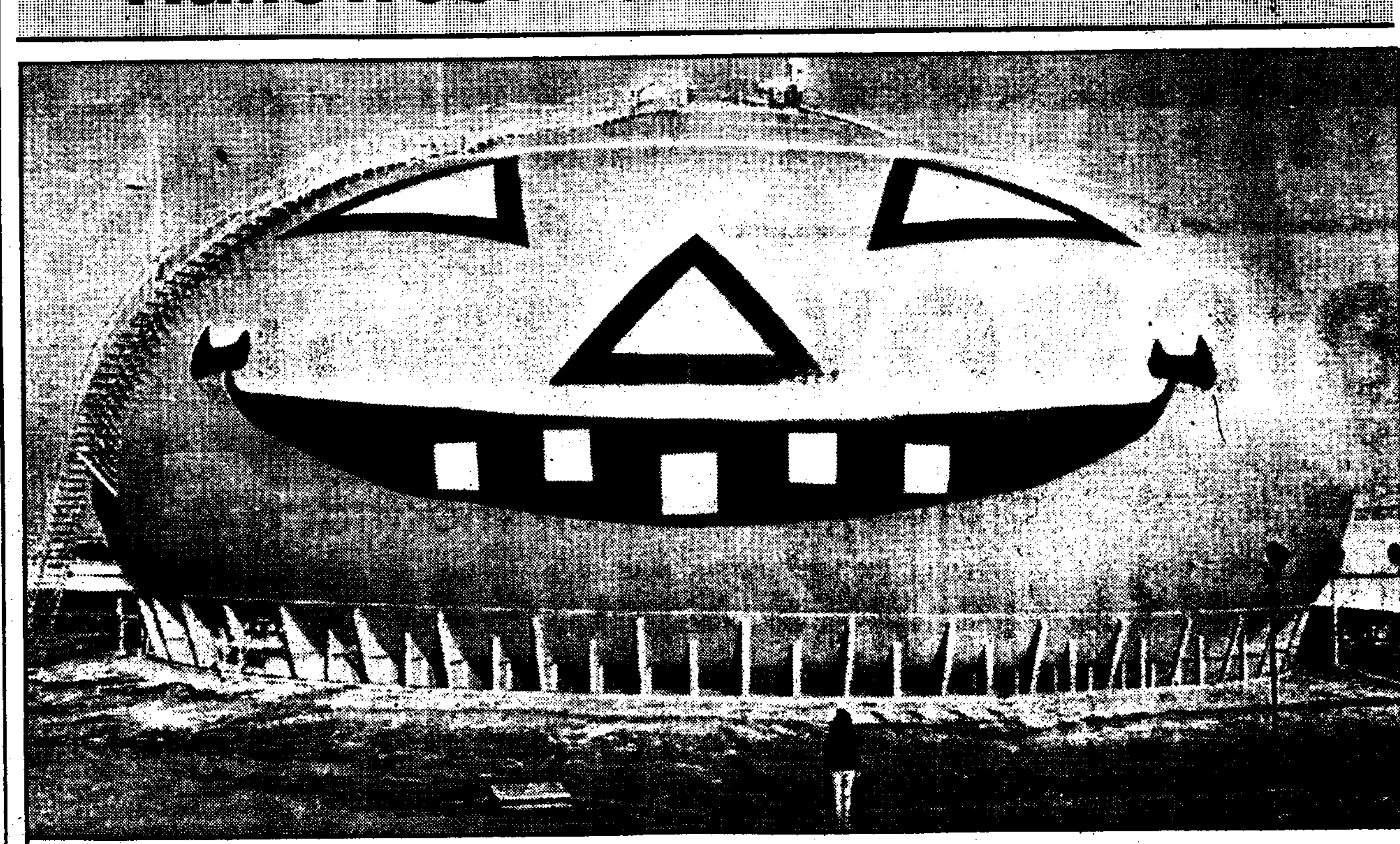
Reorganisatie

Akzo maakte enkele weken geleden een nieuwe reorganisatie in de vezeldivisie bekend. Daardoor verdwijnen 500 banen in Nederland en 500 banen in Duitsland. Het concern verwacht echter dat geen nieuwe reorganisaties nodig zijn in de vezels. Het personeelsbestand van Akzo liep in vergelijking met vorig jaar terug met 5300. Daarin is ook het verlies van 2600 banen bij La Seda opgenomen.

Bandenindustrie

Het concern maakt zich verder enigszins bezorgd over de ontwikkelingen in de bandenindustrie. Door de problemen op de internationale automobielmarkt was de afzet van rubberchemicaliën enigszins teleurstellend. Ook de verkoop van verfstoffen had te lijden van de problemen in de automobielindustrie.

Halloween-tank in California

● *Een grote olietank in Wilmington, Californië is veranderd in een enorme 'jack-o-lantern'. Halloween is een feest dat in Groot-Brittannië en vooral de Verenigde Staten wordt gevierd op 31 oktober, de dag voor Allerheiligen. Het is een feest met veel heidense gebruiken, vroeger bedoeld om boze geesten te verdrijven. De feestvierders monsteren zich uit als heksen en maken grote lantaarns van pompoenen, waarin ze een gezicht kerven. Een 'jack-o-lantern'.*

munt uit

● Appelmoes

Appelmoes is in ons land een schaars produkt geworden. De fabrieken leveren slechts mondjesmaat aan, in de winkels zijn de schappen dikwijls leeg. De slechte (appel)oogst en de Golfoorlog zijn de belangrijkste veroorzakers van het tekort aan appelmoes. Het gevolg van de schaarste aan voorraden en nieuwe grondstoffen is, dat de prijs van de appelmoes enorm zal stijgen. Voor literpotjes van de (huis)merken die normaal veel minder dan een gulden kosten, zal straks ongeveer een daalder betaald moeten worden. Grote prijsstijgingen zijn ook te verwachten bij de blik- en flesgroenten.

● Winst ICI

De winst voor belasting van het Britse chemieconcern ICI is in het derde kwartaal van dit jaar met 22 procent gestegen van 160 miljoen pond tot 196 miljoen pond (f 643 miljoen). De omzet groeide met bijna drie procent van drie miljard pond tot 3,07 miljard pond (f 10 miljard). ICI schrijft de winststijging grotendeels toe aan kostenbesparingen. Over de eerste negen maanden van dit jaar daalde de winst voor belasting met ruim 21 procent van 893 miljoen pond tot 703 miljoen pond (f 2,03 miljard), terwijl de omzet met vier procent verminderde van 9,82 miljard pond tot 9,44 miljard pond (f 31 miljard).

● Empire

Het wereldberoemde Empire State Building in New York wordt verkocht aan een familielid van de eigenaars van het Amerikaanse warenhuisconcern W.R. Grace and Co. Dit heeft de Wall Street Journal donderdag gemeld. Volgens het dagblad is de verkoopprijs van de zestig jaar oude, 380 meter hoge wolkenkrabber vastgesteld op veertig miljoen dollar.

● Nissan

De nettowinst van Nissan, de op één na grootste autoproducent in Japan, is in de eerste helft van het op 1 april begonnen boekjaar met 48,2 procent gekelderd tot 24,3 miljard yen (f 355 miljoen). De omzet vertoonde een bescheiden groei van 1,9 procent tot 2.088 miljard yen (f 30,5 miljard), zo heeft het concern gisteren bekendgemaakt.

● Witgoed

De twee belangrijkste fabrikanten van grote huishoudelijke apparaten in Duitsland, Bosch-Siemens Hausgeräte (BSH) en AEG Hausgeräte, zijn in gesprek over een samengaan. Als het tot een fusie komt ontstaat de grootste witgoedfabrikant in Europa. Nu is de Zweedse Electrolux nog toonaangevend met een marktaandeel van achttien procent. Het Amerikaanse concern General Electric maakte woensdag overigens duidelijk ook nog in de markt te zijn voor AEG. Van Electrolux wordt dat eveneens vermoed.

De chemie dubt omdat ze dobbert

AMSTERDAM – De chemie kwakkelt. Na jaren van uitdijen moet de bedrijfstak streng op de calorieën passen. Ook de twee grootste chemiebedrijven van ons land, Akzo en DSM, slanken af. Want als de economie door een dal gaat, gaat de chemische industrie mee. Wanneer er minder auto's worden geproduceerd (zoals nu het geval is), dan merkt DSM dat meteen in zijn afzet. Het Limburgse chemieconcern maakt onder meer kunststof voor bumpers en dashboards voor de auto-industrie.

Niet alle produkten die uit de ketels van DSM en Akzo komen zijn even gevoelig voor de markt. Het meest kwetsbaar is de bulk: standaard chemische stoffen die in grote hoeveelheden gemaakt worden. Plastic voor huishoud-emmers, bijvoorbeeld. Op bulkprodukten wordt per eenheid weinig verdiend; de winstmarges zijn klein en staan voortdurend onder druk. Dat geldt veel minder voor specialistische produkten, zoals supersterke vezels, geneesmiddelen en fijnchemicaliën. Maar ook hier geldt: loopt de economie terug, dan daalt de afzet.

Of het wel of niet goed gaat met de chemie, hangt ook af van de dollarkoers en de olieprijzen. DSM is een petro-chemisch bedrijf, dat olie – waarvan de prijs in dollars wordt berekend – als grondstof gebruikt. Akzo gebruikt andere grondstoffen dan olie, bijvoorbeeld zout. De olieprijs is voor Akzo alleen van belang in verband met zijn invloed op de energieprijzen.

DSM is veel minder afhankelijk van de dollarkoers, doordat het vooral een Europees bedrijf is. Akzo zit over de hele wereld, zodat de prijs van de dollar in belangrijke mate bepaalt hoe duur de produktie van Akzo elders in de wereld is en hoeveel de verkoop van zijn produkten op de wereldmarkt – omgerekend naar guldens – oplevert.

Topjaar

1989 was een topjaar voor de chemie door de stabiele, lage olieprijs en de hoogconjunctuur. Maar vorig jaar kwam daar de klad in. In de Verenigde Staten werden de eerste tekenen van recessie zichtbaar en halverwege het jaar joeg de Iraakse leider Saddam Hoessein de olieprijzen omhoog. De prijzen van de chemische produkten bleven echter aan de lage kant, mede doordat er vorig jaar een aantal chemische fabrieken bijkwam. Van kunstvezels en de meeste bulkprodukten wordt dus te veel gemaakt, met als gevolg lagere prijzen.

DSM en Akzo proberen zich tegen de teruglopende vraag in de chemie te wapenen door veel verschillende produkten te maken. Beide concerns hebben recent nagedacht over de ideale 'produktmix', de samenstelling van hun produktenpakket. Produkten waar ze sterk in zijn, krijgen extra aandacht terwijl minder hoopgevende activiteiten worden afgestoten.

Belangrijk voor Akzo zijn de farmacie (ze is nu al Europees marktleider op het gebied van anti-conceptiepillen), chemische vezels, coatings (verven) en zout en daarvan afgeleide produkten zoals PVC. Akzo is de grootste zoutproducent ter wereld.

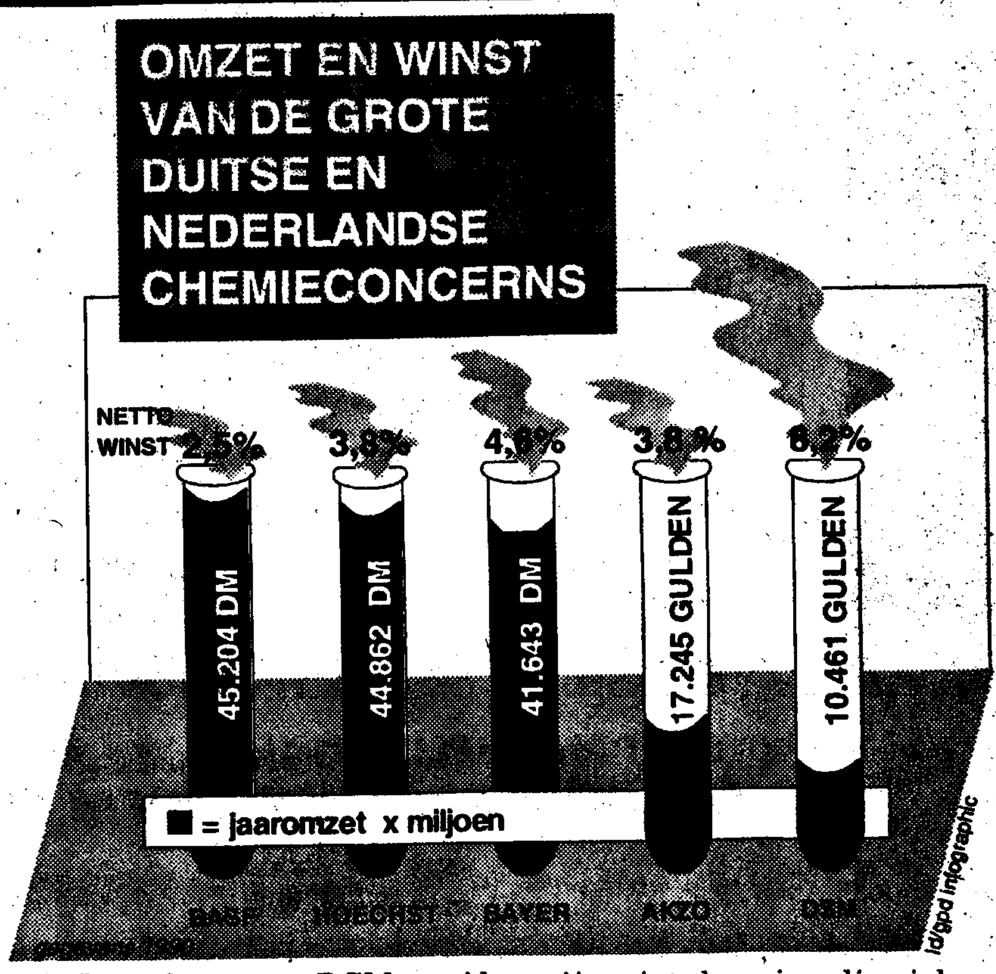
DSM is sterk in rubber- en plastic produkten (verpakkingen, Curver/Rubbermaid) en enkele chemicaliën. Op de vezelmarkt bezit het Limburgse bedrijf een ijzersterke troef: de schier onverwoestbare kunstvezel Dyneema, die onder andere wordt gebruikt in kogelvrije vesten en scheepskabels.

Akzo en DSM gaan nu een sector ruilen waar de een niet sterk in is, maar de ander wel. Akzo brengt zijn technische kunststoffen-sector over naar DSM. En DSM doet zijn poedercoatings (verven voor witgoed, fietsen etc.) over aan Akzo. Akzo maakt onder andere coatings die minder belastend zijn voor het milieu, zoals poederverven en verven op waterbasis.

Akzo heeft zijn personeelsbestand in de eerste helft van dit jaar teruggebracht met 2300 werknemers. Worden daar de ruim 2600 werknemers van de onlangs afgestoten Spaanse vezelfabrikant La Seda opgeteld, dan hebben dit jaar zelfs 5000 mensen van Akzo afscheid moeten nemen. Dat wil niet zeggen dat die mensen ook op straat zijn gezet. De meesten werkten in bedrijfsonderdelen die zijn verkocht.

Van hetzelfde laken een pak bij DSM, waar in de komende drie jaar minstens duizend arbeidsplaatsen naar andere bedrijven worden overgebracht. Ongeveer 1200 mensen in staven en in diensten krijgen een andere baas: ze worden intern verschoven van het concernniveau naar de 25 'business units', min of meer zelfstandige produktiemaatschappijen. Daar bovenop zullen nog eens duizend arbeidsplaatsen worden geschrapt. Ontslagen hoopt het bedrijf daarbij zo veel mogelijk te vermijden.

luuk sengers

● *De subtoppers DSM en Akzo zijn niet de enige die zichzelf een streng dieet hebben opgelegd. Dat geldt ook voor hun veel grotere concurrenten over de grenzen. Zelfs een 'Holle Bolle Gijs' als het Duitse Bayer doet aan de lijn en heeft zijn acquisitieplannen opgeschort. Het Franse Rhône-Poulenc en het Britse ICI beperken hun investeringen terwijl het Amerikaanse Dow Chemical (dat ook een heel grote vestiging heeft in Terneuzen) voorlopig geen nieuw personeel meer aanneemt.*

achtergrond

Gartner helpt Wilma met bouw Haagse stadhuis

DEN HAAG - Na maanden onderhandelen over de bouwprijs en -voorwaarden heeft het ABP in Heerlen het bouwbedrijf Wilma de definitieve opdracht gegeven om het stadhuis/bibliotheek-complex in Den Haag te bouwen. Het complex wordt gerealiseerd naar het oorspronkelijke ontwerp van de Amerikaanse architect Richard Meier en zal naar verwachting eind 1994 in zijn geheel zijn opgeleverd.

Wilma Bouw uit Weert is inmiddels begonnen met de voorbereidende werkzaamheden. De eerste week van januari zullen de feitelijke bouwwerkzaamheden beginnen. Wilma Bouw heeft delen van de bouw ondergebracht bij nevenaannemers, onder andere bij Gartner uit Heerlen die de gevel bouwt.

beurs

Verrassing

AMSTERDAM - Akzo en Hoogovens beheersten donderdag het beeld op de Amsterdamse effectenbeurs. De door Hoogovens woensdag uitgesproken verwachting, dat dit jaar met rode cijfers zal worden afgesloten, kwamen hard aan, hoewel beleggers wisten dat de economie het metaalconcern steeds meer tegenzit. De koers ging omlaag met f 2,60 naar f 46,10. Volgens handelaren is dit nog maar het begin. De daling zou worden tegengehouden door dekkingsvraag, maar als deze wegvalt, kan de notering snel richting f 40 gaan.

Voor een verrassing zorgde ook Akzo, maar dan in positieve zin. Na de forse winstdaling die collega DSM had bekendgemaakt, hielden velen hun hart vast. De nagenoeg gelijkgebleven winst in het derde kwartaal betekende daardoor een opluchting, en de koers kon met f 1,80 omhoog naar f 122,80.

Verder ging het er weer kalm aan toe op het Damrak. Op enkele uitschieters na, ontstaan door de vaak dunne markt, bleven de verschuivingen erg beperkt, maar wel overwegend omlaag gericht. De stemmingsindex brokkelde langzaam af en sloot op 89,4, een halve punt lager dan woensdag. De koersindex ging van 196,6 naar 195,5. De totale omzet kwam in Amsterdam uit op f 1138 miljoen, waarvan de aandelen slechts f 430 miljoen voor hun rekening namen. De obligatiemarkt was fractioneel lager.

Koninklijke Olie verloor een gulden op f 152,90. Elsevier, de laatste tijd langzaam aangetrokken, moest nu f 1,60 inleveren op f 91,80. Heineken werd een gulden duurder op f 154,60. Hunter Douglas, die na beurstijd met nogal sombere mededelingen voor 1991 kwam, verliet de markt f 1,70 lager op f 70.

Elders kon Twentsche Kabel f 3,50 aantrekken naar f 115,50.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	40,50	40,00
ABN Amro A. in F.	80,10	80,10
AEGON	110,10	109,60
Ahold	82,30	82,20
Akzo	121,00	122,80
Alrenta	190,40	190,40
Amev	47,70	46,80
Bols	42,50	42,10
Borsumij W.	59,50	59,50
Bührm.Tet.	44,50	43,90
DAF	20,60	20,80
Dordt.Petr.	142,70	142,00
DSM	99,40	99,00
Elsevier	93,40	91,80
Fokker cert.	28,40	28,40
Gist-Broc. c.	32,50	32,00
HCS Techn.	2,00	2,05
Heineken	153,60	154,60
Hoogovens	48,70	46,10
Hunter Dougl.	71,70	70,00
Int.Müller	64,50	65,00
Int.Ned.Gr.	48,00	47,70
KLM	38,60	38,30
Kon.Ned.Pap.	45,00	44,80
Kon. Olie	153,90	152,90
Nedlloyd	55,20	55,00
Océ	59,00	58,50a
Pakhoed	46,40	45,90
Philips	33,60	33,50f
Polygram	40,80	40,60
Robeco	100,70	100,60
Rodamco	58,40	58,20
Rolinco	100,60	101,00
Rorento	70,90	71,00
Stork VMF	42,40	42,70
Unilever	166,50	165,70
Ver.Bezit VNU	73,20	73,10
Volmac Softw.	20,60	20,60
VOC	40,20	40,30
Wessanen	80,90	80,80
Wolters-Kluwer	59,20	59,60

Avondkoersen Amsterdam

Akzo	122,50-123,00 (122,80)
Int.Ned.Gr.	47,60 (47,70)
Kon.Olie	152,30-152,70 (152,90)
Philips	33,50-33,70 (33,50)

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	51,50	51,50
ABN AmroHld.prf.	5,85	5,85
ACF-Holding	31,00	30,80
Ahrend Gr. c	138,00	137,00
Asd Opt. Tr.	9,50	9,20
Asd Rubber	3,65	3,55
Ant. Verff.	430,00	-
Atag Held c	116,60	116,50
Athlon Groep	43,40	43,40
Athlon Groep nr.c	42,80	42,80
Aut.Ind.R'dam	92,80	92,80
BAM Groep	84,00	84,00
Batenburg	117,50	117,50
Beers	112,00	112,00
Begemann	137,50	137,00
Belindo	351,00	351,00
Berkel's P.	1,34	1,34
Blydenst.-Will.	32,50	33,00
Boer De, Kon.	212,00	212,00
Boer de Winkelbedr.	81,30	81,20
Boskalis W.	22,70	22,70
Boskalis pr	24,80	24,90
Braat Beheer	30,00	30,00
Breevast	9,30	9,30
Burgman-H.	2900,00	2900,00
Calvé-Delft pr	800,00	800,00
Calvé-Delft c	1052,00	1045,00
Cindu Intern.	149,00	149,00
Claimindo	343,00	342,00
Content Beheer	21,80	21,80
Cred.LBN	30,30	30,90
Crown v.G.c	141,50	142,00
CSM	83,20	82,80
CSM nrc	84,10	83,70
DAF cert.	19,80	19,80
Delft Instrum.	21,30	20,90
Desseaux	39,00	39,50
Dorp-Groep	42,50	42,50
Draka Holding	23,60	23,70
Econosto	25,80	25,80
EMBA	220,00	220,00
Eriks hold.	73,00	72,90
Flexovit Int.	66,70	67,00
Frans Maas c.	78,00	78,50
Gamma Holding	95,50	95,50
Gamma pref	5,70	5,70
Getronics	28,00	28,00
Geveke	38,80	38,50
Giessen-de N.	117,00	117,00
Goudsmit	40,00	40,00
Grasso's Kon.	76,50	76,50
Grolsch	183,00	184,00
GTI-Holding	181,00	177,00a
Hagemeyer	129,50	131,00
idem div'91	-	-
HAL Trust B	13,90	14,10
HAL Trust Unit	14,00	13,90
H.B.G.	195,50	194,50
Heineken Hld.	136,90	137,50
Hoek's Mach.	226,00	225,80
Holl.Sea S.	0,53	0,53
Holl. Kloos	425,00	422,00
Hoop Eff.bk.	7,60	7,80
Hunter D.pr.	2,35	-
IHC Caland	61,00	60,00
Infotheek	4,00e	0,60
Kas-Ass.	35,50	35,50
Kempen & Co	10,20	9,90
kondor wessels	34,00	33,80
KBB	72,00	72,40
Kon. Sphinx	45,90	47,00
Koppelpoort H.	408,00	410,00
Krasnapolsky	195,00	196,00
Landré & Gl.	47,50	48,00
Macintosh	40,50	40,50
Maxwell Petr.H.	120,00	119,50
Medicopharma	23,00e	22,90e
Moeara Enim	1260,00	1255,00
M.Enim OB-cert	16400,00	16350,00
Moolen Hold.	36,40	36,00
Mulder Boek.	55,00	-
Multihouse	4,80	4,80
Mynbouwk. W.	370,00	370,00
Naeff	475,00	-
NAGRON	53,30	53,30
NIB	561,00	562,00
NBM-Amstelland	10,30	10,30
NEDAP	378,00	379,00
NKF Holding	211,50	215,00a
Ned.Part.Mij	49,40	49,40
Ned.Springst.	7000,00e	-
Norit	27,00	27,30
Nutricia gb	144,00	142,00
Nutricia vb	147,80	146,50
Nijv.t.Cate	93,00	93,00
Omnium Europe	10,00b	10,00b
Orco Bank c.	70,80	70,70
OTRA	319,90	320,00
Palthe	61,00	61,00
Pirelli Tyre	22,30	22,20
Polynorm	117,10	117,30
Porcel. Fles	156,00	156,00
Randstad	43,00	43,00
Ravast	33,50	33,50
Reesink	64,70	64,80
Samas Groep	39,00	39,00
Sarakreek	14,40	14,40
Schuitema	1585,00	1585,00
Schuttersveld	51,00	50,40
Smit Intern.	47,50	47,50
St.Bankiers c.	17,00	17,00
Stad Rotterdam c	39,00	38,70
Telegraaf De	82,00	81,50
Textielgr Twente	87,00	87,00
Tulip Comp.	21,30	20,80
Tw.Kabel Hold	112,00	115,50
Ubbink	75,00	75,00
Union Fiets.	68,50	69,00
Un.Dutch Group	4,00	4,00
Ver.Glas	426,00	428,50
Verto	36,80	36,90
Volker Stev.	62,50	62,50
Vredestein	14,00	13,90
VRG-Groep	43,40	43,80
Wegener Tyl	238,00	238,00
West Invest Fortr	22,00	22,00
West Inv. F. wb.	102,00	115,00b
Wolters Kluwer	238,00	238,00
Wyers	31,00	30,50

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.f.	77,70	78,30
ABN Amro America F.	72,00	72,50
ABN Amro Eur.F.	73,10	72,80
ABN Amro Far E.F.	60,00	59,20
ABN Amro L.F.	159,10	158,10
ABN Amro Neth.F.	79,00	78,90
ABN Amro Obl.	169,70	169,70
Aegon Aand.f.	33,50	33,40
Aegon sav.plus	5,10	5,10
ABN Beleg.f.	59,60	60,00
ALBEFO	51,60	51,90
Aldollar BF $	25,60	25,60
Alg.Fondsenb.	229,00	228,00
Alliance Fd	10,50	10,50
Amba	47,10	47,10
Amro N.Am.F.	68,90	68,60
Amvabel	78,30	77,60
AsianTigersFd	58,40	57,80
AsianSelFund	52,00	51,50
Austro Hung.F.	4,50a	-
Bemco Austr.	54,30	54,30
Bever Belegg.	3,20	3,20
CLN Obl.Div.Fonds	107,30	107,30
CLN Obl.Waardef.	109,60	109,60
Delta Lloyd	41,20	41,20
DP Am. Gr.F.	32,80	33,70
Dp Energy Res	44,10	-
Eng-Holl.B.T.I	10,00	10,00
EMF rentefonds	64,50	64,50
Envir.Gr.Fnd	52,00	52,20
Esmeralda part	36,10	36,00
Eur.Ass. Tr.	6,80	6,80
EMS.Gr.Fund	102,30	102,50
EGF Investm.	150,50	150,50
EMS.Inc.Fund	103,00	103,10
EMSOffsFund	100,70	100,70
EOE DuStInF.	293,00	293,00
EurGrFund	56,50	56,50
Euro Spain Fd	7,00	-
FarEastSelFund	58,20	58,20
Gim Global	52,60	52,40
Groeigarant	1,55	1,55
Holland Fund	70,90	70,90
Holl.Eur.Fund	48,20	48,20
Holl.Obl.Fonds	126,70	126,70
Holl.Pac.F.	112,50	112,50
Innovest	81,50	81,70
Interbonds	536,00	530,00
Intereffekt500	35,10	35,10
Intereffekt wt.	168,70	168,70
Investa part	73,00	73,00
IS Himal. F.$	7,40	7,40
Jade Fonds	159,40	155,70
Japan Fund	19,60	19,70
Jap.Ind.Alpha Fd	8200,00	-
Japan Rot.Fund yen	7000,00	-
Korea Pac.$	9,00	-
Mal.Cap.F.$	5,00	-
Mees Obl.Div.Fonds	113,80	113,70
Mexico Inc.F.	21,50	-
MK Int.Vent.	7,00	7,80b
Mondibel	75,30	75,30
Nat.Res.Fund	1325,00	1325,00
Nedufo A	116,50	116,50
Nedufo B	109,00	109,00
NMB Dutch Fund	42,00	42,30
NMB Geldm F	53,31	53,33
NMB Global F.	47,30	47,50
NMB Oblig.F.	34,80	34,90
NMB Rente F.	114,30	114,50
NMB Vast Goed	37,90	37,90
New Asia Fund	6,00	-
Nomura Warr.Fund	1,55	1,55
Obam, Belegg.	241,80d	241,40
OAMF Rentef.	12,95	12,95
Pac.Dimens.	84,00	83,00
Pac.Prop.Sec.f.	33,10	33,40
Pierson Rente	110,10	110,20
Postb.Belegg.f.	55,60	56,00
Postb.Vermogensgroei	52,70	52,70
Prosp.Int.High Income	3,90	-
RG Divirent	51,30	51,30
Rentalent Bel.	143,90	143,90
Rentotaal NV	34,60	34,50
RG Florente	111,30	111,40
RG SP Groen	53,50	53,60
RG SP Blauw	50,50	50,60
RG SP Geel	48,10	48,20
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	72,00	-
Sci/Tech	14,00	14,00
Technology F.	19,20	19,30
Tokyo Pac. H.	235,00	235,00
Trans Eur.F.	79,30	79,80
Transpac.F.Yen	370,00	[illegible]
Uni-Invest	22,50	22,00
Unico Inv.F.	82,20	82,10
Unifonds	32,00	31,60
VWN	64,90	65,00
Vast Ned	114,00	114,00
Venture F.N.	10,00	10,00
VIB NV	62,30	62,30
VSB Mix Fund	51,50	51,40
VSB Rente F.	106,80	106,80
WBO Int.	69,80	70,00
Wereldhave NV	137,00	137,20
Yen Value Fund	89,70	88,10
ZOM Florida F $	46,60	46,60

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	30,70	30,70
ABF	105,70	105,70
Berghuizer	46,80	46,70
Besouw Van c.	61,70	61,70
Biogrond Bel.	10,80	10,80
Comm.Obl.F.1	99,10	-
Comm.Obl.F.2	101,60	-
Comm.Obl.F.3	97,40	-
De Drie Electr.	14,40	14,90
DeltaLl.Vast	54,70	54,70
DeltaLl.dlr	65,60	65,50
DeltaLlEcu	59,50	59,40
DeltaLlMix	59,00	59,00
DeltaLlRente	55,70	55,80
Dico Intern.	89,20	88,50
DOCdata	4,70	5,00
D.T.O.T	46,00	46,00
Ehco-KLM Kl.	41,70	40,00a
E&L Belegg.1	65,60	65,70
E&L Belegg.2	71,40	71,40
E&L Belegg.3	104,50	104,50
E&L Belegg.4	75,10	75,10
E&L KapRenteFonds	101,10	101,20
Free Rec.Sh.	29,20	29,00
Gaia Hedge I	114,40	-
Geld.Pap.c.	72,10	72,20
German City E.	50,50	-
Gouda Vuurv c	82,00	81,00
Groenendijk	45,80	45,80
Grontmij	52,00	52,50
HCA Holding	49,30	49,00
Helvoet Holding	41,50	41,50
Hes Beheer	41,00	40,70
Highl.Devel.	17,00	-
Homburg cert	1,25	1,20f
Interview Eur.	3,40	3,30
Kühne+Heitz	43,90	43,90
LCI Comp.Gr.	6,60	6,80
Melle	525,00	525,00
Nedcon Groep	38,30	38,20
Nedschroef	90,20	90,00
Neways Elec.	7,10	7,10
New Eur.Htls DM	20,50	20,50
Newtron Hold	3,30	3,20
Pan Pacific	10,70	10,00
Pie Med.	5,90	5,80
Simac Tech.	13,50	12,70
Sligro Beh.	46,00	46,00
VHS Onr. Goed	3,50e	3,60
Vilenzo	38,20	38,00
Welna	235,00	236,00
Wereldhave	4,50	-
Weweler	37,00	37,00

Wall Street	30/10	31/10
allied signal	41¼	41½
amer.brands	42	42
amer.tel.tel	38½	38¾
amoco corp	52	51⅝
asarco inc.	26⅝	26⅝
bethl. steel	15⅝	15¼
boeing co	49	49⅜
can.pacific	17⅜	-
chevron	75⅛	74⅝
chiquita	40⅛	40⅜
chrysler	12¾	12½
citicorp	11⅜	11½
cons.edison	25⅞	25¾
digit.equipm.	64	62¾
dupont nemours	47⅛	47⅝
eastman kodak	44¾	45⅛
exxon corp	60⅞	61
ford motor	27¼	27⅛
gen. electric	70	69
gen. motors	35⅝	35⅛
goodyear	49⅝	50
hewlett-pack.	51⅜	50⅜
int. bus.mach.	100¼	98¼
int. tel.tel.	57⅝	57⅛
klm airlines	20¼	20⅜
mcdonnell	70⅛	70⅜
merck co.	133⅜	137
mobil oil	70¾	70¼
penn central	25⅞	26⅛
phillips	18	18
primerica	36	36⅝
royal dutch	81⅜	80⅞
sears roebuck	37⅛	37½
sfe-south.pac.	11⅜	11⅜
texaco inc.	64⅞	65⅝
united techn.	49	48⅝
westinghouse	17⅝	17⅝
whitman corp	12⅜	12⅞
woolworth	28⅞	28⅞

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,820	1,940
austr.dollar	1,41	1,53
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,610	1,730
deense kroon (100)	27,55	30,05
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,14	3,39
finse mark (100)	44,85	47,35
franse frank (100)	31,40	34,15
griekse dr. (100)	0,89	1,09
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,95	15,65
jap.yen (10.000)	139,50	145,50
joeg.din.t/m 100	-	-
noorse kroon (100)	27,25	29,75
oost.schill. (100)	15,70	16,20
port.escudo (100)	1,21	1,39
spaanse pes. (100)	1,69	1,85
turkse pond (100)	0,0325	0,0460
zweedse kr. (100)	29,40	31,00
zwits.fr. (100)	125,50	130,00

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,88695-1,88945
antill.gulden	1,0400-1,0700
austr.dollar	1,4650-1,4750
belg.frank (100)	5,4640-5,4740
canad.dollar	1,68025-1,68275
deense kroon (100)	29,010-29,060
duitse mark (100)	112,6650-112,6850
engelse pond	3,2800-3,2850
franse frank (100)	32,950-33,000
griekse dr. (100)	0,9570-1,0070
hongk.dollar (100)	24,1750-24,4250
ierse pond	3,0070-3,0170
ital.lire (10.000)	15,020-15,070
jap.yen (10.000)	143,815-143,915
nw.zeel.dollar	[illegible]
noorse kroon (100)	28,725-28,775
oostenr.sch. (100)	16,0000-16,0100
saudi ar.ryal (100)	50,2250-50,4750
spaanse pes. (100)	1,7845-1,7945
surin.gulden	1,0575-1,0775
zweedse kr. (100)	[illegible]
zwits.frank (100)	128,295-128,345
e.c.u.	2,3040-2,3090

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	196,60	195,50
id excl.kon.olie	183,00	182,10
internationals	[illegible]	204,50
lokale ondernem.	[illegible]	166,90
id financieel	131,40	130,30
id niet-financ.	242,30	241,50

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	270,50	270,00
id excl.kon.olie	245,50	244,40
internationals	305,00	303,30
lokale ondernem.	252,00	250,30
id financieel	193,60	191,90
id niet-financ.	307,50	306,40

CBS-stemmingsindex (1987=100)		
algemeen	89,90	89,40
internation	84,60	83,90
lokaal	90,50	90,00
fin.instell	87,10	86,20
niet-financ	91,30	90,90
industrie	[illegible]	[illegible]
transport	[illegible]	[illegible]

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21.290-21.990, vorige 21.610-22.210, bewerkt 23.500 laten, vorige 23.840 laten.

Zilver onbewerkt 210-280, vorige 210-280, bewerkt 320 laten, vorige 320 laten.

Dow Jones

Industrie 3069,11 -2,67

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	jan	40,00	186	1,40	1,30
abn amro	c	jan	42,50	314	0,40	0,40
akzo	c	jan	125,00	345	1,80	2,10
akzo	c	apr	120,00	182	6,00	7,30a
akzo	p	nov	120,00	183	2,30	0,80
akzo	p	jan	120,00	189	3,00	2,30
akzo	p	jan	125,00	313	6,30	4,70a
amev	p	jan	50,00	250	2,00a	3,50
dsm	c	jan	100,00	249	3,00	2,60
dsm	c	apr	105,00	183	2,00	2,10
dsm	p	jan	100,00	435	2,80a	3,00
dsm	p	apr	90,00	331	1,50	1,50
dsm	p	apr	100,00	304	5,50	5,70
eoe	c	nov	275,00	654	3,00	2,60
eoe	c	nov	285,00	[illegible]	[illegible]	[illegible]
eoe	p	nov	270,00	[illegible]	[illegible]	1,00
eoe	p	dec	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1,00
eoe	p	dec	270,00	421	[illegible]	2,00
eoe	p	jan	[illegible]	[illegible]	3,00a	2,00
goud	c	nov	360,00	[illegible]	12,00a	10,00
goud	c	feb	380,00	[illegible]	12,00a	10,50
hoog	c	jan	47,50	221	3,00	3,00
hoog	c	jan	50,00	[illegible]	2,30	1,30
hoog	c	apr	50,00	274	3,00	2,40
hoog	p	jan	45,00	[illegible]	1,30	1,90
hoog	p	jan	47,50	465	2,10	3,30
hoog	p	jan	50,00	1049	3,30	4,00
hoog	p	jan	55,00	[illegible]	[illegible]	[illegible]
hoog	p	apr	45,00	[illegible]	2,30	2,00
hoog	p	apr	50,00	350	4,30	[illegible]
hoog	p	apr	55,00	[illegible]	[illegible]	[illegible]
hoog	p	jul	50,00	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ing	c	j94	47,00	[illegible]	[illegible]	[illegible]
klm	c	jan	40,00	167	1,00	1,30
klm	c	o93	35,00	207	[illegible]	7,30
phil	c	jan	35,00	1239	1,00	1,00
phil	c	jan	37,50	438	0,30	0,40
phil	c	apr	35,00	1108	2,00	1,80
phil	c	o93	30,00	[illegible]	7,00a	7,70
phil	p	nov	32,50	[illegible]	0,20	0,30
phil	p	jan	30,00	178	0,30	0,30
phil	p	apr	37,50	[illegible]	4,00	4,10
phil	p	o93	20,00	[illegible]	[illegible]	[illegible]
phil	p	o93	25,00	212	0,30	5,00
olie	c	jan	160,00	153	2,30	1,00
olie	p	jan	180,00	150	27,00a	27,10
olie	p	okt	135,00	371	1,30	1,50
unil	c	apr	170,00	236	5,00	4,00
unil	p	jan	160,00	[illegible]	[illegible]	1,70
unil	p	jul	160,00	200	1,00a	1,40

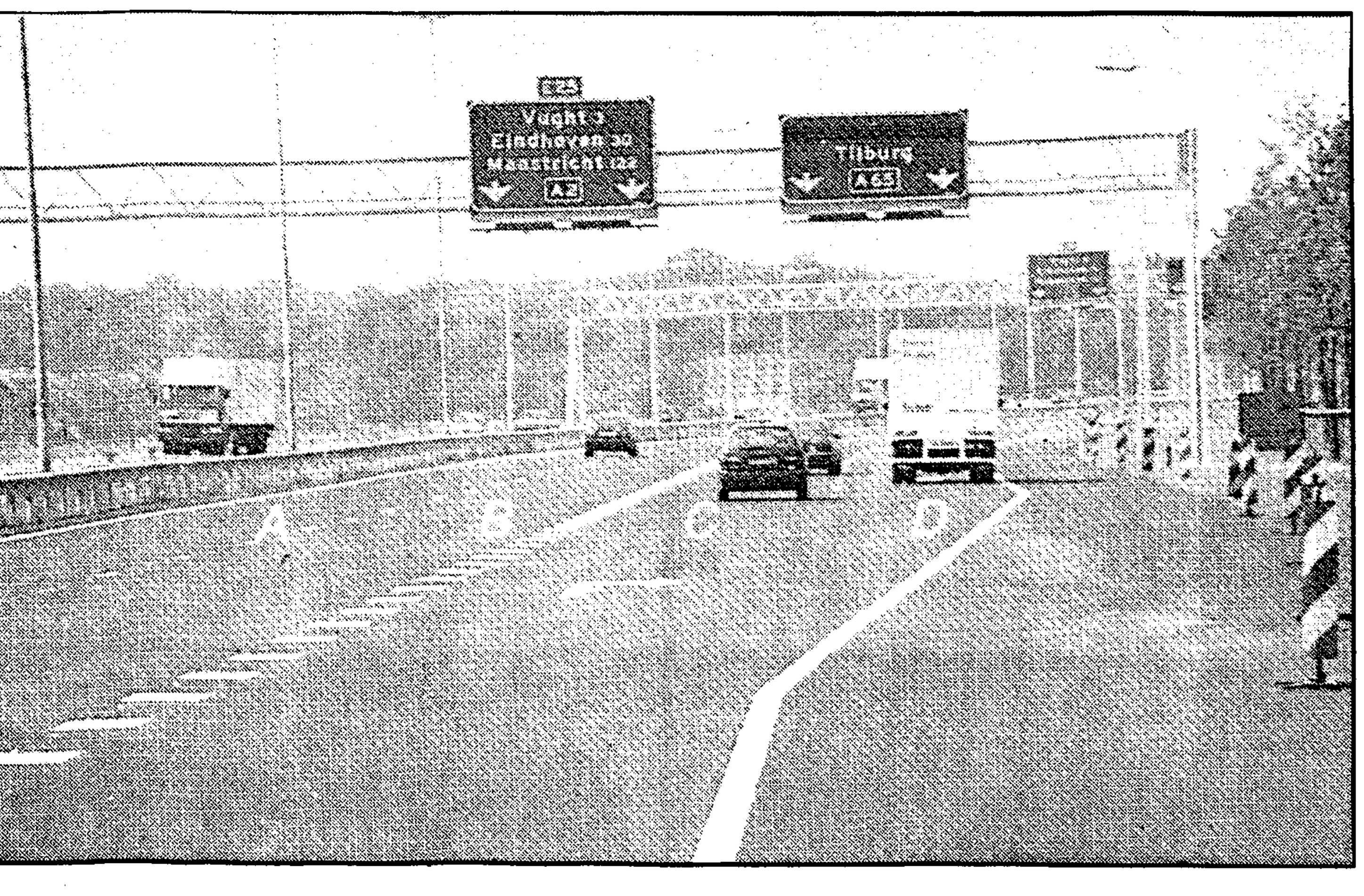
a=laten · b=bieden · c=ex-claim · d=ex-dividend · e=gedaan+bieden · f=gedaan+laten · vk=slotkoers vorige dag · sk=slotkoers gisteren

Auto-Info

Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens vereenvoudigd

Voortaan meer zelf beslissen in verkeer

Op dit moment is het weggebruikers nog verboden om een uitvaartstoet te doorsnijden. Vanaf vandaag, 1 november wordt dat aan hun eigen beleefdheid overgelaten. Dat is één van de bepalingen in het nieuwe Reglement verkeerregels en verkeerstekens (RVV), dat vandaag van kracht wordt. Echt ingrijpende wijzigingen bevat het niet. Het belangrijkste verschil met de bestaande regels is dat verkeersdeelnemers in een groter aantal situaties zelf mogen bepalen welk gedrag veilig en wenselijk is. Verder wordt een aantal verkeersborden vervangen of gewijzigd. Het huidige RVV dateert uit 1966.

● *De bestuurders C en D mogen volgens de regels van het nieuwe RVV de bestuurders A en B inhalen. Het is echter verboden voor bestuurder B om bestuurder C in te halen.*

Foto: VERJO bv, Sint-Michelsgestel.

Bij de opstelling ervan werd geredeneerd dat elke situatie in principe geregeld moest zijn. Sindsdien is het verkeersbeeld sterk gewijzigd, vooral door de drastische groei van het aantal auto's. Als gevolg daarvan werd het reglement diverse malen aangepast en uitgebreid.

Dat heeft er echter toe geleid dat de verkeersdeelnemers door de bomen het bos niet meer zien, concludeert het ministerie van Verkeer en Waterstaat nu. Verkeersvoorschriften worden dan ook op grote schaal genegeerd. Hoewel dat zelden leidt tot verkeersonveilige situaties, acht het ministerie zoiets toch niet wenselijk. Temeer daar weggebruikers ook regels aan hun laars lappen die wel van belang zijn voor de verkeersveiligheid.
Het nieuwe RVV legt dan ook sterker het accent op de eigen verantwoordelijkheid van de weggebruiker. „Geef je verstand eens voorrang", luidt de slogan van de voorlichtingscampagne rond het nieuwe RVV. Regels moeten helder en geloofwaardig zijn. Pas als de weggebruiker het nut van een voorschrift inziet, is hij bereid er zich aan te houden.

Ook het feit dat de Nederlandse verkeerregels afwijken van die in de omringende landen was een reden voor de wijzigingen. Er is nu aansluiting gezocht bij voorschriften en symbolen die internationaal geldig zijn.

Eén van de veranderingen in het RVV betreft het rode voetgangerslicht. Dat zal op een aantal plaatsen vervangen worden door een geel knipperlicht. Daarmee wordt aangegeven dat voetgangers op eigen risico kunnen oversteken. Het verkeer op de rijbaan heeft dan wel voorrang.
Voetgangers die hun beoordelingsvermogen niet vertrouwen kunnen via een drukknop het groene voetgangerslicht oproepen. Voor het overige verkeer springt het verkeerslicht dan op rood.
Voor fietsers is de belangrijkste wijziging dat ze, als een bord met de tekst 'Rechtsaf voor (brom) fietsers vrij' dat aangeeft, door rood mogen rijden.

Helaas voor de (brom)fietsers, kunnen motoragenten en andere politiemensen in zo'n situatie vaak toch nog een bekeuring uitschrijven. Er zitten namelijk twee addertjes onder het gras. De nieuwe regel geldt alleen als het andere verkeer niet wordt gehinderd én als de regeling wordt aangegeven met een bord.

Verder wordt het hen officieel toegestaan snelverkeer rechts in te halen. Ook nu gebeurt dat al op grote schaal, maar formeel is het nog verboden.
Voorsorteren bij het afslaan is in het nieuwe RVV niet meer verplicht. Een weggebruiker die linksaf wil, hoeft niet meer tegen de as van de weg te gaan staan. Van hem wordt gevraagd de meest veilige manier te kiezen.

Nieuw is ook dat weggebruikers voortaan duidelijk moeten aangeven wat ze van plan zijn. Vanaf vandaag is het niet meer voldoende om bij het afslaan en inhalen een teken met de richtingaanwijzer te geven. Ook bij het wegrijden en het wisselen van rijstrook wordt dit verplicht.

De filosofie van de mondige, met verantwoordelijkheidsbesef toegeruste verkeerdeelnemer van het nieuwe reglement komt eveneens tot uiting bij de verkeersborden. Een aantal negatief geachte verbodsborden maakt plaats voor als positiever beschouwde gebodsborden.
Het is immers makkelijker aan te geven dat bepaalde parkeerplaatsen alleen door taxi's mogen worden gebruikt, dan te verklaren dat op die plaats een parkeerverbod geldt, waarvan taxi's zijn uitgesloten, aldus het nieuwe RVV. Verder ligt het volgens dit reglement meer voor de hand weggebruikers te sommeren rechtdoor te rijden, dan hen te verbieden links- of rechtsaf te slaan.

Ook de vormgeving van een aantal borden verandert. Zo wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van symbolen die internationaal gangbaar zijn. Daarnaast verandert de kleur van het bord (einde) voorrangsweg van oranje in geel. Daarvoor is gekozen omdat die kleur beter blijkt te reflecteren.
Uit sommige borden blijkt dat de mode en de rolpatronen sinds 1966 zijn gewijzigd. Een voorbeeld hiervan is het bord bij voetgangerspaden. Dat staat in de volksmond bekend als 'de kinderlokker'. Het vertoont een met hoed getooide heer die aan de hand een meisje met vlechten meevoert. Dit duo moet plaatsmaken voor twee geslachtsloze wezens van ongelijke grootte.
Eén wijziging bij de verkeersborden staat helemaal op zichzelf. Het gaat om het elektronisch signaleringsbord, ook wel matrixbord genoemd. In het oude RVV gaf dit een adviessnelheid aan. Dat wordt nu verandert in maximumsnelheid.

Skeelers en skateboards (skatebikes komen nog niet in de regeling voor) vallen officieel onder de voetgangers. Ze mogen pas op het fietspad als er geen trottoir is en pas op de weg als er geen fietspad en geen trottoir is.

Voorrang

De zogenaamde haaietanden op de weg, tot dusver wettelijk niet meer dan een extra aandachtspunt bij het waarschuwingsbord 'voorrangsweg', heeft een zelfstandige betekenis. Je moet er dus ook voorrang verlenen als er geen bord staat.
Het RVV is onder meer aangepast aan de praktijk van het filerijden op de autosnelweg. Een auto op de rechter rijstrook mocht officieel niet een auto op de linker rijstrook voorbijrijden. Vanaf vandaag hoeft niemand meer bang te zijn voor een bekeuring.

Een belangrijke verandering is het gebruik van de autogordel. Volgens het nieuwe RVV zijn de bestuurders verplicht een gordel te gebruiken. Je bent bestuurder van het moment dat je instapt tot je er weer uitstapt. Daar hoef je dus niet voor te rijden. Volgens het oude RVV moest dat wel. Als de passagier naast de bestuurder geen gordel draagt, draait niet meer de bestuurder, maar de passagier zelf op voor de bekeuring.

Bijscholing

Om het nieuwe RVV onder de knie te krijgen gaan alle agenten van rijks- en gemeentepolitie weer een paar dagen naar school. Voor de rest moet Nederland zelf uitzoeken wat er verandert. Grote publiciteitscampagnes van zowel het ministerie van Verkeer en Waterstaat als plaatselijke overheden zullen daarbij een handje helpen. De campagnes zijn bedoeld voor iedereen, want alle voetgangers, fietsers en automobilisten hebben met het vereenvoudigde RVV te maken.

● *Ten aanzien skeelers en skateboards is in het nieuwe RVV een aantal bepalingen opgenomen.*

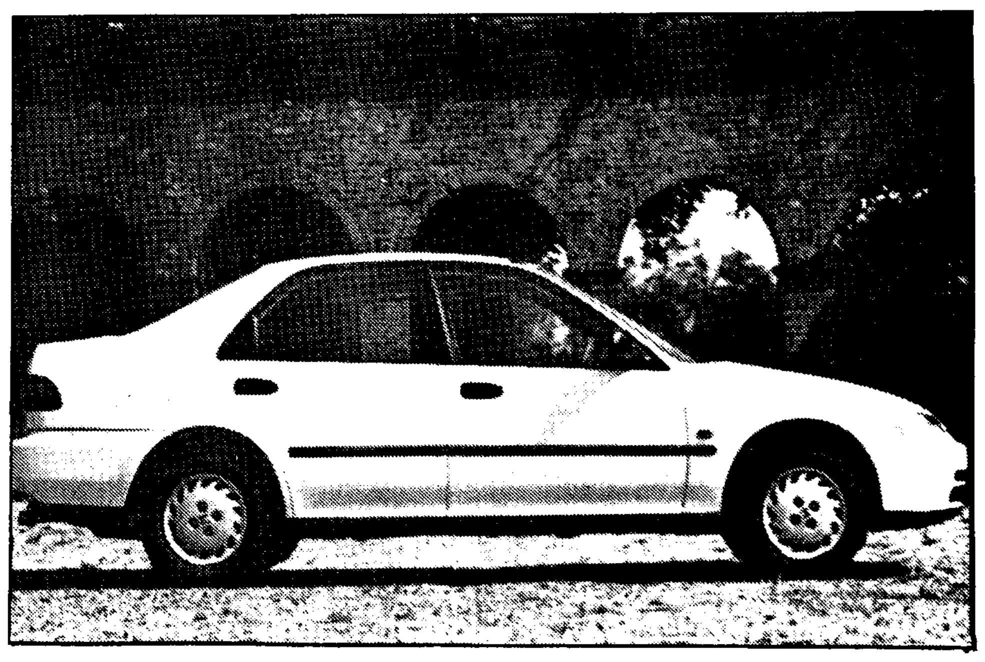
nieuwe regels

- Weggebruikers mogen alleen in noodgevallen gebruik maken van de vluchtstrook en die dus niet meer gebruiken als extra invoegstrook om snelheid te maken. Veel oudere automobilisten is geleerd om dat juist wel te doen.
- Bestuurders moeten voetgangers en invalidenvoertuigen, die kennelijk op het punt staan een voetgangersoversteekplaats te betreden, ongehinderde doorgang verleden. In het verleden hadden voetgangers en invalidenvoertuigen pas voorrang als ze al op de oversteekplaats waren.
- Rechtsafslaande (brom)fietsers mogen bij rood licht doorrijden als dat door middel van een bord wordt toegestaan en het overige verkeer niet wordt gehinderd.
- Voetgangers mogen bij een geel knipperlicht op eigen risico oversteken en hoeven niet te wachten op het groene voetgangerslicht.

verdwijnende regels

- Verbod tot spelen op de rijbaan: spelende personen zijn voetgangers. Daar waar voetgangers mogen komen, mag dus gespeeld worden. Bij gevaarhinder geldt de algemene bepaling.
- Rijverbod voor voertuig met reclame-transparant: het nut van deze regel staat niet vast, omdat niet is gebleken dat de verkeersveiligheid in het geding komt door reclame-uitingen die op velerlei wijze op de weg worden getoond.
- Afstand houden in verband met invoegende bestuurders, 50 meter tussen vrachtauto's en autobussen: Beoogde gedrag bereiken door voorlichtingeducatie. Bij gevaar geldt algemene bepaling.
- Minimumsnelheden: verantwoordelijkheid bestuurder. Adviessnelheid wordt maximumsnelheid.
- Maximumsnelheden 60, 20, 12 en 6 km/uur: ongeloofwaardige en ingewikkelde voorschriften. Eigen verantwoordelijkheid bestuurder. Traktoren en zelfrijdende werktuigen rijden max. 25 kmuur.
- Geluidssignalen bij inhalen: gevaar voor (geluids)overlast.
- Instructies met betrekking tot plaats van parkeren: praktisch onbruikbaar. Parkeren is toegestaan tenzij dit uitdrukkelijk is verboden. Bij gevaarhinder geldt algemene bepaling of een concreet parkeerartikel.
- Regels en instructies voor passagiers in en op motorvoertuigen: eigen verantwoordelijkheid, eventueel geldt algemene bepaling.
- Fietsers moeten voeten op de trappers hebben: handrem en algemene bepaling voldoende.

Staaltje van variabele kleppen-techniek

● *In ruimte-aanbod moet de Civic Sedan het afleggen, maar technologisch worden grenzen doorbroken.*

Honda Civic uitgerust met VTEC-systeem

'Heeft u de nieuwe Civic al gezien?'. Met deze 'teaser' wil Honda de komende tijd gegadigden voor de 5e generatie van dit model naar de dealers lokken. Het jeugdige deel van die groep bestaande uit 25- tot 55-plussers zal aangetrokken worden door de vrolijk sportieve 2-deurs hatchback. De wat oudere lui moeten volgens het verkoopprofiel meer vallen op de styling en de extra ruimte van de 4-deurs sedan.

Het is Honda bijna 20 jaar na het uitbrengen van de eerste Civic, toen trendsetter in zijn klasse, opnieuw gelukt het wezenlijke karakter van het ontwerp te bewaren. Na de progressieve lange daklijn van het '84-model evolueerde de Civic in '88 verder tot een standaard technisch weldoordachte auto.

Nieuwste loot aan de Hondastam is het VTEC-systeem, dat na de introduktie in deze Civics ook in andere modellen komt. Zo zal de medio '92 te introduceren totaal veranderde Honda CRX, die dan in niets meer lijkt op een Civic-derivaat, ook een uiterst potente motor krijgen die gebaseerd is op dit verbluffende staaltje variabele kleppentechniek.

Een eerste indruk van Honda's kleintje komt dicht in de buurt van imponerend. Met de VTi rijden is een regelrechte sensatie. De snelheid waarmee het toerental gedurig in het gebied van 6000 - 8000 tr/min zit zorgt voor een heerlijk gevoel. Je waant jezelf op een Formule 1-circuit waar Honda met zijn motoren zulke talrijke successen heeft behaald.

Er weerklinkt een mooi beschaafd snerpje vanonder de spitse en brede neus en aan de trekkracht lijkt bijkans geen einde te komen. Ruim 220 km/u stond er ineens op de teller en dat uit zo'n compact 4-cilindertje.

De 160 pk in dit model zijn meer dan eens voldoende om er flink de sokken in te zetten. Voor rond de 50 mille kun je verwachten dat deze Civic-topper al het denkbare aan comfort en veiligheid aan boord heeft. Een nieuw type ABS is standaard bij dit model.

Overstappen in de simpelste DX die 75 pk haalt uit de 1.3 ltr carburatie-motor was niet mogelijk bij deze introduktie rond ons drielandenpunt. Met dat type verwacht Honda niettemin een kwart van de verkoop te halen. Een prijsindikatie van 27 mille is aannemelijk.

Het gros moet volgens de prognose in DXi modellen plaatsnemen en dan praten we al gauw over ruim 30 mille aanschafprijs. Voor dat bedrag worden zoals de heer Kawamoto, president van Honda Motor Co., zo mooi zei bij de introduktie: 'technologische grenzen doorbroken'.

In ruimte-aanbod moet de Civic sedan het echter ondanks zijn prijs afleggen tegen een nieuwe Astra of Golf. Het 2-deurs model is in deze vergelijking helemaal geen partij, dat is meer een twoseater met wat zit/laadruimte op het achterbankje.

Het rijdt allemaal wel voortreffelijk en van veelvuldige mankementen is bij Honda de facto geen sprake. Dus de steeds sterker groeiende groep in deze klasse kan bij de keus voor een betrouwbare, technisch zeer vooruitstrevende en jeugdig uitziende auto best op een Civic vallen.

In ons land komt de Civic-serie in drie fasen: de 2-deurs hatchback eind november, de sedan eind december en het speciaal op veiligheid geënte model VEi met o.m. een compacte airbag in de stuurnaaf komt begin februari.

uitlaatjes

OLDTIMERS EN SPORTWAGENS in de Houtrusthallen in den Haag. Op 16 en 17 november staat een bonte verzameling voertuigen opgesteld. Oldtimers, sportwagens, motor2 en fietsen uit vervlogen tijden kunnen in alle rust bekeken worden. Glimmende lak, spiegelend chroom en grote koplampen roepen nostalgische gevoelens op bij de bezoekers. De beurs is beide dagen geopend van 11.00 tot 17.00 uur.

SUZUKI presenteert de 'Samurai Pepper'. Deze uitvoering is standaard voorzien van een groot aantal extra's. De Pepper is gebaseerd op de Suzuki Samurai Commercial, voorzien van 1.3 liter motor. Deze motor stuwt de 4 x 4 automobiel naar 64 pk. De auto is voorzien van extra brede velgen, metalen houder voor het reservewiel, vlammend rode lak en twee transparante sunroofs in de soft-top. de Suzuki Samurai Pepper kost 23.995 gulden.

ROVER EN HONDA zijn overeengekomen samen twee nieuwe auto's voor de jaren negentig te ontwikkelen. De supermini moet de Metro vervangen en het model dat de codenaam Synchro draagt moet de Rover 200/400 en Honda Concerto vervangen. Tevens is door de autofabrikanten afgesproken om op het gebied van produktie en inkoop te gaan samenwerken. Honda gaat haar Britse fabriek uitbreiden en er een tweede produktielijn aan toevoegen.

FIAT introduceert binnenkort de 'Cinquecento'. De kleinste Fiat, oftewel de nieuwe 500, is de eerste automobiel van de Italiaanse fabrikant, die buiten Italië zal worden geproduceerd en wel in de FSM-fabriek in Polen, waar nog altijd de Fiat 126 in licentie wordt gebouwd. In Nederland zal deze baby-fiat waarschijnlijk pas in 1993 te zien zijn.

PORSCHE heeft problemen. In het verslagjaar 90/91 is de nettowinst 40% gedaald. Oorzaak is de sterk gedaalde verkoop in de VS en Groot-Brittannië. Mercedes toont steeds meer interesse in een gehele of gedeeltelijke overname van het roemruchte sportmerk. Nu al bouwt Porsche voor Mercedes de 500 E

● *Snelle service bij kapotte autoruiten*

MG maakt tijdens de autotentoonstelling van 1992 haar comeback. Rover introduceert dan een nieuwe MG B V8. De auto zal gebaseerd zijn op de nieuwe B-koetswerken die door British Motor Heritage worden gemaakt. Er zullen circa 1.000 à 1.500 stuks worden gebouwd. De auto zal als cabriolet met de 8-cilinder motor worden geleverd. In 1993 introduceert het bedrijf een geheel nieuwe kleine MG. Het jaar daarop komt een groter MG-model op de markt.

CARGLASS verzorgt nieuwe ruiten voor één derde van het Nederlandse wagenpark. Met diverse verzekeringsmaatschappijen en fleetowners heeft Carglass afspraken gemaakt voor het herstel van ruitschade. Ruim 30% van het Nederlandse wagenpark heeft nu een sticker in of op de auto om bij ruitbreuk- of schade deze glasspecialist in te schakelen. De Britse onderneming heeft alleen al in Europa meer dan 400 servicecenters. Na 1 december telt Nederland 18 vestigingen. Naast het inzetten van nieuwe auto-ruiten worden met het 'Medic System' ruiten praktisch onzichtbaar gerepareerd met onschadelijk chemicaliën.

RENTELOOS VOORSCHOT VAN SEAT.

Ruil uw auto bij ons in voor een nieuwe Seat en u rijdt meteen weg zonder te betalen. U krijgt van ons een renteloos voorschot tot in 1993 van maximaal ƒ 10.000,-.

Dit voorschot betaalt u in 4 termijnen van elk 3 maanden terug. De inruilprijs van uw huidige auto is in de meeste gevallen voldoende voor de wettelijke 25% aanbetaling.

PROFITEER VAN ONZE FINANCIERING TOT IN 1993 TEGEN 0% RENTE! KOM ER GEWOON EENS MET ONS OVER PRATEN.

Seat Marbella incl. aflevering en ML-behandeling ƒ 13.629,–

Gegarandeerde inruilwaarde na 2 jaar minimaal 75%

Informeer naar onze voorwaarden

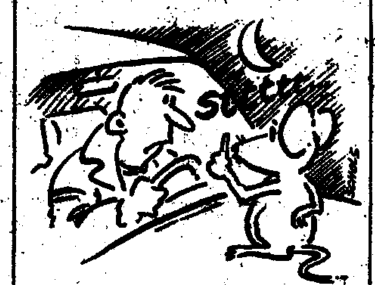

SEAT Volkswagen Groep.

Autosport Brouns B.V.
Schelsberg 175, Heerlen, 045-725507.

Auto-Info

DOE IETS AAN VERKEERSLAWAAI...

Verkeerslawaai een probleem voor u? Doe er dan iets aan. De Nederlandse Stichting Geluidhinder helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van lawaai in en om huis. NSG, Postbus 381, 2600 AJ Delft. NSG

WILT U DISKREET EEN GUNSTIGE LENING
BEL 043-636200
VOOR VLOT KONTANT GELD
(EN IN DE BESTEDING BENT U VRIJ)

Leningen vanaf ƒ. 1000,- tot ƒ. 200.000,- zijn mogelijk ZONDER onderpand of borg. Desgewenst met lange looptijd, DUS LAGE LASTEN.
Vraag vrijblijvend advies.
WIJ REGELEN ALLES BINNEN EEN DAG, en bezorgen het geld óók kosteloos bij u thuis. Hebt u al leningen lopen? Dat hoeft géén bezwaar te zijn.

FINANCIERINGSKANTOOR MOONEN
Scharnerweg 108 Maastricht.
043 - 636200 Dagelijks van 9 tot 21 uur
Bijkantoor Hoensbroek Hoofdstraat 9 tel. 045-225000 dagelijks van 11 tot 2

HENSGENS BV

35 jaar AUTO HENSGENS
tevens
heropening van ons bedrijf

Ook dit weekend hebben wij weer gezorgd voor een lekker hapje en een drankje. Bij een feest hoort muziek.

Daarom treedt zaterdag 2 november vanaf 13.00 uur de harmonie

"LES AMIS RÉUNIS"

uit Nieuwstadt voor U op.
De voorafgaande weken waren al een daverend succes, laat daarom dit optreden niet aan U voorbijgaan en deel mee in onze feestvreugde.

Vergeet beslist niet om het wedstrijdformulier in te vullen voor het winnen van een der prachtige prijzen, zoals:
- een reis naar de zon voor 2 personen t.w.v. ƒ 2.500,–
- Schaatsen volgen t.w.v. ƒ 1.500,–
- een radiocassette t.w.v. ƒ 1.000,–

Automobielbedrijf Hensgens B.V.

Nieuwstadt

Vencken NR.1 IN OCCASIONS

NO RISK OCCASIONS

Audi 80 1.8 S	'87
Mitsubishi Galant 2 L GTI groenmet.	'88
Fiat Uno 45 blauwmet.	'86
Citroën BX 1.6 RS beige	'89
Mercedes 230 E div. extra's blauw	'86
Toyota Carina II 16 V XL grijsmet.	'89
Mitsubishi Colt 1.2 GLX grijsmet.	'87, '88, '89
Opel Kadett 3-drs, div. uitv.	'87
Ford Escort 1600 CL	'87
Peugeot 205 GRi blauwmet.	'88, '89

V.A.G
Vencken B.V.
Peter Schunckstr. Heerlen, tel. 045-412641

DER KÜCHEN - SPEZIALIST DOBERG GARANTIERT AUCH IN SELFKANT-WEHR KÖNNEN SIE IHRE TRAUMKÜCHE FINDEN.

doberg-viethen

Auto Vencken b.v.

"Occasioncentrum" Prins Mauritslaan 171 6191 EE Beek tel. 046-372882

"Occasionkelder" Leyenbroekerweg 27 6132 CN Sittard tel. 046-515777

Vencken Beek — VAN PARTICULIER

Vencken Sittard

Alfa Romeo 75 1.8 rood 1990

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek Postbus 5700 6202 MA Maastricht tel. 043-897386

Inspraak Bodemsaneringsprogramma 1992

Gedeputeerde Staten van Limburg maken bekend, dat zij ter uitvoering van het bepaalde in artikel 5 van de Interimwet bodemsanering vanaf 1 november 1991 gedurende één maand tijdens de kantooruren het ontwerp van het bodemsaneringsprogramma 1992 voor eenieder ter inzage hebben gelegd, en wel: - in het provinciehuis te Maastricht en - ter secretarie van de gemeenten in Limburg. Gedurende de bovengenoemde termijn kan eenieder schriftelijk gemotiveerde bezwaren tegen het ontwerp inbrengen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

AFGELASTING OPENBARE VERKOOP

Notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritt... De notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. ... te Kerkrade-West, gemeente Kerkrade, delen mede dat de openbare verkoop van het pand ... op vrijdag 1 november geen doorgang zal vinden.

Je kunt direct aan de slag als

bezorg(st)er

in

	bel 045-717771
KERKRADE LANDGRAAF	bel 045-... Kerkrade
OIRSBEEK DOENRADE	bel 046-... Markt 8, Geleen
SITTARD ROOSTEREN MUNSTERGELEEN	bel 046-515577, Rosendael 10, Sittard
VAALS GULPEN	bel 04406-15045, Reinaldstraat 40, Valkenburg
MAASTRICHT	bel 043-254477, ... Maastricht

Limburgs Dagblad

Donderdag 31 oktober, vrijdag 1 november, zaterdag 2 november

GROTE OCCASIONSHOW

Keuze uit meer dan 50 auto's — Voor financiering ... — Uitstel betaling max 6.000 — Min. 2.000,- inruil op uw huidige auto

Citroën BX div. aktiemodellen

AUTOBEDRIJF SONDAGH

Heerlen (Hoensbroek), De Koumen 34-36. Tel.: 045-223300

SCHINVELD

Nederland 1

3.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
.00 **●● Journaal.**
.05 **Zicht op zee,** programma over mensen en water. (herh.).
.31 **Natuurlijk genezen,** medisch magazine. (herh.).
.56 **De roze panter** (Pink panther), tekenfilms.
7.08 **KRO's Tekenfilmfestival.**
7.30 **Woef,** Engelse jeugdserie. Afl.5. Eric moet met het hondje van zijn zusje naar de dierenarts voor een prik. Als hij ineens weer hond wordt, krijgt hij ook een prik!
7.59 **Boggle,** woordspel met Frank Kramer.
.28 **Ja, natuurlijk extra,** natuurdocumentaire serie. Vandaag: De monding van de Engelse rivier de Severn.
.57 **Dinges,** een panel moet raden wat kinderen bedoelen. Panelleden: Martiene van Os en Joris Lutz. Presentatie: Frank Masmeijer.
.28 **Ha, die Pa,** comedyserie. Afl.: Een afspraakje met Norbert. (herh.). Matthijs en Suus beginnen zich zorgen te maken als Norbert opeens geld uit gaat geven en vlotte kleren aanschaft.
20.00 **(●●+TT) Journaal.**
20.26 **Ted à tete met ....,** Ted de Braak in gesprek met Willem Duys.
1.17 **(TT) Rondom tien,** praatprogramma. Thema: Eigen haar is goud waard.
22.03 **Jessica Fletcher** (Murder she wrote), misdaadserie. Afl.: Bloedige bruiloft. Jessica gaat naar de bruiloft van nicht Ann. Gebeurtenissen uit het verleden bederven echter de feeststemming. Anns geestelijk gestoorde broer heeft namelijk vijftien jaar geleden haar eerste verloofde vermoord.
22.52 **Dokument:** Ceci n'est pas une voiture! Portret van de Deux Cheveaux, beter bekend als de Lelijke Eend een legendarische automobiel. Er zijn mensen die het ding aanbidden. Rijden in een eend is een manier van leven.
3.19 **Miniatuur.** Allerheiligen: Slechts uit de verte hebben zij gezien.
3.24-23.29 **●● Journaal.**

Nederland 2

13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **●● Journaal.**
16.05 **Kijk tv.** Wetenschappelijk programma.
16.32 **Derrick.** Duitse misdaadserie.
17.32 **De wereld op een postzegel.** Afl.7: Hoe kom ik aan postzegels?
17.50 **De tv dokter.** Medische tips.
18.00 **(●●+TT) Journaal.**
18.20 **De teenage hero turtles.** Tekenfilmserie. Afl.: Shredder maakt moeilijkheden.
18.46 **Te land, ter zee en in de lucht.**
19.30 **Ministars.**
20.00 **Op goed geluk Jr.** Spelprogramma.
20.40 **'Allo 'allo'.** Engelse comedyserie. Afl.7. De Duitse officieren hebben het Schilderij van de Madonna met de Grote Tieten uit de kluis van Herr Flick gestolen.
21.14 **De tv dokter.** Medische tips door dr. Ferdinand Zwaan.
21.15 **TROS Kompas TV ster.**
21.20 **In the heat of the night.** Politieserie. Afl.: De vondeling. Als iemand een baby op de stoep van Bubba achterlaat en de politie op zoek gaat naar de moeder, ontdekken ze een moord.
22.05 **Eigen baas.** Ivo Niehe in gesprek met drie initiatiefrijke ondernemers. Spel rond de vraag 'Hoe word ik ooit eigen baas?', waarin experts en ondernemers elkaar aan de tand voelen. Vast onderdeel is de kijkerswedstrijd 'Wie vindt het gat in de markt?'.
22.40 **TROS Hollywood boulevard.** Filmmagazine. Presentatie: Tineke Verburg.
23.15 **Gung Ho.** Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Ron Howard. Met: Michael Keaton, Mimi Rogers, George Wendt e.a. Automonteur Hunt Stevenson gaat naar Japan om te pleiten voor een overname door de gigant Assan Motors. Deze ziet daar, ondanks de wat stuntelige entree van Hunt, wel wat in en gaat op werkbezoek in de VS. Eind van het liedje is een waanzinnige weddenschap.
01.08-01.13 **●● Journaal.**

Nederland 3

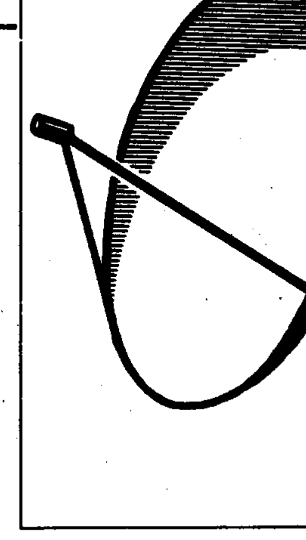
08.55 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.00 **Huisje boompje beestje.** Les 30.
09.30 **Landen in Europa,** Les 1.
10.00-10.30 **(TT) Nieuws uit de natuur.** Les 7.
11.00-11.30 **(TT) Schooltv-Weekjournaal.** Les 6.
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.55 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.00 **●● Journaal.**
18.15 **Sesamstraat.**
18.30 **(●●+TT) Jeugdjournaal.**
18.45 **Het klokhuis.**
19.00 **Wat doe jij nou?** Programma over school- en beroepenkeuze. Presentatie: Theo van Gogh.
19.30 **Monopolie.** Deense serie. Afl.30. In een Deens provinciestadje verandert de gang van zaken met de komst van de handelsreiziger Mads Andersen-Skjern.
19.54 **Uitzending van de VVD.**
20.00 **●● Journaal.**
20.25 **Het orkest.** Programma over de muziek, de geschiedenis, de instrumenten en de uitvoering door presentator Dudley Moore en Sir Georg Solti. Deel 5: Koperen blaasinstrumenten.
20.55 **Begin van een nieuw tijdperk.** Documentaire over jonge mensen in Oost en West tegen het licht van de grote veranderingen op wereldschaal, bijvoorbeeld het instorten van de communistische wereld en de Golfoorlog.
22.00 **●● Journaal.**
22.15 **Studio Sport journaal.**
22.30 **NOS-Laat.** Achtergrondinformatie bij het nieuws uit binnen- en buitenland over politiek, economie, kunst en wetenschap met om 23.00 gesprek met de minister-president door Paul Witteman. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.10 **Een dag, een leven.** Portret van choreograaf/regisseur Hans van Manen.
23.45-23.50 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.55 **Ochtendprogramma.** Gevarieerd programma.
12.10 **Classique.**
12.40 **RTL4 text.**
13.20 **Fragile earth.** Natuurserie.
14.15 **The Oprah Winfrey show.**
15.05 **Sons & daughters.** Australische serie.
15.35 **The bold and the beautiful: topmodels.**
16.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
16.30 **Happy days.**
17.00 **5 uur show.**
18.00 **Journaal.**
18.20 **Prijzenslag.**
18.50 **Scrabble.**
19.00 **Rad van fortuin.**
19.30 **Journaal.**
19.50 **Weerbericht.**
20.00 **Goede tijden slechte tijden.**
20.30 **Vrienden voor het leven.**
21.05 **De prins van Bel Air.**
21.35 **Get a life.**
22.05 **A rumour of war.** Amerikaans tv-drama over Vietnam uit 1980 (1). De film geeft een verslag van Caputo's gevechtservaringen in Indochina tijdens de Vietnam-oorlog. De film laat zien hoe Caputo veranderde.
23.50 **Journaal.**
00.05 **A rumour of war.** Deel 2. Vervolg van 22.05 uur.
01.40 **M.A.S.H.** Amerikaanse serie.
02.05 **The Cincinatti kid.** Amerikaanse speelfilm uit 1965, geregisseerd door Norman Jewison. De Cincinatti kid houdt van vrouwen maar nog meer van de goktafel. Hij heeft er alles voor over om de Poker Koning te worden. Maar die titel is al jarenlang in handen van Lancey Howard. Als de kid probeert hem te onttronen, breekt de hel los. Geweld, overspel en afpersing: ieder middel is geoorloofd. Ondertussen strijden er ook nog twee vrouwen om de hand van de kid en hun strijd doet bepaald niet onder voor die van de mannen. Rolverdeling: The Cincinatti kid: Steve McQueen. Lancey Howard: Edward G. Robinson. Melba: Ann Margret. Shooter: Karl Malden. Christian: Tuesday Weld e.a.
04.00 **RTL4 Text.**

België/TV 1

14.45 **Tijd voor mirakels.** Joegoslavische speelfilm uit 1990 van Goran Paskaljevic.
16.20 **Samsonclips.**
16.30 **Samson.** Avonturen en tekenfilms.
17.30 **Mooi en meedogenloos.** Amerikaanse serie. Afl.285.
17.55 **Nieuws.**
18.00 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.305.
18.05 **Postbus X.** Jeugdserie van Gie Lavigne. Vandaag: De eenddoder.
18.30 **TV 1 - Top 30.**
19.00 **Buren.** Serie. Afl.710.
19.20 **Mededelingen en programma-overzicht.**
19.25 **Extra politieke tribune.**
19.30 **Nieuws en Sport.**
20.00 **Kwislijn.**
20.05 **Sledge Hammer.** Comedyserie. Afl. 4: De sekte.
20.30 **Baraka.** Spelprogramma.
21.35 **Geheim van de Sahara.** Serie. Afl.5.
22.25 **Kunst-zaken.** Aansl.: Paardenkoersen en Kwislijn.
22.30 **Vandaag/Sport/Boekenbeursnieuws.**
22.55 **Een jaar in Vietnam.** Serie. Afl.: War is a contact sport.
23.40-23.45 **Coda.**

België/RTBF 1

12.40 Gourmandises. **13.00** Nieuws. **13.35** Barabbas, speelfilm uit 1961. **15.45** Les enfants de l'exil. Herh. Aansl.: Clips à La Une. **16.40** Nouba nouba. **17.35** 21 Jump Street. **18.35** Le jeu des dictionnaires. **19.00** Ce soir. **19.30** Journaal. **20.05** Jeunes solistes, concours. **21.20** Les gens de Dublin, speelfilm uit 1987 van John Huston naar de novelle The dead uit de bundel Dubliners van James Joyce. **22.35** Vidéotheque. **23.35-23.55** Nieuws.

België/TV 2

18.55 **Journaal.**
19.00 **Armoede in België.** Afl.4.
19.30 **Grensstad.** Serie. Afl.45.
20.00 **Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten.
20.35 **Kijk uit!**
20.40 **Ommekaar: Shisha Pangma.** Reportage over de Belgische Tibetexpeditie Shisha Pangma '91. Dl. 2.
21.30 **Journaal en sport.**
22.00 **Première film & video.**
22.30-23.25 **Concert.** Messe in c KV 427 van W.A. Mozart. Uitgevoerd door La petite bande en de Rheinische Kantorei o.l.v. Sigiswald Kuijken. Met Greta de Reyghere, sopraan; Jennifer Smith, sopraan; Nico van der Meel, tenor en Harry van der Kamp, bas.

België/Télé 21

16.00 W Magazine. **16.25** La guerre fratricide, doc. Herh. **17.10** Radio 21. **17.40** Nouba nouba. **18.30** Terre et soleil. Herh. **19.00** Clips. **19.10** Le jeu des dictionnaires. **19.30** Journaal. **20.00** Point limite, speelfilm uit 1965. **21.50** Nieuws. **22.25** Spot Amnesty: Now, serie. **22.30-23.55** 30 Ans d'Amnesty International: Le temps verouillé, doc.

TV 5

07.00 Nieuws. **07.40** Canadees nws. **08.00** Faut pas rever. (herh.). **09.00** Nieuwsflits. **09.05** Cursus Frans. **09.30** La marche du siècle.(herh.). **11.00** Divan. **11.30** Nieuws. **11.40-11.55** Sélection One world. **16.05** TV5 infos. **16.15** Faut pas rever. (herh.). **17.15** Bonjour, bon appétit. **17.40** Kim et Clip en Casimir. **17.55** Cursus Frans. **18.10** Le jeu des dictionnaires. **18.30** Nieuws. **18.50** Affiches en Clin d'oeil. **19.00** Trente millions d'amis. **19.30** Nieuws. **20.00** Jao d'an anaon. **21.00** Nieuws. **21.30** Stars 90. **23.00** Nieuws. **23.20** Media sud. **23.35-00.45** Sauve qui veut.

Duitsland 1

08.30 **Held Janos.** Hongaarse tekenfilm.
09.45 **Der Buchenwald.** Natuurdocumentaire.
10.30 **●● Stimmen des Himmels.** Engelskonzert in de kloosterkerk Mallersdorf in Nederbeieren.
11.15 **Das Jahr ohne Vater.** Amerikaanse speelfilm uit 1972 van Martin Ritt.
13.00 **ZDF Mittagsmagazin met heute-Nachrichten.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 **Die Mühlenkobolde.** Poppenspel.
14.30 **Der Boss der Wölfe.** Portret van Werner Freund.
15.15 **Tagesschau.**
15.20 **Insel der Schwäne.** DDR-speelfilm uit 1982 van Herrmann Zschoche.
16.45 **Kommt mit an einem einsamen Ort und ruht ein wenig aus,** Reportage.
17.00 **Punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **Tagesschau.**
17.25 **Baierisches Bilder- und Notenbüchl.** Muziekprogramma.
18.05 **Der Glockenkrieg.** Schelmenstuk uit Nederbeieren.
19.58 **Programma-overzicht.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(00+TT) Blick in den Abgrund** (1). Amerikaanse speelfilm in twee delen uit 1989 van David Greene.
21.49 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.50 **Plusminus.** Economisch magazine.
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Die lieben Verwandten.** Serie. Afl.: Nicht für die Schule lernen wir.
23.25 **Sportschau.**
23.50 **■ Schwarzer Regen.** Japanse speelfilm uit 1989 van Shohei Imamura. Op het gezicht van Shigematsu is zwarte regen gevallen. Hij weet niet dat deze druppels dodelijk zijn. Op 6 augustus 1945 zorgt een atoombom op Hiroshima voor een verschrikkelijk inferno. Yasuko en haar pleegouders blijven in leven.
1.50 **Tagesschau.**
1.55-02.00 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Herbsttage in Tessei. Im Flussbett.

Duitsland 2

08.20 **Programma-overzicht.**
08.22 **■ Ein rastloses Leben.** Amerikaanse speelfilm uit 1936 van Mervyn LeRoy.
10.15 **heute.**
10.20 **●● Verleih' uns Frieden...** Concert vanuit de St. Annakerk in Augsburg.
11.00 **●● Gustav Mahler.** Kindertenlieder.
11.25 **Der Weg der grossen Sehnsucht.** Reportage.
12.10 **Umwelt.** Milieumagazine. Vandaag: 1. Papier-recycling. 2. Onkruidverdelger op golfterreinen.
12.55 **Programma-overzicht.**
13.00 **ZDF-Mittagsmagazin met heute-Nachrichten.**
13.45 **Die Bank ist nicht Geschädigt.** Een kijkje bij opnames van een tv-film.
13.50 **Tennis.** ATP toernooi vanuit Paris-Bercy.
17.00 **heute.**
17.03 **■ Reporter der Liebe.** Amerikaanse speelfilm uit 1957.
18.58 **Programma-overzicht.**
19.00 **heute.**
19.15 **●● Mit Gott auf unserer Seite.** Korte film.
19.30 **Auslandsjournal.** Reportages.
20.10 **(TT) Geld.** Tv-film van Doris Dörrie. Herr Müller gaat iedere dag zogenaamd werken. Hij is reeds echter lang zonder werk. Als zijn vrouw erachter komt, voegt ze de daad bij het woord, pleegt een bankoverval en vangt 30.000 Mark.
21.45 **heute-journal.**
22.10 **Aspekte.** Cultureel magazine.
22.45 **Die Sport-Reportage.** Bundesligä: SG Wattenscheid 09-Bayern München; Werder Bremen-1 FC Kaiserslautern; MSV Duisburg-Eintracht Frankfurt.
23.10 **Im Zeichen der Schlange.** Zweedse speelfilm uit 1989 van Jon Lindström. Met: Marika Legercrantz, Per Mattsson, Gösta Ekman e.a. Als de vrouw van farmacoloog Thomas op reis gaat, begint deze een affaire met Jenny. Ontmoetingsplaats is Thomas' laboratorium waar dierproeven gehouden worden. De affaire is al voorbij als de politie Thomas ineens van moord beschuldigd.
00.55 **heute.**

Duitsland 3 West

11.40 Teletekst-overzicht. **11.50** Das Recht zu lieben, Braziliaanse serie. Afl.15. **12.15** Wo Sparen Spass macht, milieutips. **12.30** Retter oder Glücksritter? **13.00** Portret van de Zwitserse schrijver Robert Walser. **15.00** Linie K. **15.30** Ursprünge Europas, documentaireserie. **16.30** Schooltelevisie. **17.30** Cursus bedrijfseconomie. Les 9. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Degrassi Junior High, Canadese jeugdserie. Afl.30. **18.25** Six-Teen, jongerenmagazine. **18.57** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Fremde Nähe oder die Ratgeber, documentaire. **20.45** Wir haben auf Sie gewartet, Herr Graf, reportage. **21.30** West 3 aktuell. **21.45** ZAK. **22.30** Der blaue Mond, film van Monika Schmid-Samson. **23.50** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.30 Cursus bedrijfseconomie. Les 9. **14.25** Symfonie nr.1 in D van Gustav Mahler. **15.20** Musketiere Gottes. **16.05** ■ Unter der Sonne Roms, Italiaanse speelfilm uit 1947. **17.30** Der Löwe ist los, poppenspel. **17.58** Die Campbells, Schots/Canadese serie. Afl.: Der Sohn des Müllers. **18.22** Zeno, serie. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** ■ Viktoria, Duitse speelfilm uit 1935. Noorwegen rond de eeuwwisseling. Viktoria, de dochter van een kasteelheer, wordt verliefd op de molenaar Johannes maar besluit toch met haar neef Otto te trouwen. **20.30** 125 Jahre Mainzer Domchor. **21.00** Nieuws. **21.15** Portret van de eigenzinnige psycho-therapeut Jens Corssen. **22.00** Im Schatten der Nacht, Canadese speelfilm uit 1986 van Yves Simoneau. Gangster Theo is van plan met zijn compagnons een grote slag te slaan. Met behulp van een omgekochte wachtpost willen ze een gepantserde geldtgransportauto leegroven. De 'overname' van het voertuig lukt zoals gepland. Maar dan blijkt dat de verkeerde man in de auto zit. **23.20** Jazz-Fest Berlin '91. **01.20** Laatste nieuws.

RTL Plus

06.00 **Tekenfilm.**
06.15 **Die fliegende Windmühle.** Animatiefilm uit 1981 van Günter Rätz.
07.35 **Am grosse Weg.** Franse speelfilm uit 1986 van Jean-Loup Hubert. Met: Anémone, Richard Bohringer, Antoine Hubert, e.a.
09.25 **Die Scout Academy.** Komedie uit 1987 van Danny Bilson.
10.55 **Kunst und Botschaft.** Vandaag: Heiliger Hieronymus im Gehäuse van Antonela de Messina.
11.00 **Der Hund von Baskerville.** Amerikaanse thriller uit 1972 van Barry Crane. Met: Stewart Granger, William Shatner, Bernard Fox, e.a.
12.10 **Pazifikgeschwader 214.** Serie. Afl.: Invasion.
13.00 **Chaos in Camp Cucamonga.** Komedie van Roger Duchowny.
14.40 **Krieg der Eispiraten.** Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Stewart Raffill. Met: Robert Urich, Mary Crosby, Michael D. Roberts, e.a.
16.10 **20. Schlagerfestival Kerkrade.** Presentatie: Dennie Christian.
17.45 **Kinderhitparade.**
18.45 **RTL aktuell.**
19.10 **Nordwestdeutsche Klassenlotterie.**
19.15 **Benny Hill.** Comedy-show.
19.25 **Das haut den stärksten Zwilling um.** Komedie van F.J. Gottlieb. Herh.
21.10 **Das Geheimnis von Twin Peaks.** Serie. Afl.: Koma.
22.05 **Anpfiff.** Voetbalshow.
23.00 **Die Nichte der O.** Duitse erotische film uit 1974. Met: Sylvia Kristel e.a.
00.35 **Komm liebe Maid und mache.** Duitse erotische film uit 1968. Herh.
01.55 **Das Auge der Spinne.** Italiaanse thriller uit 1971 van Roberto B. Montero. Met: Klaus Kinski, Antonio Sabata, Van Johnson, e.a.
03.15 **Training Formule 1 races.** Grote Prijs van Australië te Adelaide.
03.45 **Komm liebe Maid und mache.** Duitse erotische film uit 1968. Herh.
05.00 **■ Der Kameramann.** Amerikaanse stomme film uit 1928 van Edward Sedgwick. Met: Buster Keaton, Marceline Day, Harold Goodwin e.a.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit Sat.1. **08.30** SAT.1 Blick. **08.35** Nachbarn. Serie. **09.00** Sat.1 Blick. **09.05** General Hospital. Serie. **09.50** SAT.1 Teleshop. **10.05** SAT 1 Blick. **10.10** Ein Duke kommt selten allein. Actieserie. (herh.). Aansl. Börsentelegramm. **11.05** Die Mike Krüger Show. Herh. **12.05** Glücksrad. **12.45** Tele-Börse. **13.35** Bingo. **14.00** Mensch, Dino. Serie. **14.25** General Hospital. Familieserie. **15.10** Nachbarn. Serie. **15.35** SAT.1 Teleshop. **15.50** High Chapperal. Westernserie. **16.45** Cannon. Krimi-serie. **17.40** Sat.1 Blick. **17.45** ■ Addams Family. Griezelserie. **18.15** Bingo. **18.45** Guten Abend Deutschland. **19.20** Glücksrad. **20.05** WetterNews **20.15** Die unbestechlichen, Amerikaanse misdaadfilm uit 1976. **22.30** SAT 1 Blick. **22.40** Am Rande der Hölle, Engelse actiefilm uit 1987. **00.20** SAT 1 Blick. **00.25** Der scharfe Heinrich - Die Abenteuer einer jungen Ehe, Duitse erotische film uit 1970. **01.50** Vorschau en aansl. Videotext.

RAI UNO

06.00 L'Italia chiamo. **06.55** Unomattina. **10.05** Uno mattina economia. **10.25** L'albero azzurro. **11.00** Santa Messa. **12.00** TG1 flash. **12.25** Parola e vita. **12.30** Trent'anni della nostra storia. **13.30** Telegiornale. **13.55** TG1 tre minuti di ... **14.00** Disney e le meraviglie della natura. **15.30** BIGI **18.00** TG1 flash. **18.05** Fantastico bis. **18.40** Le firme di RaiUno. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.40** L'uomo che sapeva troppo, film. **22.45** TG1 linea notte. **23.00** Frank Sinatra in concerto. **00.00** TG1 notte - Che tempo fa. **00.30** Bercy: Tennis. **01.05** DSE - Regioni allo specchio. **01.35** Mezzanotte e dintorni.

BBC 1

07.00 Teletekst. **07.30** BBC Breakfast news met o.a. Business Breakfast (7.30-7.55). **10.05** Kilroy. **10.50** Hot chefs. **11.00** Nieuws. **11.05** Playdays: The tent stop. (herh.). **11.25** The family Ness, tekenfilm. (herh.). **11.35** Homewise. **12.00** Nieuws. **12.05** No kidding, quiz. **12.30** People today. (13.00 Nieuws). **13.20** Pebble Mill. **14.00** Nieuws. **14.30** (TT) Neighbours, serie. **14.50** Cat on a hot tin roof, Amerikaanse speelfilm. **16.40** Lifeline. (herh.). **16.50** Pingu, tekenfilm. **16.55** Superbods, serie. **17.10** The legend of Prince Valiant, serie. **17.35** Record breakers. **18.00** Newsround. **18.10** (TT) Byker grove, serie. **18.35** (TT) Neighbours, serie. (herh.). **19.00** Nieuws. **20.00** Wogan. **20.35** (TT) Harry and the Hendersons, serie. **21.00** (TT) Last of the Summer wine, serie. **21.30** (TT) The Russ Abbot Show. **22.00** (TT) Nieuws. **22.30** (TT) Casualty, serie. **23.20** Omnibus, doc.serie. **00.15** What did you do in the war, daddy? Amerikaanse speelfilm. **02.10-02.15** Weerbericht.

BBC 2

09.00 Nieuws. **09.15** Westminster. **10.00** School-tv. **11.20** Around Scotland: Clearances, info.serie. **11.40** School-tv. **12.00** Let's see: Animal rights. **12.15** School-tv. **14.20** The Brollys, serie. (herh.). **14.35** Jimbo and the Jet set, kinderprogramma. (herh.). **14.40** School-tv. (15.00 Nieuws). **15.15** Sport on Friday. (16.00 en 16.50 Nieuws). **18.30** Top gear. (herh.). **19.00** (TT) Thunderbirds, poppenserie. **19.50** (TT) The tale of the pregnant male, natuurdoc. (herh.). **20.20** ■ Bilko, serie. (herh.). **20.45** What the papers say. **21.00** Public eye. **21.30** Dream gardens, doc.serie. **22.00** Clochemerle, serie. **22.30** (TT) The power and the glory, doc.serie. **23.00** Have I got news for you? Quiz. **23.30** Newsnight. **00.15** Scrutiny. **00.45** Mystery train. **00.50** The night stalker, serie. **01.40** The invisible hands, animatiefilm. **01.55** ■ The Cool and the crazy, Amerikaanse speelfilm. **03.15-03.25** Weerbericht.

Sportnet

08.00 Eurobics. **08.30** Boksen. **09.30** American college football. **10.30** Eurobics. **11.00** Supercross - Charlotte. **12.00** Powersports international. **13.00** Golf samenv. **14.00** Truckracen. **15.00** Paardesport. **15.30** Trampolinespringen. **16.00** Autosport. **17.00** Argentijns voetbal. **18.00** Autosport. **18.30** Autosport. **19.00** Basketbal. **20.30** World sport special. **21.00** Go. **22.00** Rallysport. **22.30** Rugby. **23.30** Boksen. **00.30** Bowlen. **01.30** Boksen. **02.30** Autosport. **03.30** American college football. **04.30** Bowlen. **05.30** World snooker classics. **07.30** Rallysport.

Eurosport

12.00 Tennis, live. **20.30** Track action. **21.00** Judo. **21.30** Eurosportnws. **22.00** Boksen, live. **23.30** Transworld sports. (herh.). **00.30-01.00** Eurosportnws.

Super Channel

06.00 CNBC. **07.00** Daybreak. **09.00** Nieuws. **09.10** The mix. **10.00** Victory. **10.30** The mix. **11.50** Music news. **12.00** The mix. **12.30** Hello Austria, hello Vienna. **13.00** Japan business today. **13.30** Beyond tomorrow. **14.00** All mixed up! **14.50** Music news. **15.00** Wanted. **16.00** On the air. **17.50** Music news. **18.00** Drama. **18.30** Wyatt Earp. **19.00** Comedy showcase. **19.30** Inside edition. **20.00** Prime sport. **20.30** Tennis magazine. **21.30** Onbekend. **22.00** Nieuws. **22.30** USA market wrap up. **22.45** Supersports news. **22.50** The Friday film. **00.30** World news. **00.40** Europalia. **00.50** Music news. **01.00** Wanted. **02.00** The mix all night.

MTV Europe

07.00 Awake on the wildside. **10.00** Paul King. **13.00** Simone. **16.00** Greatest hits. **17.00** Report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** Prime. **19.00** Yo! Raps today. **19.30** Dial MTV. **20.00** Ray Cokes. **22.00** Greatest hits. **23.00** Report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 From 1. **00.00** Post modern. **01.00** Kristiane Backer. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

09.45 CNN Newsroom. **12.30** Business Morning. **13.30** Business day. **15.00** Larry King. **16.00** World day. **17.30** Crier and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.00** Showbiz today.

TV Films Video

Duitsland 1
11.15 Sounder. Mooie film van Martin Ritt over een arme zwarte landarbeidersfamilie die tijdens de depressie een deel van de oogst moet afstaan aan de landeigenaar. Gemaakt in 1972, met Cicely Tyson, Paul Winfield.

RTL plus
14.40 The ice-pirates. Onevenwichtige science fiction uit 1984 van Stewart Rafill, met Robert Urich, Mary Crosby. Water is zeer kostbaar in de toekomst.

BRT 1
14.45 Vreme Cuda. Joegoslavische film van Goran Paskaljevic uit 1990. De emoties tussen christelijke en communistische bewoners van een klein dorp lopen hoog op wanneer de eerste groepering er van overtuigd is dat de Messias is verschenen. Met Dragan Maksimovic.

Duitsland 2
17.03 Teacher's pet. Lichte komedie uit 1958 van George Seaton met Doris Day en Clark Gable. Hij volgt bij haar een cursus journalistiek en dat krijgt een staartje.

● *Scène uit 'Gung Ho' met Michael Keaton. (Nederland 2 – 23.15 uur).*

Duitsland 2
20.10 Geld. Komedie van Doris Dörrie uit 1989. Duits kleinburgerlijk gezinnetje beraamt een overval om uit de schulden te komen.

Ze hebben wonderbaarlijk veel succes. Met Billie Zöckler, Uwe Ochsenknecht.

RTL plus
23.00 Julia. Seksfilm uit 1974 van Sigi Rothemund met Sylvia Kristel.

Duitsland 2
23.10 Kronvittnet. Zweedse thriller uit 1989 van Jon Lindström, gebaseerd op 'De Kroongetuige' van Maarten 't Hart. Geleerde wordt beschuldigd van moord op een prostituee. Zijn laboratorium blijkt een dekmantel voor drugshandel. Met Per Mattson, Marika Lagercrantz.

Nederland 2
23.15 Gung Ho. Komedie over cultuurverschillen tussen Amerikanen en Japanners. Een stuntelige monteur haalt Japanners naar zijn stadje om gesloten autofabriek te heropenen. Hij sluit een lastige weddenschap af. Met Michael Keaton en Mimi Rogers. In 1986 gemaakt door Ron Howard.

RTL plus
1.55 Occhio des ragno. Hele slechte inbrekersfilm uit 1971 van Roberto Montero met Klaus Kinski. Na een roof wordt iemand opgepakt en vervolgens bevrijd om weer mee te kunnen doen aan een nieuwe roof.

radio

Radio 1
7.07 Het Gebouw van de week met om 7.07 Afdeling nieuws (7.30 Nws.). 8.30 De tafel van NL. 9.30 Het archief. 10.05 De reddeloze reportage: Standplaats Mexico. 11.05 De documentaire. 12.05 Afdeling nieuws. (12.30 Nws.) 12.34 Informatie voor de vissers. 12.55 Mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw. 13.10 Hier en nu, met om 13.45 Kerk vandaag. 16.05 VARA Radio 1 vrijdageditie (17.30 Nws). 20.04 NCRV-Bulletin. 21.04 NCRV-vrijdag-sport. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 Veronica's Oh, Wat een nacht, met om 0.02 De stemband. 2.02 Oh, wat een nacht. 5.02-7.00 Ook goeiemorgen.

Radio 2
7.04 Echo. 7.10 KRO's ontbijtshow. 7.50 Het levende woord. 8.04 Echo. 8.13 KRO's ontbijtshow. 8.50 Postbus 900. 9.04 Adres onbekend. 10.04 In antwoord op..... 11.50 Postbus 900. 12.04 Alleen op vrijdag. 14.04 Ratel plus. 15.30 Binnenlandse zaken. 16.04 Gerard de Vries draait op verzoek. 17.04 Nederlands hitwerk. 18.04 Opium radio. 20.30 Hersengymnastiek. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
6.02 Rinkeldekinkel. 7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 12.04 Van Diepen draait door. 15.04 De top 40. 18.04 De avondspits. 19.04 Dinges en Van Inkel. 22.04-24.00 Countdown café.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Vroeg ochtendconcert 1: Russiche favorieten. 8.00 Nws. 8.02 Vroeg ochtendconcert 2: Napolitaanse school. 9.00 Het internationale concertcircuit. Radio Symf. Ork. Berlijn met viool. 10.10 De sopraan Eva Marton. 10.35 Mozart - klarinetkwintet. 11.20 Claudio Abbado dirigeert het Chamber Orchestra of Europe. 12.30 Jazz op vier-concert. 13.00 Nws. 13.02 Operette. 14.00 Orgelbespeling. 14.30 Songs of praise. 15.00 Klein bestek. Pianomuz. 15.45 Uit de schat der eeuwen. 16.15 Sonates van Giovanni Antonio Pandolfi Mealli. 16.35 Crème du baroque. 17.00 De psalmen. 17.20 Concertante. Pianomuz. 18.00 Nws. 18.02 Muziekjournaal. 19.00 Muziekarchief. 20.00 Nws. 20.02 Supplement met een portret van de Amerikaanse componist Conlon Nancarrow. 23.00-24.00 De vierde etage, hoorsp.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 8.30 Parochieblad, hoe doe je dat? 8.55 Scheepspraat. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. RVU: 9.30 Sporen in het verleden. 10.00 In gesprek. 10.55 Vrijzinnig vizier. 11.00 Een leven lang. 12.00 Nws. RVU: 12.05 Toegift. 12.15 Hobbyvitaminen. 13.00 Nws. 13.10 Het Gebouw deze week met om 13.10 Het interview; 14.00 Het onderzoek; 15.00 Het idee. 16.36 Welingelichte kringen. INFORMATIE VAN DE RIJKSOVERHEID: 17.35 Postbus 51 radio-magazine. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Paulus de boskabouter. P.P.: 18.20 Uitzending van het D'66. 18.30 Homonos. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en het Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 De bijbel open. 20.55 België totaal. 21.05 Schoolagenda. 21.20 Zicht op Israël. 21.40-22.00 Theologische verkenningen.

Omroep Limburg
07.00 Limburg Aktueel. 8.00 Radio Euregio. 8.30 Limburg op vrijdag. 9.00 Licht Limburgs. 10.00 Op de valreep. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 Overname landelijke zender. 17.00 Limburg Aktueel. 18.00-18.30 Het Podium.

België/Radio 2
06.00 Nieuws. 6.05 Voor dag en dauw. 8.00 Nieuws 8.10 Het leven is mooi. 10.00 Nieuws 10.03 Platenpoets. 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Goed op vrijdag. 14.00 Het Algemeen Belang. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Hitriders. Toppers en platen van vroeger met Marc Brillouet. 20.00 Het eenzame hartenburo. 22.00 Nieuws 22.05 Country-side. 23.30 Nachtradio.

België/BRF
06.35 Radiofrühstück. (7.15 Wunschkasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.30 Besinnliche Worte). 9.10 Musikexpress.. 10.00 Gut Aufgelegt. 12.00 Musik bei Tisch. (12.15 Veranstaltungskalender). 13.00 Frischauf. 14.05 Musikzeit heute: Klassik leicht serviert. 15.00 Nachmittagsstudio. 16.05 Spotlight: Euro-Tops. 17.05 Oldiekiste. 18.10 BRF-Aktuell + Sportschau. 18.40-20.05 Konzertabend.

RTL Radio
04.00 Frühschicht. Voor vroege vogels. 6.00 Guten Morgen Deutschland. 9.00 Radio Shop. Muziek en actualiteiten. 12.00 RTL-Mittag. 14.00 RTL-Radio Café. 16.00 Feierabend. 18.00 Neues aus Kino, Video, Musik. 21.00 Je t'aime. 24.00-04.00 Radio-Nacht.

Duitsland/WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 Morgenmelodie und Wetterbericht. 9.05 Musikpavillon. 12.00 Nachrichten und Wetter. 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (13.00 Mitmenschen). 14.00 Nachrichten. 14.05 Stichwort Wirtschaft. 14.07 Auf der Promenade. 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um Fünf. 17.07 Musikexpress. 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.10 Musik zum träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Limburgs Dagblad piccolo's

Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,25.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,70.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aanbod

TAROTKAARTLEGGINGEN. Inl. 043-639316.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Personeel gevraagd

6137 BH, huisnr. 139.

GOM Schoonhouden B.V.
Heeft in de omgeving Heerlen plaats voor enige
Part-time schoonmakers m/v
De werktijden zijn in de vroege avonduren.
Voor meer informatie en aanmeldingen kunt u kontakt opnemen met Mw. Willems, tel. 045-71.91.99 of tijdens kantooruren met ons vestigingskantoor te Geleen, telefoon 046-75.10.00.

Het Limburgs Dagblad vraagt
controleur
(m/v) voor controlewerkzaamheden tussen 6.00 en 7.00 uur in de ochtend.
Eisen: i.b.v. auto, woonachtig in gemeente Stein of Beek, goede fysieke gesteldheid.
Voor inlichtingen: Limburgs Dagblad, Markt 3, Geleen. Tel. 046-746868.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Heerlen
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt u tijdens kantoortijden even langskomen of bellen: Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Allround pijpfitters
liefst met kennis van lassen. Rijbewijs vereist.
Ervaren grondwerkers
Rijbewijs noodzakelijk.
J. Daniëls BV, Voerendaal. Tel. 045-751591.

Wij zoeken een enthousiaste, zelfstandig werkende
Broodbakker
WIJ BIEDEN: een full-time baan (38 uur); hoog loon; leuke collega's; 25 vakantiedagen; 8% vakantiegeld.
Luxe Bakkerij Peter Broekmans
Oirsbeek - Heerlen - Welten
Voor telefonische afspraak 04492-1404

Voor direct gevr. handig meisje of jongen voor onze
Fruit/groente
Afd. lft. 16-18 jr.
Vrusch Versmarkt, Kerkstr. 59, Brunssum. 045-252504.

Systeembouw VAN BUN
vraagt voor direkt ervaren kracht voor het plaatsen van plafonds en wanden.
Jozef Israelsstr. 14 Heerlen.
Tel. 045-727894.

M & J Bau Inc. zoekt voor werk in Duitsland vakbekwame METSELAARS, hoog loon, Duits verzekerd. Te melden na 18.00 uur, tel. 045-726876.

Exclusieve zaak Love Club zoekt leuke MEISJES. Goede verd. Hasseltweg 327, Genk. Tel. 09-3211362009

Bar La Tropical zoekt nog enkele nette BARDAMES. Tel. aanm. vanaf 14.00 uur 045-750924/421641.

Gevr. Part-time AUTOMONTEUR met APK-II diploma. Tel. 045-244947.

Gevraagd voor direkt nat. en internat. VRACHTWAGEN-CHAUFFEURS voor een- of meerdaagse ritten, voor vrachtwagen met aanhanger, ervaring vereist. Frans Beiten Transport BV, Galloperweg 68, Maastricht. Tel. 043-631888.

Leerling kapster, max. 17 jr. UBACHS, Haarverzorging, Vrangendael 81, 6137 BA Sittard. Soll. schriftelijk met foto.

Gevr. MEDEWERKER (worstmakerij-vleesbewerking). Slagerij W. Habets, Kerkstr. 21, Vaals. Tel. 04454-1375.

Restaurant in Valkenburg, vraagt SCHOONMAAKSTER, voor de ochtenden. Brieven naar Postbus 18, 6300 AA, Valkenburg.

APK-KEURMEESTER gevr. Auto Kleynen, Kerkrade. Tel. 045-425555, Info Dhr. Th. Kicken.

Fa. [illegible] Bouw, voor direct gevr. [illegible] Duitsland MET-SELAARS [illegible] den. Ook [illegible] 045-231336/ 230[illegible] Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Reklame BEZORGERS gevraagd, min. lft. 15 jr. [illegible] stenrade, Schinveld, Heerlen o.a. Beersdal, De Erk, Welten, Sittard. 045-257[illegible]4

BARMEISJES gevraagd. Club Elite in Kerkrade, garantieloon en vervoer gratis. Tel. 045-217407. Na 20.00 uur 045-458916.

Bouw- en ingenieursburo Catena BV vraagt voor haar eigen werken in Duitsland, betontimmerlieden en METSELAARS (liefst coll.). Hoog loon, wekelijkse betaling, Duits verzek. Soll. na telef. afspraak 045-232100.

Gevr. part-time TAXI-CHAUFFEURS nacht- en weekenddienst, evt. WAO-er. Julianastr. 6, Brunssum. Tel. 045-252444

Escort Amarela vraagt met spoed DAMES, zeer goed loon. Tel. 046-331627.

Gevr. VAKBEKWAME metselaars, tegelzetters, timmerlieden en ijzervlechters. Info 045-727972

B.V.Z. Verzekeringen Heerlen vraagt voor direkt een INTERIEURVERZORGSTER voor ca. 8 uren per week. Werktijden in overleg. Inl. 045-717373.

POETSHULP gevr. voor 3 uur per week, te Heerlen. Tel. 045-729637 tussen 17.00-19.00 uur.

Paro BV vraagt OPPERLIEDEN en steigerbouwer Tel. na 19.00 uur 045-257880; overdag 422524.

LINDETAXI vraagt: part-time groepsvervoerchauffeurs m/v voor plm. 20 uur per week. Rijbewijs D strekt tot aanbeveling. Tel. 045-753636

WINKELMEISJE gevr. voor een groentezaak. Tel. soll. na 18.00 uur, 045-217420.

Wegens uitbreiding van onze activiteiten, is er plaats voor: EEN KEUKENHULP M/V voor 40 uur per week. Leeftijd liefst tussen de 18 en 20 jaar. Ervaring is een pre maar niet vereist. Uw telefonische reactie verwachten wij zo spoedig mogelijk liefst binnen 7 dagen na verschijning van deze advertentie op het volgende telefoonnr. 045-443464. The Big Rib Company B.V. te Simpelveld.

Bar Monopole Herzogenrath /Merkst. zoekt nette BARDAME, garantie. Tel. v.a. 17.00 uur 09-49240662928.

Verol Recycling Limburg B.V. zoekt: BIJRIJDER vacuum zuig/perswagen, leeft. v.a. 18 jr. Tel. aanmelden: Dhr. Nobelen, 043-630640 tst. 235.

FRITUREHULP gevr. m/v, plm. 18 jr., part-time basis. Friture De Smickel, Ulestraten. Tel. 043-644645.

Grand Café te Heerlen vraagt KOK, voor kleine kaart m/v, Kelner voor de bediening m/v, schoonmaakster voor 12 uur p/wk. Tel. 043-647780.

Gerenomeerd bedrijf gevestigd te Hoensbroek, ind.terr. Ten Esschen, zoekt INTERIEURVERZORGSTER voor 3 avonden p.wk. Tel. reacties tussen 09.00-15.00 uur 045-221045.

Vierhand huis aan huis vraagt BEZORGERS in Beek, Kerkrade, Stein. Heb e interesse bel 046-512332

Gevr. STRIJKHULP omg. Hoensbroek. Tel. 045-751157 bellen tussen 10.00-12.00 uur.

Te huur gevraagd

Werkend echtpaar vraagt woonhuis te huur vanaf HOENSBROEK tot Geleen. Huurpr. tot ƒ 1.000,-. Tel. 045-726349.

Met spoed te huur gevraagd (uiterlijk per 15 december as.) EENGEZINSWONING met 3 slp.kamers. Max. ƒ 750,- per mnd. Of woongelegenheid van 15 december t/m eind februari 1992. Tel. 045-752325 (na 18.00 uur).

Gezocht: zelfstandige woonruimte in of nabij centrum HEERLEN, (etage, flat, appartement). Tel. 045-739282 / 224937 of 030-960278

Te huur gevr. kamer of appartement voor 1 of 2 pers. in MAASTRICHT of directe omgeving. Tel. 04125-2122 of 043-638488.

Werkende vrouw zoekt een 2-3 kamer APPARTEMENT, evt. met garage, in Vaals, Simpelveld of Heerlen e.o. Huur max. ƒ 700,- incl. Tel. 04454-4820.

O.G. te huur

Te huur aangeboden (dec.)
Centr. Sittard
Steenweg
*Winkelruimte, 60 m2 magazijn 10 m2, gerenov., ƒ 2.200,- p.mnd.
*Appartement, 2 kamers, badkamer, c.v. 50 m2/ ƒ 700,-, 32 m2/ƒ 500,-.
Inl. 043-641092.

KERKRADE-W. Te huur bovenwoning, woonk., keuken, badk., 2 slaapk.; halfgemeub. app. Inl. 17.00-18.00 uur, 045-423912.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

*** ONZEKERHEID OVER HYPOTHEEKRENTE ***
Kies 20 jaar, rentevast 9,1% met gemeente garantie
Ook bijzondere mogelijkheden voor 2e inkomen tot 30 jaar.
Bel tijdens kant.uren: 045-712255 na kantooruren/ weekend 045-440731. Hypotheekadviseur J. Wetsels.
Stienstra Hypotheekservice

6125 BH, huisnr. 32.

Sittard, Industriestraat 35
Op handelsterrein gelegen bedrijfsobjekt, bestaande uit: showroom/verkoopruimte met verhard terrein, alsmede vrijstaand woonhuis met o.a. kantoor, kelder, hal, woonkamer, luxe keuken, 3 slaapkamers en fraaie badkamer. Uitbreiding is mogelijk. Uitv. gegevens en koopprijs op aanvraag. Tel. 046-510655.

Kerkrade
Goed gesitueerd nabij winkelcentrum Kerkrade-West een tussengelegen herenhuis met binnenplaats. Ind.: beg.gr. ruime hal, gr. woonk. toilet, kelder, eetkeuken, douche. Verd.: 4 kamers. Vaste trap zolder, alwaar 3 kamers. C.V. Vraagprijs slechts ƒ 118.000,- k.k.
LIVAC bv
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550

Duitse Makelaar zoekt voor Duitse kandidaat kopers WOONHUIZEN in grensgebied. Aanb: Wijman & Partners Vastgoed. Tel. 045-728671

Te koop zeer ruime PATIO-BUNGALOW (Kerkrade, Haanrade), geh. onderkelderd. Tel. 045-462182.

Te koop van part. BOUWGROND, ca. 500 m2, zeer excl. gelegen te Heerlen. Te bevr. na 18.00 uur 045-741874.

BRUNSSUM, Schildstr. 24a, appartement op de 1e verd. in prima staat, met 2 slaapk., balcon, tuin, berging en mooie woonk., ƒ 89.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

BRUNSSUM, Venweg 112, eengezinswoning met voor- en achtertuin, 3 slaapk., complete keuken, kunststof kozijnen met dubbel glas, in goede staat, ƒ 98.00,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

KERKADE-Terwinselen, Eurenderstr. 13. Vrijstaand woonh. met garage. Volledige privacy, bwj. 1970, inh. 570 m3, terreinopp. 783 m2, woonk. 50 m2, hal, keuken, 3 slaapk., bad en douche. Spouwmuurisolatie. Pr. ƒ 278.000,- k.k. Voor bezichtiging of nadere inl. 045-[illegible]1089.

SITTARD, Gr. v. Prinstererstr., nabij centrum gel. goed geïsoleerde duplexwoning met berging, woonkamer, aparte keuken, badk., met ligbad, balcon, 1 slaapk. ƒ 92.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

Woningruil

Gr. eengez. woning met 3 slaapk. en gar. te HOENSBROEK, geh. verbouwd, met overname te ruil tegen grote flat. Tel. 045-224480

Flat tegen eengezinswoning oud-centr. NIEUWENHAGEN, tel. 045-314692

Kamers

Te h. centrum HEERLEN grote gem. kamer, liefst ouder pers. Tel. 045-442192.

Ik ben op zoek naar een kamer in een gezellig studentenhuis in MAASTRICHT. Wie helpt? Tel. 04125-2122 of 043-638488, vragen naar Sandra.

Kamer te huur, centrum HEERLEN. 045-740037.

Te huur gemeub. kamer centrum HEERLEN. Huur ƒ 390,- per mnd incl. energie. Tel. 045-724399.

Bouwen/Verbouwen

B.B.I.S., voorheen Damoiseaux Heerlen, verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! Tel. 045-411930.

Voor al uw SANITAIR, gas, water, c.v., badkamers. Tel. 045-441211

Bouwmat./machines

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Te koop partij Bruynzeel MAGAZIJNPLANKEN, 100x 35 cm. 045-216262.

Te koop AFRASTERINGSBUIZEN nieuw, rond, roestvrij; kokerprofielen nieuwe vierkante buizen. Zeer voordelig!!!! B.V. Raimetaal, Maastricht, tel. 043-252677

Aanbieding: VLOERTEGELS, Janssen-Dings, 30x 30 cm, 1e keus, ƒ 29,50 p. m2, div. kleuren. Lijm en voegsel gratis. Tegelhandel Janssen en Van Dorst, De Hut 7, Gulpen. 04450-1970.

[illegible]

6451 BH, huisnr. 51.

TV/video reparaties
Binnen 24 uur klaar, prijsopg. en gar. 045-231340.

Koelkast- en Diepvriesreparatie met garantie, geen voorrijkosten. Jacques TEBBEN koeltechniek. Tel. 045-460471 na 19.00 uur 045-464782.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Hobby/Vrije tijd

Te k. radio-grafisch bestuurbare AUTO, merk Tamiya, Beach Buggy, met zender, accu's, laders, onderd. Vr.pr. ƒ 300,-. Tel. 04450-2393.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bedrijven/Transacties

Te koop aangeboden
AGF-Speciaalzaak
In de omgeving van Heerlen
Inl. tel. 046-514650.

Horeca Bureau Nederland BV

Heerlen
friture met bovenwoning
goede omzet
goede lokatie
Vr.prijs ƒ 275.000,- k.k.

Omg. Geleen
Zeer goed lopend cateringbedrijf
zeer hoge omzet
COMPLEX 1:
zalen met woonhuis
Vr.prijs inventaris:
ƒ 80.000,-
COMPLEX 2:
keuken, kelders, appartement
Vr.pr. inventaris
ƒ 200.000,-

Omg. Heerlerheide
friture
goede lokatie
lage huur
Vr.pr. inventaris
ƒ 70.000,-

omg. Simpelveld
goed geoutilleerd kegelcentrum
met woning
onroerend goed en inventaris
ƒ 345.000,-k.k.

Omg. Maastricht
bedrijfspand
ca. 300 m., voor veel zakelijke doeleinden geschikt!
Vr.pr. ƒ 700.000,-k.k.

Omg. Hoensbroek
ter overname aangeboden nightclub-discotheek

Tevens te koop
groot assortiment Horecameubelen

Voor meer informatie
Horeca Bureau Nederland BV
Postbus 3051
6460 HB Kerkrade
Tel. 045-427777
Fax: 045-413521

OVERNAME van zaak, tijdschriften, tabak, zoetwaren etc. Br.o.nr. B-9400, LD Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Winkel&Kantoor

Te k. Casio KASREGISTER als nieuw, slechts 1 jr. gebruikt. Nw.pr. ƒ 575,- vr.pr. ƒ 300,-. Tel. 04450-2393.

Te koop stalen BUREAU met 2 laden. 045-216262.

Landbouw

GOLDONI tuinfrezen voor hobby of professioneel gebruik. We hebben steeds de juiste frees voor uw tuin. Profiteer nu van onze speciale najaarsprijzen. Tevens nog enkele overjarige Goldoni tuinfrezen. Collé Nusterweg 90, Sittard. Tel. 046-519980.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. rode gewassen WORTELEN ƒ 4,50 per krat; tarwe-stro. Tel. 04492-1038.

Te k. HEFTRUCK Clark 2000 kg. Tel. tussen 13.15-18.00 uur: 046-375189. Na 18.00 uur: 046-370292.

Te koop erwten STRO, tarwe stro, hooi. Tel. 045-721067.

Te k. gevr. PAARD zwart of d. bruin, plm. 1.60m, bereden en getuigd, verkeersmak, plm. 6 jr. 045-453175.

Te koop 4-jarige VOS, ruin, 1.60 mtr, zeer mak, zowel in tuig als onder zadel. Tel. 04754-84117.

Sport & Spel

Te koop TAFELVOETBALSPEL, cafémodel. Tel. 045-216262.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Watersport

Te koop SURFPLANK plus surfpak mt. 48., t.e.a.b. Tel. 046-753685.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Caravans

Ook voor uw tentreparaties H. STASSAR Heisterberg 78 Hoensbroek 045-224200

Te koop CAMPER Fiat 242, 6-pers., integraal, met ijskast, verwarming, etc. Pr. ƒ 35.500,-. 04405-3205.

Grote CAMPER te koop of te ruil tegen stacaravan. Tel. 046-525658

Te koop CARAVAN, 4-5-pers., met voortent en zeer [illegible]

Auto's

autobedrijf CHIARADIA
Seat - Citroën

Bovag gekeurde occasions

Model	Jaar
Citroën BX 14 E	1987
Citroën BX 14 RE	1988
Lada Samara 1.3 3-drs.	1989
Lada Samara 1.5 5-drs.	1989
Lada 2104 Stationcar 1.5	1985
Lada 2105 1.5	1988
Renault 5 Super TR 5-drs.	1987
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé	1987
Nissan Micra Sail	1990
Citroën BX Chamonix	1989
Seat Ibiza 1.5 GLX DEMO	1991
Seat Ibiza 1.5 GL	1988

Trichterweg 122, Brunssum.
Tel. 045 - 21 28 43

NISSAN

Auto	Prijs
Audi 80 1.6 4-drs. blauw '84	ƒ 6.900,-
BMW 315 div. extra's rood '82	ƒ 5.900,-
Fiat Regatta 85 S wit 1e eig. '87	ƒ 11.750,-
Ford Sierra 2.0 CL HB grijs '84	ƒ 9.900,-
Ford Sierra 2.0 combi blauw '83	ƒ 7.450,-
Ford Sierra 1.6 Laser '85	ƒ 9.650,-
Honda Prelude 1.8 EX blauw T '84	ƒ 9.950,-
Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '86	ƒ 9.950,-
Opel Manta 2.0 S blauw 1e eig.	ƒ 3.750,-
Opel Kadett 1.2 LS sedan zilver '86	ƒ 11.950,-
Peugeot 309 GRD diesel beige '86	ƒ 11.450,-
Volvo 340 DL 3-drs. groen '85	ƒ 7.900,-
Nissan Sunny 1.3 HB zilver '87	ƒ 12.950,-
Nissan Stanza 1.8 HB wit '83	ƒ 5.850,-
Nissan Bluebird 2.0 autom. 1e eig. '85	ƒ 7.900,-
Renault 21 GTS zilver '86	ƒ 11.750,-
VW Golf diesel '82	ƒ 4.750,-

JURGEN HEERLEN
Huisbergerstraat/hoek Schelsberg
Heerlen - 045-723500

Occasions

Demonstratiemodellen

Model	Jaar
Volvo 940 GL blauwmetalic	1990
Volvo 460 GLE smokesilvermetallic	1990
Volvo 440 GL donkerblauw	1990
Volvo 740 GL stationcar	1988
Volvo 740 GL grijsmetallic	1989
Volvo 440 rood	1990
Volvo 440 GLE en GL	1989
Volvo 340 GL 1.7 sedan	1988
Volvo 340 DL 1.4 sedan	1988
Volvo 340 DL 1.4 sedan	1986
Opel Vectra 1.8 S GL donkerblauw	1989
Opel Kadett 1.3 3-drs. blauwmetallic	1989
Nissan Sunny 1.6 Florida	1988
Opel Kadett 1.3 5-drs. wit	1987
Renault 11 TL 3-drs. rood	1984
Citroën BX 1.4 RE rood	1984

Volvo A. Klijn, De Koumen 7, Hoensbroek-Heerlen. Tel. 045-220055.

Autobedrijf Loek Schaepkens
biedt te koop aan:
Automatics
Golf, bwj. '81, ƒ 3.500,-; Volvo 340 bwj.'85, 29.000 km., ƒ 6.950,-; Lada 2107, bwj.'88, ƒ 4.250,-;
****
Kadett 13i, bwj.'90, ƒ 19.900,-; Opel Manta GTE, ƒ 3.500,- Ascona 16 S, bwj.'83, ƒ 4.500,-; Ford Escort 3x v.a. ƒ 3.950,-; Fiat Panda '83-'84-'87 v.a. ƒ 2.950,-; Peugeot 309 GRD '87, ƒ 10.900,-; Alfa Giulliette '82, ƒ 3.750,-; Golf Diesel '82, ƒ 5.500,-; Jetta '82, ƒ 5.500,-; 3x Golf's v.a. ƒ 950,-; Transporter Pick-up ƒ 6.950,-.
Steeds voorradig plm. 70 occasions in de prijsklasse van ƒ 1.000,- tot ƒ 15.000,-. APK keuringen en bovag-garantie
Klimmenderstr. 110, Klimmen. Tel. 04405-2896

6373 CN, huisnr. 80.

Alfa Romeo

EXCLUSIEVE TOPOCCASIONS
NU TEGEN SPECIALE CONDITIES

Auto	Datum
Alfa 33 1.7 QV LPG antr.grijs	juli '87
* Lancia Thema Turbo diesel grijsmet.	mei '88
* Peugeot 205 XS 1.4 antr.met.	juli '90
* Ford Sierra 1.8 CL K6 wit	mei '89
Ford Escort diesel 1.6 CL	mei '88
* Mazda 323 sedan 1.5 Ensign, wit	mrt. '89
Mazda 323 1.6 K6	jan. '88
Opel Kadett HB 1.3 wit	sept. '87
Opel Kadett HB rood	mrt. '90
Suzuki Swift 1.3 GSUa, rood	okt. '89

KIJK EN VERGELIJK
gereduceerde prijzen

Auto	Prijs, datum
* BMW 315 zeer mooi, wit	7.995,- mrt. '84
Citroën BX blauwmet.	8.455,- mrt. '86
* Daihatsu Cuore 850 rood	10.995,- jan. '89
Honda Acc. sedan 4D 1.8 EX beigem.	7.495,- jan. '85
* Lada Samara 1.3 wit	6.995,- mei '87
Peugeot 505 GTD Turbo autom.	7.255,- mrt. '85
* Volvo 340 DL 1.7 K6 rood, z. mooi	14.755,- mrt. '88
* VW Golf 53 KW K6 grijsmet.	17.455,- apr. '88

(* eerste eigenaar)

Alfa Romeo COUMANS Geleen
Rijksweg Zuid 310, tel. 046-756222

Texacars
NISSAN PATROL GR NIEUW
ƒ 10.000,- ONDER NIEUWPRIJS!!!

Model	Jaar
Toyota Landcruiser	1988
Nissan Patrol	1987/1988
Daihatsu Rocky	1987
Jeep Cherokee	1985

Inruilers :
FORD ESCORT 1600 CLX Sport-uitv., origineel van Ford, mag.velgen, spoilers, schuif/kanteldak, 5-bak, 1e eig., bwj. 4-'90 .... ƒ 21.750,-
FORD GRANADA 2000, bwj. '84, autom., electr. ramen, centr. vergr., schuifdak, airco, als nieuw, 57.000 km aantoonbaar met boekjes .... ƒ 7.750,-
AUDI 80 diesel, bwj. '88, weinig km, mooie auto ƒ 21.750,-
Verkoop onder garantie, inruil mogelijk.
Tel. 04702-3040.

ALFA ROMEO
De Limburgse dealer bekroond met de
SERVICE PRIJS 1991
COUMANS GELEEN 046-756222

Stop!!
U zoekt een nieuwe auto?
Nu
Fiat Panda 1000 CLX met:
ƒ 1000,- korting!!
of
Betaling één jaar na aflevering!
Nieuwe auto's, volledige fabrieksgarantie, kentekenklaar, nieuw nummer, inruil mogelijk.
Beperkte voorraad, op is op
alleen bij
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34, 045-742121.

Avis Autoverhuur
voor plezier, voor zaken
voor vakantie, voor weekend, voor verhuizing, bij schade, bij reparatie, voor representatie
Heerlen, Nobelstr. 12
045-740559
Maastricht Spoorwegln 19
043-252377

Autohandel Johan SCHMIDT heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

OPGELET, gevr. voor export, pers. en bedrijfsauto's in alle prijsklasses v.a. ƒ 500,- . Schade of defect geen bezw. Contact geld. 045-727742 b.g.g. 723076.

GEVRAAGD auto's v.a. bwj. '80, met RDW vrijwaring. Tel. 045-423199

Wij geven het meeste
voor uw auto!
U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Te k. Ford ESCORT, XR 3, bwj. '81, i.g.st., pr. ƒ 3.950,-. 045-414793.

Opel KADETT 1200, 2-drs, '81, nieuwe APK, LPG instal., ƒ 2.450,-. 045-323178

VW GOLF GTI, geheel uitgeb., nw. motor, sportw., nieuwe APK, '79, in st.v.nw., ƒ 4.250,-. 045-323178.

Opel REKORD 1900, autom., '82, oud model, schuifd., trekh., APK 5-2-'92 ƒ 2.750,-. 045-323178.

Opel REKORD 2.0 Berlina, 4-drs., goudmetal., LPG instal., '84, nieuwe APK, in st. v.nw., ƒ 5.750,-. 045-323178.

VW JETTA, 4-drs., '82, nieuwe APK, LPG instal., in st.v.nieuw, ƒ 3.250,-. 045-323178.

Proficiat!

1-11-1981 Proficiat 01-11-1991
Aida's modevakschool
v/h Bremen.
Met je 10e verjaardag, op naar het jaar 2000.

Deze jongen is al 10 jaar bij de
extra apotheek
De dames

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

LAATSTE WEEK !
ƒ 1.500,- korting
of
Rij nu, betaal in 1992
* Vraag naar onze voorwaarden

Auto	Jaar	Prijs	Nu
Daihatsu Cuore 850 TX	1989	ƒ 11.950,-	ƒ 10.450,
Hyundai Pony 1.5 L	1987	ƒ 10.500,-	ƒ 9.000,
Lada 2107 1.5 L LPG	1990	ƒ 10.450,-	ƒ 8.950,
Nissan Micra March	1988	ƒ 12.950,-	ƒ 11.450,
Renault 5 TL	1987	ƒ 10.750,-	ƒ 9.250,
VW Golf 1.8 CLi	1987	ƒ 16.450,-	ƒ 14.950,-
Volvo 360 2.0 GL	1987	ƒ 14.500,-	ƒ 13.000,
Fiat Panda 34 *	1983	ƒ 5.450,-	ƒ 3.950,
Fiat Panda 1.0 CL	1990	ƒ 12.950,-	ƒ 11.450,
Fiat Panda 1.0 CLX 0 KM	1991	ƒ 15.450,-	ƒ 13.950,
Fiat Uno 45 S	1986	ƒ 10.450,-	ƒ 8.950,
Fiat Uno 45 S IE	1989	ƒ 15.450,-	ƒ 13.950,
Fiat Uno 60S CARRARA	1987	ƒ 12.500,-	ƒ 11.000,
Fiat Uno 1.1 S IE 0 km	1991	ƒ 21.450,-	ƒ 19.950,
Fiat Uno 1.4 IE	1990	ƒ 17.950,-	ƒ 16.450,
Fiat Uno 1.4 S IE 0 KM	1991	ƒ 22.450,-	ƒ 20.950,
Fiat Uno 75 IE	1987	ƒ 12.950,-	ƒ 11.450,
Fiat Uno 75 SX IE	1988	ƒ 15.950,-	ƒ 14.450,
Fiat Uno 75 SX IE	1991	ƒ 22.950,-	ƒ 21.450,
Fiat Tipo 1.4 IE DGT	1989	ƒ 20.950,-	ƒ 19.450,
Fiat Tipo 1.4 IE DGT	1990	ƒ 25.950,-	ƒ 24.450,

Zondag - Expo - Kijkdag!
Afleveringskosten ƒ 175,-
Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld!
Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3, Brunssum. Tel. 045-250675.

Daihatsu Ton Quadflieg
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.
Peugeot 205 XR 1.4 '90
Honda Acc. Sedan 2.0 '89
VW Golf Memphis '89
VW Polo CL '89
BMW 316 I zwart '89
Opel Omega 2.0i Combi '89
VW Passat GL grijs '89
Mazda 1.3 '89
Opel Kadett Sedan '88
Toy. Corolla 1.3 Sedan '88
Audi 90 2.3 E '88
Opel kadett 1.6i zwart '88
Audi 80 blauw '88
Audi 80 aut. wit '86
Honda Civic GTi rood '86
Peugeot 205XR '88
Ford Siërra 2.0 CL bruin '88
Daih. Charade Turbo D '87
Daihatsu Charade diesel '87
Alfa Romeo 1.5 grijs '87
Niss. Sunny coupe rood '87
Alfa 33 1.3 junior wit '87
Ford Siërra 1.6 CL grijs '87
Ford Escort 1.3 CL bruin '87
Renault R 5 wit '87
Mits. Colt 1.5 sport '86
VW Golf GTi rood '86
BMW 316 blauw '85
Mercedes 190 E wit '85
Daihatsu Cuore '85
Opel Corsa '85
Opel Kadett 12LS wit '85
Opel Kadett 12LS autom.'86
Ford Siërra 1.6 blauw '84
Opel Kadett 1.3 '84
Opel Manta 1.8 S grijs '84
Mercedes 190 AMG '83
Mits. Cordia 1.6SR beige '83
Mercedes 500 SE groen'83
Mazda 323 Sedan grijs '83
Volvo 343 GLS '82
Opel GT spec.uitvoering '69
Diverse inruilers v.a. ƒ 500,- tot ƒ 1.500,-.

Te k. OMEGA 20 I, bwj. '87, LPG veel extra's, inruil mogelijk. Tel. 04498-54684.

Auto KALDEBORN wij betalen ƒ 400,- tot ƒ 30.000,- voor uw auto!! 045-411572

PEUGEOT 205 XL, '89, i. nw.st., 31.000 km. vr.pr. ƒ 12.900,-. 046-338284

Te k. Opel KADETT diesel, bwj. '83, i.z.g.st., nieuwe APK, accu, banden, vr.pr. ƒ 4.350,-. 046-338284.

Te koop van part. MERCEDES 190E bwj. '91, 7.000 km, incl. stereo, alarm, met garantie. Tel. 045-255247 na 12.00 uur.

Fiat UNO 45 S m. Fire motor '86, 51.000 km, wit, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 8.500,-. 045-218931

Te k. Ford FIESTA 1.1L, kl. zwart, bwj. nov. '81, i.z.g.st. pr.n.o.t.k. 045-410042.

Te koop Ford ESCORT Bravo 1.3 bwj. '83, APK '92. Tel. 04492-2385.

FIAT 127, bwj. '80, mooi, gaaf en goed, nwe. banden uitl. en accu, APK 10-'92. Vr.pr. ƒ 1.450,-. Tel. 045-323576.

Te koop BMW 316 bwj. '83, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-456809.

Te koop Alfa GIULIA 1.6 Super, bwj. '73, APK 1-4-'92, vr.pr. ƒ 6.800,-. 04756-2277.

Te k. BMW 323 i, bwj. '83, nw. model, alle extra's, ƒ 10.950,-. Tel. 045-316940

Te koop BMW 730i, nieuw model, bwj. '87, in nw.st., alle extra's, evt. inruil mogelijk vr.pr. ƒ 39.500,-, incl BTW. Tel. 04498-55824.

Te k. Daihatsu CUORE TX 3-drs, 5-bak, bwj. '88, kl. ferrarierood, auto verk. i.st. v.nw. ƒ 8.400,-. zeldz. mooi, 043-254462.

Opel ASCONA 16 S, 4-drs., '83, 77.000 km., 1e eigen., schuifkanteldak, LPG, nieuwe APK, ƒ 4.250,-, als nieuw. 045-323178.

FIAT

Fiat Klankstad Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185
Tel. 045-413916
Extra aanbieding
Bij aankoop van een occasion boven ƒ 7.500,- 1 jaar bovaggarantie

Inruilauto's
Diverse Fiat Panda's type 34 en 45 '85/'88
Diverse Fiat Panda's 750 en 1000 van '86 t/m '89
Diverse Fiat Uno's 45 van '83 t/m '89
Fiat Uno 60 S 3-drs. '88
Fiat Uno 60 S 5-drs. '89
Tipo 1.4 '89
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '82 t/m '86
Ritmo diesel 3-drs. '85
Fiat Regatta 70 '86
Citroën Visa II '85
Citroën 2 CV6 '85
Nissan Micra 1.1 '89
Opel Corsa TR 1.2 S '84
Opel Corsa Swing 1.0 3-drs. '84
Opel Kadett 1.3 S '80
Peugeot 205 XR 1.4 dec. '84
Renault 11 TXE '85
Volvo 340 DL '86
Toyota Tercel 1.3 3-drs. '90

Peugeot 205
vr.pr. ƒ 7.250,-.
Tel. 045-722120

Occasion Centrum 66
Het adres voor betaalbare auto's
Golf GTi 16V
bwj. 90, kl. zwart, extra's schuifd. lm velgen
VW Jetta bwj. '88, 4-drs. 48.000 km, als nieuw
Renault 19 TR bwj. '89, 22.600 km, 1e eig.
Citroën Visa 14 TRS bwj. [illegible]
Opel Ascona bwj. '84, 5-drs. HB scherp geprijsd
Saab 9000 CD autom., bwj. '89, 53.000 km, extra's, cruise-control metallic
Saab 9000 Turbo 5-drs. bwj. '87 Odoardogrijs, extra's, schuifdak, lm. velgen, airco
Saab 9000i 16V 5-drs. rosé quarts bwj. '86 95.000 km extra's; schuifdak 1e eig.
Saab 900i 5-drs. bwj. 11-[illegible] extra's; schuifdak, 1e eig.
Saab 900 4-drs bwj. '8[illegible] bruin mooie auto
Saab 99 bwj. '83 wit, mooie auto
Lancia Prisma 1.6 '88 b[illegible] zonder mooie auto
Prisma 1.6 '86, goudmet.
Thema stationcar Turbo bwj. '88 voor de liefhebber
VW Kever Cabrio bwj. '72 iets voor de liefhebber
Alfa 33 Junior bwj. '87 kl. rood, 70.600 km
Mazda 626 bwj. '83 4-drs. Sedan
Heerlerbaan 66 Heerlen
Tel. 045-428840.
Jan Keulen 04493-3708.

Te k. Opel ASCONA 1.6 S, bwj. '82, APK '92, vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 046-339332.

Voor Piccolo's zie verder pagina 13

UIT GEZELLIG

Voor inlichtingen/reservering advertenties op deze pagina. Els Swaans 045-739383.

ROYAL 2e WEEK

SOMS KOMT ER EEN FILM DIE JE ABSOLUUT MOET ZIEN. DIT IS ER ZO EEN! EN U ZULT ER NIET SNEL OVER UITGEPRAAT ZIJN.

Een groot deel van de (mannelijke) pers zag deze film als een ruim 2 uur durende vrouwelijke-wraakoefening

SUSAN SARANDON & GEENA DAVIS

THELMA & LOUISE

vrij. t/m zon. om 6.30 en 9.00 uur ma. t/m do. om 6.15 en 8.30 uur zat. en zon. ook om 3.00 uur

RIVOLI 3e WEEK

Lady en de VAGEBOND

Walt Disney's — NEDERLANDS GESPROKEN

zat. en zon. om 2.30 uur

RIVOLI 2e WEEK

STEVEN SEAGAL OUT FOR JUSTICE

vrij. t/m zon. om 7.15 en 9.15 uur ma. t/m do. om 6.45 en 8.45 uur zat. en zon. ook om 4.15 uur

MAXIM 7e WEEK

LAATSTE 7 DAGEN

Dying Young

dag. om 6.30 uur en 8.45 uur zat. en zon. ook om 3.00 uur

VANAF HEDEN VERKRIJGBAAR VOOR f49,95

EENS IN DE ZOVEEL JAAR MAG JE EEN FILM NIET MISSEN

NU AL DE MEEST BEKROONDE FILM VAN 1991

KEVIN COSTNER

DANCES WITH WOLVES

DISCOTHEEK

Las Vegas

Sunplein 2, Landgraaf, tel. 045-312445

Zaterdag en zondag geopend vanaf 20.00 uur

DJ MARCO

Café "'T CENTRUM" GEULLE

2 november

THE SPIKES

Aanvang 21.00 uur

ZONDAG 3 NOVEMBER OPTREDEN ORKEST 'LA VITA'

Moderne discotheek - 2 dansvloeren - sfeervolle bars

Bar en café geopend vanaf 19.00 uur. 's Maandags gesloten.
Discotheek vrijdag, zaterdag en zondag geopend vanaf 20.00 uur.

Correcte kleding gewenst. Toegang vanaf 18 jaar.

LIFE PALACE - DORPSSTRAAT 19 - GULPEN

Elke zaterdag en zondag toporkesten! en JoJo

★ Bar ★ Dancing

El Dorado — Bongerd 5, Spaubeek

Zaterdag 2 november

LOU AND THE NEW STARS

Bel de Eldorado-infolijn 04493-4848 voor orkestinformatie, 24 uur per dag

Pepper mill Heerlen

Beitel 90, Heerlen

vanavond

Center Court

ROYAL SUITE

vanavond

Henry's Company

De "Royal Suite" ook te huur voor feestavonden
Geopend vrijdag en zaterdag van 21.00 - 05.00 uur.

OCTAGON Eschweiler

...mehr als nur Discothek

PARTY ALL THE TIME

Iedere vrijdag een dolle party!

ZATERDAGS DISCO INFERNO

Vrijdag 15 november 1991

***LIVE* JÜRGEN DREWS**

Méér dan 2000 m² amusement
2 discotheken, 8 bars, restaurant, podium

Geopend: vrijdag en zaterdag van 20.00 - 6.00 uur
Königsbenden 42, 5180 Eschweiler, Tel. 09-49240327419
Autobahn Aken-Keulen, afslag Eschweiler/Weisweiler. Rechtsaf richting Eschweiler

Uitgaanscentrum White Horse

Live disco dancing

Elsden (NL) 04409-1834

LA MUZIEKTOERNOOI — Bel de infolijn: 04409-4271

zaterdag 2 november — Het muzikale beleve — EX-T.V.S

zondag 3 november — De Yep

LA DILIGENCE

Een begrip in Limburg

Vanavond

YOU AND ME

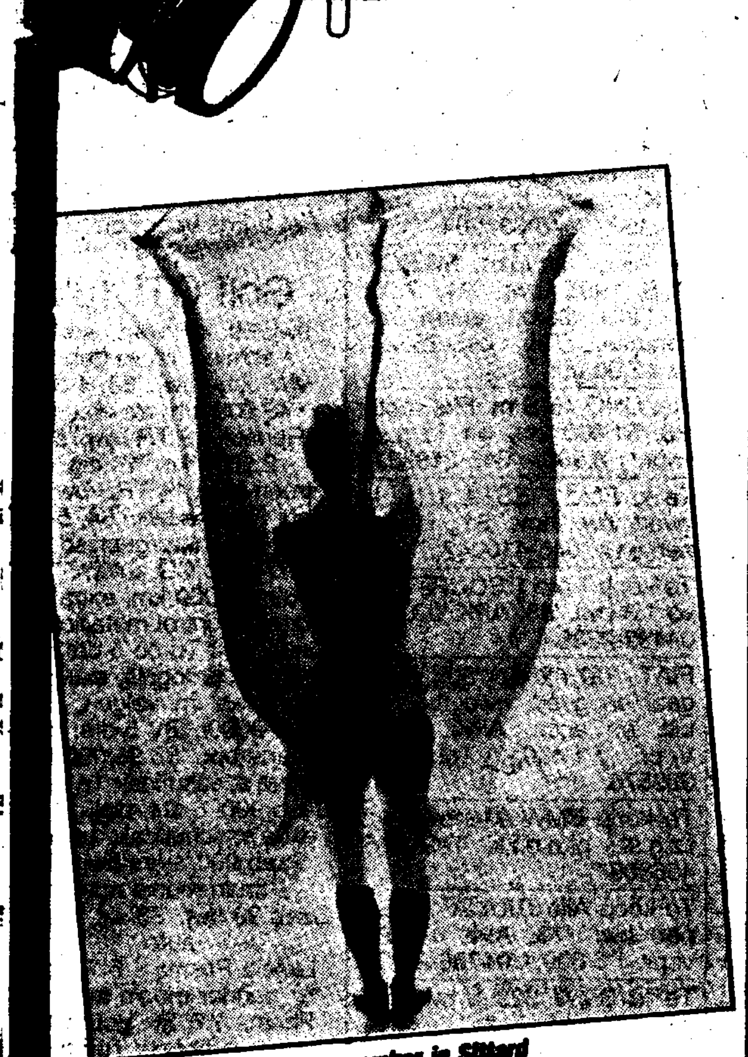
Vrijdag 8 november

THE JAGUARS

Woensdag 13 november

RIGHT CONNECTION

Het doek gaat voor u open...

Momix op zondag 10 november in Sittard

VRIJDAG 1 NOVEMBER	
Heerlen	Het Kruis van Bourgondië: Bovary/Kissinger van Hans Münstermann - 20.30 u. (Kleine Zaal)
Kerkrade	Compagnia d'Opera Italiana di Milano: Rigoletto
ZATERDAG 2 NOVEMBER	
Heerlen	Het land van mijn moeder, vertelling van Yvonne Keuls - 20.30 u. (Kleine Zaal)
Kerkrade	Kerkraads Symfonie Orkest o.l.v. Ger Vos; soliste: Jet Janssen, piano
Sittard	Agua Corriente, door muziek- en dansgroep Yuca. Familievoorst. - 19.00 u.
ZONDAG 3 NOVEMBER	
Heerlen	Limburgs Symphonie Orkest o.l.v. Horia Andreesco; soliste: Mari Kodama, piano - 14.30 u.
Kerkrade	Sharon Quartett, kamermuziek
Kerkrade	Concert Level 42 (Rodahal)
DINSDAG 5 NOVEMBER	
Sittard	Het land van mijn moeder, vertelling van Yvonne Keuls
WOENSDAG 6 NOVEMBER	
Heerlen	Cuadro Flamenco. Speciale gasten: Luiz Fernandez Heredia, El Chaparro, Lucas de Ecija
Kerkrade	An Angel at my Table, film
DONDERDAG 7 NOVEMBER	
Heerlen	Adèle Bloemendaal: Adèle op de Orinoco
VRIJDAG 8 NOVEMBER	
Heerlen	Scapino Ballet Rotterdam. Nils Christe: Before Nightfall - Kirsten Debrock: Cages - Ed Wubbe: Rameau
Heerlen	Rien ne va plus, blues-concert met Jan Hendriks, Ernst Jansz, Rieany Janssen (incl. gratis entree voor Casino Valkenburg) - 20.30 u. (Kleine Zaal)
Kerkrade	Toneelvereniging Excelsior: Sjies in de Bóks, musical
Kerkrade	Kunst- en antiekbeurs 19.00-22.00 u. (Rodahal)
Sittard	Cantus ex Corde m.m.v. Zang- en Dansensemble Gurdzaani uit Georgië
ZATERDAG 9 NOVEMBER	
Heerlen	Tartuffe, komedie van Molière door het RO Theater. Inleiding om 19.00 u.
Heerlen	Banaan verplaatst naar 9 jan. 20.00 u.
Kerkrade	Toneelvereniging Excelsior: Sjies in de bóks, musical
Kerkrade	Kunst- en antiekbeurs 14.00-22.00 u. (Rodahal)
ZONDAG 10 NOVEMBER	
Heerlen	Educatief concert m.m.v. Lion Bosch, klarinet, Koninklijk Harmonie Orkest, Muziekschool Heerlen - 12.00 u.
Heerlen	Cantus ex Corde m.m.v. Zang- en Dansensemble Gurdzaani uit Georgië
Kerkrade	Toneelvereniging Excelsior: Sjies in de bóks, musical
Kerkrade	Kunst- en antiekbeurs 11.00-18.00 u. (Rodahal)
Sittard	Momix Modern Dance Compagnie

Aanvang voorstellingen 20.00 uur, tenzij anders vermeld.

Wij zien u graag in de schouwburg!

stadsschouwburg heerlen — tel.: kassa: 045-716607

wijngracht muziektheater kerkrade — tel.: kassa: 045-454141

'de stadsschouwburg' sittard — tel.: kassa: 046-510616

H5-THEATERS - GELEENSTRAAT 9 - HEERLEN - TEL. 045 - 71 30 30

FILMS VRIJDAG 1 T/M DONDERDAG 7 NOV. 1991 **FILMS**

5 THEATERS IN 1 — 5 Zalen met een voor 'elk wat wils' programma. Dat is H5, de meest komplete bioscoop van 't Zuiden.

TELEFONISCH RESERVEREN 045 - 71 30 30 — RESERVERINGS- EN KASSATIJDEN: dagelijks van 13.30 - 16.00 uur en van 18.15 tot 21.45 uur, za. en zo. van 13.30 tot 21.45 uur — BIOSCOOPBONNEN VAN f 10,- f 15,- EN f 25,- ZIJN TE KOOP AAN DE KASSA

NEDERLANDSE PREMIÈRE
De bloedstollende thriller
INTENSIVE CARE
met KOEN WAUTERS, NADA VAN NIE, GEORGE KENNEDY, JULES CROISET e.a.
dagelijks: 14.00, 19.00 en 21.15 uur
zaterdag en zondag óók 16.00 uur

INTENSIVE CARE — KOEN WAUTERS NADA VAN NIE — een bloedstollende thriller

RICHARD PRYOR en GENE WILDER, twee leugenaars, de één nog groter dan de ander, in
ANOTHER YOU
dagelijks: 19.00 en 21.30 uur
vrij., ma., di. en do. óók 14.00 uur
4e week

ARNOLD SCHWARZENEGGER in
TERMINATOR 2 JUDGMENT DAY
dagelijks: 14.30, 18.00 en 21.00 uur
6e week

LESLIE NIELSEN en PRISCILLA PRESLEY in de film met de meeste grappen, ooit gemaakt.
THE NAKED GUN 2½
dagelijks: 19.00 en 21.15 uur
vr., ma., di. en do. óók 14.00 uur
16e week

DE FILMKRANT *GRATIS* in H5-theaters

Er was 'n tijd waarin je de wet moest breken om het recht te laten zegevieren. KEVIN COSTNER is
ROBIN HOOD PRINCE OF THIEVES
dagelijks: 14.00, 18.15 en 21.15 uur
12e week

Walt Disney's klassieker
ASSEPOESTER
Elke bezoek(st)er ontvangt gratis 'n KLEURPLAAT
Nederlands gezongen en gesproken
za. en zo.: 14.00, 15.30 en 17.00 uur
woensdag: 14.00 en 15.30 uur
18e week

Een Berespannend Nederlands Avontuur
BEERTJE SEBASTIAAN: geheime opdracht
Nederlands gesproken en gezongen
za. en zo.: 14.00, 15.30 en 17.00 uur
woensdag: 14.00 en 15.30 uur
4e week

Pavillon VALKENBURG

BEENTJES VAN DE VLOER!

Elke zondagmiddag van 14.00 tot 20.00 uur

*** DANS-MATINEE ***

gezellig stijldansen met orkest.

Nieuw! Ook op zaterdag vanaf 21.00 uur GEZELLIG VRIJ DANSEN

RIVER SIDE open tot 04.00 uur.

INSIDE Valkenburg

Freitag wie jede Woche 99 Pfennig-Tag

→ neu neu neu neu → Samstag 199 Pfennig-Tag jedes Getränk 199 Pfennig

Montag 4 november '91 im INSIDE Somethin' Fresh

und wie jeder Montag: 199 Pfennig-Tag.

Auto's

Ford ESCORT 1300 L Bravo m. '83, ƒ 5.000,-, veel extra's. 045-724417.

Zeer mooie Ford ESCORT, APK '92, bwj. eind '82, vr.pr. ƒ 4.400,-. Asterstr. 26, Nieuw-Einde Heerlerheide.

Te koop Ford SIËRRA 2.3 D Laser combi, bwj. 10-'84, mooie auto, APK 11-'92. Tel. 046-756205.

Ford SIËRRA 2.0 CL Special, 5-'89, 4-drs., grijsmet., LPG, 84.000 km, schuifdak, nw. banden. 04406-15143.

Ford ESCORT 1.1 Laser, bwj. dec. '85, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-445113.

ESCORT 1.6 L Bravo, '84, extra's, showroomst. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Ford ESCORT model laser '84, bijz. mooi, 100% in orde ƒ 5.750,-, tel. 045-454087.

Te k. Ford SIËRRA 2.3 D GL bwj. nov.'87, sportief mod., kl. wit, tel. 045-442944

Te koop Honda CIVIC autom., bwj. '76, pr. ƒ 400,-. Tel. 046-519349.

MAZDA 626 sedan 1.6 LX 5-bak, bwj. aug. '86, ƒ 10.750,-. Tel. 045-462026

MAZDA 626 GLX stationcar, diesel, bwj. '89, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 23.750,-, event. inr. mog. Dorpstr. 3, Bingelrade.

Van part. aan part. MERCEDES 260 SE autom. '87, acc: ABS, elektr. schuifd., armleuningen voren, lichtmet., orig. D.Benz vlg., centr vergr., stereo cass./radio, d.blauw, beige bekl., pr. ƒ 35.000,-. Tel. 045-327354

MERCEDES 300 TD turbo, schuifd., lm-velgen, el. ramen, get. glas, c.v., etc. '82, vp. ƒ 11.250,- 045-454115

Te k MERCEDES 190D verlaagd, alu-velg. veel extra's, in nw.st., vr.pr. ƒ 21.500,-. Inr. mog. 045-414372.

Te k. MERCEDES 200 D, beige, bwj. '87, km.st. 115.000, alle beurten gehad ieder onderzoek toegest. Tel. 045-456619.

Te koop MERCEDES 200 D '82, APK 8-'92, div. extra's. Tel. 045-258896.

MG B Limited Edition '79/'80, 100% orig.st. 043-432103.

Te k. Mitsubishi SPACE-WAGON GLXi sept. '87, wit, 104.000 km, pr. ƒ 20.000,-. 045-424520 na 18.00 uur.

Te k. Mitsubishi CELESTE 100% in orde, gek. tot juni '92, bwj. '79, m. nwe. banden. Na 13.00 uur, Oranjestr. 41, Brunssum.

KADETT 1.6 GLD Caravan, 5-drs. '87, i.z.g.st., 5 versn. vp. ƒ 14.500,-. 045-325349.

Te k. Opel KADETT 13 S LS 5-drs., km.st. 55.000, kl. blauw/grijsmet. Tel. 046-334815 bgg 370623.

Opel MANTA Irmscher 1.9 Inj., rood, uitgeb., verlaagd, sp.velgen, sunroof en Recaro-stoelen, nwe. motor, APK mrt. '92, vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel. 045-352088.

Te koop Opel KADETT Caravan 12 S bwj. '85. Tel. 045-724634, na 17.00 uur.

Te koop Opel REKORD bwj. '80, LPG, trekh., l. schade, pr. ƒ 1.750,-. 045-712452.

Opel SENATOR 3.0 E CD en LPG, veel extra's, 85.000 km, blauwmet., bwj. 11-'87, vr.pr. ƒ 32.500,-, inr. mog. Tel. 045-414372.

Te koop Opel SENATOR '85, 3.0 CD, LPG, ƒ 12.500,- 04740-3099.

Opel KADETT, bwj. '81, zeer mooi, APK sept. '92, ƒ 2.950,-. Tel. 045-218925.

Te koop Opel KADETT 1.7 D bwj. dec. '89, kl. wit, vr.pr. ƒ 21.000,-. Te bevr. Ploeghof 25, Heerlerbaan. Tel. 045-424378.

Opel KADETT D, APK nov. '92, pr. ƒ 1.750,-. Jupiterstr. 63, Brunssum.

Opel CORSA 12S TR m. kofferbak, bwj. '84, koopje! 045-272534 na 12.00 uur.

Te koop Opel OMEGA bwj. eind '87, 82.000 km, i.g.st., pr. ƒ 14.000,-. Tel. 045-741360.

Omega Caravan 2.4i, '90; Vectra 1.6i '88; Kadett, 4-drs., '90; Kadett 5-drs. 1.6i '90; Kadett 5-drs., 1.3i '89; GSi 2.0 '87; Corsa 1.3i '88. Inr. en fin. mog. 1 jaar garantie. Garage Hannes BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. Tel. 045-323800

Opel REKORD 2.0 S, met LPG, bwj. '84, kl. groenmet., APK vr.pr. ƒ 6.500,- Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Opel KADETT 1.3 S org. GT uitv., bwj. 1986, in nieuwst., kl. rood, 5-drs., o.a. get. glas nw. band., sportvelg., etc. met APK, keuring toegest., vr.pr. ƒ 11.750,-. Bergstr. 18 Kerkrade-Bleijerheide. Tel. 045-458666

Te k. Opel ASCONA HB 1.3, 4-drs., trekhaak, bwj. '81/'82 APK 11-'92, pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-421565.

Opel ASCONA bwj. '78, gave auto, APK 10-'92, pr. ƒ 950,-. Tel. 045-415528.

Opel KADETT 1.3 LS automaat, i.nw.st., bwj. '86, vr.pr. ƒ 11.500,-. 04498-55824.

Te koop Opel ASCONA 16 S Traveller bwj. '86, kl. blauwmet. Tel. 045-442944.

Te koop Fiat RITMO Abarth 130 TC, electr. ramen, centr. vergr., Recaro, get. glas, alarm, bwj. '84, APK 9-7-'92 kl. antraciet, pr. ƒ 9.750,-. 046-749170 tot 11.30 uur; na 12.00 uur 045-753300, vragen naar Dhr. Liebregts.

Automatiek Ford ESCORT 1.6 5-drs., bwj. '83, 51.000 km, ƒ 6.950,-. 045-453572.

Datsun CHERRY '81 z.g.a. nw. ƒ 1.250,-; 4 band. BMW 5-serie ƒ 250,- 045-251485

Opel Omega 20l bwj. '90; Omega 20l autom. LPG bwj '88; Vectra 16GL 4-drs '89; Kadett 18l t. Beauty 4.000 km '91; Kadett 16l veel extra's '89; Corsa 12S 2-drs '86; Peugeot 309 XR '88; Toyota Corolla Van diesel 5-drs '89; Ford Escort 13L 5-drs '82; Nissan Laurel 28 Diesel '86. Inruil-Financ.-Garantie mog A. WOLTERS Sportstr. 16, Kerkrade-West

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Inkoop alle merken AUTO's, betalen hoogste prijs, tel. 045-416239, ook 's zondags

Te k. van part. Fiat PANDA met trekh., bwj. '85, km.st. 40.000, ieder onderzoek toegest. pr. ƒ 5.900,-. Tel. 045-456619.

LOVEN Heerlen BV biedt aan zeer interessante occasions: Mazda 626 Sedan GLX 1.8 '88; Mazda 626 coupé 2.0 GLX 12 V, 8-10-'87 nw. mod.; Mazda 626 Coupe 2.0 GLX '88 div. opties weinig km; Mazda 626 HB 2.0 GLX LPG '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX met stuurbekr. '88; Mazda 626 HB 1.6 Limited '85; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '87; Mazda 323 HB 1.5 GLX '88; Mazda 323 HB 1.3 LX '88; Opel Corsa 4-drs 12S '85; Opel Kadett 1.2 S '85/'86; Opel Kadett 1.3 S '86/'88; Opel Kadett 1.3 Club 22-11-'88; Ford Fiësta 1.4i '89; Ford Escort 1.3 L '86; Ford Siërra 2.0 Laser '85; Ford Siërra 2.0 GL met LPG '86; Ford Siërra 1.6 Laser LPG '85; Fiat Panda 750 '87; Honda Civic 1.3 L '86; Honda Civic aut. '82; Lancia Y10 Touring '86; Mitsubishi Colt 1.5 GLX '87; Nissan HB 1.5 GL '85; Peugeot 405 SRi 1.9 9-10-'87; Peugeot 205 GR 1.6 autom. met stuurbekr. schuifdak 6-11-'87; Volvo 340 GL '88; VW Golf CL 1.6 '87 Diverse goedkope inruilauto's: Mazda 323 HB 1.3 autom. '81 ƒ 4.950,-; Mazda 323 HB aut. '78 ƒ 1.750,-; Ford Capri 1.6 '79 ƒ 3.500,-; Hyundai Pony '82 ƒ 2.750,-. Eigen financiering APK keuringsstation. Palemigerboord 401 Heerlen. Tel. 045-722451.

Audi 80 1.9E, met veel extra's, kl. zwartmet. '88; Ford Siërra Stationcar Diesel '88; Mercedes 230 E automaat type '87 bijna alle extra's; Opel Ascona 1600, '83 ƒ 4.750,-; Nissan Bluebird 2.0 SLX '88; Mazda 626 diesel '86 ƒ 10.250,-; Ford Escort XR3i Cabriolet '87; BMW 316 '82 ƒ 3.500,-; Opel Kadett Club Sedan 1300 '87; Lada 2107 '87 ƒ 4.900,-; Nissan Sunny 1300, '88; Ford Siërra 1600 '88; ƒ 14.900,-; Ford Taunus stationcar '80 ƒ 1.000,-. WEBER Autobedrijf, inruil, financiering. Bovag-garantie Baanstr. 38, Schaesberg. Tel. 045-314175.

Te koop Fiat PANDA 45 bwj. '82, i.g.st., APK, pr. ƒ 1.500,-; Opel Kadett 2-drs. bwj. '76, i.g.st., APK, pr. ƒ 800,-; Skoda type 120 L 4-drs., kl. bruinrood, bwj. '86, APK, zeer goed, pr. ƒ 1.700,-. Tel. 046-526661.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Peugeot 205 Accent 5-bak, '87; Toyota Corolla 1.3 DX 5-drs. '86; Opel Ascona 16 S 4-drs. '83; Eend 2CV6 '84; BMW 323i '81; Mazda 626 LX, 2.0 diesel, '86; Toyota Tercel 1.3 XG '84; Mercedes 240 D '83; Nissan Cherry 1.3 L 12-'82; VW Golf GTi 5-bak sportw. '82; Mazda 323 sedan '81; Mazda 323 aut. '80; Porsche 924 i.z.g. st. '76; Volvo 240 GL aut. LPG '83; BMW 316 '82; Nissan Sunny '83; Ford Escort 1.3 L '81; Opel Manta CC 2.0S autom. '80; BMW 316 LPG '82; Toyota Corolla coupé in nw.st. '80; VW Jetta 4-drs 1.6 S '80; Opel Ascona 2.0 D '80; Volvo 66 GL '80 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop financiering, div. inruilers. Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. van 10.00-18.00 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur.

Te k. BMW 318i, i.z.g.st., grijsmet., 87.000 km, bwj. '81, APK '92, vr.pr. ƒ 3.750,-. Citroën BX rood in st.v.nw. bwj. '86, APK '92, vr.pr. ƒ 7.600,- en diverse ander auto's van ƒ 500,- tot ƒ 5.000,-. Tel. 04498-54319

Ford ESCORT 1300, bwj. '80, km.st. 92.000km, APK 8-'92 ƒ 1.650,- 045-232321

Te k. Ford ESCORT 13L, bwj. '83 LPG vr.pr. ƒ 4.450,-. Tel. 046-527521.

MAZDA 626 autom., '81, APK '92, z.g.a.nw. pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-251485.

Te k. in prima staat van onderhoud: van 1e eigenaar MERCEDES 190 D, bwj. mei '89, kl. wit, auto is uitgevoerd met ABS, getint glas, electr. ramen, electr. schuif/kanteldak, automatische antenne, 130.000 km. gereden vr.pr. ƒ 45.000,-. Te bevr. tel. 04754-82558

Te k. MERCEDES 200 Benzine, bwj. '83, autom., i.g.st. Tel. 045-259972.

MITSUBISHI Galant Turbo diesel v. extr. '84, ƒ 4.950,- en Skoda 105 S, bwj. '87, ƒ 4.000,-. Tel. 046-522132.

Te k. Toyota CELICA ST, blauwmet., bwj. '86, LPG, vr. pr. ƒ 17.000,-. 046-513928.

Opel REKORD 2.0 E Berliner, LPG, nw. mod., bwj. '83, veel extra's, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 04405-3783

Te k. RENAULT 5 automaat, 1981, APK 6-'92, 56.000 km Tel. 043-641425 na 18.15 u.

RENAULT 5, blauw, '84, i.g. st., 78.000 km, APK, pr. ƒ 3.750,-. Tel. 04406-16232

Te k. stationcar RENAULT 21 Nevada GTS bwj. '87, 78.000 km. Tel. inl. na 18.00 uur 045-460098.

SUZUKI Jeep '90 Samuraiten. Tel. 046-332286 na 18.00 uur.

Te k. PEUGEOT 305 bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.500,-. Mijnlamp 17, Landgraaf.

PEUGEOT 305 SR schuifd., luxe bekled., 1500 CC, bwj. '82, APK 1-11-'92, vr.pr. ƒ 1.600,-. 04406-41813.

Te koop RENAULT 5 automaat, bwj. '89. Tel. 045-716606.

Te koop SEAT Fura GL bwj. 5-'84, uitst. st., vr.pr. ƒ 3.500,-. 045-231575.

Toyota STARLET 1.3 XL Soleil, in nw.st., bwj. 9-'89, fabr.gar. tot 9-'92, vr.pr. ƒ 15.250,-. Tel. 045-271584

Weg. omst. hed. GOLF 1.6, 1986, 2e eig., onderh. boekje, perf.st., koopje! 045-421094 b.g.g. 426330

Te k. van part. GOLF diesel CL bwj. okt. '89, km.st. 57.000, ƒ 18.500,-. Burg. Lemmensstr. 129, Geleen.

Te koop gevr. VW GOFL autom., nw. model. Tel. 05-243007.

VW KEVER Jeansbug, bwj. '83, kl. rood, i.z.g.st., t.e.a.b. Tel. 0932-11716802.

VW GOLF 1600 bwj. '85, antracietzwart, geh. 16 -klepper uitgeb., 15" Borbetvelgen, vr.pr. ƒ 12.750,-. Inr. mog. Tel. 045-415379.

Te k. VOLVO 440 GLT, bwj. 11-'89, zwartmet., pr. ƒ 24.500,-. Tel. 045-318859

VOLVO 245 GL station diesel, bwj. '85, ƒ 13.500,-. Tel. 045-250034.

VOLVO 360 inj. '87, 60.000 km, 4-drs., d.grijsmet., z. mooi, vr.pr. ƒ 15.000,-, evt. inr.340GL mog. 045-221217

VOLVO 343 autom., bwj. 6-'80, APK 5-'92, nwe. banden, trekh. 045-441684.

VOLVO 480 Turbo, zwartmetallic, bouwjaar 1988. Volvo A. Klijn, de Koumen 7, Hoensbroek-Heerlen. Tel. 045-220055

Panda bwj. '82, ƒ 2.600,-; BMW 318i, bwj.'82, ƒ 2.900,-; Escort 1300 L, '83, ƒ 5.350,-, LPG; Escort, '79, 62.000 km., 1e eigen., ƒ 1.850,-; Alfa Guil., 2.0, '82, ƒ 2.950,-; Manta 2 L, ƒ 1.950,-. Alle auto's APK gekeurd. P. Nuytsstr. 157, Heerlerheide. 06-52870500.

Te k. gevr. alle merken BUSSEN, Mazda, Peugeot an andere auto's. Wij betalen de hoogste prijs. Tel. 04455-2743.

Volvo 440 GL 12.000 km '90 ƒ 26.500,-; Chevrolet Corsica LT excl. autom. airco enz. '89 ƒ 33.000,-; Ford Scorpio 2.9i GL automaat '89 ƒ 32.000,-; Ford Scorpio 2.0 CL '89 ƒ 24.000,-; Ford Scorpio 2.0GL'87 ƒ 16.500,- Ford Scorpio 2.0 GL autom. '86 ƒ 19.750,-; Ford Siërra 1.6 CL '89 ƒ 21.750,-; Ford Siërra 1.8 CL 3-drs '88 ƒ 15.000,-; Opel Omega 2.0i CD autom'88 ƒ 26.500,- Opel Omega 2.0i LS '89 ƒ 25.750,-; Opel Manta 2.0i GT 3-drs. '89 ƒ 23.500,-; Renault 25TX '88 ƒ 23.900,- Citroën BX 1.4 Palmares '89 ƒ 16.900,-; Citroën BX 1.4 RE '88 ƒ 14.500,-; Fiat Croma 2.0 CHT '87 ƒ 12.750,-; Fiat Uno 45 Fire '88 ƒ 10.750,-; Lancia Y10 Fire '89 ƒ 13.900,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 11.000,-; Mazda 626 GLX HB '88 ƒ 18.500,-; Mitsubishi Lancer 1.2 GL 4-drs '87 ƒ 10.500,- Inr., financ. en Bovag-garantiebewijs Autobedrijf en APK keuringsstation P. van DIJK & Zn, Hompertsweg 33 Landgraaf, 045-311729.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Te k. Datsun CHERRY, bwj. '80 en Toyota Corolla, bwj. '81. Tel. 045-726174

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-254049.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-228398.

RAPIE Stiba lid vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

MERCEDES B 207 D, bwj. 8-'85, 5-bak, km.st. 135.000 ƒ 15.500,-. Tel. 045-316362

Ford ESCORT 1.6 diesel Van, bwj. '86. Tel. 04459-2922 b.g.g. 1260.

Je weet niet wat je ziet. Een SPOTJE op LD-TV. Info: 045-719966.

Auto onderdelen en accessoires

Draagkrachtige Bedrijfsimperiaals
* Voor elk type combi-, bestel en personenwagen
* onwrikbare bevestiging op de auto
* voorzien van anti-slip kunststofbekleding
* Perfecte bevestigingsmogelijkheden
* gratis twee spanbanden bij elke imperiaal

KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen.
Tel.: 045 - 716951.

Gebruikte en nieuwe ONDERDELEN van jonge schade-auto's, tevens gevraagd auto's met schade. Deumens, Haefland 20 Brunssum, 045-254482.

Ink. verk. goede gebruikte AUTOBANDEN Passartweg 39, Heerlen. 045-222675.

Aanhangwagens

Te k. gesloten AANHANGWAGEN, pr. ƒ 2.000,-. Tel. 04492-1851.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Motoren

Te koop i.z.g.st. HONDA Goldwing 1100 Interstate, bwj. '82, 44.000 km, met veel extra's. 04405-3431.

BMW K 100, 1984, i.z.g.st., 47.500 km, tourscherm, koffers, ƒ 11.750,-. Tel. 045-327014.

Te k. YAMAHA 750 XV Special Shoppermodel, bwj. '81, kl. zwart, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.500,-. Te bevr. Leenheerstr. 48, Brunssum (na 18 uur)

Uw auto, huis, bankstel enz. VERKOPEN? Met foto op LD-TV. Bel voor info 045-719966.

(Brom)fietsen

AANBIEDING nog enkel Giants type Hurricane van ƒ 845,- voor ƒ 695,-. Finan. mog v.a. ƒ 40,- per mnd. Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen. 045-211486.

Tiffany 25 SNORFIETS, zuinig, comfortabel, met een pittig 49 cc Piaggio Vespamotor, pr. ƒ 1.775,-, kl. blauw. Kom proefrijden bij Huub Arets, Rdr. Hoenstr. 118, Hoensbroek. Tel. 045-211893.

MOUNTAINBIKE te koop in abs. nw.st., 18 versn.. ƒ 650,-. Tel. 045-410777.

Div. 2e hands VESPA'S met garantie. John de Veth Tweewielers, Beekstr. 16. Schinveld.

Te koop ZÜNDAPP KS 50 '82. 04498-57587, 17.00-18.00 uur

Doorlopende ATB-SHOW van Koga, Giant, Klein, Rocky-Mountain, Look en Cycle Tech. Diverse modellen 1992 uit voorraad leverbaar Modellen 1990/1991 speciale prijs. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te koop SNORFIETS. Tel. 04406-12875.

(Huis)dieren

De Maastrichtse Honden Sport Vereniging start wederom in november een kursus
Algemene Kynologische kennis
welke opleidt voor het officiele landelijke examen. De kursus is zowel voor hondenliefhebbers, die hogerop willen in de wereld van de kynologie, als voor eenieder die iets meer van de kynologie in het algemeen en het welzijn van de hond wilt weten. Info-avond: woensdag 13 nov. 1991 om 20.00 uur in Cultureel Centrum "De Bergervliet", Langen Akker 7b, Berg & Terblijt. Inl. tel. 04405-2263.

Te koop gevraagd PAPEGAAIEN, kakatoes en ara's. Tel. 046-375359.

Te k. weg. omstandigh. blauw/witte Schaefer KEESHOND 3 jr. oud, zeer lief voor kind., zindelijk, pr.n.o.t.k. Tel. 045-317675.

Te k. DWERGSCHNAUZERS zwarte en zwart/zilver stamboom. 2 keeshondjes. Nusterweg 44, Sittard. Tel. 046-514659.

Voor liefhebber af te geven Duitse HERDER teef, 7 mnd met pap. Goed tehuis, belang. dan prijs. 04454-1246.

Te k. zeer lieve Perzische KATJES in div. kleuren met stamboom, pr. va. ƒ 350,-, tot ƒ 500,-. Tel. 043-632502.

In- en verkoop PAARDEN en pony's. Tev. div. Shetlanders te koop. 04492-1038.

Te k. NEW FOREST ponny zeer goed karakter. Tel. 043-634197.

Te koop waakse Mechelse HERDERPUPS, 3 mnd. oud 1 reu, 1 teef. 045-228257.

Te k. YORKSHIRE-TERRIËR-PUPS zeer mooi, ingeënt en ontw. 045-250210.

Wie wil tegen financiële vergoeding mijn 2 KATTEN verzorgen, ma. t/m vr. omgeving Terwinselen. Tel. 045-427011, na 21.00 uur.

Te k. WELSH-TERRIËRS met stamboom, plm. 8 weken oud. Inl. Viel 10, Bingelrade. Tel. 04492-1124.

Te k. kruising Sib. HUSKIES Ahornstr. 11, Kerkrade. 045-456739 na 19.00 uur.

In/om de tuin

Vandaag nog modder en zand, morgen GAZON. Graszoden v.a. ƒ 3,25 per m2. Coniferen, heesters, heide enz. Bloembollen in vele soorten. Jawell, tel. 045-256423.

Gewolmaniseerde TUINPLANKEN en palen. Houth. Jos Kuijpers, Holstraat 43, Margraten. Tel. 04458-1982

Opleidingen

ANWB en Bovag erk. auto- en motorrijschool WISCHMANN & Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach o. Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen, vrachtautolessen in DAF 95 of DAF 2800 SpaceCap.

Rijles

Snel je rijbewijs
Het O.C.L. organiseert in Limburg AUTORIJLES-KAMPEN op een verkeersoefenterrein, hierdoor wordt de mogelijkheid aangeboden om in 8, 10 of 14 dagen je rijbewijs te behalen. Voor info.: O.C.L. 046-375017.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen. Inl. 04750-32428. Niet geslaagd geld terug. Vraag naar onze voorwaarden. Ook rijlessen voor beginners.

Huw./Kennism.

Café dancing WINDROSE!! Akerstr. Nrd. 150, Hoensbroek. Geop. v. woensdag t/m zondag. Muziek voor elk wat wils.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels
Nu halen, volgend jaar betalen!!!!
Profiteer van deze unieke aktie, vraag inlichtingen.
V.a. ƒ 795,- ƒ 895,- ƒ 995,- ƒ 1.099,- ƒ 1.199,- ƒ 1.299,- ƒ 1.499,- met Wolff snelbruinlampen,
compleet met gratis thuisbezorgen, service en garantie.
Alleen bij Van Erp, Limbrichterstr. 18, Sittard 046-513531
Hoofdstraat 12, Kerkrade, 045-456999.

Wonen Totaal

2000 m2 woonwinkel
Feest bij antiek en design Pierre Coumans te Stein.
wegens 20-jarig jubileum
20% korting
op alle riet- en rotan meubels
(zolang de voorraad strekt)
Heerstr. Nrd. 144, Industrieweg 15 Stein, richting haven
Elke dag geopend van 9.00-18.00 uur. Donderdag koopavond tot 21.00 uur. Tel. 046-332355 of 337770.

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? ook antiek (veel keus). Kouvenderstr. 208 H'broek.

Te koop 2-zits lederen BANK en fauteuil, i.z.g.st., ƒ 350,-. Chr. Kisselstr. 9, Sittard, tel. 046-519793.

Zwaar leren BANKSTEL, nw.pr. ƒ 5.600,- voor ƒ 1.800,-; zwaar eiken tafel met 6 stoelen, ƒ 100,-. 045-720114.

Te koop eiken BANKSTEL met tafel, ƒ 1.100,-. Tel. 045-458952.

Pracht zwaar eiken BANKSTEL m. rundleren kuipkussens, ƒ 2.150,-. (nw.pr. ƒ 4.850,-); zwaar massief eiken eethoek 4 eiken st. ƒ 1.750,- (nw.pr. ƒ 4.000,-), alles 2 jr. Tel. 045-323830.

Computers

Te koop COMMODORE 64 computer met verschillende spelletjes en casstte. Ook met z/w. draagbare televisie. Vr.pr. ƒ 200,-. Bel na 17.00 uur 045-410382.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

De laatste twee maanden van het jaar worden extra gezellig op Woonboulevard Heerlen.

Hoezo donkere dagen?

De dagen worden korter; de avonden langer. De tijd van het jaar om 't extra gezellig te maken in huis. En die gezellige sfeer kunt u nu al proeven op Woonboulevard Heerlen, de grootste en kompleetste woonboulevard van Nederland. In elke zaak wacht u een hartelijk en warm ontvangst. U vergeet op slag die donkere dagen en komt al helemaal in een prettige 'huiselijke' stemming.

WOON BOULEVARD HEERLEN

Een hartverwarmend aanbod voor binnen en buit

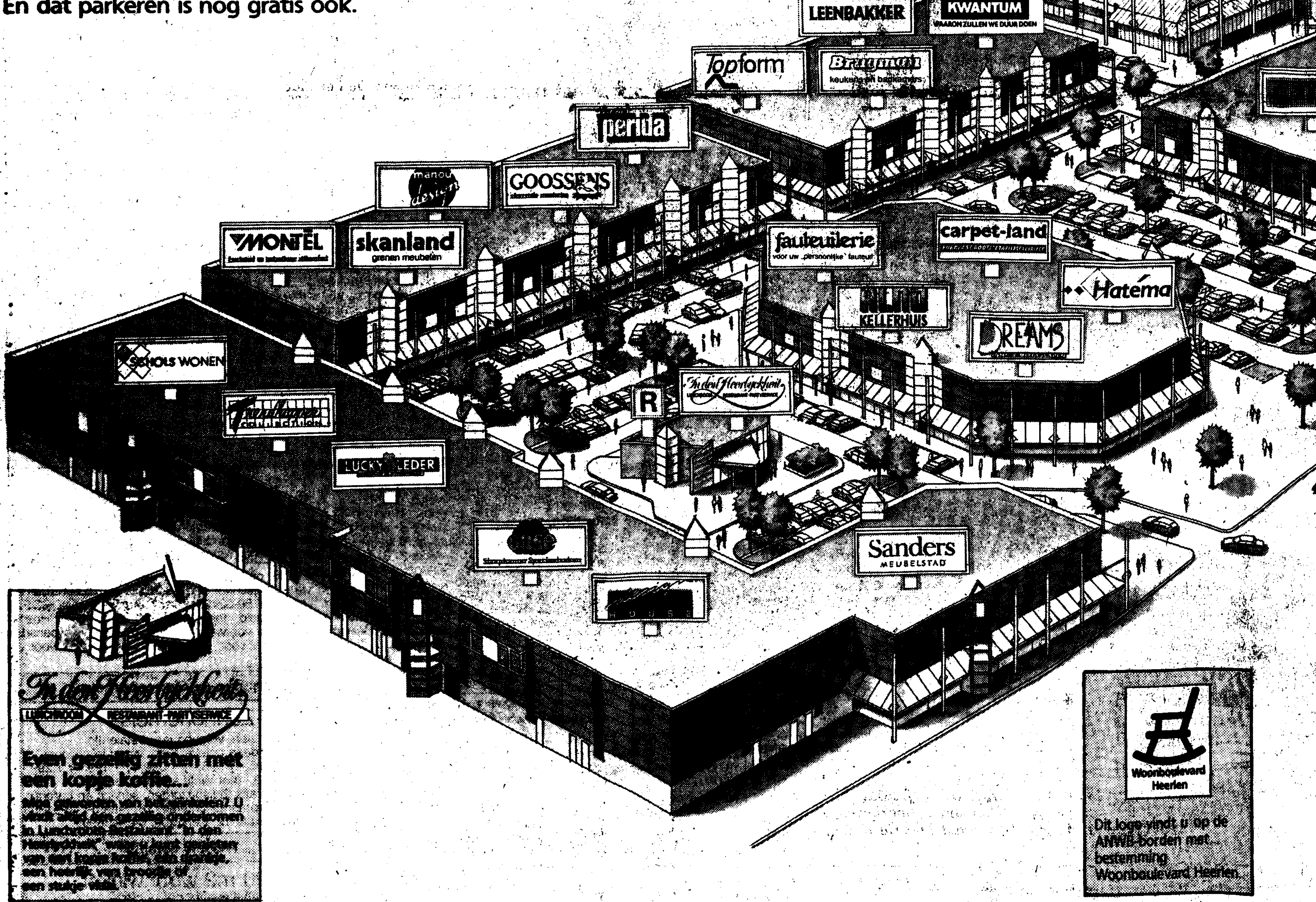
Op Woonboulevard Heerlen heten 23 vooraanstaande hu tuin- en keukenspecialisten u van harte welk. Hun deuren, die 6 dagen per week wagenw openstaan, leiden rechtstreeks naar internation kollekties voor binnen en buiten. Zó gemakke hebt u de wondere wereld van in- en exteri nog nooit gepresenteerd gekreg

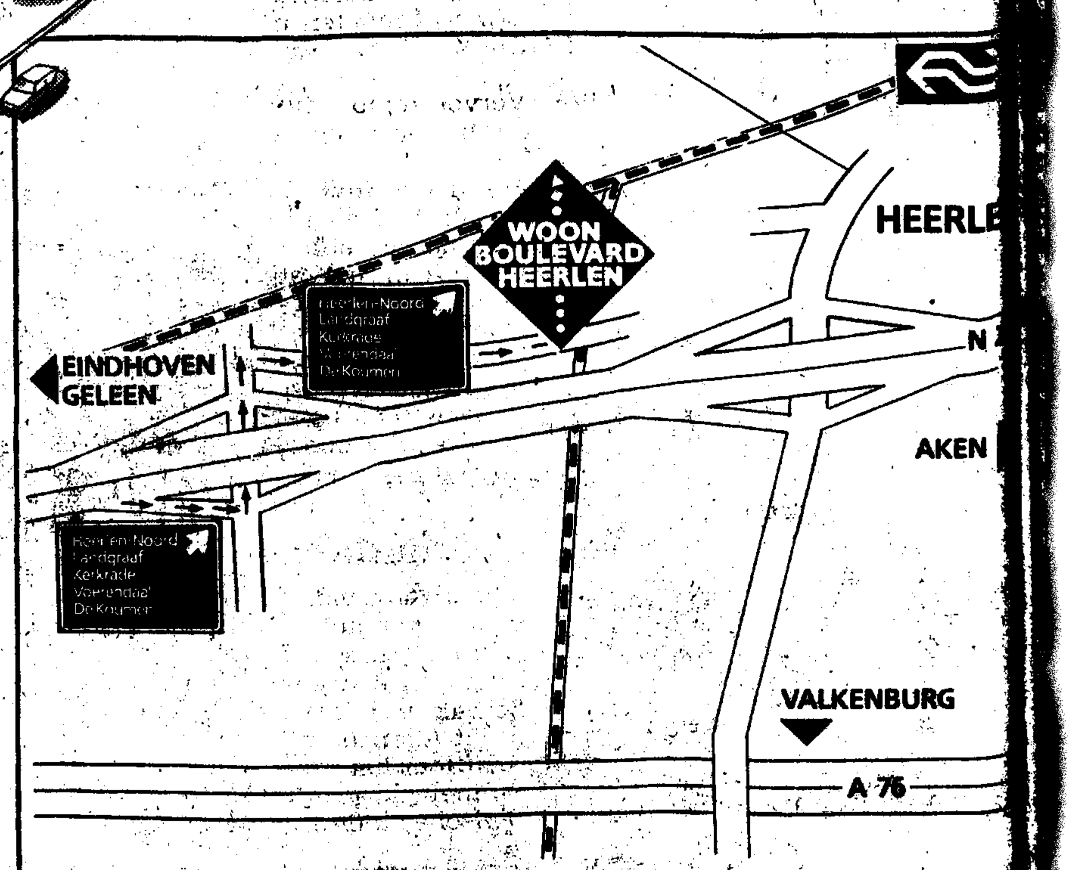
Een kleine stad

Eigenlijk is Woonboulevard Heerlen een s 50.000 m² (!) Woon-winkel-plezier waa op zich. nooit uitgekeken raakt. Kom, kies en gen in de gezelligste stad van Nederla

Volop gratis parkeerruimte.

Als u met de auto naar Woonboulevard Heerlen komt, dan hoeft u niet lang te zoeken naar een parkeerplaats. U kunt praktisch naast de deur parkeren. Makkelijk dus als u direkt uw aankoop meeneemt. En dat parkeren is nog gratis ook.

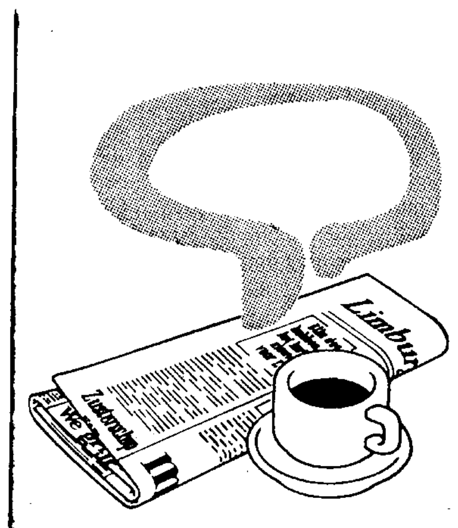
- Trend en kleur in je eigen interieur.
- LUCKY LEDER — Als ook dé prijs belangrijk is!!
- skanland — De specialist voor geloogd én blank grenen.
- manou design — Internationale kollektie designmeubelen in manou, rotan en pitriet.
- Hatéma — Prima winkels voor tapijt en gordijnen.
- Sanders MEUBELSTAD — U treft 't bij Sanders.
- LEENBAKKER — Daar hou je 'n leuk huis aan over!
- MONTEL — Exclusief en betaalbaar zitkomfort.
- Brugman keukens en badkamers — De grootste kollektie keukens en badkamers.
- carpet-land — Europa's grootste tapijtspecialist.
- Oase Slaapkamerspecialzaken — Gelukkig heeft 'Oase' méér dan 100 slaapkamers.
- SCHOLS WON — Wonen op z'n mooist.
- GAMMA — Doe het samen met Gamma.
- DREAMS — Uitgeslapen slaapkamermode voor jong en minder jong.
- KWANTUM — Woonplezier begint hier.
- GOOSSENS — Sfeervolle zit- en woonkamermeubelen met een romantisch tintje.
- ALNO KELLERHUIS — Topkwaliteit in keukens en service.
- VAN DEN KOMMER WOONGOED — Kreativiteit en aandacht voor het detail.
- Topform — Interieurmogelijkheden zonder grenzen.
- perida — Een bank van Perida. Je mooiste plekje op aarde.
- Praxis — De voordelige, komplete doe-het-zelf-specialist.
- intratuin — Groenplezier voor binnen en buiten.
- In den Heerlyckheid — Even gezellig zitten met een hapje en een drankje.
- fauteuiler — Grootste speciaalz in fauteuils 200 modellen.

Voor Binnen & Buitengewoon!

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Vrijdag 1 november 1991 ● Pagina 15

IET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN.
HEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE,
MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Uw koffie staat vandaag klaar op pagina 21

Zwitserse interesse voor kasteel Oost

VALKENBURG – Een ondernemersèchtpaar uit Zwitserland heeft interesse in kasteel Oost in Valkenburg. In het hoofdgebouw, waarin nu nog het letterkundig centrum is gevestigd en tot voor kort Ferdinand Crijns pianoconcerten gaf, wil het echtpaar een cultureel centrum vestigen waarin concerten, tentoonstellingen en congressen zullen plaats vinden.
Een horeca-exploitatie hoort daarbij maar zal zeker niet de hoofdbestemming worden. Dat laatste is een uitgangspunt van het gemeentebestuur van Valkenburg aan de Geul, dat eigenaar is van het kasteel.
De gemeente wil in principe wel in zee gaan met het Zwitsers echtpaar. Om te onderzoeken of zijn plan realiseerbaar is en past in de bedoelingen van de gemeente is er een ambtelijke werkgroep ten gemeentehuize gevormd, waaraan een deskundige van makelaardij Stienstra is toegevoegd. De werkgroep bekijkt ook hoe het kasteel intern kan worden opgeknapt. Dat is wel noodzakelijk. De restauratie van het kasteel en de bijgebouwen enkele jaren geleden gold alleen het exterieur.
„Wij willen een bestemming van het kasteel die past bij de rustige ligging en die verder niet exclusief mag zijn. Ook de gewone man moet er binnen kunnen lopen," zegt de woordvoerder van de gemeente. Uitbundige feesten die voor overlast kunnen zorgen zijn in ieder geval uitgesloten. Kasteel Oost ligt in het buitengebied aan de rand van Valkenburg, midden in een wandelpark. De bijgebouwen zijn in gebruik als woningen.

Enbi in Nuth overgenomen

Van onze redactie economie

ALMELO/NUTH – Nijverdal-Ten Cate (kunststoffen en specialistische textiel) wil de Enbi-Groep in Nuth overnemen. De Enbi-Groep heeft vestigingen in Nederland, de VS, Ierland en Zwitserland en maakt hoofdzakelijk componenten voor onder meer fotokopieerapparaten en printers.

Het gaat om rubber-metaal en kunststof-metaalverbindingen. Verder maken de bedrijven van de Enbi-groep afdichtringen en afsluitingen voor buizen en afvoersystemen. Bij de groep werken 565 mensen. De jaaromzet bedraagt 120 miljoen gulden.

Voor NTC betekent de overname een verdere uitbouw van de kunststofsector. De markten in de VS en West-Europa die worden gedekt door Enbi sluiten aan op de geografische belangen van Nijverdal-Ten Cate. Verwacht wordt dat op korte termijn overeenstemming wordt bereikt over de overname van het aandelenkapitaal, met de Beheersmaatschappij Enbi en de Oranje Nassau Groep.

LOZO onderzocht gevolgen accijnsverhoging brandstof in Limburg

Forse omzetdaling pomphouders

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT/VENLO - Door een prijsverschil tussen Nederland en België van gemiddeld dertig cent voor een liter benzine, hebben Limburgse pomphouders langs de Belgische grens sinds de accijnsverhoging een omzetverlies geleden van dertig procent.

Dit maakte de Limburgse Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (LOZO) gisteren bekend naar aanleiding van het onderzoek dat gehouden werd onder de pomphouders in Maastricht en omgeving en Venlo en omgeving.

Naast de omzetdalingen voor brandstof, was er ook sprake van omzetdalingen in de zogenaamde shopprodukten: in Maastricht en omgeving bijna 20 procent, in Venlo 8,5 procent.

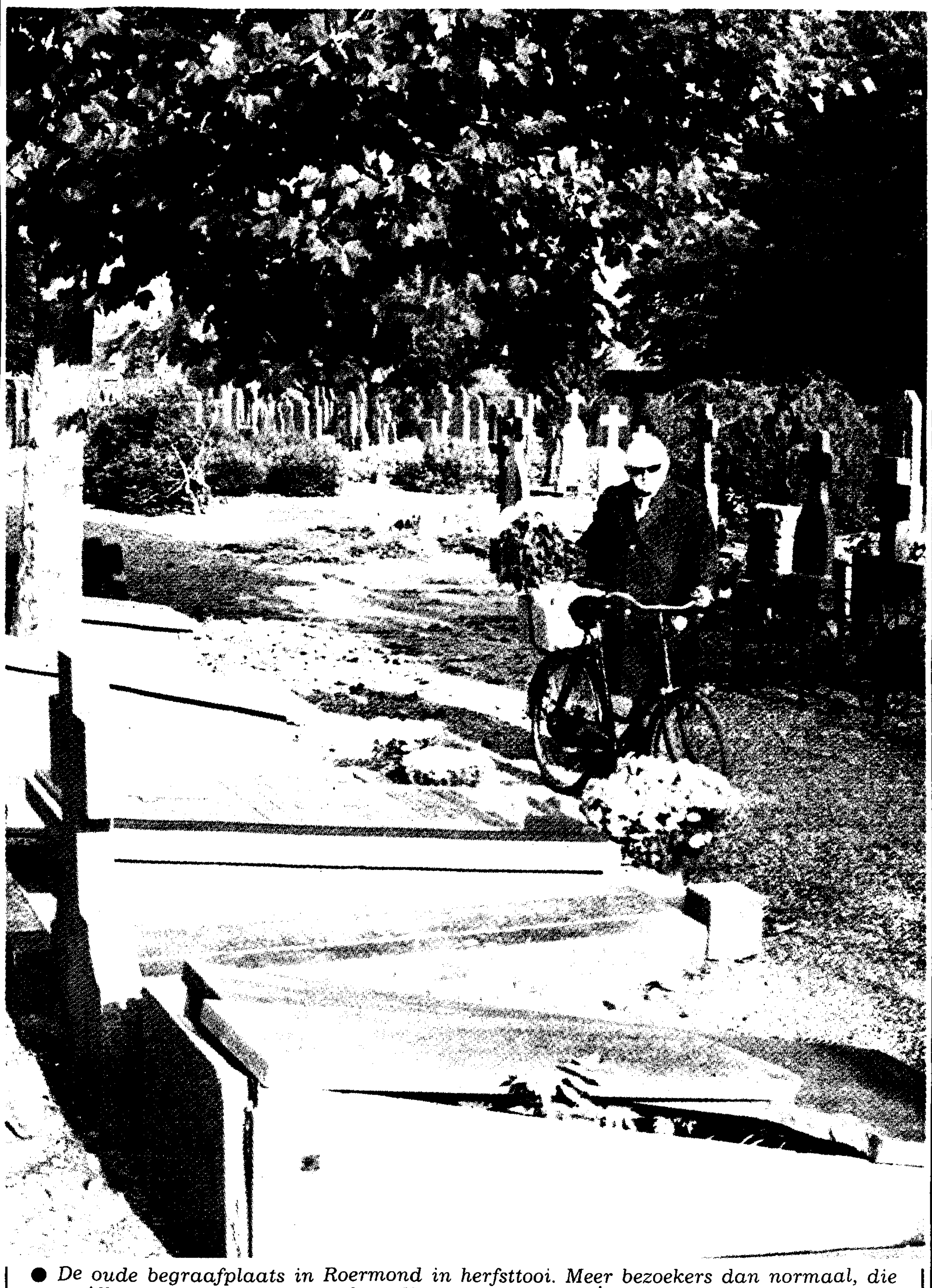
„Toen het kabinet op 1 juli aankondigde de brandstofaccijnzen te verhogen, hebben wij samen met vele anderen een krachtig protest laten horen. Het argument van het kabinet, dat met ingang van diezelfde datum ook aan Duitse zijde de brandstofaccijnzen verhoogd zouden worden, had voor ons geen waarde omdat het bestaande verschil van 25 cent daarmee niet ongedaan was gemaakt", stelt L. Zeegers, beleidsmedewerker van de LOZO. Volgens hem was er geen invulling gegeven aan de reeds jaren bestaande eis van de organisatie om te komen tot harmonisatie van de brandstoffenprijzen. „Bovendien zag het kabinet helemaal over het hoofd dat de betreffende brandstofaccijnsverhoging van 1 juli het verschil met België in een klap aanzienlijk maakte", aldus Zeegers.

Werkgelegenheid

Voor de LOZO aanleiding een onderzoek te houden bij zowel Limburgse brandstofverkooppunten aan Duitse als aan Belgische zijde. De gevolgen voor de benzine-omzet aan Belgische zijde waren, zoals te verwachten, enorm. Aan de Duitse kant was, alhoewel de prijsverschillen iets zijn verkleind, geen sprake van een positieve trend. Nog altijd is er sprake van een omzetdaling ten opzichte van vorig jaar.

In het onderzoek werd verder nog gevraagd naar de gevolgen voor de werkgelegenheid, de openstellingsuren en het aantal pompen. Het korte tijdsbestek tussen 1 juli jongstleden en het moment waarop naar de onnderzoekgegevens werd gevraagd (begin oktober) was te kort om die gevolgen goed in beeld te krijgen. Toch gaf reeds 25 procent van de ondervraagde Maastrichtse bedrijven aan dat er minder uren aan de pomp gewerkt werden en dat er sprake was van inkrimping van personeel en zelfs ontslagaanvragen.

De gang naar het kerkhof

● *De oude begraafplaats in Roermond in herfsttooi. Meer bezoekers dan normaal, die voor Allerzielen de graven van hun dierbare overledenen een opknapbeurt geven. Veel bloemen her en der. Soms in schril contrast met de wat vervallen graven van de doden, die vergeten lijken.* Foto: JAN-PAUL KUIT

Minister wijst kritiek van Rekenkamer over 'Geerhorst' af

Van onze Haagse redacteur

SITTARD – Geen grote leegstand, maar cellen die gewoon nog niet in gebruik waren omdat het automatisch bediende systeem om de celdeuren te openen en te sluiten nog niet goed werkte. Dat was volgens minister E. Hirsch Ballin van Justitie de werkelijke situatie in strafgevangenis De Geerhorst in Sittard in juni vorig jaar. De bewindsman wijst dan ook de onlangs geuite kritiek van de Algemene Rekenkamer dat er in juni 1990 130 van de 252 cellen leeg waren in Sittard, van de hand.

De Rekenkamer ging - foutief - uit van het theoretisch beschikbare aantal cellen, zo liet Hirsch Ballin gisteren weten tijdens de behandeling van de begroting Justitie 1992 in de Tweede Kamer. Het slecht functionerende bedieningssysteem leidde er overigens toe dat ambtenaren uit Susteren die een kijkje kwamen nemen in De Geerhorst, enige uren opgesloten zaten omdat de celdeuren niet meer open wilden.

Het onlangs gepubliceerde rapport van de Algemeen Rekenkamer signaleerde in heel Nederland een grote leegstand van cellen. Dit zorgde voor nogal wat opschudding en vragen van de Kamer, omdat de laatste jaren voortdurend mensen moeten worden vrijgelaten omdat er geen celruimte beschikbaar is. Volgens Hirsch Ballin zijn de genoemde cijfers over de leegstand echter veel te hoog. Voor wat betreft het vorig jaar april in gebruik genomen De Geerhorst constateert de bewindsman nog dat de "instroom" van gedetineerden wat trager verliep dan bij andere nieuwe strafgevangenissen. Naast technische en bouwkundige problemen werd dat veroorzaakt door de opstand die vorig jaar juli dreigde in De Geerhorst.

Een uitbarsting moest worden voorkomen, en daarom werden gevangenen weggehaald en overgebracht naar elders. Eind december 1990 waren 202 van de 252 cellen bezet.

De minister ging overigens nauwelijks in op de ongerustheid van het CDA-Kamerlid Jan Krajenbrink over het feit dat in de nieuwe gevangenissen als De Geerhorst te weinig aandacht wordt besteed aan ruimtes voor godsdienstbeoefening. Hirsch Ballin kwam niet verder dan de constatering dat er in de nieuwe inrichtingen 'stiltecentra' zijn voor godsdienstbeoefening van 'kleine' groepen gedetineerden, terwijl voor kerkdiensten voor grotere groepen een 'multifunctionele' ruimte beschikbaar is.

Duitsland betaalt ton voor spoorweg Aken-Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Voor de spoorwegverbinding tussen Heerlen en Aken, legt Duitsland ongeveer 100.000 D-Mark op tafel. De helft van het bedrag komt van de Deutsche Bundesbahn, de andere helft van Herzogenrath en de Kreis Aachen. Het geld is nodig voor aanpassingen op het baanvak Herzogenrath (Duits-Nederlandse grens)-Aken. Met name het seinsysteem moet worden aangepast. Voor de verbeteringen aan Nederlandse kant (Heerlen-grens) worden momenteel ingrijpender werkzaamheden uitgevoerd, die dan ook veel meer kosten. Rijk en provincie hebben daar 3,5 miljoen gulden voor beschikbaar gesteld.

Dr Monheim van het ministerie van Verkeer van de deelstaat Nordrhein Westfalen, vindt de nieuwe spoorverbinding tussen Heerlen en Aken prima, maar hij betreurt het dat de lijn Maastricht-Aken verdwijnt. Volgens hem had de Deutsche Bundesbahn drie miljoen D-Markt moeten investeren in deze lijn. Monheim zei dat woensdag in Sittard op een themadag van de Vervoerregio Zuid-Limburg over 'mobiliteit in beweging'.

Monheim vindt dat de steden Aken en Maastricht een directe verbinding nodig hebben vanwege de toename van het autoverkeer in de regio. Het erkent dat Maastricht en Aken ook in de nieuwe situatie per spoor verbonden blijven, zij het via het tussenstation Heerlen. „Maar het was toch beter geweest als ook de directe spoorwegverbinding was blijven bestaan," meent hij.

Pendeldienst

Met ingang van de nieuwe zomerdienst (per juni 1992) gaat de (diesel)trein tussen Heerlen en Aken rijden, in een pendeldienst per anderhalf uur. De verbinding Maastricht-Aken komt dan te vervallen, waardoor het traject Schin op Geul-Simpelveld vrij komt voor het toeristische stoomtreinproject.

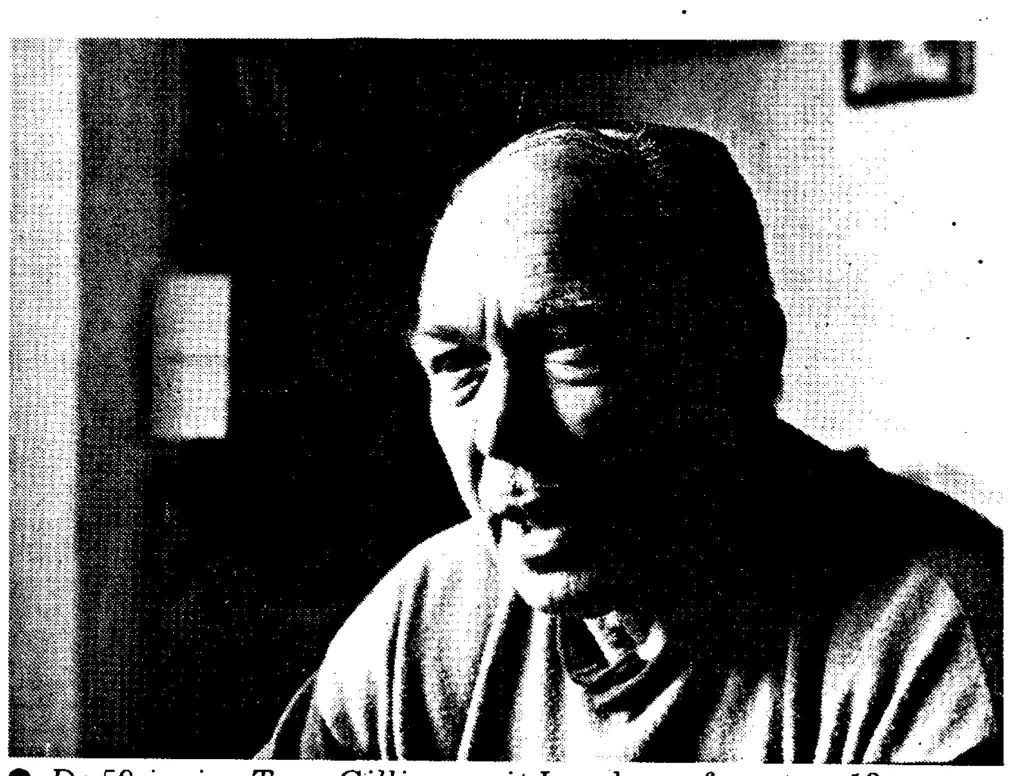
Verdachten van overval gepakt

KERKRADE – De Kerkraadse politie heeft twee verdachten aangehouden van de overval, woensdagavond omstreeks tien uur, op tankstation Kerris aan de Domaniale Mijnstraat in Kerkrade. De pompbediende werd overvallen door vier mannen, die hem van een tas met enkele duizenden guldens beroofden. Het viertal ging er na de overval te voet vandoor.
Ooggetuigen zijn de politie behulpzaam geweest bij het opsporen van de twee verdachten. De mannen, een 17-jarige inwoner van Kerkrade en een jongeman uit Landgraaf (20), hebben een gedeeltelijke bekentenis afgelegd. Een deel van de buit is inmiddels gevonden.
De politie zoekt nog naar de twee andere verdachten.

Voettocht naar verbrande clubgenoot

LANDGRAAF – „Het gaat de goede kant op", zegt de 19-jarige Raymond Eymael vanuit het Brandwonden Centrum in Beverwijk. De jongen uit Schaesberg raakte in de nacht van 3 op 4 oktober ernstig verbrand bij een uit de hand gelopen grap bij een benzinepomp aan de Akerstraat-Noord in Hoensbroek.
Eymael, wiens lichaam voor zeventig procent verbrand was, is een fervent voetballer bij RKONS in Schaesberg. Uit die hoek krijgt hij binnenkort onverwachte steun.
Zijn 59-jarige clubgenoot Toon Gillissen - die al eens deelnam aan de Vierdaagse - start op 12 november een sponsortocht voor Raymond. Hij doet dat door te voet naar het Brandwonden Centrum in Beverwijk te gaan. Als het lukt in vijf dagen.
Raymond Eymael weet nog niets van Gillissens plan. Hij hoopt voor de kerst weer thuis te zijn. Hij heeft inmiddels vier operaties ondergaan waarbij donorhuid en stukjes van zijn eigen vel op verbrande delen zijn getransplanteerd.

In de nacht van 3 op 4 oktober ging Raymond met vrienden sporten. Zijn auto had hij gestald bij een tankstation. Wat er precies is gebeurd weet de jongen uit Landgraaf niet meer. „Ik heb een shock gekregen. Ze hebben me moeten vertellen wat er is gebeurd. Iemand of ikzelf zou de slang van de benzinepomp tussen de deur van de auto hebben gedaan. Toen ik wegreed, sprong de slang los en kreeg ik de benzine die nog in de slang zat over me heen. Ik vertelde dat tegen mijn vriend. Toen heeft hij een aansteker gepakt. Ik weet niet of hij zijn sigaret wilde aanmaken of dat hij wilde kijken of ik inderdaad onder de benzine zat", aldus Eymael.
De Landgravenaar vatte vlam en rende doodsbang in zijn brandende nylon trainingspak de Hommerterweg op. Met zware brandwonden werd hij naar het ziekenhuis in Brunssum gebracht. Onderweg naar het Brandwonden Centrum in Beverwijk leek hij het niet te redden. Daarom werd hij naar een Eindhovens ziekenhuis gebracht waar hij enkele dagen buiten bewustzijn heeft gelegen.
Toon Gillissen is inmiddels bezig met de voorbereiding voor zijn voettocht.Hij heeft er duidelijk zin in. „Ik verheug me erop. Als ik iets in mijn kop heb gezet, dan doe ik het meteen. Gillissen zoekt nog sponsors voor zijn tocht: „Ik wil dat de jongen een extraatje krijgt. Want straks zal hij lang thuis moeten zitten."

● *De 59-jarige Toon Gillissen uit Landgraaf gaat op 12 november te voet naar Beverwijk.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Veel hardrijders gepakt te Landgraaf

LANDGRAAF – Snelheidscontroles in de Landgraafse kern Schaesberg hebben woensdag 5020 gulden aan boetes opgeleverd. De politie controleerde ruim zevenhonderd auto's, waarvan er bijna honderd te hard reden. Snelheidsovertredingen worden vanaf vandaag duurder. Twintig kilometer te hard kostte tachtig gulden en wordt honderd gulden. Dertig kilometer te hard gaat zelfs zestig gulden meer kosten.

Heksenfeest in hartje Maastricht

MAASTRICHT – In het pand van de COC-Maastricht wordt zaterdag Halloween-day gevierd. Het heksenfeest begint om half twaalf en duurt tot in de kleine uurtjes. Halloween-day is bedoeld voor alle vrouwen die belangstelling hebben voor spirituele zaken. In de ochtenduren zijn er lezingen en demonstraties. Na de pauze beginnen rond half drie diverse workshops, resulterend in een heuse heksenshow, met Magic Music concert, sacred dance en een buikdansvoorstelling.

Koopavond bij Eurotop

MAASTRICHT – Het Maastrichtse gemeentebestuur schept voor de winkeliers de mogelijkheid om op maandag 9 december, de eerste dag van de Eurotop, de winkels tot negen uur 's avonds open te houden. Deze extra koopavond is geen verplichting, aldus het college. Het wordt aan het inzicht van de winkeliers overgelaten of zij van de geboden bevoegdheid gebruik willen maken. De vrijstelling wordt verleend zodat Maastricht zich tijdens de Europese Top kan promoten.

Dieven van dure fietsen gepakt

VALKENBURG - Met de aanhouding van vijf personen door de rijkspolitie van Valkenburg aan de Geul zijn tien fietsendiefstallen opgelost. Het vijftal, twee dieven en drie helers, afkomstig uit Spaubeek, Beek, Schimmert en Meerssen stalen hoofdzakelijk mountainbikes in Valkenburg, Meerssen, Stein en Schimmert.

Uitreiking van Kleine Karlsprijzen

MAASTRICHT – Voor de twintigste keer heeft de gemeente Maastricht de 'Kleine Karlsprijs' toegekend aan studenten van Akense en Luikse instituten die zich bijzonder hebben onderscheiden in de Nederlandse taal. Het zijn dit jaar de 19-jarige Gisa Butzkamm, leerlinge van het Inda-Gymnasium in Aken en en de 16-jarige Caroline Palumbo, leerlinge van het Athénée Communal Maurice Destenay in Luik.
Namens de gemeente Maastricht zal wethouder Piet Neus van onderwijs de prijzen, die onder andere bestaan uit een geldbedrag van 500 gulden, uitreiken op woensdag 6 november in het Luikse stadhuis.
De Maastrichtse studenten Ger Mennens, leerling van het vwo van de Stedelijke Scholengemeenschap Maastricht en Veronique Gerardu, vwo-leerlinge van het Maartenscollege, hebben de Duitse en de Franse tegenprijs gewonnen van respectievelijk Aken en Luik.

Oud-gevangenen reageren massaal

KERKRADE – Op de advertentie waarin werd opgeroepen een eenmalige uitkering voor oud-krijgsgevangenen aan te vragen, hebben al 3500 mensen gereageerd. Volgens een woordvoerder van het ministerie van defensie is dit ongeveer de helft van het totaal aantal rechthebbenden en hij verwacht de komende twee weken nog eenzelfde aantal.

● **Lees verder pagina 18**

Telefoonspreekuur voor doven

SITTARD – In Sittard is een telefonische hulplijn voor doven van start gegaan. Het contact met doven is mogelijk door de visicom, een speciale telefoon waarbij de gesproken tekst op een scherm verschijnt. Dove mensen kunnen met allerlei problemen terecht bij de nieuwe hulpdienst, die is ondergebracht bij het steunpunt zelfzorg. De hulp varieert van het verstrekken van algemene informatie, het begeleiden van aanvragen voor bepaalde voorzieningen (zoals de doventelefoon) tot - zonodig - het bemiddelen bij familie- of betalingsproblemen. De hulpdienst is opgezet door de stichting Madido (Maatschappelijke Dienstverlening voor Doven), die wordt gesubsidieerd door het ministerie van WVC.

†

In stilte en met volledige tevredenheid
van het leven ben jij, Mam, van ons weggegaan.
Een leven lang heb je voor ons klaar gestaan.
Je verdiende rust heb je nu gekregen
en wij weten zeker met Gods Zegen.

Bedroefd om het afscheid maar tevens vervuld van dankbare herinneringen geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan in de leeftijd van 88 jaar na een liefdevolle verzorging in het De Weverziekenhuis te Heerlen voorzien van de h. sacramenten der zieken onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder, onze lieve zus, schoonzuster, tante en nicht, mevrouw

Agnes Larik

eerder weduwe van

Hubert Debije

weduwe van

Jan Lukassen

Met liefde gedenken wij haar die goed voor ons was.

De diepbedroefde familie:

Nijswiller: **W.H. Debije**
M.C.W. Debije-Brouwers
Bocholtz: **M.C. Hamers-Debije**
† M.W. Hamers
Nijswiller: **J.M. Debije**
A.M. Debije-Smeets
Nijswiller: **J.H. Debije**
A.M. Debije-Schoonbrood
St. Odiliënberg: **M.I.G. Schreurs-Debije**
P.J.H. Schreurs
Nijswiller: **H.M. Hornesch-Debije**
† H.F. Hornesch
Eys: **A.M.L. Bergmann-Debije**
L.J. Bergmann
Nijswiller: **E.G.M. Hagen-Debije**
H.G.J. Hagen
en al haar kleinkinderen
en achterkleinkinderen
Familie Larik
Familie Debije
Familie Lukassen

Nijswiller, 31 oktober 1991
Corr.-adres:
J.H. Debije, Kerkstraat 10, 6286 CB Nijswiller

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op dinsdag 5 november om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Dionysius te Nijswiller.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoléance.

De avondwake is op 4 november om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van Sjalom Hilleshagerweg te Mechelen. Bezoekuur dagelijks van 17.30-19.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze advertentie als zodanig te beschouwen.

---

†

Na zijn steeds maar vallen en opstaan is toch de tijd gekomen dat wij afscheid hebben genomen van mijn lieve man, onze fijne pap en opa

Theodore Pierre Jean Antoine Minis

*** Sittard 1-11-1918 † Heerlen 31-10-1991**

Heerlen: **Hermien Minis-Bruil**
Eijsden: **Yvonne en John, Virgie**
Breesand: **Mariëtte en John**
Nicky, Robby, Irene, Franky
Geleen: **Camilla en Sjoerd**
Voerendaal: **Marcel en Ellen**

6419 BP Heerlen
Prof. Lambertstraat 6

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 5 november om 14.00 uur in de parochiekerk H. Martinus te Welten-Heerlen waarna om 15.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen Imstenraderweg 10.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela Grasbroekerweg 20 te Heerlen alwaar zaterdag en zondag bezoekgelegenheid is van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons gedurende zijn hele leven heeft omringd, delen wij u mede dat op 71-jarige leeftijd toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Pierre Leenen

echtgenoot van

Zus Jager

Heerlen: **M.G. Leenen-Jager**
Brunssum: **Funs en Marianne**
Leenen-Holtjer
Melanie en Micke
Familie Leenen
Familie Jager

31 oktober 1991
Kerkraderweg 91, Heerlen
Corr.adres: Marshallstraat 3, 6441 JW Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.
Avondmis zaterdag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.
In de Fatimakerk, aan de Essenstraat te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op maandag 4 november om 11.00 uur.
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is uw naam in het condoléanceregister te schrijven.
De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium te Heerlen aan de Imstenraderweg.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in het De Weverziekenhuis te Heerlen, in de gezegende leeftijd van 86 jaar, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, tante en nicht

Maria Agnes Frusch

weduwe van

Cornelis Lövenich

Uit aller naam:
Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

30 oktober 1991
Schoolstraat 30, Bocholtz
Corr.adres: Bulkemstraat 18, 6369 KW Simpelveld

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 2 november a.s. om 10.30 uur, in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade-Voerendaal, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats te Voerendaal.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene, heden, vrijdag 1 november om 19.00 uur in voornoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van de begrafenis- en crematievereniging „Voerendaal", Kerkplein 43 te Voerendaal dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Wij zouden u graag allen persoonlijk willen bedanken voor het medeleven tijdens de ziekte, na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaart van mijn lieve echtgenote, onze goede moeder, schoonmoeder en lieve oma

Tiny Stams-Kulter

Helaas is ons dit niet mogelijk.
Uit uw belangstelling, troostende woorden, de vele condoléances, bloemen en H. Missen is ons gebleken dat zij door velen buiten ons geliefd en gerespecteerd werd.
Daarvoor onze hartelijke dank.

Jef [illegible]
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 3 november om 9.30 uur in het Oude Kerkje te Eygelshoven.

Enige en algemene kennisgeving

†

Diep bedroefd zijn wij over het heengaan van mijn fijne levenspartner onze goede en zorgzame pleegvader en allerliefste opa Michel

Michael Scholtes

* Eygelshoven 16-7-1923 † Heerlen 31-10-1991

In dankbare herinnering
Heerlen: **Thea Ringens-Leerssen**
Roermond: **Marianne Janssen-Ringens**
Bert Janssen
Dave
Landgraaf: **Hans Ringens**
Rosilde Ringens-Bosch
Luc
Familie Leerssen

6411 MH Heerlen, 31 oktober 1991
Mariabad 163.

Michel zal worden herdacht in de avondmis die gehouden zal worden op zondag 3 november a.s. om 18.00 uur in de St. Pancratiuskerk te Heerlen-Centrum.
De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op maandag 4 november a.s. om 14.30 uur in het crematorium te Heerlen Imstenraderweg 10.
Samenkomst in het crematorium waar gelegenheid is uw naam in het condoléanceregister te schrijven.

---

† Jac Puts, 59 jaar, echtgenoot van Ietje Hamans, Ruiterstraat 5, 6085 CL Horn. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden zaterdag 2 november om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Horn.
† Pierre Swelsen, oud 85 jaar, Longinastr. 52, 6225 AM Amby. De uitvaartdienst vindt plaats zaterdag 2 november a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby. Geen condoleren.

---

†

Tot ons groot verdriet is heden na een langdurige ziekte overleden mijn goede echtgenote, onze zorgzame vader en trotse opa

Henk Koenders

echtgenoot van

Mien Lambregts

Hij is 66 jaar geworden.

Geleen: **Mien Koenders-Lambregts**
Blerick: **Hans en Annemie**
José, Eric en Ineke
Wageningen: **Afie en Jaap**
Tanzania: **Ludo en Eef**
Geleen: **Bart**
Eindhoven: **Petra**
Familie Koenders
Familie Lambregts

6166 BR Geleen, 31 oktober 1991
Oranjelaan 18

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben maandag 4 november a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Marcellinus en Petrus te Oud-Geleen waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nederhaas Vouershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.
Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen zondag 3 november om 17.30 uur in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis Barbarastraat 1 te Geleen alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Bij deze willen wij iedereen bedanken in de verpleegkliniek B voor de liefdevolle verzorging van mevr.

Crombach-Geurts

De crematie heeft in stilte plaatsgevonden 25-10-91.

Fam. v. Lieshout

Het is alweer een jaar geleden dat plotseling van ons heenging

Jo Derks

De eerste jaardienst ter nagedachtenis zal worden gehouden op zondag 3 november a.s. om 11.15 uur in de parochiekerk van de H. Geest te Brunssum-Noord.

Broers en zusters

---

†

Als het leven een lijden is,
komt de dood als een vriend.

Dankbaar voor alles wat zij voor ons heeft betekend geven wij met droefheid kennis dat heden nog onverwacht van ons is heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder, zus, schoonzus en tante

Henriëtte Laenen-Lemlijn

weduwe van

Ludovicus Laenen

Zij overleed voorzien van het H. Oliesel in de leeftijd van 87 jaar.

Nijmegen: **G. Laenen**
M. Laenen-Dijkzeul
Merkelbeek: **A. Laenen**
M. Laenen-Bachaus
en haar kleinkinderen en achterkleinkind
Familie Lemlijn
Familie Laenen

Sittard, verpleeghuis [illegible], 30 oktober 1991.
Corr.adres: Julianastraat 27, 6447 BB Merkelbeek.

De plechtige Eucharistieviering waarna begrafenis op de begraafplaats aldaar zal gehouden worden op zaterdag 2 november om 11.00 uur in de parochiekerk H. Clemens te Merkelbeek.
Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De avondwake zal gehouden worden op vrijdag 1 november Allerheiligen om 19.00 uur in eerder genoemde kerk.
De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis in Sittard.
Gelegenheid tot rouwbezoek heden vrijdag van 17.30 tot 18.15 uur.
Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden deze aankondiging als zodanig beschouwen.

Het is alweer een jaar geleden dat wij afscheid namen van onze moeder

Lies Beks-Huveneers

We zullen haar gedenken op zondag 3 november a.s. om 10.30 uur in de Sionskerk, Kampstraat te Heerlerheide.

G. Beks

---

† Wilhelmina Antoinette van Houten, oud 89 jaar, weduwe van Pieter Alexander da Graça, Speenkruidstr. 115, 9731 GS Groningen. De uitvaartdienst vindt plaats zaterdag 2 november a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jesus te Meerssen-Rothem. Geen condoléance.
† Pieter Hubertus Welkenhuijsen, oud 83 jaar, Aan de Maas 13, 6243 NA Geulle. De uitvaartdienst vindt plaats zaterdag 2 november a.s. om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Geulle. Geen condoléance.

In de overlijdensadvertentie van

Maria Catharina Jacobs

weduwe van

Lambert Rutten

stond het adres foutief vermeld.
Dit moet zijn: Leifenderhof 1, 6451 PE Schinveld.

Dankbetuiging

Bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Anna Donners-Sijben

mochten wij vele blijken van deelneming ontvangen.
Zij zijn ons tot troost geweest en wij betuigen daarvoor aan iedereen onze hartelijke dank.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 3 november a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Welten-Heerlen.

Dankbetuiging

Wij willen iedereen die belangstelling en medeleven heeft getoond bij de ziekte en het overlijden van onze vrouw, moeder en oma

Janny Westendorp-Bijsterbosch

echtgenote van

George Westendorp

daarvoor hartelijk bedanken.

Fam. G. Westendorp

Brunssum, oktober 1991

Dankbetuiging

Voor uw zeergewaardeerde blijken van medeleven ons betoond tijdens de ziekte, het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare man en vader

Cor Manders

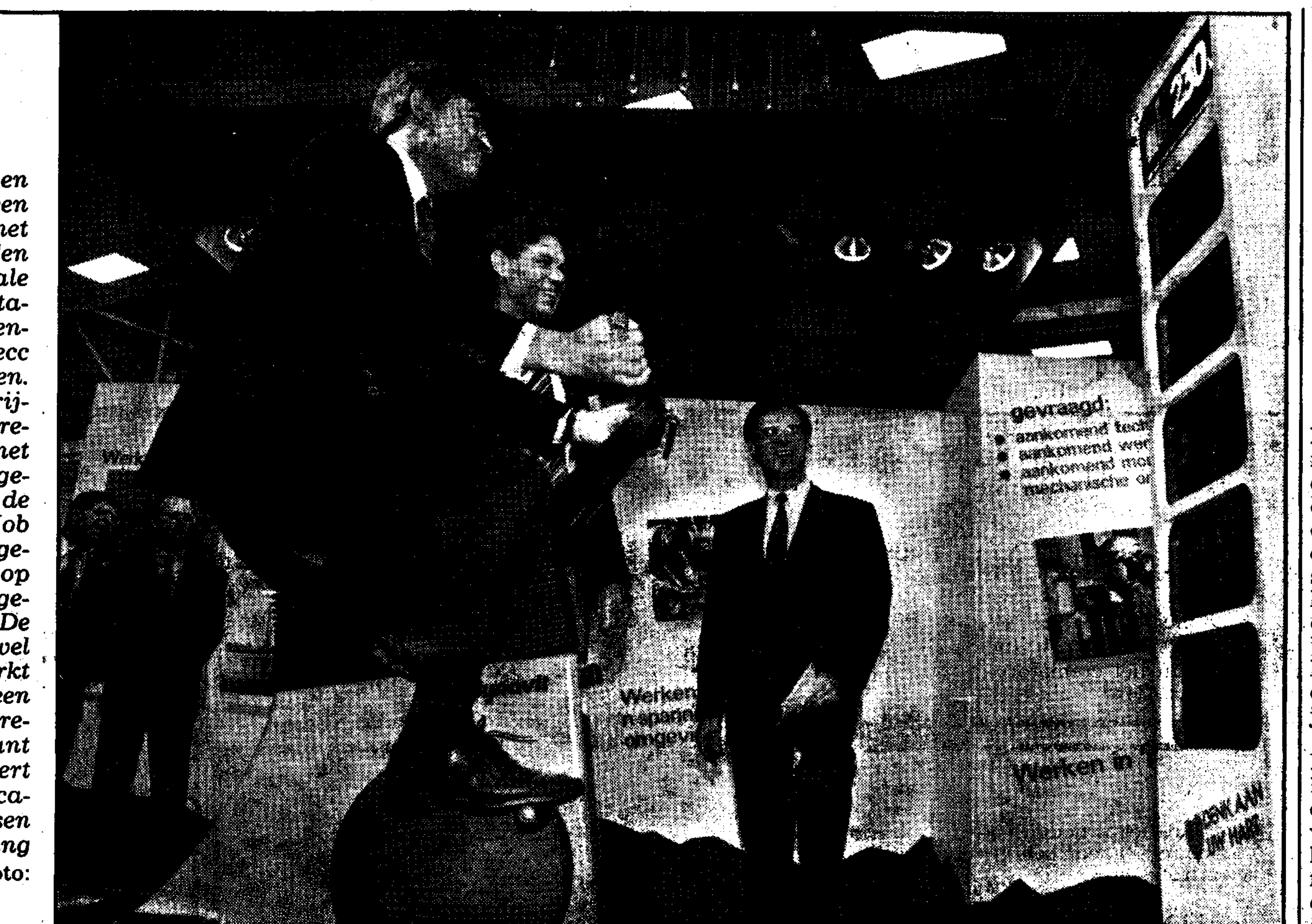
betuigen wij u onze oprechte dank.

Mevr. A. Manders-Tene
en kinderen

Guttecoven, oktober 1991

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 3 november a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Nicolaas te Guttecoven.

Topfit voor een job

● *Hoe kom je aan een leuke en goedbetaalde baan? Dat is een vraag waarop iedereen het antwoord wel wil weten. Een groot opgezette Euregionale banen- en beroepenmanifestatie in het beurs- en congrescentrum Mecc in Maastricht, Mecc Job, kan een antwoord bieden. Bemiddelingsbureaus, bedrijven en instellingen uit de Euregio informeren nog tot en met zaterdag over de diverse mogelijkheden om de handen uit de mouwen te steken. Mecc Job werd gisteren geopend door gedeputeerde drs De Waal, die op de 'hometrainer' bewees fit genoeg te zijn voor zijn 'job'. De Waal merkte op dat er nu wel een Euregionale banenmarkt is, maar dat er nog lang geen sprake is van een echte Euregionale arbeidsmarkt. Want werken in het buurland levert toch nog altijd de nodige fiscale en juridische hindernissen op. En dan moet je opleiding ook nog worden erkend.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Directeur Onroerend Goed alweer gepasseerd

Ruzie bij ABP over plannen met Rodamco

Van onze redactie economie

HEERLEN – De voorgenomen samenwerking tussen ABP en Rodamco heeft geleid tot een hevig conflict tussen de hoofddirectie en directeur W. Bleijenberg van de eenheid Onroerend Goed. De laatste heeft in verband met zijn felle kritiek op de samenwerking inmiddels de leiding over de buitenlandse beleggingen moeten afstaan aan de hoofddirectie. Die bezint zich nog op verdere maatregelen tegen Bleijenberg.

De directeur Onroerend Goed was begin oktober furieus toen hij in een zeer laat stadium op de hoogte werd gebracht van de samenwerkingsplannen met het vastgoedfonds Rodamco. Sinds juli waren die plannen al helemaal voorbereid door ABP-bestuursvoorzitter J. Reijnen, hoofddirecteur J. Goslings, Robeco-voorzitter P. Korteweg en Rodamco-topman en ex-gouverneur J. Kremers.

Bleijenberg, de dienstcommissie en het personeel werden echter pas vlak voor de perspresentatie ingelicht. Volgens het ABP is de directeur Onroerend Goed pas zo laat op de hoogte gebracht om te voorkomen dat de besprekingen te vroeg uitlekten. Dat zou de koers van het aandeel Rodamco hebben beïnvloed.

Bleijenberg is niet alleen woedend over het kennelijke gebrek aan vertrouwen, hij vindt dat de samenwerking niet past in de beleggingsstrategie van het ABP.

Het blazoen van directeur Bleijenberg was de laatste tijd toch al ernstig geschonden. Een ingewijde kwalificeert enkele recente aankopen in Groot-Brittannië en Duitsland als 'regelrechte missers'. Begin dit jaar raakte Bleijenberg ook al in onmin met de hoofddirectie over de uitvoering van de bouw van het nieuwe Haagse stadhuis. Tegen de wil van Bleijenberg brak de hoofddirectie met de aannemerscombinatie die aan het project was begonnen.

Eerder deze week ontstond er ongerustheid bij het personeel van ABP-Onroerend Goed over de samenwerking met Rodamco. De 200 personeelsleden vrezen dat het Rotterdamse bedrijf niet alleen in het buitenland, maar ook in Nederland de onroerend goed-portefeuille van het ABP gaat beheren. Volgens ABP-voorlichter F. Jadoul is die vrees niet terecht. Volgende week wordt de dienstcommissie van de betreffende eenheid van de definitieve plannen op de hoogte gebracht.

Bond bezorgd

ROERMOND – Bouw- en Houtbond FNV noemt het een 'kwalijke zaak' dat een uitgebreide commissievergadering in de Tweede Kamer over grindwinning in Limburg al weer is uitgesteld. De 350 werknemers in deze sector hebben recht op duidelijkheid, nu minister Ma[ij] (verkeer en waterstaat) april vorig jaar een quotum voor de grindwinning voorstelde. De FNV-bond heeft hierover gisteren een brief aan de Kamercommissie geschreven.

'Laat gemeenteraadsleden het provinciebestuur kiezen'

Provincies op weg naar nutteloosheid

HEERLEN – De Nederlandse provinciebesturen zijn hard op weg zichzelf nutteloos en overbodig te maken. Dat zegt rechtswetenschapper Marc Schoonhoven, die vandaag aan de Open universiteit in Heerlen promoveert op een proefschrift over provincierecht. Als mogelijke oplossing voor de dreigende ondergang van de provincie als bestuursvorm pleit Schoonhoven voor een sterkere betrokkenheid van gemeenten bij het provinciaal beleid. „Laat de helft van de provinciale volksvertegenwoordiging door gemeenteraadsleden kiezen. Dan zal het makkelijker vallen regionale belangen door de provincie te laten behartigen."

De 32-jarige Schoonhoven, afkomstig uit Eijsden, is de eerste medewerker van de Open universiteit die binnen de Ou promoveert.

„Provincies zitten in de tang bij gemeenten en rijk," zegt hij. Met name de (grote) steden trekken steeds meer bevoegdheden naar zich toe, vanuit het decentralistische principe dat zoveel mogelijk zaken zo dicht mogelijk bij de burger moeten worden geregeld. Door het aanwijzen van zogenoemde stedelijke gebiedsautoriteiten, niet alleen in de Randstad, maar ook bijvoorbeeld Arnhem-Nijmegen en Maastricht-Heerlen, stimuleert de rijksoverheid die ontwikkeling, stelt de kersverse doctor. Wat rest zijn twaalf logge bestuursapparaten zonder enige waarde, slechts goed als willig slachtoffer voor het afwentelen van noodzakelijke rijksbezuinigingen.

De lobby in Den Haag van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is vele malen sterker dan die van het pas in 1986 opgerichte IPO, het Interprovinciaal Overleg. Men heeft zich niet duidelijk genoeg geprofileerd, een gegeven dat ook de algemene beeldvorming beheerst. Dat provincies hun nut verliezen, ligt ook aan hun formaat. „Ze zijn te groot om dicht bij de burger te staan, maar te klein om een vuist te maken. Met name met het oog op Europese ontwikkelingen zullen ze grootschalige fusies ernstig moeten overwegen. Een provincie Limburg is natuurlijk geen geloofwaardige onderhandelingspartner voor Nordrhein-Westfalen of Vlaanderen. Daarvoor zal men toch minstens Noord-Brabant en Zeeland moeten meenemen."

● *Marc Schoonhoven, die vandaag aan de Open universiteit promoveert, pleit voor een sterkere betrokkenheid van de gemeenten bij het provinciaal beleid.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Milieu

Gecombineerd met een sterkere binding met de gemeenten binnen de provincie, door een deel van Provinciale Staten indirect te laten kiezen via de gemeenteraden, moeten provincies dan weer zinvol werk kunnen doen. Marc Schoonhoven ziet grote mogelijkheden op het gebied van milieubeheer.

„Met milieuzaken kan een provinciale overheid zich bewijzen. Schaf al die regionale inspecties, uitlopers van Den Haag, maar af en breng dat onder bij de provincie."

Nieuwe wetgeving is dan vereist. Maar de Provinciewet die twee jaar geleden is gereviseerd en deze maanden wordt behandeld door de Eerste Kamer, gaat niet bepaald die kant op. „Het is een verdere ontmanteling van de provincie. Nederland heeft het onlangs opgestelde Europees verdrag over provinciale autonomie ook maar gedeeltelijk ondertekend, met uitzondering namelijk van het artikel over de mogelijkheid voor provincies om in beroep te gaan tegen maatregelen van de centrale overheid. En dat is een teer punt op dit moment."

geert dekker

Toekomst van provinciale conservatoria onzeker

Tilburg en Maastricht moeten samenwerken

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De conservatoria van Maastricht en Tilburg gaan samenwerken. Dat is althans de bedoeling van de Raden van Bestuur van de Rijkshogeschool Maastricht en de Katholieke Leergangen Tilburg, die afgelopen weken mogelijkheden daartoe hebben onderzocht. Vooral de zogenaamde tweede fase-opleidingen - de specialisatie na de reguliere vierjarige opleiding - heeft daarbij speciale aandacht gekregen.

„De provincies buiten de Randstad moeten op hun hoede zijn," aldus J. Giesen, rector van het College van Bestuur van de Rijkshogeschool Maastricht. „De plannen van minister d'Ancona stemmen ons somber. Ook het kunstvakonderwijs dreigt de dupe te worden van deze plannen. Het lijkt wel of ze ons in Limburg alles willen afnemen."

Giesen doelde daarmee op het mogelijk opheffen van het LSO en Opera Zuid, maar ook op het niet doorgaan van de tweede fase-opleiding beeldende kunst en de theaterwerkplaats bij de toneelacademie. „Wij gaan ons niet langer verdedigen, we gaan in de aanval," aldus een strijdlustige rector.

Waar het precies om gaat is dat de duur van de opleiding tot uitvoerend musicus aan de Nederlandse conservatoria wordt teruggebracht van zes naar vier jaar. Voor verdere specialisatie en verdieping is een tweede fase-opleiding in het leven geroepen, die aan maximaal zes conservatoria zal worden toegewezen. „Je mag ervan uitgaan dat de vier conservatoria in de Randstad niet worden overgeslagen," aldus Giesen, „waardoor de spoeling dun wordt. Samenwerking met Tilburg is daarom noodzakelijk, temeer daar op het beleid van de minister geen enkele pijl te trekken is. Dat wij op het gebied van blaasmuziek, opera en zang een goede naam hebben biedt geen enkele garantie."

In het gezamenlijk plan van Maastricht en Tilburg, dat de komende weken naar de achterban wordt teruggekoppeld voordat het aan de minister wordt aangeboden, krijgen vooral de opleidingen tot orkestmusicus, het muziekvakonderwijs en muziektheorie alle aandacht. „Wij vragen de minister om Zuid-Nederland deze tweede fase-opleidingen te geven. Dan regelen we onderling wel hoe we het pakket zullen verdelen," lichtte Giesen toe.

Prins Bernard probeert nieuwe simulators

Oefenbedrijf breidt uit door Golfoorlog

Vervolg van pagina 1

BEEK – De Golfoorlog heeft voor FSC in Beek heel gunstig uitgepakt. Het oefenbedrijf voor piloten heeft er twee peperdure vluchtsimulators aan overgehouden. Directeur 'captain' Bob van Balen vertelde het gisteren met een superieure glimlach. FSC hoort nu bij de grootste onafhankelijke trainingscentra van Europa.

Een Canadese fabriek die vluchtnabootsers bouwt had vorig jaar net twee simulators voor Koeweit klaar, toen de Golfcrisis uitbrak. Kuwait Airways kon de nieuwe machines op dat moment natuurlijk niet in eigen land gebruiken. FSC-directeur Van Balen, die net op dat moment in de fabriek rondliep, maakte daar handig gebruik van en wist de Koeweiti's ertoe over te halen de machines naar Beek te verhuizen. Sindsdien is FSC twee nabootsers voor de Boeing 767 en de Airbus A310 rijker. Ze zijn wel nog steeds eigendom van de Koeweitse luchtvaartmaatschappij. Ironisch genoeg maken de Koeweitse piloten nu geen gebruik meer van de Airbusnabootser in Beek: alle Koeweitse Airbussen zijn namelijk in de oorlog door Irak ingepikt en niet meer teruggegeven. De Koeweiti's houden hun simulators in Beek nu voornamelijk nog aan als belegging.

FSC is een samenwerkingsverband van de KLM en de Schreiner Luchtvaartgroep. De partijen zijn op het ogenblik ieder voor de helft eigenaar. KLM is echter bezig zijn belang te verkopen aan Fokker. Deze vliegtuigbouwer wil zelf – met gebruikmaking van de know-how van FSC – in Hoofddorp een vluchtnabootscentrum bouwen. Een Fokker 50-simulator zal voor dat doel over anderhalf jaar van Beek naar Hoofddorp verhuizen.

De Friendship Simulation Company zit sinds 1987 in Beek en heeft de afgelopen jaren twee eigen vluchtsimulators (van de Fokker F27 en de Fokker 50) geëxploiteerd. Daar kwamen recent nog eens vier nieuwe machines bij, voor de typen Fokker 50, Boeing 767 en 757 en de Airbus 310/300-600.

Volgens de directeur, 'captain' Bob van Balen, heeft FSC de afgelopen jaren zeer goed gedraaid. Op het ogenblik is zijn bedrijf een van de grootste onafhankelijke trainingscentra in Europa. Het bedrijf is [7] dagen per week, 24 uur per dag in touw. Er werken 35 mensen, die per dag alles bij elkaar zo'n 100 piloten begeleiden. Van Balen rekent volgend jaar op een omzet van ƒ 2[illegible] miljoen, ƒ 6 miljoen meer dan vorig jaar. Het rendement ligt volgens hem boven de 25 procent.

Raadslieden op laatste dag van amfetamineproces:

'Wat zette Pauksch aan verradersrol te spelen?'

MAASTRICHT – De raadslieden van de vijf verdachten hebben gisteren de dertiende dag van het Maastrichtse amfetamineproces opgeluisterd met het nodige verbale vuurwerk. Zij schoten hun pijlen op verschillende hoofden af. Mr Th. Hiddema, verdediger van hoofdverdachte R.v.L., zag het vervolgen van zijn cliënt als een pure wraakneming van de Heerlense politie die daarbij volgens hem instemming en bijstand heeft ondervonden van opsporingsinstanties in Zweden en Duitsland. Mr M. Moszkowicz richtte zijn geschut vooral op de officier van justitie en met hem samenwerkende recherchechefs. „Justitie is willens en wetens haar boekje te buiten gegaan. De verdachten zijn hierdoor ernstig in hun verdediging geschaad, maar de schade aan de rechtstaat is nog ernstiger," concludeerde hij.

Zonder te zinspelen op rancune van de Heerlense politie refereerde mr Hiddema aan een onderzoek dat enkele jaren geleden werd ingesteld naar de handel en wandel van verdachte Van L. en enkele anderen. „Het kostte vijf miljoen, maar ging volledig de mist in en dat deed pijn. In Heerlen heeft men nooit met deze nederlaag kunnen leven," aldus de raadsman van 40-jarige Van L. uit Einighausen, tegen wie vorige week zeven jaar gevangenisstraf werd geëist. Dat de Nederlandse politie bij een volgend onderzoek van Duitse kant een informant met bijpassende begeleider 'in de schoot kreeg geworpen' vond Hiddema maar verdacht. Temeer waar het een persoon betrof die zelf allerminst brandschoon mocht heten: voormalig pepkoning Kalle Pauksch. „De keuze van Pauksch moet uit nood zijn geboren. Er moet met hem in Duitsland iets vreselijks aan de hand zijn," meende Hiddema om vervolgens een theorie te ontwikkelen waarin hij Pauksch zag als degene die Van L. bij een gefingeerde koop van amfetamine over de streep heeft getrokken.

Topcrimineel

Mr Moszkowicz sr. schuwde in zijn pleidooi allerminst woorden als 'topcrimineel' wanneer hij het had over de hem uit vorige rechtszaken welbekende Pauksch. Hij zei het zo: „Pauksch moet wel een heel sterke reden hebben gehad om te aanvaarden dat men hem later in eigen kring zou herkennen als verrader. Die reden zou wel eens kunnen zijn, dat hem een jaar of tien gevangenisstraf zou worden toebedeeld. Onduidelijk is in elk geval gebleven welke toezeggingen aan hem zijn gedaan." Onomwonden stelde mr Moszkowicz vast dat bij het inzetten van Pauksch een ministeriële richtlijn is geschonden door gebruik te maken van een burger-infiltrant die zelf geen buitenstaander is in het criminele milieu.

Vrijspraak

De raadslieden betwistten deelneming van hun cliënten aan een misdadig samenwerkingsverband zoals officier van justitie mr J. Nabben in de dagvaardingen had opgenomen. Zij drongen op diverse gronden aan op vrijspraak.

Officier mr Nabben zei het niet zinvol te vinden op de juridische betogen van beide pleiters te reageren. „Ik heb niet de illusie met welke repliek ook de kloof tussen Openbaar Ministerie en verdediging in deze zaak te kunnen overbruggen. Dat mag men echter niet uitleggen als een aftocht met de staart tussen de benen," aldus de officier.

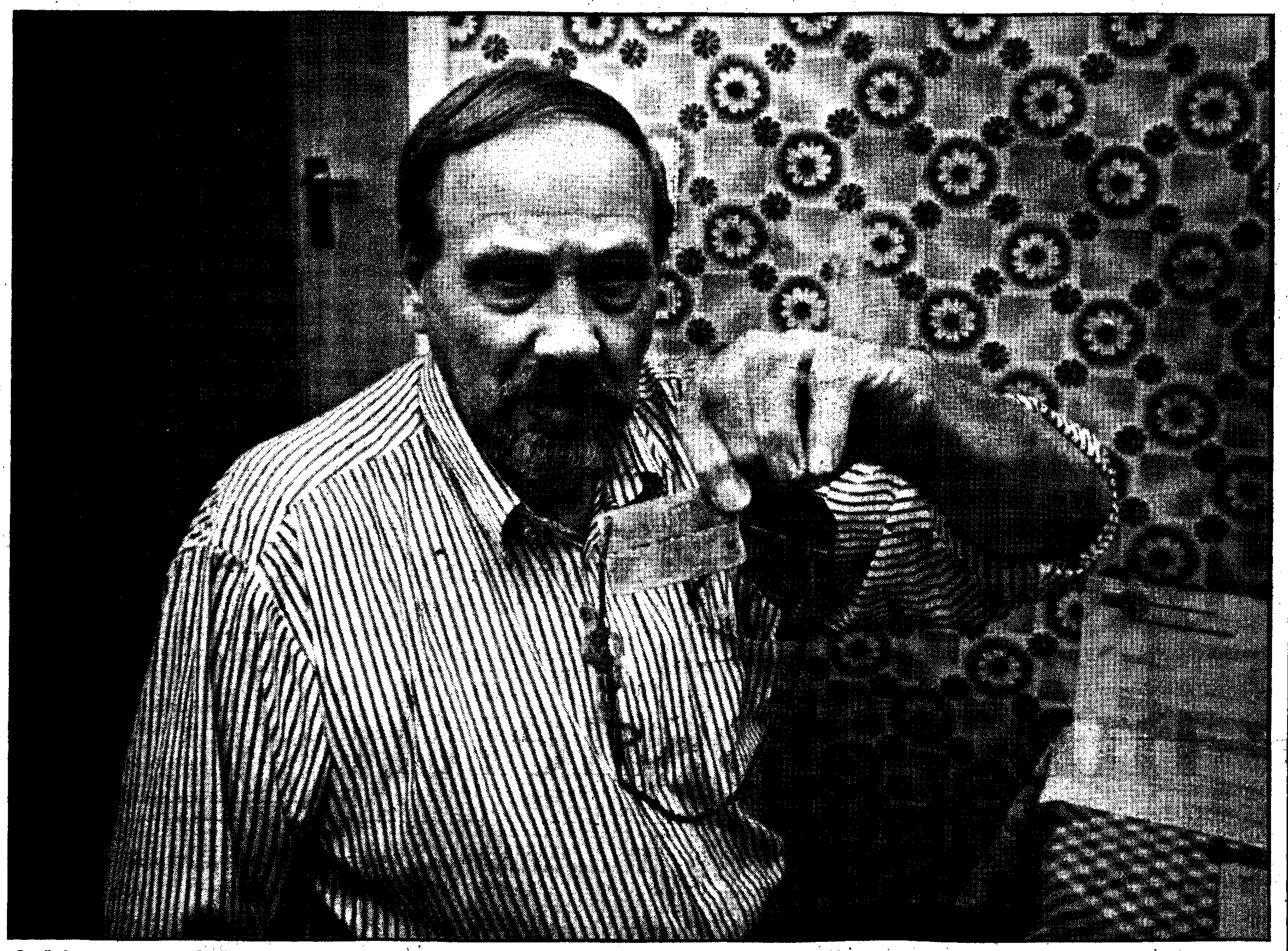
De rechtbank doet donderdag 14 november in deze zaak uitspraak.

servé overhof

SITTARD - Toen het Ministerie van Defensie twee weken geleden aankondigde een eenmalige uitkering van 700 gulden netto beschikbaar te stellen aan ex-krijgsgevangen dienstplichtige militairen, werd in een aantal Nederlandse gezinnen een oude wond opengereten.
Decennia lang weggestopte angsten, neuroses en frustraties zijn door die ene advertentie weer naar boven gekomen.
Al die jaren heerste er bij oud krijgsgevangen dienstplichtigen een onbevredigend gevoel over het feit dat vlak na de oorlog alleen aan officieren de soldij is doorbetaald tijdens hun krijgsgevangenschap, maar dat de 6.776 rechthebbende soldaten daarbij zijn overgeslagen.
„Schandalig," vindt Johannes van de Vin, een ex-krijgsgevangene uit Sittard. „Heel vreemd," vindt de heer Mojet, woordvoerder van de ex-krijgsgevangenen in Den Haag. Bij het Ministerie heeft hij vijftien jaar aangedrongen op eerherstel van zijn lotgenoten. Aldus geschiedde. De krijgsgevangen soldaten of hun nabestaanden krijgen een vast bedrag dat gebaseerd is op het gemiddelde (f 1,-) van de toen geldende dagelijkse soldij.

De tijd dringt voor ex-krijgsgevangenen

in het nieuws

● *Johannes van de Vin laat de identiteitsplaatjes zien waarop nog duidelijk zijn nummer in het kamp is te zien: Stalag IV B, 96469.* Foto: PETER ROOZEN

DOOR LAURENS HARTMAN

Nummers 20.12.31.223 en 96469, Johannes van de Vin. Met onzekere hand houdt hij de dubbele identiteitsplaatjes omhoog. Het ene plaatje met zijn dienstnummer en onderdeel van de Nederlandse krijgsmacht; de 6de Compagnie, 13de Divisie, het luchtdoelafweer. Het andere plaatje draagt zijn nummer uit Stalag 4B, van het Strafcommando Brüx, bij Mühlberg in Bohemen, waar hij van 5 juli 1943 tot 22 juni 1945 krijgsgevangen is geweest. Samen met meer dan 1.200 Nederlandse lotgenoten heeft hij daar aan de bouw van de Herman Göringstelle moeten werken. In deze fabriek werd synthetische benzine gemaakt.

Maar ook eerder al heeft hij krijgsgevangen gezeten en wel van 13 mei tot 15 juli 1940. „Wij moesten bij het uitbreken van de oorlog vliegveld Iepenburg verdedigen. Daar zijn wij de vijfde dag gedwongen ons over te geven en werden we gevangen gezet. Wij werden gedwongen bij de Opbouwdienst te werken."

„Op een gegeven moment kon ik met verlof terug naar Sittard komen, naar mijn ouders en mijn zusters. Daar ben ik ondergedoken voor de Arbeitseinsatz. Toen de Gestapo dreigde mijn familie te fusilleren heb ik mij maar gemeld. Ik ben toen op transport gezet naar Stalag 4B in Brüx in het voormalige Oost-Duitsland. De omstandigheden waren verschrikkelijk. We werden geslagen en geschopt en we kregen nauwelijks te eten. Gelukkig kregen we zo nu en dan een voedselpakket uit Nederland of van het Rode Kruis in Genève. Anders hadden we het niet overleefd. Ik heb in die twee jaar heel wat vrienden begraven."

„Toen we door de Russen bevrijd werden, was ik 24 jaar en woog nog maar 42 kilo. Het had geen week later moeten zijn, anders zat ik hier nu niet."

WAO

Als Jan van de Vin terugkomt in Nederland, meent hij zich gezond genoeg te voelen om aan het werk te gaan. Hij was immers nog geen 25 jaar oud! Maar bij geen enkele werkgever houdt hij het langer dan drie maanden vol. Een periode van twaalf ambachten en dertien ongelukken volgt. Regelmatig belandt hij in de WAO.

Pas aan het eind van de jaren '70 probeert hij in aanmerking te komen voor de Wet Uitkeringen Vervolgingsslachtoffers 1940-1945. De aanvraag wordt afgewezen.
Vanaf 1982, als hij echt niet meer kan werken, krijgt hij een Invaliditeitspensioen van het Ministerie van Defensie.

Jan Mojet, voorzitter van de Belangengroep ex-krijgsgevangenen 1943-'45 en woonachtig in Den Haag, heeft eveneens in Strafcommando Brüx gezeten.

Hij kan zich nog precies herinneren hoe hij terugkeerde. „We kwamen aan in Weert en droegen de lompen nog waarin we al twee jaar achtereen hadden gewerkt en geslapen. Oude Franse uniformen, die we van de Duitsers hadden gekregen. Het waren niet meer dan losse lappen. Toen we terugkwamen, kregen we niets. We werden ontsmet en ontluisd en moesten dezelfde lompen weer aan. Geen geld voor nieuwe kleren en geen soldij van de afgelopen twee jaar. Schandalig. Nederland is het enige land dat niets voor zijn krijgsgevangen soldaten heeft gedaan."
„Het ergste is dat de officieren, die niet eens hoefden te werken in de kampen, wel werden doorbetaald door de Duitsers."

„Al vijftien jaar heb ik mij ingezet voor onze belangen. Maar iedere keer liep ik tegen een muur van onwilligheid op. Juridisch gezien stond de overheid in haar recht. Het zijn immers de Duitsers die ons moeten betalen, volgens de Geneefse Conventie. Maar het was toch niet eerlijk."

NSB-ers

Van de Vin windt zich heftig op over de eenmalige uitkering. „Een druppel op een gloeiende plaat is het. Die wijven van de NSB-ers, die onze jonges vergiftigd hebben, krijgen een riante uitkering. Zoals de Zwarte Weduwe, Rost van Tonningen. Maar wij, die voor onze koningin twee jaar gevangen hebben gezeten, krijgen niets"
Mojet is iets milder: „Die 700 gulden is zeker veel te weinig. Ik had minstens het achtvoudige verwacht. Door de rente van 45 jaar. Ik kan wel weer gaan protesteren, maar ik stop er nu mee. De tijd dringt. We zijn al wat ouder."

Burgemeester Beek twijfelt aan herkomst brief

'Hier herken ik de vereniging niet in'

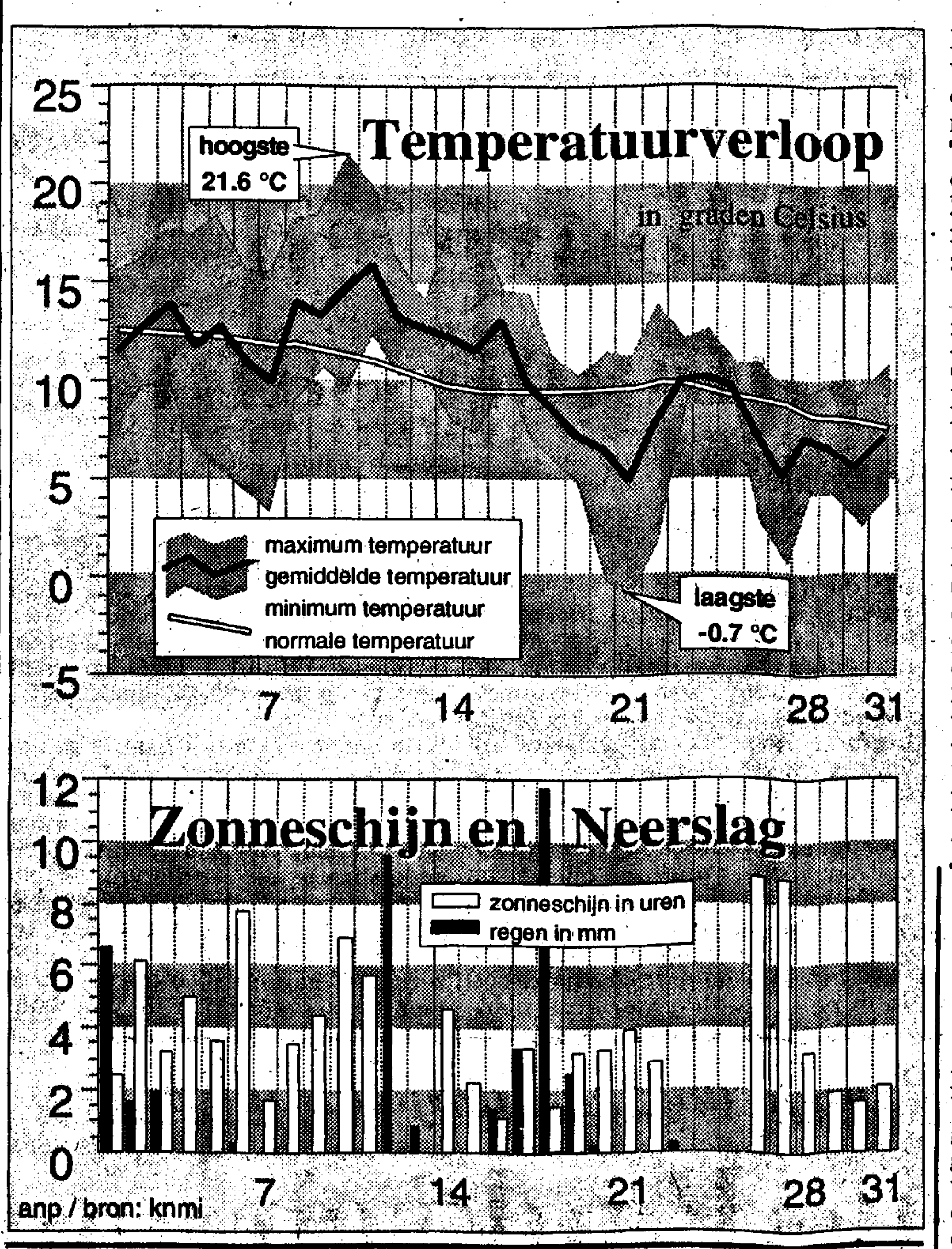
Vervolg van pagina 1

Nu de minister het gestelde ultimatum heeft genegeerd, zegt de vereniging dat ze wel verplicht is het nachtelijk vliegverkeer stil te leggen. Willems refereert aan het recente arrest van het Haagse gerechtshof, waarin nachtvluchten op 'Beek' als onrechtmatig bestempeld werden. Dit concluderend droeg het hof het Rijk op zo spoedig mogelijk met een aparte zonering voor de Noord-zuidbaan te starten, zodat garanties voor de gezondheid van de omwonenden zwart op wit kwamen te staan. Hen werden al jaren rechten onthouden, oordeelde het hof. Het Rijk verplichtte zichzelf al in 1978 tot een zonering, maar uiteindelijk werd gekozen voor een integrale zonering van het vliegveld inclusief de Oost-westbaan.

Een antwoord uit Den Haag op het ultimatum bleef uit. Willems: „Kennelijk laat de regering deze illegale situatie dus maar voortbestaan. We zijn daartegen uitgeprocedeerd en praten nu niet meer met advocaten. Ons resten enkel harde acties. Helaas, want eigenlijk zou de politiek moeten ingrijpen. Die heeft na dat arrest geen enkel excuus meer om met zoneren te wachten. We hebben lang genoeg gewacht. De maat is vol."
S. van Dam, het hoofd juridische zaken van de Rijksluchtvaartdienst, liet weten dat het verzoek van de vereniging om te zoneren intern bestudeerd werd, maar dat nog niet was besloten of het zou worden ingewilligd. Maar hij zei ook niet dat het op voorhand werd afgewezen.

Messelink vindt het te dol dat de vereniging nu al conclusies getrokken heeft en met harde acties dreigt. „Het hof heeft de nachtvluchten inderdaad puur juridisch gezien afgekeurd. Maar het heeft ook gesteld dat het onredelijk zou zijn te eisen dat het vliegveld van de ene op de andere dag 's nachts dicht moet. Met haar ultimatum roept de vereniging de schijn op van redelijkheid. Bovendien creëert ze de sfeer dat het hof legitimiteit verleent aan dergelijke acties. Dat is pure volksverlakkerij. Die termijn van vier weken slaat echt nergens op. Zoneren is een proces van jaren. Nederland wordt toch niet geregeerd door deze vereniging. Ze kan de overheid toch niet een bepaald werktempo opleggen."
Willems vindt stellig van wel. „Binnen vier weken een begin maken, is niks teveel gevraagd. Ons verzoek kwam bovendien niet als een donderslag bij heldere hemel. We zijn hier al zes jaar met de minister over bezig."
Van Goethem zei niet te geloven dat de brief aan Emery van de vereniging afkomstig was. „Hier herken ik de vereniging helemaal niet in. Buitenparlementair en illegaal actie voeren is niet haar stijl. Hoe dan ook, luchtblokkades zijn strafbare feiten, waarbij men mij vierkant op zijn weg zal vinden."
Ook daar is Willems het niet mee eens. „Nachtvluchten zijn juist illegaal en het bevoegd gezag doet daar niets tegen. Daarom zullen we ze zelf fysiek gaan stoppen. En we zullen de officier van justitie zeker vragen ons behulpzaam te zijn bij het respecteren van de wet. Want dat is wat we met een dergelijke actie juist doen."
Op 'Beek' worden thans dagelijks nog maar zo'n zes van de 43 toegestane nachtvluchten uitgevoerd. De vereniging beveelt Emery aan een andere thuishaven voor nachtvluchten te zoeken. In de brief aan het bedrijf wordt verwezen naar uitspraken van de voorzitter van de overkoepelende organisatie van Nederlandse koeriersbedrijven. Die liet vorige maand namens de vijf grootste koeriers weten dat nachtelijk vliegverkeer op Luchthaven Maastricht vanwege milieu-technische aspecten geen haalbare kaart was. 'Indien de overheid u niet tot de orde roept, zullen wij dat moeten doen', luidt letterlijk de waarschuwing.

Oktober droog en winderig

DE BILT – De maand oktober was dit jaar droger en winderiger dan normaal. Ook heeft het iets meer gevroren dan gebruikelijk. Temperatuur en zonneschijn daarentegen weken niet af van het normale weerbeeld dat deze maand de laatste dertig jaar te zien heeft gegeven.

De gemiddelde temperatuur komt met iets meer dan 10 graden Celsius nagenoeg overeen met het langjarig gemiddelde. Het instituut registreerde in de Bilt twee vorstdagen. Dat is één meer dan normaal.

Weeramateur Bob van der Moolen uit Hoensbroek registreerde (in de bebouwde kom) een gemiddelde temperatuur van 10,5 graden over oktober. De warmste dag op donderdag 10 oktober met 22,5 graden. De laagste temperatuur werd gemeten in de nacht van zaterdag op zondag 27 oktober met 0 graden precies. De totale neerslag bedroeg 30,2 mm tegen een gemiddelde van 64 mm.

Slechts tien ontslagen bij luchthaven

BEEK – Bij Maastricht Airport worden niet 25, maar tien mensen ontslagen. Dat is het belangrijkste onderdeel van het onverwachte principe-akkoord dat woensdagavond werd bereikt. Er hoeven minder mensen gedwongen weg dan de directie aankondigde, omdat gebleken is dat door efficiency maatregelen de kosten belangrijk gedrukt kunnen worden. Daarnaast zijn er nieuwe mogelijkheden gevonden om personeel intern te herplaatsen. Bovendien zijn al enkele personeelsleden vertrokken.

De vakbonden Unie BLHP en AbvaKabo zijn tevreden over het sociaal plan, dat woensdag eveneens is afgesproken. Personeel dat door interne verschuivingen met lagere functies genoegen moet nemen, blijft het oude salaris houden. Ontslagen personeel wordt desgewenst geholpen met het vinden van ander werk. Ondernemingsraadslid Tom Couzy zei gisteren erg opgelucht te zijn over het akkoord: „Als het conflict tussen OR en directie was geëscaleerd, had dat tot grote negatieve gevolgen voor Maastricht Airport geleid. Daar zouden tegenstanders van de luchthaven een slaatje uit hebben kunnen slaan".

Couzy ontkende een bewering van de directiewoordvoerder dat de OR op aandrang van andere personeelsleden een welwillender standpunt heeft ingenomen.

Isoleren meer woningen nodig

Vervolg van pagina 1

De plannen die ter besluitvorming bij de Tweede Kamer liggen, zijn gebaseerd op de grenswaarde. Dat geldt dus ook voor de isolatie van woningen, de enige bescherming die tegen overmatig vlieglawaai gedurende de nacht wordt geboden. Indien de grenswaarde als norm opgenomen wordt, betekent dit dat aan het isolatieprogramma nog eens duizenden woningen in grote kernen als Maastricht, Heerlen en Nuth moeten worden toegevoegd en de isolatiekosten met tientallen miljoenen guldens toenemen. Een andere mogelijkheid zou zijn het aantal nachtvluchten tot nul te reduceren. In de huidige plannen is echter ruimte voor 22 nachtvluchten.

Een ander belangrijk onderdeel van het advies, dat vandaag openbaar gemaakt wordt, betreft schadeclaims die de uitbreiding van 'Beek' op kan leveren. De commissie vindt dat de minister daaraan in haar definitieve plan meer aandacht moet besteden. Zo zou ze burgers en lagere overheden beter moeten wijzen op de bestaande mogelijkheden om eventuele schade te verhalen.

prikbord

● Ronduit

De jongerenclub van de Evan gelische Omroep, Rondu houdt op 6 november een 'pra se- & ontmoetingsavond' in h Chr. Centrum Roermond, aa de Pr. Bernhardstraat 40. Ti dens zo'n avond zingen jong mensen onder begeleiding va de Ronduit Praise Band. D EO noemt het een nieuwe vor van iets wat al door de eeuwe heen gebeurt: God loven m muziek en stem.

● Herfstbazaar

In de Maastrichtse Vrije Scho vindt zaterdag en zondag vo de twaalfde keer de Herfstb zaar plaats. Al jarenlang kome mensen uit geheel Limbur naar de bazaar in Maastrich om er hun Sinterklaas- e kerstinkopen te doen. Er zij gebruiksvoorwerpen van n tuurlijke materialen als ker miek, hout en wol te koo Maar ook exclusieve poppe kabouters, feeën en ande sprookjesfiguren. Er zijn dive se theatervoorstellingen, mu ziekoptredens en andere activ teiten. De bazaar is te vinde tussen het gouvernement e het Mecc, de openingstijde zijn zaterdag van 10 tot 17 u en zondag van 11 tot 16 uur.

● Publiciteit

Het instituut Driekant houd een cursus publiciteitsvaardig heden voor leden en bestuur leden van vrijwilligersorganisa ties die de publiciteit voor hu instelling verzorgen. De cursu wordt in twee blokken geg ven, 28 en 29 november en en 17 december. De kosten zij 300 gulden per persoon. De le sen worden gegeven op Klinkenberg in Rothem-Meer sen. Voor informati 04406-15353.

● Open dag

De sector Hoger Gezondheid zorg Onderwijs van de Hog school Sittard opent op zate dag 9 november zijn deuren. wordt informatie gegeven ov diverse studierichtingen op h gebied van de gezondheid zorg. Belangstellenden kunne praten met docenten en stu denten. Er worden proeflesse gegeven en er zijn videopr gramma's te zien. Oud-stude ten vertellen over hun huidig beroep. Voor informati 046-591212.

● Studiedag

De stichting Initiatiefgroep Ou de Vrouwen Limburg (IOV houdt op 20 november een stu diedag in de Driekant/Gee lingshof in Valkenburg ov het belang van een Oude Vrouwen Beweging. De studie dag is bedoeld voor vrijwill gers en beroepskrachten di met oudere vrouwen werke Maria van Veen, voorzitter va de FNV Vrouwenbond, zal on der meer een lezing houde over 'ontwikkeling van krach en macht van oudere vrouwen De dag begint om half tien e duurt tot vier uur.

● Starters

Vrouwen die een eigen bedri willen starten kunnen daar ee opleiding voor volgen. Same met andere vrouwen kunnen z uitzoeken of hun ideeën u voerbaar en haalbaar zijn. D cursus wordt in Valkenbur gegeven door het steunpun 'Vrouw en Werk' en bestaat u twee blokken van twee dage De kosten zijn 252 gulden, in clusief lesmateriaal, maaltijde en overnachtingen. Opgeve voor 7 november bij Driekan 04406-15353 of Steunpun Vrouw en Werk, 045-710079.

● Modelspoor

In de stadsschouwburg va Sittard wordt zaterdag aa staande de regionale Model spoor-ruilbeurs gehouden. D beurs startte zeven jaar gelede in Heerlen, maar wordt met in gang van dit jaar naar Sitta verplaatst. Ook zal de ruilbeur voortaan tweemaal jaarlijk worden gehouden. Er is vol gens de organisatie niet allee het nodige te zien, te kopen e te ruilen voor de specifieke ver zamelaar, maar ook voor d hobbyist. De beurs is open va 10 tot 15 uur en de entreeprij is 3,50 gulden voor volwasse nen en F 1,75 voor jeugdige en 65-plussers.

● Dialoog

Ontmoeting en dialoog. Dat i het thema van de dag die he Bureau Internationale Solidari teit (BIS) houdt op 9 november In het kader van de herdenkin van vijfhonderd jaar 'ontdek king' van Amerika wordt die per ingegaan op de betekenis ervan voor de inheemse volke ren. De dag begint om 10.15 uur en geïnteresseerden kun nen zich aanmelden bij het BIS, 04750-32886. Plaats: zalen complex achteringang Rabo bank Willem 2-singel, Roer mond.

'De gemeente Heerlen zoekt nog naar geld voor het opknappen van het centrum van Hoensbroek.' Deze korte mededeling van wethouder Savelsbergh aan de Hoensbroekse ondernemersvereniging had een verbluffend effect. Het briefje leidde tot de spontane oprichting van een actiecomité. En dat is nu al druk bezig met de voorbereiding van een massale protestoptocht naar het Heerlense stadhuis, terwijl volgende week zelfs een aantal wegen geblokkeerd worden. „Onbegrijpelijk," vindt de wethouder, die er voor het overige het zwijgen toe doet. Op het eerste gezicht lijkt de reactie in Hoensbroek inderdaad overtrokken. Maar de ware reden zit dieper. Veel opgekropte frustratie, die voortkomt uit de tijd dat Hoensbroek bij Heerlen werd gevoegd, komt nu naar boven.

Ondernemers massaal in actie tegen Heerlense 'minachting'

Hete herfst in Hoensbroek

DOOR JOOS PHILIPPENS

HOENSBROEK - Op 25 februari 1979 was er voor het laatst een massale demonstratie in Hoensbroek. Vergeefs, want op een dag na precies twee jaar later velde de Tweede Kamer haar oordeel: de zelfstandige gemeente Hoensbroek moest opgaan in de gemeente Heerlen.

Daarmee werd de lobby door de gemeenten Schaesberg, Ubach over Worms en Nieuwenhagen (SUN) succesvol gebleken. Zij ontsnapten aan de 'klauwen' van Heerlen en mochten de nieuwe gemeente Landgraaf vormen. De bestaande voorzieningen in Hoensbroek werden grotendeels afgebroken, in Landgraaf werd juist een geheel nieuw centrum gebouwd.

In het noorden van Heerlen, in Heerlerheide en Hoensbroek, werden gedurende de mijnbouwperiode grote arbeiderswijken neergezet. De lagere inkomens zijn er daarom sterk vertegenwoordigd.

„We hebben nog snel voor de herindeling veel geld gestopt in de verbetering van ons centrum. Anders was dat geld verdwenen in de bodemloze putten van Heerlen," zegt de voormalige Hoensbroekse wethouder Rein Hummel, tegenwoordig raadslid van de Groepering Heerlen-Noord.

Gevecht

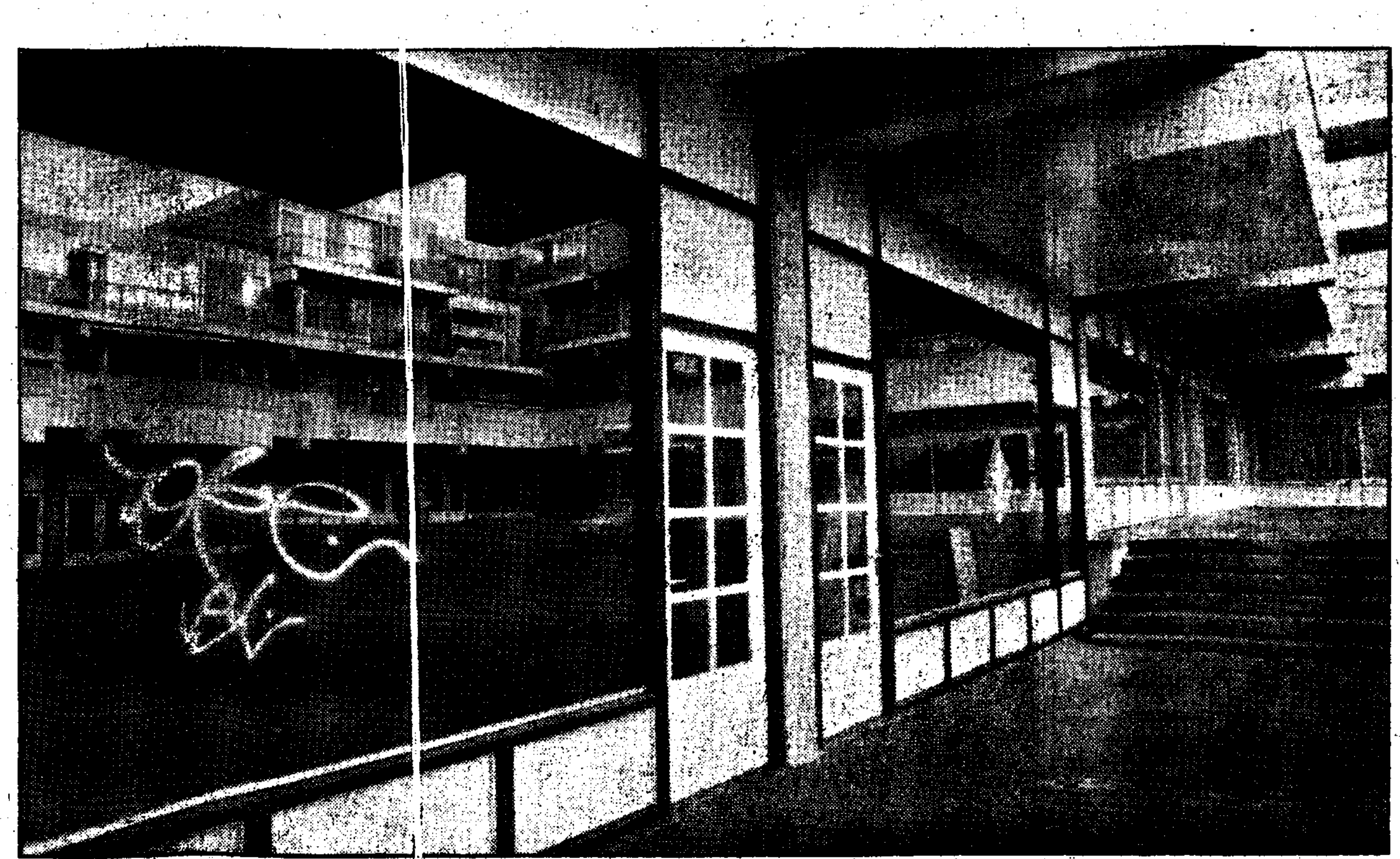
„We voeren een constant gevecht om de voorzieningen in Hoensbroek op peil te houden," vindt Hummel. „Het is goed dat de ondernemers het nu een keertje niet pikken."

Hij staat zeker niet alleen in zijn opvatting dat de gemeente te weinig aandacht besteedt aan Hoensbroek en omgeving. Bijna de helft van de 37 raadsleden is afkomstig uit Heerlerheide of Hoensbroek. Ze vertegenwoordigen ook bijna de helft van de inwoners van Heerlen en worden voortdurend met de klachten uit Heerlen-Noord geconfronteerd.

„Iedere keer moeten we erop letten dat niet stiekem tot sluiting van de gemeentelijke dépendance in Hoensbroek wordt besloten. Zoals laatst ook weer," zegt Hummel. Vanwege de politieke gevoeligheid besloot het college dat ambtelijke voorstel tot sluiting niet over te nemen. Maar toch.

Politiebureau

Het Hoensbroekse politiebureau is na de herindeling gedegradeerd tot een simpel wijkbureautje. Door de plannen over de nieuwe politieregio bestaat goede kans op herstel van de oude glorie als volwaardig bureau. Maar dat verandert niks aan de Hoensbroekse opinie over Heerlen.

● *Het verloederde Gebrookerplein is de steen des aanstoots voor boze Hoensbroekse ondernemers.* Foto: CHRISTA HALBESMA

„Dat Heerlen de Pancratiuskerk in het centrum van de stad voor tonnen restaureert, is terecht. Maar wij moeten met een motie dreigen om geld te krijgen voor onze kerken," zegt het ex-Tweede Kamerlid.

„Kortom: het gemeentebestuur kijkt vanuit de ivoren toren minachtend naar de buitengebieden. Behalve aan de vooravond van de verkiezingen natuurlijk, dan neemt men Hoensbroek uiterst serieus..."

Aanpak

Hummel spreekt ook van een 'lamentabele' aanpak van het Hoensbroekse centrum, die in schril contrast zou staan met het bestuurlijke enthousiasme voor het 465 miljoen kostende Heerlense centrumplan.

Het Hoensbroekse Gebrookerplein zou volgend jaar voor 3,8 miljoen gulden verbeterd moeten worden als eerste fase van een totale opknapbeurt van het centrum die in 1998 klaar moet zijn. Maar zelfs voor die eerste fase ontbreekt het geld.

Hummel ziet dat anders. „Als de politieke wil er is, komt dat geld er ook. Het is een kwestie van keuzes maken. Al zes jaar wordt nu gepraat en ligt het Gebrookerplein te verloederen. Het bestek en de tekeningen zijn klaar. Je moet nu beginnen, anders verlies je je geloofwaardigheid."

Barricades

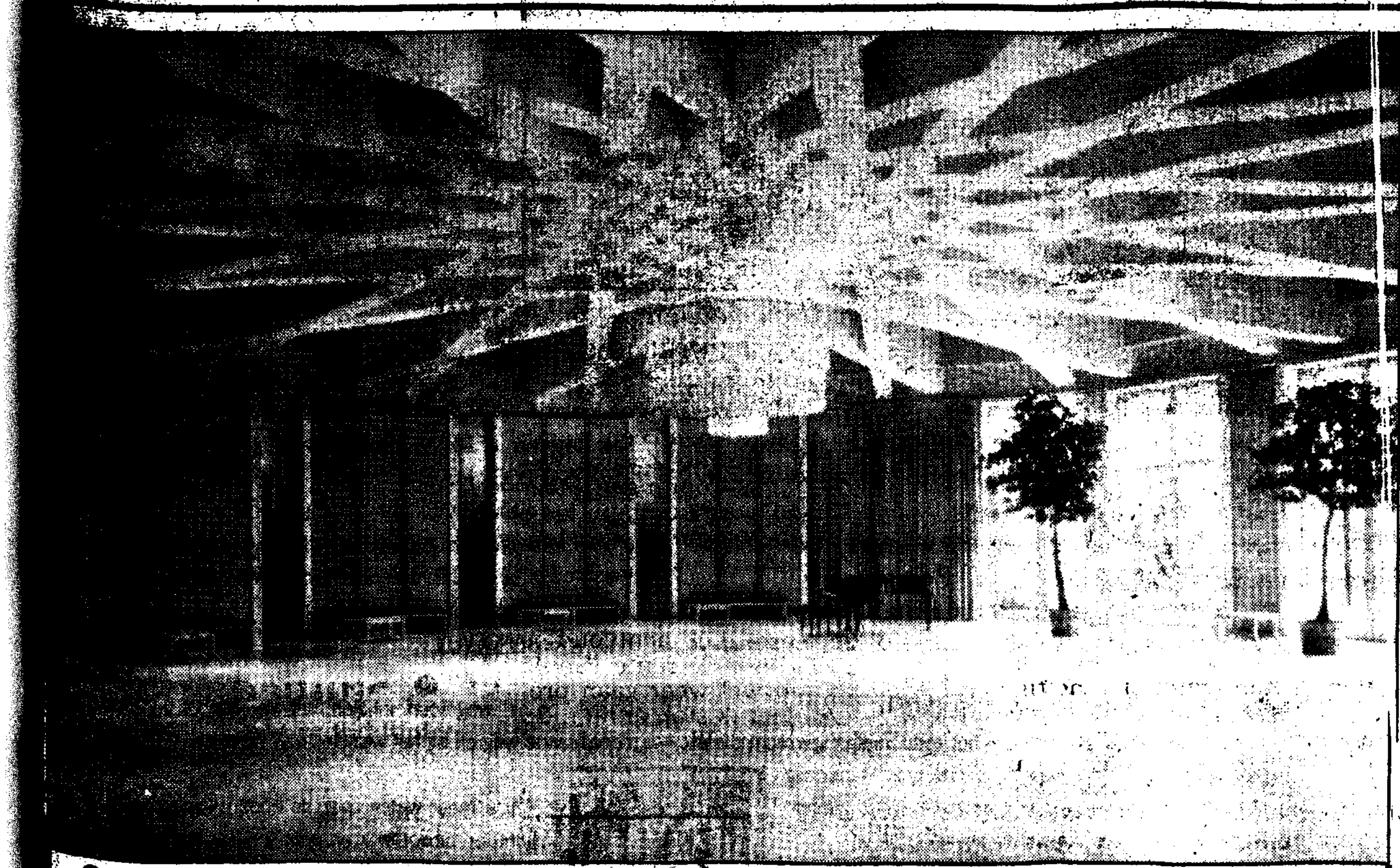
De ondernemers gaan de barricades op, moe als ze het zijn dat hun Hoensbroek nooit prioriteit krijgt. Voor het eerst sinds 1979 treden ze met hun klachten nadrukkelijk naar buiten: protestdemonstraties, het blokkeren van verkeer, spandoeken langs wegen.

De coalitiepartijen PvdA, CDA en VVD vinden allemaal dat het geld voor de herinrichting er moet komen. Maar hoe hard ze zich daadwerkelijk inzetten voor Hoensbroek moet binnenkort blijken.

Impuls

De Hoensbroekse boosheid geeft een extra impuls aan de algemene beschouwingen in de gemeenteraad, die voor eind november op het programma staan en toch al uiterst pittig beloofden te worden.

In afwachting daarvan zorgen de Hoensbroekse ondernemers met hun acties alvast voor een hete herfst in Heerlen.

● *De gouvernementele feestzaal met zijn gladgestreken vloer vormt het decor van het feitelijke Topgebeuren.*

Een trapje lager scheelt hele zaal

DOOR SERVÉ OVERHOF

MAASTRICHT – In het nieuwe gouvernement, zes jaar geleden in gebruik genomen, zijn voorzieningen aangebracht die het gebouw in een handomdraai ook geschikt maken voor evenementen van een hogere orde dan de provinciale bestuurspraktijk.

Zo gaan achter de wand van de fraaie Statenzaal enkele goed geoutilleerde tolkencabines schuil en ligt er een aansluitpunt verzonken voor kabels van televisieploegen. Ideaal, zou men zo denken, voor de aanstaande Eurotop-conferentie. Dat zou inderdaad het geval zijn, ware het niet dat in de vloer van de Statenzaal op diverse plaatsen lichte verhogingen zijn aangebracht, onder meer op de plek waar tijdens vergaderingen het college van Gedeputeerde Staten zetelt. In deze sawastructuur nu zit 'm de protocollaire kneep! O wee namelijk, als de premier van Luxemburg of die van Denemarken zes centimeter hoger zou komen te zitten dan de vertegenwoordiger van de lidstaat Frankrijk. Deze immers geniet in het toch al hoge gezelschap de exclusieve status van staatshoofd.... Internationaal protocol dienend en politieke gevoeligheid omzeilend, vergaderen de groten van Europa daarom niet in de Statenzaal, maar in de daaronder gelegen feestzaal van het gouvernement. Daar ook past beter de rechthoekige tafel waaraan regeringsleiders gewend zijn te vergaderen. Deze tafel moet waarschijnlijk uit Den Haag komen. In de wandelgangen rondom de feestzaal worden geïmproviseerde tolkencabines aangelegd. De vloer van de feestzaal, dat moge duidelijk zijn, is volkomen 'egaal'.....

Op naar de Eurotop

9 en 10 december in maastricht

'Op naar de Eurotop' is de titel van een artikelenreeks waarin wij met een Limburgs oog naar de EG-topconferentie kijken die op 9 en 10 december in Maastricht wordt gehouden. Niet de politieke beslissingen, maar de gebeurtenissen eromheen staan centraal in deze wekelijkse rubriek. Vandaag de tweede aflevering.

Statenzaal

Toch krijgt ook de Statenzaal een rol in het Top-gebeuren toebedeeld. Parallel met de conferentie in de feestzaal vergadert in het Statendomein het 'politiek comité'. Dat orgaan is belast met de concrete uitvoering van besluiten die in de meest letterlijke zin op hoger niveau worden genomen. Wordt daar bij voorbeeld bezorgdheid uitgesproken over de situatie in Joegoslavië, dan is het de taak van het politiek comité een dienovereenkomstige tekst op te stellen.

Naast beide zalen staan ook de als Grote en Kleine Staat aangeduide gouvernementele foyers, de kamers van gedeputeerden, griffiers, secretaressen en Statenfracties alsmede enkele kleinere vergaderruimten ter beschikking van de twaalf regeringshoofden en hun delegaties.

In de aanpalende kantoorvleugel wordt plaats ingeruimd voor ondersteunende diensten waartoe ook politie en chauffeurs zijn te rekenen.

MECC

Is het provinciale bestuurscentrum de plaats waar op internationaal topniveau wordt geconfereerd, een halve kilometer verderop vinden ambtelijke achterban en pers een gerieflijk onderkomen in het congres- en expositiecentrum MECC. In dat complex krijgt elk land zijn eigen briefingroom, een ruimte waar officiële woordvoerders op gezette tijden nieuws 'overbrieven' vanuit de conferentiezaal. Kunstenaar Guus van Eck, die door de plaatselijke gastheren is aangezocht om het geheel grafisch aan te kleden, voorziet elke briefingroom van een zeer specifieke wanddecoratie. Gelijkluidend daarin zijn de Servaasbrug en de plaatsaanduiding 'Maastricht'. Daaraan wordt voor elk land een karakteristiek toegevoegd. Te denken valt aan de Eifeltoren voor Frankrijk, de Acropolis voor Griekenland en het Atomium voor België, al heet het officieus dat ook het roemruchte Brusselse Manneke zich kandidaat heeft gesteld.... Onder het nationale herkenningsteken wordt in de decoratie plaats uitgespaard voor degene die het woord neemt. Het hoogste woord komt natuurlijk van premier of president. In de Zuidhal van het complex worden daarnaast nog enkele televisiestudio's ingericht.

De Haagse kwartiermakers van Buitenlandse Zaken blijken zeer tevreden, en naar het schijnt zelfs enthousiast, te zijn over de kwaliteit van de Maastrichtse accommodaties. Een aanzienlijke vooruitgang ten opzichte van Top 1981!

Taakafbakening moet tot meer samenwerking leiden

LIOF en Innovatiecentra uit elkaars vaarwater

Van onze verslaggever

ROERMOND - De Limburgse industriebank LIOF en de Innovatiecentra (IC's) in Heerlen en Venlo hebben gisteren in Roermond een intentieverklaring ondertekend over de onderlinge taakverdeling. Afgesproken is dat projecten op het gebied van technologische innovatie alleen worden uitgevoerd door de IC's. Het LIOF trekt zich terug van dat terrein.

„Het is onze bedoeling duidelijkheid te scheppen voor de ondernemer, zodat hij weet voor welke problemen hij waar terecht kan," zei LIOF-voorzitter ir. F. Koelman bij de ondertekening. „Het LIOF kan bedrijfjes op allerlei mogelijke wijzen assisteren, maar verwijst zodra er speciale problemen aan het licht komen naar de specialisten op het betreffende gebied. Wat betreft technologie zijn dat de Innovatiecentra."

Vorig jaar ontstonden er problemen, omdat het LIOF de eigen afdeling Innovatie & Ontwikkeling versterkte en zich meer en meer richtte op technologische innovatie, het omzetten van uitvindingen in rendabele produkten. De IC's stelde daarop dat het LIOF zich als concurrent manifesteerde. „En dat is weggooien van belastinggeld," aldus ir. L. Vellen, directeur van het Heerlense IC gisteren. Beide instanties worden door de overheid gefinancierd.

Vellens collega uit Venlo, ir. M. Flinsenberg: „Ondernemers wisten niet meer waar ze aan toe waren. Het is meer dan eens voorgekomen dat ze van het LIOF en het IC tegengestelde adviezen kregen over hetzelfde probleem."

Daar moet een einde aan komen. „De verstandhouding is nu goed," zei Koelman, die verschillende (geplande) samenwerkingsprojecten aanhaalde. Daarnaast zullen de IC-directeuren en het LIOF geregeld met elkaar de gang van zaken overleggen. „Want het blijft een intentieverklaring," aldus Vellen, „en die is er om waargemaakt te worden."

Start gesprekken over toekomst ABP

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG - Een breed samengestelde commissie gaat zich buigen over de toekomst 'totale aanpak' van het ABP. De commissie begint volgende week al met haar werkzaamheden. Minister Ien Dales van Binnenlandse Zaken heeft met de bonden van overheidspersoneel overeenstemming bereikt over de opzet van de te voeren besprekingen, zo heeft zij de Tweede Kamer gisteren bericht. Over een jaar moet uiteindelijk een door het kabinet gewenste totaaloplossing voor de ABP-problematiek op tafel liggen.

De commissie ('ABP-complex') heeft als taak binnen een half jaar de standpunten van de diverse partijen (Rijksoverheid, bonden, ABP) over de toekomst van het overheidspensioenfonds te inventariseren. Op basis daarvan moet duidelijk worden waarover en hoe het volgende half jaar tussen rijksoverheid en bonden moet worden onderhandeld in het centraal overleg. Met het ABP moet worden gesproken over de gewenste opheffing van beleggingsrestricties.

Die onderhandelingen zullen beginnen op basis van de rapportage van de commissie, met een bod van de zijde van de overheidswerkgevers. (Over onder andere het pensioenaanspraken-pakket en de invoering van een werknemersdeel in de pensioenbijdrage, waarover overeenstemming moet worden bereikt). De commissie stelt drie werkgroepen in die deeladviezen moeten uitbrengen over de beoogde verzelfstandiging van het ABP, de pensioenaanspraken en de financiële problematiek.(Onder andere premiehoogte en -verdeling).

weekendagenda

POTHEKEN.
De avond-, weekend- en zondagsdiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vrijdagochtend om 8.30 uur.

RUNSSUM - SCHINVELD.
indeplein, Rumpenerstraat 2a, 254233.

EERLEN.
Hesselle, Bongerd 25, 719545. B.g.g. ☎711400.

ANDGRAAF.
euwenhagen, Bernhardstraat ☎312294. Voor spoedgevallen dag en nacht bereikbaar.

ERKRADE - EYGELSHOVEN.
chönefeld, Hoofdstraat 2, 452523.

ERKRADE-WEST.
aussen, Akerstraat 79, 415440.

LEIJERHEIDE.
oodapotheek Pricksteenweg, 462050. Zaterdag van 10.30 tot 6 uur en zondag van 12 tot 13 ur en van 18 tot 19 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend.

IMPELVELD - BOCHOLTZ.
oncken, Dr. Ottenstraat 9, Simpelveld, ☎441100. Zaterdag van 1 tot 15 uur en zondag van 14.30 ot 15 uur. Voor spoedgevallen an men terecht van 22 tot 22.30 ur.

OENSBROEK - HEERLERHEIDE.
oswijk, Akerstraat Noord 43 reebeek, ☎213773.

UTH.
oor spoedgevallen eigen apoheek (bgg ☎711400).

TIGH - HEERLEN.
☎711400. (Informatie over vond- en weekeinddiensten van rtsen, tandartsen, apothekers n het Groene Kruis.)

ROENE KRUIS
Nachtdienst voor spoedgevallen: **Heerlen:** ☎713712. **Nuth-Voerendaal-Simpelveld:** ☎04405-2995. **Brunssum- Schinveld-Jabeek:** ☎259090. **Hoensbroek-Merkelbeek- Bingelrade:** ☎225588. **Kerkrade:** ☎459260. **Eygelshoven-Landgraaf:** ☎323030.

ARTSEN
EERLEN.
oor spoedgevallen ☎711400 randweercentrale) bellen.

ERKRADE-OOST.
ot zaterdag 12 uur vlg. telefoonbeantwoorder van eigen huisarts. Voor spoedgevallen éérst telefonisch contact opnemen met de dienstdoende arts. Van zaterdag 12 uur tot zondagmorgen 10 uur Schiffers, ☎452176.Van zondagmorgen 10 tot maandagmorgen 8 uur Hubbers, ☎453003.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ.
Vrijdag en zaterdag Mom, ☎443938. Zondag Schiffelers, ☎04451-1500.

SCHAESBERG.
Zaterdag Meyer, ☎313186 en zondag Stuurman, ☎320660.

Patiënten gezondheidscentrum Hoensbroek-Noord kunnen dag en nacht bellen, ☎214821. Uitsluitend voor spoedgevallen: ☎231800.
(Overigen dienen in geval van nood eerst de eigen huisarts te bellen.)

TANDARTSEN.
HEERLEN - HULSBERG - VOERENDAAL.
De Bruyn, Hogeweg 47 Voerendaal, ☎751450. Spreekuur zaterdag en zondag van 11 tot 12 uur. B.g.g. bel TIGH, ☎711400.

KERKRADE - UBACH OVER WORMS -NIEUWENHAGEN - EYGELSHOVEN.
Smets, St. Pieterstraat 41 Kerkrade. ☎455079. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 19 tot 19.30 uur.

SIMPELVELD - BOCHOLTZ - GULPEN - VAALS - WIJLRE - WITTEM.
Thewissen, Marktstraat 10 Simpelveld, ☎440923. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

BRUNSSUM - SCHINVELD - NUTH - HOENSBROEK - SCHINNEN.
Schmitz, Mozartstraat 20 Brunssum, ☎252536. Spreekuur van 11.30 tot 12 uur en van 17.30 tot 18 uur.

HULPDIENST SOS
Dag en nacht bereikbaar, ☎719999.

Geslachtsziektebestrijding:
24- uurs infolijn, ☎740136.

pit-bulletin

Kinderen

Protesterende kinderen bij een vergadering van de Landgraafse gemeenteraad lijken langzamerhand het normale beeld te gaan vormen. Of er nu een school met sluiting wordt bedreigd, of het schoolzwemmen eraan moet geloven – de kinderen komen, compleet met spandoeken, spreekkoren en petities.

Groot gelijk hebben ze, als ze duidelijk willen maken dat juist hun school zo leuk is, of dat ze met de hele klas eigenlijk de hele week uitkijken naar dat uurtje schoolzwemmen.

Maar demonstreren? Kinderen kiezen de gemeenteraad niet. Ze bepalen evenmin welke basischool ze bezoeken, noch hebben ze invloed op het lesprogramma.

Ouders hebben stemrecht, zij kiezen de school voor hun kinderen en kunnen via oudercommissies en medezeggenschapsraden over een groot aantal zaken binnen het onderwijs meepraten. Samen met onderwijzers, schooldirecties- en besturen, uiteraard. Zij zijn verantwoordelijk, tot het moment waarop kinderen de leeftijd bereiken waarop ze zelf die verantwoordelijkheid gaan dragen.

De constatering is bijna een open deur en juist daarom is het des te merkwaardiger dat ouders en scholen hun verantwoordelijkheid kennelijk ineens heel anders zien als zij de belangen van hun kinderen in het nauw zien raken. In plaats van zelf het spandoek ter hand te nemen, een boze brief aan de wethouder te schrijven of massaal de publieke tribune van de raadszaal te bevolken, sturen ze de kinderen als ware stoottroepen de publiciteit in.

Natuurlijk, de kinderen willen wel. Ze schreeuwen zich de kelen hees en voor de krant levert het een mooie foto op. Zelfs raadsleden laten zich verleiden tot steunbetuigingen, want de krant schrijft mee en de lokale omroep zendt alles rechtsreeks uit.

Toch klopt het niet. Juist omdat de kinderen wel willen. Het is te gemakkelijk, te vertederdend. Na een blik in al die onschuldige kinderogen is het wel érg moeilijk om hen keihard mee te delen dat het schoolzwemmen tóch moet verdwijnen. Wat precies hetgeen is dat gebeurt nadat de jeugd weer is vertrokken. De eerdere steunbetuigingen worden schaamteloos snel weer ingetrokken.

Het doet me een beetje denken aan mijn lagere-schooltijd. Als het flink vroor, eisten we in het speelkwartier luidkeels 'IJsvrij, ijsvrij!'. En dan ging de bel en lieten we ons weer als makke schapen het klaslokaal indrijven.

rik van druten

Winthaegen wil duidelijkheid over EFRO-subsidie

Drie-sterrenhotel in boerderij Overste Hof

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – Partycentrum de Overste Hof wil snel duidelijkheid van de gemeente Landgraaf over de toekomst van het gebied Strijthagen. De uitbreidingsplannen van het recreatiebedrijf gaan alleen door als duidelijk is dat de gemeente geen andere concrete plannen met het gebied heeft.

Eigenaar Lei Winthaegen wil in het huidige woonhuis en aan de voorzijde van de oude hofboerderij een drie-sterrenhotel met 25 kamers en een restaurant onderbrengen. De investeringskosten van twee miljoen gulden zouden voor de helft gedekt moeten worden met een subsidie uit het Europese fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO).

Winthaegen diende daartoe in juli al een verzoek in. „Wij hebben de beslissing genomen, maar we worden nu geremd door de gemeente. Voor het eind van dit jaar willen we duidelijkheid", aldus Winthaegen. „Als de gemeente met andere, concrete plannen op tafel komt, willen we de zaak nog eens overwegen."

Met concreet bedoelt Winthaegen ook concreet. „Niet zoiets dat de gemeente 'zoekt naar een investeerder'. Dat doet ze al tien jaar, zonder succes. Maar ik ga ervan uit dat de gemeente meer ziet in te verwezenlijke plannen van plaatselijker investeerders dan in luchtkastelen."

Voor het oude plan van de gemeente om een bungalowpark in het gebied Strijthagen aan te leggen, heeft Winthaegen geen goed woord over. „Dat was het ene luchtkasteel na het andere. Als je hier een jaar of acht geleden een bungalowpark had aangelegd, was het misschien nog levensvatbaar geweest, maar nu is de markt verzadigd. Dat moet je niet doen."

Wethouder Wiel Heinrichs, zelf al jaren in de weer met bungalowparkplannen in Strijthagen, begrijpt Winthaegen's vrees voor andere plannen van de gemeente niet zo. „Het is bekend dat de gemeente streeft naar verblijsacommodatie op Strijthagen. Dat is al lang zo en daarin is de laatste tijd niets veranderd.

De wethouder vindt de uitbreidingsplannen van de Overste Hof goed passen in hetgeen de gemeente voor heeft met het gebied. Een week geleden zei hij bij de algemene beschouwingen in de gemeenteraad al dat Winthaegen op zijn medewerking kan rekenen. „Niet alleen in de geest, het college wil ook kijken naar de mogelijkheden om met subsidies de plannen te ondersteunen", aldus de wethouder.

Deze week zette Heinrichs de planologische procedure in gang. „Ik verwacht dat de raad al in de volgende vergadering de nodige beslissingen zal kunnen nemen."

Daarnaast gaat de wethouder de plannen van de Overste Hof voordragen aan de EFRO-stuurgroep. Daarin hebben onder meer het ministerie van Economische Zaken, de provincie en het streekgewest zitting. Zij brengen advies uit aan 'Brussel', dat uiteindelijk over de aanvraag beslist.

Of er voor het einde van het jaar een beslissing zal zijn, durft Heinrichs niet te zeggen. „Ik heb werkelijk geen idee hoe lang het gaat duren. Ik weet wel dat de EFRO-gelden voor dit jaar al zijn besteed. Hopelijk kan dit plan in 1992 mee."

Strating (PvdA): 'Schandelijk gedrag'

Opheldering gevraagd over anonieme 'beller'

Van onze verslaggever

SIMPELVELD – Ludo Strating (PvdA) vroeg gisteravond in Simpelveld tijdens de raadsvergadering het college om opheldering over 'een aan de gemeente verbonden persoon' die ouders telefonisch heeft benaderd om geen handtekening te plaatsen onder een bezwaarschrift van de Stichting Openbaar Onderwijs.

De stichting wil bij Gedeputeerde Staten bezwaar aantekenen tegen het besluit van de gemeenteraad in Simpelveld om in de planperiode 1992-1995 geen openbaar onderwijs in te voeren.

„Een schandelijk gedrag. De privacy van deze mensen is geschonden. Zij zijn van dat telefoontje zo geschrokken, dat zij zelfs de naam van de anoniem gebleven beller zijn vergeten of zelfs niet durven te noemen. Zij zijn bang voor represailles. Waarom vecht deze man niet met open vizier?", vraagt Strating zich af.

Burgemeester Fons Teheux en wethouder Harrie Ewals hielden zich op de vlakte. Teheux: „Het is niet aan mijn adres gericht. Maar wilt u dat de gemeente er werk van maakt, dan moet u toch meer duidelijkheid geven en met meer gegevens komen." Ewals: „Voor de gemeente was er geen enkele aanleiding om ouders te bellen over dit onderwerp, omdat de raad bijna unaniem heeft besloten zeker tot 1995 niets te voelen voor invoering van openbaar onderwijs."

Nog geen uitspraak jeugdsoos Eikske

Van onze verslaggever

DEN HAAG/LANDGRAAF – De Raad van State wil meer tijd om te beslissen over de protesten van omwonenden tegen een hinderwetvergunning voor jeugdsoos 't Eikske. Bij de behandeling van de zaak, dinsdag, beloofde de Raad donderdag mondeling uitspraak te doen, maar gisteren bleek hij gekozen te hebben voor een schriftelijke uitspraak. Dat duurt enkele weken.

De jongeren van 't Eikske kregen anderhalf jaar geleden een nieuw onderkomen in het wijkgebouw Eikske-een aan de De Wendelstraat in Schaesberg. De omwonenden vochten met succes de verleende hinderwetvergunning aan. Ze klaagden vooral over geluidsoverlast.

De gemeente laste deze zomer een afkoelingsperiode in. De jongeren mochten voorlopig geen gebruik maken van Eikske-een en verhuisden weer naar hun voormalige verenigingslokaal aan de Strijthagerweg. Desondanks tekenden bewoners van de De Wendelstraat ook bezwaar aan tegen een nieuwe hinderwetvergunning.

Felix Schappin, voorzitter van de jeugdsoos, is teleurgesteld als hij hoort dat de Raad van State nog geen uitsluitsel heeft gegeven. „Het wordt tijd dat er duidelijkheid komt." Hij durft niet te gissen naar de uitspraak. „In ieder geval hebben we afgelopen dinsdag bij de behandeling ons verhaal goed kunnen doen."

Oud geleerd...

● *Een van de deelnemers aan de computercursus voor senioren.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Van onze verslaggever

HEERLEN – „Ik ben trots op ze", zegt Eugène Kitzen. Hij doelt op zijn leerlingen, die nog op oudere leeftijd leren omgaan met de moderne computer.

Kitzen ontdekte dat er een grote behoefte bestond aan computeronderwijs bij senioren. „Je hoort vaak van oudere mensen dat ze tegenwoordig niet meer begrijpen waar hun kinderen het over hebben, als ze over computers praten", aldus de computerdocent.

Cursist Van Workum kan dat volledig onderschrijven: „Toen ik afscheid nam van mijn werk, kreeg ik een computer cadeau. Dat ding heeft lang in de kast gestaan. Ik kon er niet mee werken. Ik stond met de mond vol tanden als mijn kinderen het over computers hadden."

Mevrouw Van Kleef geeft een andere reden op. „Ik ben gewoon nieuwsgierig hoe zo'n apparaat werkt. Ik volg de cursus uit liefhebberij."

De leeftijd van de senioren varieert van 56 tot 71 jaar. De heer Berkers is de oudste. „Ik zit al zo'n 40 jaar in de vakbond en heb 20 typemachines versleten. Op mijn bureau liggen 17 grote klappers. Als ik met de computer overweg kan, kunnen die allemaal weg", is zijn uitleg.

Eugène Kitzen is zelf dertig jaar werkzaam geweest in de automatisering. Na zijn pensioen heeft hij zich gewend tot de Federatie Welzijnswerk Ouderen. Daar werd hem gelijk gevraagd of hij een computercursus voor ouderen wilde starten.

Zeven klassen van zes tot acht ouderen heeft hij onder zijn hoede. Ze gaan met rasse schreden vooruit. „We zijn nu in de zesde week en er is nog niemand afgevallen. Ze zijn nu al toe aan de spellingcontrole. Dat is heel snel", aldus de enthousiaste Kitzen die de cursus belangeloos verzorgt.

„Ik snap niet waarom het zo'n succes is. Misschien omdat ik zelf ook een 'senior' ben", onderbreekt de docent zijn les om vervolgens verder te gaan met: „En dan drukt u nu 'pijltje-Home-Home' en dan 'control F2'."

'Paardenhouderij moet wijken voor herstel dal Merkelbeek'

Van onze verslaggeefster

BRUNSSUM – Het paardenproefbedrijf aan de Akkerweg in Brunssum staat het opknappen van het Merkelbeekdal in de weg. Het ministerie van Landbouw en Natuurbeheer - de eigenaar van het bedrijf - moet de paardenhouderij daarom ergens anders onderbrengen.

Dat schrijven de Stichting Milieufederatie Limburg en de Brunssumse afdelingen van de Jeugdbond voor Natuur en Milieustudie en het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie, aan het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg.

De drie organisaties willen dat het dal van de Merkelbeek in Brunssum en Onderbanken in zijn oude staat wordt teruggebracht. Zo kan de eenheid ontstaan met het dal van de Rode Beek, de Schinveldse bossen en de Brumssummerheide, zoals die het streekgewest voor ogen staat. Daardoor kunnen planten en dieren zich met elkaar vermengen en heeft de mens er een extra stukje recreatiegebied bij.

Deze plannen kunnen volgens de drie organisaties alleen goed worden uitgevoerd, als het paardenproefbedrijf verhuist. Camiel Aggenbach van de Brunssumse Jeugdbond: „Het bedrijf beslaat een groot deel van de bovenloop van de Merkelbeek. Zolang het daar blijft liggen, kan er weinig worden gedaan aan de renaturalisatie van het dal. Bovendien propageert het ministerie van Landbouw en Natuurbeheer het verminderen van landbouwactiviteiten ten gunste van de natuur. Laat ze daarom als eigenaar van het bedrijf zelf het goede voorbeeld geven en de boel ergens anders onderbrengen."

ON-mijnen

● *Ook al willen sommigen hardnekkig niet meer spreken van de Oostelijke Mijnstreek, maar van Oostelijk Zuid-Limburg, het mijnverleden is niet uit te wissen. Al was het maar vanwege de verhalen die vaders en grootvaders de jongste generatie nog over die tijd weten te vertellen. Alleen is het voor diegenen die de tijd dat de mijnen hier de dienst uitmaakten niet hebben meegemaakt, moeilijk om zich voor te stellen hoe de mijnwerker en zijn omgeving er toen uitzagen. Voor hen is de foto-expositie van Nico Jesse in het raadhuis van Landgraaf een aanrader.*

ON-mijnen (2)

● *In de jaren 1952-'53 stelde de Limburgse arts/fotograaf Nico Jesse zijn eerste fotoboek samen uit opnamen van de Oranje Nassau Mijnen. Daarvan worden er vanaf volgende week vrijdag 25 tentoongesteld in de hal van het gemeentehuis. Later boekte de in 1976 overleden Jesse veel succes met geheel andere foto-onderwerpen. Van zijn boek 'Vrouwen in Parijs' werden meer dan 20.000 exemplaren verkocht. Merkwaardig is het wel, dat de gemeente Landgraaf in een persbericht meldt dat dit boek 'vooral bij pseudo-intellectuele kringen in Nederland' aansloeg. Alle netniet intellectuelen op naar Landgraaf...*

Tekenen

● *Een vereniging die is opgericht nà de mijnsluiting is Conté en Kleur.Na het wegvallen van de mijn ontstond in het Kerkraadse grote behoefte aan recreatie. Vandaar dat tien oud-koempels in 1976 de koppen bijeen staken. Conté en Kleur is gevestigd in 't Kloeëster in Chevremont-Kerkrade. Momenteel telt de club 67 amateurschilders. Gewerkt wordt onder meer met olieverf, pastel en houtskool. Geen nood voor geïnteresseerden die nog nooit geschilderd hebben. Nieuwkomers krijgen de eerste zes weken de volle aandacht. En zeg nu zelf, wat is er mooier dan een tekening of schilderij van het heuvelland, zeker als die eigenhandig is gemaakt.*

Zuigspinet (1)

● *In de krant van woensdag kondigden wij het aanstaande accordeonweekend van de muziekschool in Brunssum aan. Om niet telkens het woord 'accordeon' te gebruiken werd eenmaal het woord 'buikorgel' gebruikt, waarop een brief volgde van Jan Engelen van de Brunssumse muziekschool. Volgens onze accordeon spelende verslaggever weet Engelen blijkbaar niet dat de accordeon bij uitstek een volksmuziekinstrument is en daarom talloze volkse benamingen heeft gekregen.*

Zuigspinet (2)

● *Aan 'buikorgel' kunnen wij nog toevoegen: penspiano, trekzak, kwetsjbuul, knijpzak, hottevot, troet, open-en-toe, heen-en-weertje, schippersklavier, jammerkast, tietenrasp, armeluisorgel en zuigspinet. Allemaal benamingen voor wat 'officieel' accordeon heet. De hoeveelheid namen geeft aan hóe populair het instrument is. En dat de accordeon schitterende klanken kan voortbrengen staat uiteraard buiten kijf.*

Achtervolging

● *In een vlaag van verstandsverbijstering reed een 35-jarige vrouw uit Heerlen op 25 februari van het vorig jaar geruime tijd met hoge snelheid achter de auto van haar echtgenoot aan. In de auto zat ook de vriendin van haar man. De Heerlense, die met alle geweld haar echtgenoot wilde spreken, had het plan opgevat om de auto desnoods dwars voor het voertuig van haar man te manoeuvreren. De wilde autorit eindigde op de Reeweg in Landgraaf, toen een patrouillerende politieauto zelfs op het trottoir moest gaan rijden om een aanrijding te voorkomen. Voor haar levensgevaarlijk rijgedrag stond de 35-jarige vrouw terecht voor de Heerlense rechtbank. De bedrogen echtgenote barstte voor de rechter in snikken uit en haalde de schouders op: „Achteraf begrijp ik niet wat ik toen allemaal heb aangericht. Maar ik heb mijn les geleerd." Misschien had in deze zaak tóch beter de man terecht kunnen staan...*

journaal

Belastingen

In het Open Huis, Gasthuisstraat 19 te Heerlen, wordt op maandag vier november om 19.30 uur een thema-avond gehouden over belastingen. Ter sprake komen directe- en indirecte belastingen, het invullen van aangifteformulieren, verzoeken tot kwijtschelding en het indienen van bezwaarschriften. Mevrouw de Rooy van het Instituut Burgerraadslieden verzorgt de inleiding.

Exotische dieren

In het Vivarium Schrieversheide, Schaapskooiweg 102 te Heerlen, vindt een permananente foto-expositie plaats van exotische dieren en planten. De foto's zijn beschikbaar gesteld door het Wereld Natuurfonds. De expositie moet duidelijk maken wat het begrip 'biologische diversiteit' inhoudt en waarom het behoud ervan noodzakelijk is. Voor meer informatie: ☎045-231741.

Jachtmis

Bij gelegenheid van het feest van St.-Hubertus wordt aanstaande zondag drie november om 11 uur een jachtmis opgedragen in de Abdij van Rolduc. De 'Jachthoornbalzers van Rolduc' brengen de Missa Rodensis ten gehore. Deze nieuwe mis, gecomponeerd door dirigent Frits Vennix, wijkt af van de gebruikelijke jachtmissen omdat naast jachthoorns ook ventielhoorns worden ingezet. Op deze ventielhoorns kunnen alle noten van de toonladder gespeeld worden. De stijl is zo gekozen dat de specifieke jachtsignalen en de devotie niet verloren gaan.

Winkbülle

Met opnieuw prins Max II aan het hoofd, vieren de Heerlense Winkbülle het 44-jarig bestaansfeest. Naast het normale jaarprogramma, met een prinsebal dat door de Golfoorlog vorig jaar dus van een nieuwe prins beroofd werd, houden de Winkbülle een aantal jubileumactiviteiten. Op 18 januari is een groot jubileumbal met Orchestra Sergio Popovski in de Stadsschouwburg, waar een dag later een Heerlens Café Chantant plaats vindt. Aansluitend is een jubileumreceptie. Als alles naar wens verloopt, kan in februari bovendien een beeld worden onthuld van D'r lachende Eëzel, het carnavalssymbool, op het Emmaplein. De Juniorkamer wil dit geschenk aanbieden aan de jarige carnavalsvereniging. Deze geeft zelf een echte Heerlense verjaardagskalender uit, terwijl een slijterij speciale Cuvée de Winkbülle presenteert.

Geslaagd

Aan de Erasmusuniversiteit te Rotterdam slaagde voor het doctoraal examen economie Irene Sijstermans uit Huls-Simpelveld.

Huldiging

De Philharmonie uit Bocholtz huldigt zaterdag de heer Ben Wetzels in verband met zijn 40-jarig lidmaatschap. Om 19 uur is in de parochiekerk van Bocholtz een heilige mis en na afloop wordt de robijnen jubilaris, die reeds jarenlang betrokken is bij de muziekantenopleiding van de Phil, in de bloemetjes gezet.

Pro Ecclesia

De laatste 'officiële' daad van de heer Ubachs als pastoor van de parochie H. Jacobus de Meerdere in Bocholtz was het uitreiken van de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia aan de heer Jup Kleuters. Kleuters is reeds vele jaren koster in Bocholtz.

Vakwerk

Voor de Veldeke Kring Heerlen geeft de heer C. Eggen, conservartor van het Sittardse museum De Tempel, op dinsdag 5 november om 20 uur een dia-lezing met het thema: 'Van vakwerk naar Bakwerk', over vakwerkbouw, bakstenen en bakhuisjes.
Na de pauze verzorgen de Veldeke-leden voordrachten over dit thema. De bijeenkomst vindt plaats in het Thermenmuseum, Coriovallumstraat 9.

Jantje Beton

De vrijwilligers van de speeltuin Treebeek houden van 3 tot en met 9 november de huis-aan-huis collecte voor 'Jantje Beton'.

De helft van de opbrengst mag de speeltuin houden. De andere helft gaat naar het Nationaal Jeugdfonds, dat allerlei projecten voor de jeugd mee financiert.

Draagspeld

A. Deckers uit Merkelbeek heeft afgelopen zaterdag de zilveren draagspeld en de legpenning van het Groene Kruis gekregen voor zijn 25-jarig jubileum als bestuurslid. Dit werd in besloten kring gevierd.

baby 2000

Een super selektie over duizenden m²

Als baby zèlf kon kiezen...

BRUSSEL: Welveldlaan 351 - B-1930 Zaventem - ☎ 02/725.20.13
ANTWERPEN: Boomsesteenweg 88 - B-2627 Schelle - ☎ 03/844.50.12
HASSELT: Genkersteenweg 215 - B-3500 Hasselt - ☎ 011/23.15.29
AKEN: Trierer Str./Drosselweg 87 - D-5100 Aken - ☎ 0241/57.43.33

Gratis Katalogus bij Baby 2000 "Katalogus"
Welveldlaan 351, B-1930 Zaventem

NIEUWE KATALOGUS

292 BAB 90

Naam: ...
Adres: ...
Plaats: ...
Geboortedatum baby: ...

KOOPSTAD aken

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

MORGEN LANGER SAMSTAG van 9.00 uur tot 18.00 uur

Let op: vandaag zijn de winkels in Duitsland gesloten!

Winkelen zonder stress

Winkelen in Aken wordt nu nog leuker. Het winkelende publiek heeft op de lange zaterdag namelijk geen last meer van auto's en de daarbij behorende stank- en geluidsoverlast. Het is natuurlijk wel allemaal even wennen. Want omdat de binnenstad afgesloten is voor auto's, moet men gebruik maken van de parkeerterreinen aan de rand van de stad. Voor Nederlanders zijn de volgende parkeerplaatsen het gemakkelijkst te bereiken: **Bendplatz, Turnierplatz, Am gut Wolf en Westfriedhof** (uit richting Vaals). Voor het luttele bedrag van DM 2,- koopt u een "Happy Day" ticket voor maximaal 5 personen. U wordt dan via de kortste weg naar het centrum gebracht. Op de Elisenbrunnen kunt u zelfs gratis goederen in bewaring geven.

De parkeergarages blijven gewoon bereikbaar, met uitzondering van Büchel en Blondelstraße.

Neu eingetroffen: WEIHNACHTSDECKEN
Fertig gestickt, in großer Farb- und Dessinauswahl, Z.b. 80x80 cm. ab 9.90 DM

DAMASTE + ZÄHLSTOFFE
in vielen Breiten, Farben + dessins. Z.b. Zählstoffe, 1.40 m. breit, diverse Farben, ab DM 19.50 pro Meter.

GOBELINBILDER
mehrere 100 Komplettpackungen +Stickplatten ständig vorrätig.

STICKGARNE
in riesiger Farbauswahl

TIPPICH-KNÜPFARTIKEL
Stramine-Meterware in diversen Breiten.
Teppichwolle in mehr als 30 Farben.

Wolle Hartmuth
Würselen
Schumannstr.
Gewerbegebiet
Kaninsberg
Tel.: 09-492405917744
ƒ 100,- = DM 90,50

Ledermoden für Damen und Herren
* Günstige Preise *
HORST KAUFMANN KG.

Roermonderstr. 321
Aachen-Laurensberg
Tel.: 09-4924112988

NAAIMACHINES
met onder- en boventransport met 21 programma's
ƒ 648,-
Eigen servicedienst in Nederland
ANC
Wim Heinrichs
Büchel 46
Aken
(bij Horten t.o. park.gar. Büchel)
Tel. 09-4924134438

Herzlich Willkommen
Hartelijk Welkom
Bienvenue

zur Neueröffnung am 2. November 1991
– langer Samstag von 9.00 Uhr bis 18.00 Uhr –

Zunächst möchten wir uns für Ihre Treue auch während der langen Umbauphase herzlichst bedanken.
Feiern Sie mit uns; schauen Sie zwischen Sekt und Selters was so Alles in uns steckt:

ENTDECKEN SIE DAS NEUE GEFÜHL MODE ZU ERLEBEN

in Aachen's maßgeschneidertem Modehaus. Modell stand unsere Kundschaft und das Bekenntnis zur Mode.
So spiegelt sich Material-Mix, ein Trendthema der Modebranche, auch in der Neugestaltung wieder. Holz, Glas, Stahl sorgen für Gemütlichkeit, Transparenz und erfrischende Kühle. Gegensätzliche Anziehungskraft demonstriert auch die Beleuchtung: High Tech und moderne Kronleuchter sorgen für eine Harmonische Ausleuchtung der weitläufigen Räume und überläßt dem Hauptakteur – der Ware – ihren Auftritt. Für den stillen Genießer vermittelt ein kleiner Wintergarten mit Blick auf eines der ältesten Stallungsgebäude Aachens entspannte Beschaulichkeit.

Und dann gibt es noch Werte, die wir nie verändern: Qualität, Service und Treue zur Kundschaft. So präsentiert sich Ihnen das Modehaus mit Tradition im Stil der Zeit.

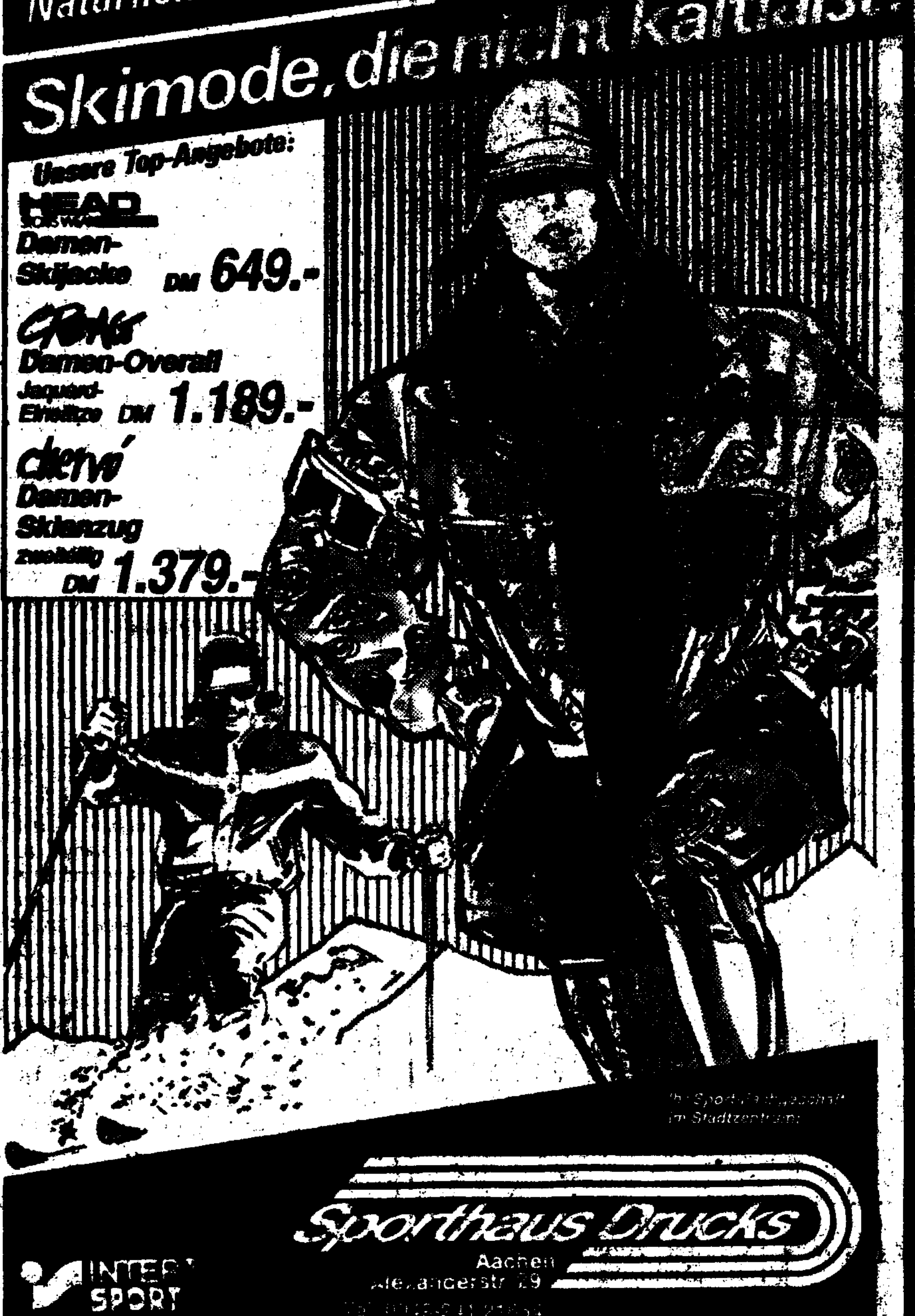
Also nicht vergessen: Premiere 2. 11. 1991 – Ein Tag wie kein anderer – schon wegen dem spektakulären Eröffnungsgeschenk!

Auf ein Wiedersehen in unserem neuen Hause freut sich Familie Röttsches und Team

M O D E H A U S
WILLY Röttsches
GmbH & Co.KG
5100 AACHEN
Hartmannstraße 30
Postfach 1147 · Telefon 0241 / 3 20 91

das starke Haus für starke Größen!
Haben Sie Probleme uns zu erreichen? Anruf genügt! Wir holen und bringen Sie kostenlos!

Natürlich bei uns:
Skimode, die nicht kaltläßt.

Unsere Top-Angebote:
HEAD Damen-Skijacke DM 649.-
Damen-Overall Jacquard-Einsätze DM 1.189.-
Damen-Skianzug DM 1.379.-

Sporthaus Drucks
Aachen
INTERSPORT

Möbel, Mode, Kunsthandwerk auf drei Etagen

dansk møbelhus in Aachen

Peterstraße 44-46 Ecke Blondelstraße • P Bushof • Tel. 09.49.241.49077

AKEN BRUIST VAN VEELZIJDIGHEID!

6369 BH, huisnr. 21.

Zoekt U een PARTNER? bel dan nu Huwel. Rel. Buro. "Ledo". Eerste halfjaar geen bemiddelingskosten. Tel. 046-374424 ook 's avonds en in het weekend.

Goede KLEUREN-TV'S, grote sortering, met gar. Philips grootbeeld v.a. ƒ 125,-. Reeds 25 jr. t.v.-occ. centr. Geel. Grasbroekerweg 25, Hrl. 045-724760

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ 75,-. Afst.bed. v.a. ƒ 125,-. Tel. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

VIDEO'S gevraagd, defect geen bezwaar. Tel. 04406-12875.

Super aanbieding nu kopen in 1992 betalen! Ktv's, video's, hi-fi install., mini-sets wasautom., afwasautom., magnetrons, droogautom., diepvriezers, koelkasten. Alle electro-apparaten va. ƒ 7,50 p/wk. Hoevenaars Expert, Kerkstr. 111, Brunssum.

IJSKAST ƒ 95,-; gasforn. ƒ 95,-; diepvr. ƒ 175,-; wasaut. ƒ 195,-. 045-725595.

Te koop AANRECHT met RVS blad, 153x60 cm. Tel. 045-216262.

Te k. WASMACHINE i.z.g. st. Tel. 045-429061.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Voor al uw tuin- en SIERBESTRATINGS-werkzaamheden, tevens ontwerp aanleg en onderhoud. Bel vrijblijvend 045-726366.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg. Zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte. 045-323178.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

DAKCENTRALE Limburg voor alle soorten dakwerkzaamheden en reparaties. Vraag vrijblijvend advies en prijsopgave. Gratis dakinspectie. Speciale winterkorting. Tel. 045-465285.

SCHILDERS kunnen nog enkele buitenwerkzaamheden aannemen. Tel. 045-210020.

STUCADOOR kan nog werk aannemen. Tevens sierpleister en tegelwerk. Tel. 045-220929.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Laat nu uw tuin WINTERKLAAR maken. Tel. 045-726366.

Grote Yamaha piano- en vleugelshow
Op do 31-10, vr 1-11 en zat 2-11
Presentatie nieuwste vleugels (F-serie) en piano's (U-1as, U-3as). Handgemaakte modellen SU118-SU131.
MUZIEKHUIS GUUS ARONS
Honingmanstr. 5-7-9, Heerlen, Tel. 045 - 71 71 55.

PIANO of vleugel? Kopen of huren? De grootste keuze bij Van Urk. Vraag offerte. Bel. 010-4363500, Van Urk, Westersingel 42, R'dam.

Prima ORGEL te koop, veel mogelijkheden, merk Solina type F225, pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-451451.

Te k. KEYBOARD Yamaha PSR 27 met stand. en adapter, ƒ 300,-. 045-415012

Te koop Yamaha KEYBOARD PSR 32 met ingebouwd drumsysteem, ook met standaard, vr.pr. ƒ 500,-. Bel na 17.00 uur 045-410382.

Stalmeier Music is heropend
en biedt u een prachtige zaak met een compleet assortiment muziekinstrumenten van allerlei topmerken en prijsklasses.
Kom een kijkje nemen!
en profiteer van diverse heropenings-aanbiedingen.
STALMEIER MUSIC de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK
Bij de markt. Donderdag koopavond.

Te koop HARMONICA, merk Alpenland t. GCFB. Tel. 045-415281.

ZAKENADVERTENTIES op LD-TV. Uitvoerige info 045-739380.

Kachels/Verwarming

6372 KC, huisnr. 46.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

Te k. HOUTKACHEL met ventilator. Paralellstr. 2, Nuth, na 19.00 uur.

KACHELS, keuze uit 200 st. Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard. 046-513228.

Gas, hout, inzet, kachels. Honderden guldens voordeel. Gratis geplaatst. De KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Kunst en Antiek

Ant. BOUWMATERIALEN Dohmen, Klimmenderstr. 65 Klimmen. Tel. 04405-2337. Tev. verkoop van klein antiek, tuindecoraties, marmeren schouwen en hekwerk. Koopzondag 3 november, geopend van 10-17 uur.

Te koop antieke SLAAPKAMER met spiegelkast, nachtkastje en 2 stoelen, ƒ 2.450,-. Tel. 04499-4563.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Gevraagd voor inbreng in komende veilingen Kunst-antiek-INBOEDELS Veilingbedrijf Lambèr, 043-620649 ma. t/m vr. van 9-17 uur.

Te k. ant. eiken HALKAST, h. 1.60m, br. 1.15m, zeer mooi. Tel. 045-216542.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

6369 XE, huisnr. 171.

"Friendly people go BANANAS wherever you come from". Bar, Swingcafé & Vegetariarestaurant. Open 12.00-0.200 o'clock everyday, Brusselsestr. 47-49, Maastricht. Tel. 043-255281

Uw VERENIGINGSNIEUWS op LD-TV. Bel voor info 045-739296/97.

Direct resultaat, als uw SPOTJE LD-TV staat. Bel 045-719966 voor meer info.

Te koop gevraagd

6114 LA, huisnr. 2.

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

Hoogste prijs voor postzegels, goud en MUNTEN. Stamps and Coins, Kasteellaan 102, Heerlen (Meezenbroek). Tel. 045-726789.

Te koop gevraagd oude SPULLETJES voor rommelmarkten. Tel. 045-227793

Te k. gevraagd postzegels, munten en telefoonkaarten. POSTZEGELHANDEL Kem Locht 100A, Kerkrade, tel. 045-410911.

Te koop gevr. lichte TRILPLAAT. Tel. 045-726366

SATELIET-SCHOTEL gevraagd. Tel. 04406-12875.

Inkoop GOUD enz. tegen contant geld (defekt of heel). Verseveld, Saroleastr. 80A, Heerlen. Tel. 045-714666.

Diversen

Gebit gebroken! Tandtechnische praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitsprothese en reparaties, Akerstraat Nrd 338 Hoensbroek. 045-228211. Kom eens langs voor een GRATIS controle aan uw gebitprothese

Werkkleding
Overalls, broeken, jassen, jacks, hemden, truien, bodywarmers, petten, sokken, laarzen, schoenen, ook met stalen neus enz. enz. Bij K. Stienstra en Zn., Wagenschutsweg 21, Palemig-Heerlen. Tel. 045-722384

Archiefvernietiging!
Definitieve vernietiging door
verbranding
Vraag vrijblijvend informatie.
B.V. Raimetaal, Maastricht, tel. 043-252677.

Te k. LOUIS XIV 2-zits bank plus 3 fauteuils, voetenbank, tel.bank, salontafel, ƒ 1.450,-; noten salontafel ƒ 125,-; kolenhaard kl. grijs ƒ 175,-; Franse potkachel ƒ 225,-; 4 wieldoppen doorsn. 13, ƒ 50,-. 045-224993.

ZEECONTAINER voor opslag, met houtbekleding inwendig. 045-216262.

Te koop gerevis. kleuren TV's; wasautomaten alle merken; allesbrander met 40% korting, 6 mnd. ruilrecht Hoevenaars Expert, Kerkstr. 111, Brunssum.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

06-lijnen

De Wipkrant
Echte sexadressen, live ingesproken! 06-9559 50 cpm

Homo-jongens
Hoor ze lekker tekeer gaan 06-320.330.88 (50 ct. p/m)

Direkt kontakt
Mannen en vrouwen bieden zich aan, stuk voor stuk krijg je ze aan de lijn.
Bel jouw voorkeurlijn:
Partnerruil: 06-320.326.11
Triokontakt 06-320.322.16
Bi-sex; 06-320.322.33
Homo 06-96.14 (50 cpm)

Voor Piccolo's zie verder pagina 24

Limburgs Dagblad

sport

Valse start Den Helder

DEN HELDER - Het basketbalteam van Den Helder is in groep B van het toernooi om de Europese beker voor landskampioenen vals gestart. De nationale kampioen verloor op eigen bodem onnodig de eerste wedstrijd tegen Partizan Belgrado: 75-81. Den Helder had de nederlaag aan zichzelf te wijten. De ploeg van coach Ton Boot gaf na de rust (36-34) het levendige duel uit handen.

Toch EK-brons voor Raymakers

AMSTERDAM - Het is niet denkbeeldig dat Piet Raymakers alsnog een tweede medaille krijgt opgestuurd voor zijn verrichtingen met Ratina Z bij de Europese kampioenschappen voor springruiters in de Franse plaats La Baule. De Brabander won afgelopen zomer goud met de équipe en viel in het individuele toernooi net van het erepodium. Raymakers krijgt alsnog het brons, als inderdaad blijkt dat de hengst Quito de Baussy van de Fransman Eric Navet, wereld- en Europees kampioen, gedrogeerd was.

Zonen Ceulemans roemloos ten onder

GENT - Een overgetalenteerde pa met gouden handjes is geen garantie voor succes. Raymond Ceulemans keek in Gent teleurgesteld toe. Hij zag hoe de Nederlandse biljartfamilie de zijne onthoofdde. Jan Arnouts en Henk Habraken waren in de eerste ronde om de wereldbeker driebanden te sterk voor Ceulemans zonen Kurt en Koen. Dick Jaspers deed de balans in het onderonsje met België helemaal in het voordeel van Oranje doorslaan. Hij versloeg kwalificatiespeler Freddy Verelst in drie sets. Louis Havermans zorgde voor een score van honderd procent door van de Deen Carlsen te winnen.

Flamengo dreigt FIFA

RIO DE JANEIRO - Flamengo heeft de wereldvoetbalbond FIFA gedreigd met tegenmaatregelen. De Braziliaanse voetbalclub is voor onbepaalde tijd uitgesloten van deelneming aan internationale toernooien en wedstrijden. „Ik waarschuw de FIFA dat ze zwaar moet boeten. Dit kan niet ongestraft blijven", dreigde voorzitter Marcio Braga donderdag vanuit Rio de Janeiro. Zijn club werd geschorst omdat ze heeft geweigerd een rechtzaak tegen de Braziliaanse voetbalbond in te trekken. Flamengo wilde de rechter laten oordelen of de herverkiezing van Ricardo Teixeira tot voorzitter van de Braziliaanse voetbalbond (CBF) wel volgens de regels is gelopen.

Duut scoort voor Fortuna 2

ROERMOND - De reserves van Fortuna hebben in Roermond met 5-0 van RFC gewonnen. Bij de rust leidde Fortuna met 3-0. De doelpunten werden gescoord door Lesada, Segers, Duut, Vergoossen en Taihutta. Overigens werd de door George Kessler naar het reservetam verwezen Henk Duut naar aanleiding van zijn derde gele kaart in de wedstrijd SVV/Dordrecht-Fortuna Sittard door de strafcommissie van de KNVB voor een duel geschorst.

Deense voetballers kopen bank op

KOPENHAGEN - Voetbal en geld hebben in Denemarken een innig verbond gesloten. Terwijl Feyenoord sterke financiële banden had met het kwakkelende automatiseringsfonds HCS, wil de Deense landskampioen Brondby de kleine Interbank overnemen. De Deense voetbalploeg heeft al 21,5 procent van het aandelenkapitaal in handen en streeft ernaar het resterende gedeelte volgend jaar februari op te kopen. Dit heeft clubvoorzitter Per Bjerregaard bekendgemaakt.

Bjerregaard heeft ambitieuze plannen. Hij wil diverse commerciële activiteiten starten of overnemen om daarmee Brondby in hogere voetbalsferen te brengen. Interbank heeft een bescheiden omvang met een balanstotaal van 750 miljoen kroon (f 218 miljoen). „Interbank is gezond, zit goed in het vet en heeft de potentie om verder te groeien", aldus de voorzitter. „De koop van de financiële instelling zal Brondby en de bank goed bekomen".

Volgens berichten in de lokale pers wil Bjerregaard ruim 300 miljoen kroon (f 87 miljoen) miljoen op tafel leggen voor de het belang in de bank. De bank reageerde positief op de overnemingsplannen, maar verschillende topmanagers hebben ondertussen uit protest hun baan opgezegd. Directeur Karsten Thorsted en vice-voorzitter van de raad van bestuur Kurt Melsing waren niet erg gecharmeerd van de voetbalbank-plannen.

De clubvoorzitter, die zijn doktersprakrijk heeft opgegeven voor het runnen van Brondby, heeft diverse belangen in andere zakensectoren. Een hotel, een sportcentrum en verschillende sportzaken staan in dienst van Brondby. Met de winst uit het zakenleven hoopt Bjerregaard genoeg spelers op te kopen om door te stoten naar de Europese top.

Kwartfinale

Brondby speelde vorige week woensdag tegen Dynamo Kiev uit de Sovjetunie. Door het gelijkspel van 1:1 in Kiev maken de Denen een goede kans om de kwartfinale van de Europa Cup I te halen.

Courier verdringt Becker van tweede plaats ranglijst

PARIJS - Boris Becker werd in Parijs overvallen door de griep. Hij trok zich noodgedwongen terug voor zijn duel met Jonas Svensson in de achtste finales van het vier miljoen gulden toernooi in sportpaleis Bercy van Parijs. En verloor prompt zijn tweede plaats op de wereldranglijst.

Aan Jim Courier, de winnaar van Roland Garros. De hardhitter uit Dade County, Florida raakte door de onverwachte stijging enigszins uit zijn evenwicht. Hij werd twee ronden te vroeg uitgeschakeld. Door Omar Camporese, in maart de winnaar van Rotterdam door winst in de eindstrijd op Lendl. De 23-jarige Italiaan uit Bologna had aan één service-doorbraak voldoende voor de zege, 7-6 6-3.

Voor Courier, derde geplaatst in Bercy, viel de nederlaag op een buitengewoon slecht moment. Zijn plaats in de Amerikaanse ploeg voor de Davis Cup finale in Lyon tegen Frankrijk kwam er door op de tocht te staan. In Lyon wordt in december net als in Bercy op het snelle taraflex gespeeld. Op die ondergrond voelt zijn buddy Pete Sampras zich beter in zijn element. Sampras schakelde Ivanisevic uit met 6-3 6-7 7-6 in een marathonpartij van 2 uur en 18 minuten. Michael Chang schakelde later op de avond titelverdediger Edberg uit met 2-6 6-1, 6-4. Goran Ivanisevic en Goran Prpic hebben donderdag in Parijs een oproep gedaan de onafhankelijkheid van Kroatië te erkennen. De twee tennissers riepen boven dien op 'de smerige oorlog' zoals zij de strijd in hun vaderland noemen, onmiddellijk te beëindigen.

In Aken is de nummer twee van de plaatsingslijst, de Israeliër Amos Mansdorf uitgeschakeld. Tegen de Canadees Chris Pridham ging hij in drie sets onderuit. De eerste set won hij nog. In elke service beurt van Pridham had Mansdorf in de eerste set een breekkans die hij niet wist te benutten. Pas in de tiebreak op het tweede matchpunt, nadat de Canadees ook een kans gehad had, won Mansdorf de eerste reeks. Daarna was de beurt aan Pridham om een set te winnen, hetgeen tegen de verwachting was. Mansdorf was hierdoor teleurgesteld. Meteen in de eerste game van de derde set verloor Mansdorf zijn service. Hij werd hierdoor zo kwaad dat hij met zijn racket gooide. Dit leverde hem een waarschuwing op. Hij was hierdoor volledig uit zijn doen. Zonder enige kans verloor hij de partij: 6-7 (7-9), 6-4, 6-4.

Fortuna-trainer geveld door gezichtsstoornissen

George Kessler geopereerd

Van onze sportredactie

SITTARD – George Kessler is gisteren met spoed opgenomen in het Sittardse Maaslandziekenhuis en 's avonds reeds geopereerd. Kort voor de ochtendtraining zou beginnen, kreeg de trainer/coach van Fortuna Sittard plots last van gezichtsstoornissen. Even later werd Kessler opgenomen in het ziekenhuis. Daar verblijft hij op de afdeling neurologie. Tot nader order zullen Tiny Ruys en Dick Voorn de werkzaamheden van Kessler waarnemen.

Gisteren werd de ochtendtraining geleid door Ruys en Voorn. „We kregen te horen dat Kessler iets aan een oog had en daarvoor even naar het ziekenhuis moest", aldus de geschrokken middenvelder Jos Mordang gisteravond. „Dat het blijkbaar toch ernstiger is, wist ik nog niet. Hopelijk valt het allemaal mee".

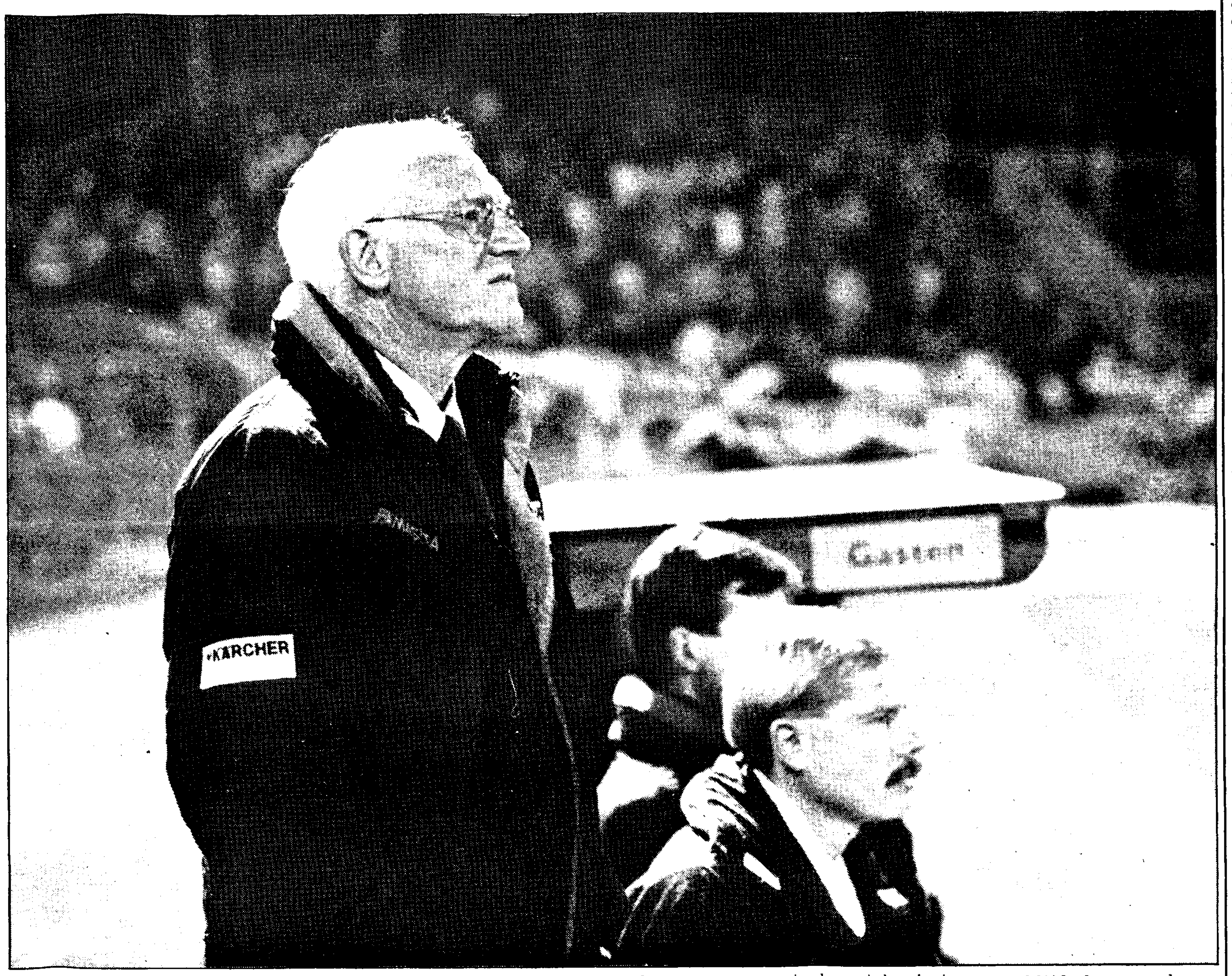
Ofschoon nog niet duidelijk is wat Kessler exact scheelt, gaat het bestuur van Fortuna Sittard ervan uit dat de pas drie weken geleden als opvolger van de ontslagen Han Berger aangestelde Kessler voorlopig niet op de trainersbank kan plaatsnemen. „Een uitermate treurige zaak", aldus vice-voorzitter Frans Heuts van Fortuna. „In de eerste plaats natuurlijk voor de persoon Kessler zelf en zijn familie. Maar daarnaast ook voor de club. We hadden gistermiddag nog met hem de laatste ontwikkelingen willen bespreken".

Redder

George Kessler werd drie weken geleden als redder in de nood naar Sittard gehaald om Fortuna uit de brand te helpen. Onder Han Berger had de ploeg tot op dat moment nog geen overwinning kunnen boeken.

Maar ook de komst van Kessler kon het tij niet meten keren. In de vijf wedstrijden, die de ex-bondscoach van het Nederlands Elftal op de bank zat, verloor Fortuna vier keer (waarvan eenmaal in de KNVB-bekerwedstrijd tegen Helmond Sport) en speelde een keer gelijk.

Gisteravond kwam het bestuur met de technische staf (Voorn, Ruys en Notermans) in een spoedvergadering bijeen om zich over de nieuwe situatie te beraden.

● *Fortuna-trainer George Kessler moest gisteren met spoed worden opgenomen in het ziekenhuis en verblijft daar op de afdeling neurologie. Zijn taken worden voorlopig waargenomen door Dick Voorn en Tiny Ruys (rechts).*

Donike: 'Maradona ten onrechte geschorst'

BARCELONA - In de ogen van Prof. Dr. Manfred Donike is Diego Maradona ten onrechte geschorst. Dat verklaarde de Duitse dopingexpert in Barcelona. Maradona werd in april van dit jaar geschorst tot juni 1992, nadat in zijn urine na de competitiewedstrijd van Napoli tegen Bari sporen van cocaine gevonden waren. „Onacceptabel" noemde de Duitser de straf. „Maradona is ziek, zwaar ziek. Hij is verslaafd aan cocaine, maar hij heeft het niet gebruikt om zijn sportieve prestatie te verhogen."

„Zijn daden waren niet legitiem, maar het was evenmin correct hem te verwijderen van het voetbalveld. Hij verdiende in geen geval een sportieve schorsing", voegde het vooraanstaande lid van de medische commissie van het IOC er aan toe. „Zijn probleem is identiek aan dat van andere drugverslaafden."

Donike meende dat Maradona een of twee dagen voor de wedstrijd cocaine genomen had. „De drug was al uitgewerkt en had geen enkele invloed op zijn prestatie in de betreffende wedstrijd", beargumenteerde de expert.

Roda ondermaats tegen EHC

Van onze medewerker
WILLY WINGEN

EHC-Roda JC 1-1 (1-1). 7. Coolen 1-0; 19. Ter Avest 1-1. Toeschouwers 150. Scheidsrechter Goffin.
EHC: Snoeren (46. Veldman), Nöllgen (79. Nooyen), Ypelaar, Muermans, Gerringa, Loontjens, Derrez, Wijnen, Coolen, Merk, Brankaert (79. Geurts).
Roda JC: Bolesta (46. Smits), Senden (39. P. Janssen), Luypers, Verhagen, Trost, Broeders, Boerebach (46. Van der Luer), Hanssen, Hofman (65. Ogechukwu), Haan (65. S. Janssen), Ter Avest (46. Huibers).

HOENSBROEK - Eigenlijk kan Roda JC-trainer Adrie Koster blij zijn met het povere resultaat van zijn team tegen hoofdklasser EHC: 1-1. Hij weet nu immers, dat er op 17 november tegen Meerssen een beter gemotiveerd team binnen de lijnen zal staan, ten einde de volgende ronde van het KNVB-bekertoernooi te halen. En die motivatie en concentratie waren gisteravond in het oefenduel tegen EHC heel ver te zoeken.

Roda JC, zonder Arnold maar met Haan, kon in aanvallend opzicht geen vuist maken. Koster ergerde zich met name aan het feit dat zijn spelers geen raad wisten met de kansen. „Ik ben blij dat die tenminste nog gecreëerd worden. Alleen de afronding ontbreekt te vaak. Maar dat is het hele seizoen al zo," zei hij diplomatiek.

De wedstrijd was goed en wel begonnen, of de bal lag al achter Bolesta. Een prima voorzet van Brankaert werd fraai door Coolen ingekopt. Toen Ter Avest een tiental minuten later gelijk maakte, dacht iedereen dat de doelpunten wel zouden vallen. Zeker nadat Boerebach bij Nöllgen over de knie ging en arbiter Goffin Hofman de gelegenheid bood om vanaf elf meter raak te schieten. EHC-doelman Snoeren was echter een te grote sta-in-de-weg.

Vooral na rust was er sprake van eenrichtingsverkeer. Koster had inmiddels een handvol spelers gewisseld, maar rendement leverde dat nauwelijks op. Ogechukwu had de winst op de schoen, maar in geheel vrije positie faalde hij hopeloos.

Belgische renner overleden

Van onze sportredactie

PUURS - De Belgische wielerwereld werd gisteren opgeschrikt door de plotse dood van de 21-jarige amateurrenner Jürgen de Cock. De jonge sportman uit Puurs overleed tijdens het joggen aan een hartstilstand. De Cock is de zoveelste wielrenner die een tijdsbestek van twee jaren aan de gevolgen van een hartstilstand of hartziekte overleed. Jürgen de Cock sukkelde afgelopen seizoen lange tijd met een chronische verkoudheid en nam daarom in die periode niet aan wedstrijden deel. Zijn conditie te doen was de amateurwielrenner onlangs begonnen met joggen.

'Als je niet betaalt krijg je geen spelers'

De vrije val van Hopel

Van onze medewerker
ARNO ROMGENS

KERKRADE - Van stevige tweedeklasser tot wankelende vierdeklasser. De aftakeling van Hopel ging de laatste jaren wel heel erg snel. Twee seizoenen geleden speelde de club nog in de tweede klasse. Nu bungelt Hopel onder aan de ranglijst in de vierde klasse C. De schamele oogst bedraagt twee punten uit zes duels. De doelcijfers spreken nog duidelijker taal: 3-24. De deformatie is overigens niet echt verrassend.

De club komt voort uit de kleine wijk Hopel. Weggedrukt tegen de spoorbaan Kerkrade-Heerlen. De buurt vergrijsde de laatste decennia sterk. Bovendien is deze voormalige mijnwerkerskolonie de laatste jaren samengesmolten met Eygelshoven. De natuurlijke scheidslijn verdween. De scheidslijn bij de keuze van een voetbalclub door de jeugd ook. Hopel kreeg steeds minder aanwas van onderaf. Daarmee is een deel van de neergang verklaard.

De tweede oorzaak doet secretaris Sjir Knesak uit de doeken. „De verklaring is vrij simpel. Als je niet betaalt, krijg je ook geen spelers van buitenaf. Wij hebben het jaren kunnen rooien met spelers uit eigen kern, aangevuld met spelers die niet uit Hopel zelf kwamen. In die tijd wilden mensen, die buiten de club stonden, wel eens aantrekkelijke randvoorwaarden voor de voetballers scheppen. Daar hebben wij een tijd de sportieve vruchten van geplukt. Enkele jaren geleden hebben wij echter de beslissing genomen, dat geen extra-zaken meer voor de spelers zouden worden geregeld. En dan krijg je een leegloop."

Die leegloop heeft ertoe geleid dat Hopel een beroep moest doen op spelers uit het tweede elftal en op voetballers uit de A-jeugd. „Jongens die het niveau niet of nog niet aankunnen. Trainer Tjeu Goossen doet zijn uiterste best om er iets van te maken. Hem kunnen wij niets verwijten. Wij hebben van alles geprobeerd om de neergaande lijn te stoppen. Wij missen routine. Mensen die de lijnen kunnen uitzetten.

In feite heeft alleen Leo Haan echte ervaring. Daarom hebben wij gepoogd om voormalige eerste elftalspelers terug te halen. Wij kregen echter steeds nul op het request," aldus Knesak.

Het meest pregnante probleem ligt op het keepersvlak. In zes duels stonden drie verschillende wachters in het doel. Paul Theuerzeit startte. Maar hij kreeg alras problemen met zijn bloeddruk. Richard Hermans, die verleden seizoen nog onder de lat stond bij Waubach 3 mocht hem opvolgen. Tegen Helios moest Richard 12 doelpunten incasseren. Niet echt goed voor het zelfvertrouwen. Daarom haalde de club Hans Dieter Scholtens terug. De afgelopen twee duels nam hij de plaat onder de lat weer in.

Overigens: aan een fusie met Laura, de club waarmee het sportcomplex Eygelshoven wordt gedeeld, denkt men in Hopel voorlopig nog niet. Knesak: „Neen. Wij willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven."

Voor Piccolo's zie verder pagina 26

Miss Yashgan topper op baan Schaesberg

SCHAESBERG - De laatste belangrijke koers voor volbloeds van dit seizoen wordt vanavond verreden op de draf- en renbaan in Schaesberg. Liefst elf tweejarigen treden aan voor hun kampioenschap, gedoteerd met f. 30.000 aan prijzengeld. Favoriet bij het spelend publiek is waarschijnlijk Miss Yashgan, die op Duindigt al meerdere malen sterk voor de dag kwam. Ze zal echter wel af moeten rekenen met Touch of Class, die ze tot op heden drie keer tegenkwam. Twee keer bleek Miss Yashgan de sterkste, maar uitgerekend de laatste keer bleef Touch of Class haar voor. Ze streden toen overigens voor het tweede geld, want ver voor hen uit galoppeerde de nu afwezige Christo Balito.De eerste koers start om 19.00 uur.

tips

Glaxo, Fortum-Prijs: 1. Jamtu; 2. Epril Sauvage; 3. Freedom. Outsider: Femke Spencer.
De G.B.L.-Prijs: 1. Christina d'Axel; 2. Fred Wielinga; 3. Fine d'Aubier. Outsider: Furiant.
Jackie Bright-Prijs: 1. Olympus; 2. Dalot; 3. Ireland Boppe. Outsider: Liberty Style.
Novo Nordisk-Prijs: 1. Favoriete Nora; 2. Final Countdown; 3. Elesnar d'Honte. Outsider: Farah Kievitshof.
Russel-Prijs: 1. Florida Sunshine; 2. Balkan Victory; 3. Edino. Outsider: Entasis Royal.
Kampioenschap der 2-jarigen: 1. Miss Yashgan; 2. Touch of Class; 3. Miss Ann. Outsider: Locomotion.
De Wever-Prijs: 1. Adelena Lobell; 2. Djewl Magnus; 3. Jessy Kosmos. Outsider: Mathilda Hill.
V.A.A. 4e Lustrum-Prijs: 1. Stand Aside; 2. Lyric Hanover; 3. Heather Sara. Outsider: New Yorker.

sport kort

● RECEPTIE - Ter gelegenheid van de opening van het herbouwd squashcentrum Erik van der Pluijm in Maastricht speelt het eerste team om 20.00 uur een demonstratiewedstrijd tegen Rijnhaven. Aansluitend is er een receptie.

boek

De ultieme uitdaging

Dick Bass en Frank Wells, twee steenrijke Amerikanen, die vonden dat ze na een succesvolle maatschappelijke carrière als gesettelde Abrahams toe waren een 'ultieme uitdaging', hebben als eerste mensen de zeven hoogste toppen van de zeven continenten beklommen. Dat is een flinke alpinistische prestatie, maar ook een kwestie van veel geld en doortastende organisatie. Want op de Mount Vinson in de Zuidpool kan iemand niet zomaar een-tweedrie terecht. Er moeten logistieke barrières worden overwonnen, die hoger zijn dan de berg zelf.

De zeven hoogst beklommen bergen - een lijstje waarop overigens enige variatie mogelijk is - zijn de Aconcagua, Mount Everest, Kilimanjaro, Elbroes, Mount McKinley, de Mount Vinson dus en de Kosciusko in Australië. Stuk voor stuk pieken die niet mogen worden onderschat. Bovendien waren Dick Bass en Frank Wells allerminst topalpinisten toen zij aan de onderneming begonnen. Daar stond tegenover dat de financiering van het project geen enkele belemmering vormde. Hun boek (ondertitel: De zeven toppen) beschrijft de voorbereiding, de eerste stappen, de tegenslagen, de volharding en het bereiken van de hooggestemde doelen. Vlot leesbaar, verheffend en tot op zekere hoogte verbazingwekkend.

De ultieme uitdaging, Dick Bass en Frank Wells; uitgeverij BZZTôH, f 45.

H.M.

Achilles Top huldigt drie jubilarissen

KERKRADE - De Kerkraadse atletiekvereniging Achilles Top bestaat in dit jaar dertig jaar en viert dat morgen in zaal Goebbels aan de Markt in Kerkrade. Tijdens het jubileumfeest worden drie leden gehuldigd die 25 jaar aan de club verbonden zijn: Ingrid Suylen, Jef Hensgens en Karl Hamacher. Tevens wordt afscheid genomen van verspringtrainer Ber Smit. Bovendien worden de atleten en atletes gehuldigd die bij de nationale en districtskampioenschappen in de prijzen vielen.

De drie jubilarissen van Achilles Top hebben allen een indrukwekkende staat van dienst voor de club. Kogelstootster Ingrid Suylen boekte aardige resultaten op provinciaal en nationaal niveau. Met een afstand van 49.98 meter bezit ze niet alleen het club-, maar ook het districtsrecord.

Jef Hensgens is de enige atleet van Achilles Top die ooit heeft meegedaan aan de Olympische Spelen. Dat was in 1972 in München, waar de destijds nationaal recordhouder op de 800 meter (1.46.4) in de series werd uitgeschakeld. Jef Hensgens behaalde zijn grootste successen in 1971 en 1972. In dat eerste jaar liep hij op de 800 meter het Nederlandse record. Die scherpe tijd hield heel lang stand. Rob Druppers moest er in de jaren tachtig aan te pas komen om de tijd van de Achilles Topper te verbeteren.

Het derde jubilerende lid is Karl Hamacher. In de jaren zestig, toen hij nog lid was van een Akense atletiekclub, behaalde de atleet vele triomfen op de middenafstand.

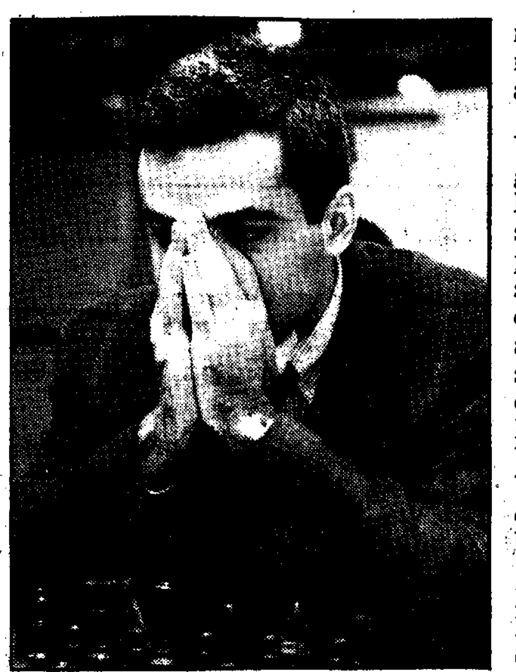
De feestavond van Achilles Top begint om 19.00 uur. Gelegenheid om afscheid te nemen van Ber Smit en de drie jubilarissen te feliciteren is er van 19.30 tot 20.30 uur.

Russen beschuldigen elkaar van omkoping en poging tot vergiftiging

Oorlog in schaakwereld

Van onze medewerker EDDY BUDE

TILBURG – Schaken is oorlog. Niet alleen op het bord, maar zeker ook daar buiten. De Russen kunnen daar goed over meepraten. Viktor Kortsnoj, Anatoli Karpov en Gary Kasparov lieten in het verleden geen middel onbeproefd om elkaar psychologisch stuk te maken. De laatste maanden wordt de strijd wel erg hevig gevoerd. Het opzettelijk verliezen van partijen, omkopen en zelfs poging tot vergiftiging zijn een greep uit de lange reeks van onfrisse praktijken, waar de Sovjet-schakers elkaar openlijk van beschuldigen.

● *Gary Kasparov*

Afgelopen maandag doorbrak Kortsnoj na zijn partij tegen Kasparov een ongeschreven wet door te weigeren met de wereldkampioen aan de analysetafel plaats te nemen. Afgemeten liep de tot Zwitser genaturaliseerde ex-Rus zijn opponent voorbij. „Naar alles van wat er in Spanje is gebeurd voel ik geen morele plicht met u te spreken". Een opvallende ontwikkeling, omdat de twee grootmeesters tot voor kort met het grootste respect over elkaar spraken. „Kasparov denkt alleen maar aan het veilig stellen van zijn eigen belangen", vindt Kortsnoj, die zich in deze kwestie gesteund ziet door verscheidene andere schaakgrootheden.

Was dit nog een politiek incident waar de denksporters bijna letterlijk over elkaar heen rolden, anders lag dat bij een omkopingsschandaal waar Anatoli Karpov een dubieuze rol bij zou hebben gespeeld. Volgens een secondant van Gary Kasparov was hij tijdens een van de WK-matches door Karpov benaderd om in ruil voor 100.000 roebel geheime openingsvarianten van Kasparov door te spelen. „Natuurlijk is dat weer een truc om mij in een kwaad daglicht te stellen", vertelt een vinnige Karpov. „Goerevitsj (de secondant die hem beschuldigde, red.) is me echter te onbetekenend, maar eigenlijk zou ik hem moeten aanklagen wegens laster".

Viktor Kortsnoj heeft een vernietigend oordeel over zijn voormalige landgenoten. „De Russische schaakwereld is verdeeld in kampen. Tijdens nationale kampioenschappen is het goed gebruik dat er een kopman wordt gekozen en die alle partijen van de helpers in de schoot krijgt geworpen. Sterker, ik denk dat je als eenling niet ver komt. Nu de spelers uit de Sovjet Unie vrij kunnen reizen in alle Westeuropese toernooien meedoen, doen die praktijken zich ook in het buitenland voor".

Het treffen tussen Kasparov en Kamski speelde zich deze week in een ijzige sfeer af. De bewering van de voormalige Rus en thans in Amerika woonachtige Kamski dat Kasparov zijn jus d'orange tijdens het internationale toernooi van Linares had vergiftigd, deed de internationale schaakelite opveren uit haar zetel. Kasparov moet bij het horen van die beschuldiging helemaal zijn uitgeflipt. Hoewel Kasparov aan het begin van de strijd tegen het misschien wel grootste talent van de wereld niet afzag van een handdruk, liet de ijzige blik waarmee hij Kamski doorboorde, geen misverstand bestaan over dat hij uit was op bloed.

De flegmatieke Engelse grootmeester Nigel Short heeft zijn buik vol van de Russische methode. „Mijn verdraagzaamheid ten opzichte van Sovjetspelers begint steeds geringer te worden. Ik kan nauwelijks iets goeds aan hen ontdekken. Er zijn er maar een paar waar geen steekje los aan zit. Al die onderlinge ruzies en beschuldigingen zijn tekenend voor de malle Sovjet-geest. Het ergste is dat de schaaksporter door deze gebeurtenissen in een kwaad daglicht wordt gesteld. Ik zie het als mijn taak als Westers topspeler te laten zien dat je ook zonder een verziekte geest de top kunt bereiken", meent Short die, nadat hij Kasparov in een artikel met „Aziatische despoot" vergeleek, bij de sterkste schaker van de wereld op de zwarte lijst staat.

● *Melchor Mauri (links) won dit jaar de Ronde van Spanje, die ook in 1992 nog in mei verreden wordt. Vanaf 1993 zal de Vuelta hoogstwaarschijnlijk in de maand september op de kalender geplaatst worden.*

Profsectie Internationale Wielrenunie heeft vergevorderd plan

Vuelta in najaar

DOOR WIEL VERHEESEN

BRUSSEL/HEERLEN - De spreiding van de belangrijkste eendaagse wedstrijden in de beroepswielersport heeft vooral door invoering van het wereldbekercircuit gestalte gekregen. Onder leiding van onze landgenoot Hein Verbrugge, de voorzitter van de profsectie in de internationale wielrenunie, wordt echter gedokterd aan nog een andere ingreep. Steeds meer gaat het er naar uitzien, dat met ingang van 1993 de Ronde van Spanje verplaatst wordt naar de maand september. Tot dusver was de Vuelta geprogrammeerd in het tijdvak na de voorjaarsklassiekers: eind april, eerste helft van mei.

Bij deze ingrijpende verandering van de wedstrijdkalender wil men het zelfs niet laten. Als de Ronde van Spanje naar het najaar verhuist, zal ook het wereldkampioenschap op een later tijdstip plaatsvinden. Hiervoor wil men de eerste zondag in oktober reserveren, derhalve vlak na de Vuelta.

In Spanje heeft men zich lange tijd met hand en tand verzet tegen deze bedoelingen, zoals ook de organisatoren van de Ronde van Italië de banvloek uitspraken over nóg eerdere plannen van de wielerbonzen om de Giro naar een ander tijdvak te verplaatsen. Toch heeft de FICP, de profsectie van de internationale wielrenunie, de laatste tijd met name uit Spaanse kringen vernomen, dat men niet afwijzend blijft staan tegen een verhuizing van de Vuelta.

De bedoeling van de bestuurderen uit de mondiale profwielersport is tweeledig. Allereerst komt er na de voorjaarsklassiekers ruimte vrij voor organisatoren, die anders hun wedstrijden op een later tijdstip laten verrijden en dan concurrentie hebben van wéér andere koersen.

Dit jaar nog is het gebeurd, dat op een gegeven moment drie of vier etappekoersen aan de gang waren. Tegelijkertijd vermeldde de internationale kalender nog een paar eendagswedstrijden.

Het verschuiven van Vuelta en WK betekent tevens een breder scala van mogelijkheden voor de renners om een eventueel falen in de Tour de France recht te zetten. De Ronde van Spanje zou hierdoor aan waarde winnen. Tijdens het congres van de internationale wielrenunie, eind deze maand in Berlijn, zullen de plannen op de agenda komen.

In Berlijn zal trouwens ook de nationale kalender ter sprake komen.

Tot nu toe gold, dat wedstrijden die niet op de internationale kalender stonden tóch met renners uit andere landen verreden mochten worden. Dit kwam vooral de Belgische koersen, met hun massale inbreng van Nederlanders, etcetera, ten goede. Thans speelt men bij de internationale profsectie met de gedachte om in nationale wedstrijden uitsluitend renners uit het betreffende land te laten starten. Commentaar in België: „Van het aantal kermiskoersen (momenteel ruim honderddertig, red.) zal in dat geval meer dan de helft verdwijnen. Zoiets kan toch niet de bedoeling zijn van mensen uit de leidende sector van de beroepswielersport". De Belgische organisatoren gaan er daarom van uit, dat het plan in de ijskast gezet wordt. De verschuiving van Vuelta en WK is daarentegen andere koek.

Lopers massaal naar Pey/Echt

PEY/ECHT - De recreatiesportvereniging Kranenbroek verwacht zondag om 10.30 uur zo'n 1200 atleten op het Chatelain Plein in Pey voor de start van de jaarlijkse halve en kwartmarathon. Omdat naast Kontinu deze keer ook Asics Tiger en het Limburgs Dagblad geld in het gebeuren hebben gestoken, kan organisator Peter Housmans na afloop de winnaars in klinkende munt uitbetalen.

„We beginnen bescheiden, maar de winaar van de halve marathon kan met een beetje goede wil met f. 350 naar huis gaan: 150 voor de zege, 100 als hij onder het record, 1.06.56 van Jean-Pierre Paumen blijft, en nog eens 100 als hij sneller is dan 1.06.00. De snelste dame kan f. 320 verdienen: 120 voor de zege, 100 voor verbetering van de 1.18.57 van Pat Hameleers, en 100 extra voor een tijd van minder dan 1.16.00 uur".

Hameleers kan haar titel wegens familieverplichtingen niet verdedigen, maar in haar plaats loopt Wilma Rusman. Paumen moet twee ronden in de clinch met de Polen Misiewicz, Pauczynski en Najmowicz, die net als de Belg de hele marathon in minder dan 2.15 uur kunnen lopen. Favorieten voor de kwartmarathon zijn Nico Hamers, Maurice Swennen, en Wil Goessens. Zij lopen een ronde van 10.55 km. De liefhebbers van de veldloop kunnen zondagmiddag aan de bak in Tegelen waar voor de 42ste keer de snelle sprongcross wordt gehouden. De dames en A-meisjes vertrekken om 13.30 uur voor 3.000 m. met Helle Vullings en Liesbeth Thurlings als grootste kanshebsters. Na de A-jongens die om 13.50 uur beginnen aan 5.000 m. is er om 14.15 uur de beurt aan de heren voor 9.000 m.

sport kort

● VOETBAL – Het A-jeugdteam van Roda JC, koploper in de jeugddivisie, speelt zaterdag om 14.30 uur op het sportcomplex de Groene Long in Kerkrade de topper tegen het als tweede geklasseerde NEC uit Nijmegen.

sport in cijfers

TENNIS

Phoenix vrouwen enkelspel. eerste ronde: Halard - Stafford 6-2 3-6 6-4, Appelmans - Gavaldon 7-5 6-3, Frazier - Labat 6-3 6-1. tweede ronde: Fendick - Ritter 7-6 6-1, Po - Whitlinger 6-1 1-6 6-2.
Rio de Janeiro 350.000 gulden. mannen, enkelspel. achtste finales: Zoecke - Nestor 6-3 6-2, Perez-Roldan - Costa 6-4 6-7, Arrese - Daher 7-6 1-6 6-4, Oncis - Delaitre 7-6 6-4, Muster - Gomez 6-4 6-4, Clavet - Roese 6-2 6-2, Javier Sanchez - Herrera 2-6 6-2 7-5, Roig - Haarhuis 6-2 6-1.
Aken Küppers Kölsch Cup: 2e ronde: Damm - Pescariu 6-3, 6-4; Gabrichidze - Naewie 7-6, 1-6, 6-4; Pridham - Mansdorf 6-7, 6-4, 6-4.
Parijs. Mannen, 4 miljoen gulden, derde ronde: Novacek - Kulti 6-3 6-2, Volkov - Boetsch 7-5 6-2, Sampras - Ivanisevic 6-3 6-7 7-6, Korda - Bruguera 6-2 6-4, Svensson - Becker w.o., Camporese - Courier 7-6 6-3, Forget - Rostagno 4-6 6-3 6-1.

BOKSEN

Mexico WBC-ranglijst, oktober. zwaarvedergewicht. kampioen: Nelson. uitdagers: 1. Fenech, 2. Molina, 3. Hernandez, 4. Londas, 5. Taylor, 6. Tuur, 7. Downes, 8. Ruelas, 9. Guevara, 10. Paz.
St. Truiden EG-toernooi, eerste ronde. tot 67 kg: Verhagen wint op punten (5-0) van Seco; tot 71 kg: Medina verliest op punten (1-4) van Lowe; tot 75 kg: Dilllewaard wint op punten (4-1) van Verrampe.

VOETBAL

Buenos Aires Supercopa halve finale, eerste wedstrijd. River Plate - Penarol 2-0 (2-0). 16. Diaz 1-0, 29. Borreli 2-0. Return 6 november in Montevideo.

AUTOSPORT

Abidjan rally van Ivoorkust, 12e wedstrijd voor het WK. Eindstand: 1.Shinozuka, Mitsubishi 3.30.16, 2. Tauziac, Mitsubishi 5.39.04, 3. Stohl, Audi 8.08.01, 4. Servant, Audi 9.29.19, 5. Choteau, Toyota 9.47.26, 6. Doue, Renault 10.08.35. Stand WK: 1. Sainz, Toyota 131 punten, 2. Kankkunen, Lancia 123, 3. Auriol, Lancia 101.

BILJARTEN

Gent wereldbeker driebanden, eerste ronde hoofdtoernooi: Eerste ronde: Theriaga - Pilss 3-0 (15-14 15-10 15-10), Arnouts - Koen Ceulemans 3-0 (15-6 15-4 15-14), Forthomme - Mano 3-1 (15-7 15-2 9-15 15-10), Havermans - Carlsen 3-1 (15-14 6-15 15-2 15-14), Comori - Spoormans 3-1 (9-15 15-13 15-9 15-4), Zanetti - Kobayashi 3-1 (15-11 15-8 4-15 15-0). Habraken - Kurt Ceulemans 3-0 (15-9 15-5 15-9), Jaspers - Verelst 3-0 (15-7 15-14 15-11), Caudron - Dellaert 3-0 (15-1 15-9 15-4).

SCHAKEN

Tilburg, Interpolis, elfde ronde: Kasparov - Barejev 1-0, Kamski - Anand afg., Kortsjnoi - Karpov 0-1, Timman - Short afg. Stand: 1. Kasparov 8 1/2 pnt, 2. Anand 6 1/2 en 1 afg.partij, 3. Karpov 6 1/2, 4. Short 6 en 1 afg.partij, 5. Kamski 5 en 1 afg.partij, 6. Timman 4 en 1 afg.partij, 7. Kortsjnoi 3 1/2, 8. Barejev 2 pnt.

WIELRENNEN

Wereldranglijst, FICP-ranglijst na afloop van seizoen 1991: 1. Bugno 2033 pnt, 2. Indurain 1640, 3. Chiappucci 1505, 4. Chioccioli 1078, 5. Museeuw 966, 6. Mottet 939, 7. Rominger 933, 8. Ludwig 903, 9. Mauri 893, 10. Lejaretta 885, 11. Maassen 867, 12. Fondriest 841, 13. Breukink 764, 14. Sörensen 738, 15. Van der Poel 726, 17. Rooks 700, 18. Kelly 696, 19. Delgado 679, 20. Van Hooydonck 675, 21. Le Mond 664, 25. Argentin 621, 32. Nijdam 516.

FICP-ploegenklassement: 1. Carrera, 2. Banesto, 3. Buckler, 4. Once, 5. Gatorade, 6. Panasonic, 7. PDM, 8. Ariostea, 9. Del Tongo, 10. Lotto, 11. Toshiba, 12. RMO, 13. Z, 14. Helvetia, 15. Histor, 16. Motorola, 17. Tulip, 18. Castorama, 19. Clas, 20. TVM.

AustraliëSun Tour: 1. Engleman 42.40.49 uur, 2. Talen op 1.59, 3. Udo Bölts 2.11, 4. Sunderland 3.48, 5. Salas 4.04, 6. Clary 6.13, 7. Hartmut Blts 7.07, 12. Bogaert 12.15. Etappezeges voor o.a. Talen (1x) en Wüst (3x).

Voorzitter Nijsten stapt op bij Caesar

BEEK - Voetbalvereniging Caesar zit voorlopig zonder voorzitter. Albert Nijsten, die deze functie ruim vijftien jaar bekleedde, is als zodanig teruggetreden. Drukke werkzaamheden liggen ten grondslag aan zijn beslissing. Nijsten zal wel aan de tweedeklasser verbonden blijven.

Tebbenhoff mag weg uit Dordrecht

DORDRECHT - Het bestuur van SVV/Dordrecht'90 zal alle medewerking verlenen aan een transfer of een vertrek op huurbasis wanneer zich een club aandient voor Zier Tebbenhoff. De aanvaller werd vorige week na een ruzie door trainer Hans Verel uit de A-selectie verwijderd. Een poging van Rob Jansen van de VVCS om het conflict bij te leggen, bleek vergeefs.

Tuur zesde op uitdagerslijst

MEXICO - Regilio Tuur is zesde op de door de World Boxing Council (WBC) gepubliceerde lijst van uitdagers in het zwaarvedergewicht. Eerste kandidaat om wereldkampioen Azumah Nelson uit Ghana uit te dagen is de Australiër Jeff Fenech. Verder moet Tuur twee Amerikanen, een Puertoricaan en een Fransman voor zich dulden.

MVV oefent tegen Eijsden

EIJSDEN - Eerste klasse Eijsden neemt dinsdag de vernieuwde accomodatie en de nieuwe lichtinstallatie in gebruik worden genomen. Wethouder van sportzaken Peter Piatek zal de officiële opening verrichten. In het kader van de opening speelt Eijsden om 19.30 uur tegen MVV.

Wiersma terug achter dambord

VELP – Voor het eerst sinds [illegible] ren neemt Harm Wiersma deel aan de finale om het Nederlands damkampioenschap. De zesvoudige wereldkampioen, trainer-coach van de Koninklijke Nederlandse Dambond, onderbrak zijn loopbaan als dammer nadat hij voor de zesde keer de wereldkampioen werd. Op de wereldranglijst neemt Wiersma met 2422 punten de derde plaats in achter Sijbrands (2457) en wereldkampioen Alexej Tsjizjov.

Vanenburg zes weken uit roulatie

EINDHOVEN - Gerald Vanenburg zal op zijn vroegst half december zijn rentree kunnen maken in het eerste elftal van PSV. De aanvoerder van PSV werd in het Anna Ziekenhuis in Geldrop geopereerd aan een scheur in de buitenmeniscus van de rechter knie. De middenvelder had zich in Geldrop gemeld voor een kijkoperatie.

Cyclocross Nuth opening seizoen

NUTH - Op een parcours nabij de Spoorstraat in Nuth wordt zaterdag het winterseizoen voor de Limburgse wielrenners geopend.

De cyclocross, waarvoor om twee uur het startschot klinkt, is de eerste in een reeks van circa tien veldritten om de Gerrit Scholten trofee, genoemd naar de onlangs overleden districtsconsul van de KNWU.

De cross in Nuth geldt als interclubwedstrijd. Inschrijving kan plaatsvinden vanaf 13.00 uur tot vlak vóór de start. Deelname staat open voor alle gelicentieerde A- en B-amateurs, alsmede junioren. ATB'ers mogen niet starten.

● In Frankrijk wordt van 13 tot en met 23 augustus een nieuwe wielerronde voor vrouwen gehouden. De organisatie is in handen van Paris Olympique Cycliste, de club van Jeannie Longo. De start is in Parijs, de aankomst van de laatste etappe op l'Alpe d'Huez.

● Amateurwielrenner Heinrich Trumheller wordt prof bij Helvetia.

Trainer Strolenberg: 'We mikken op handhaving'

Helios nog niet klaar voor krachttoeren

Van onze medewerker EDDY BUDÉ

SIMPELVELD - Voor de gewichtheffers van Helios ging afgelopen zondag de competitie van start. De in de hoogste klasse acterende Simpelveldse ploeg, reikte tegen de overige ploegen Moerwijk, Atlas en LKV tot een derde plaats. Volgens trainer-coach Piet Strolenberg was dat resultaat niet onverdienstelijk. Zeker wanneer je bedenkt dat de sterkste man van Helios, Wiel Frijns, door een plotselinge griep niet van de partij kon zijn. Roger Godschalk, Pascal Lataster, Andy Cox en Michel Coubo zijn de mannen die het dit seizoen voor Helios moeten gaan maken.

„Dit jaar mikken we op handhaving", vertelt Strolenberg. „Deze ploeg zit nog helemaal in de opbouwfase. Mensen vragen me wel eens wanneer Helios weer de Nederlandse titel gaat pakken. Zij vergeten dan dat iemand als Ger Vandeberg gestopt is en Wiel Frijns lange tijd geveld was door een knieblessure en nu hard aan het werken is voor zijn comeback.

Helios leverde in het verleden vele kampioenen af. Jan Janssen, Erik Docter, Ger Vandeberg en Wiel Frijns zijn in Simpelveld wereldberoemd. Van hen is alleen nog Frijns beschikbaar voor de hoofdmacht. Strolenberg: „De energie en inzet van die groothe-den mis ik wel eens. De huidige lichting laat het kwa trainingsarbeid nog wel eens afweten. Teveel andere interesses. Toch gaan ook bij gewichtheffen prestatie en training hand in hand".

Pascal Lataster (19) is een van de aankomende talenten bij de laatst overgebleven Limburgse gewichthefbolwerk. De 20-jarige MTS scholier kan volgens zijn trainer een topper worden, maar zal zich dan wel de nodige inspanningen moeten getroosten. Voorlopig staat hij nog in de schaduw van meervoudig Nederlands jeugdkampioen Roger Godschalk.

„Met speciale oefenschema's proberen zij spiermassa op te voeren. Hij weegt nu 58 kg. en dat is eigenlijk vijf kg. te weinig".

Met het NK-gewichtheffen in februari in eigen huis voor de boeg, hoopt Strolenberg dat zijn pupillen er in de komende maanden extra tegenaan gaan.

„Dat NK moet toch voor hun een extra stimulans betekenen. Voor eigen publiek een nationale titel pakken, gaf mij tenminste vroeger een enorme kick. Twee keer per week trainen is eigenlijk te weinig. Godschalk en Lataster waren twee jaar geleden misschien wel de grootste talenten in Nederland.

Daarna is hun ontwikkeling iets gestagneerd. Ik had er in ieder geval meer van verwacht. Het wordt tijd dat ze wat laten zien. Oude tijden moeten bij Helios gaan herleven. Limburg moet weer een vooraanstaande rol op nationaal niveau gaan spelen. Dit jaar wordt voor hun misschien wel het jaar van de waarheid".

● *Volgens Helios-trainer Strolenberg is gewichtheffer Pascal Lataster (foto) enigszins gestagneerd in zijn ontwikkeling.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Skicompetitie van start in Landgraaf

LANDGRAAF - Op de kunststofskibaan van Sigi Moser in Landgraaf vindt zondag om 14.00 uur weer de eerste slalomwedstrijd van het seizoen plaats. De toegang is gratis. Zowel voorde jeugd als voor de volwassenen zijn er wedstrijdpunten te verdienen.

Nieuw record voor Peters

BRNO/HEERLEN - De Heerlense Merinda Peters heeft bij het WK kunstwielrijden in Brno een nieuw persoonlijk record gevestigd. De veertienjarige reed bij haar debuut een puntenaantal van 251.77 bij elkaar, goed voor een zestiende plaats. Claudia Heynen, eveneens van De Heidebloem, eindigde twee plaatsen lager. De wereldtitel ging naar de Duitse Iris Kurz.

agenda

Aankondigingen vóór woensdag naar sportredactie Limburgs Dagblad postbus 3100, 6401 DP Heerlen Onder vermelding van 'agenda'

VANDAAG

Receptie, Heerlen sportpark Varenbeuk, vanaf 19.30 uur receptie in de kantine van All Stars, in verband met het behaalde kampioenschap en de derde plaats in de nationale titelstrijd van het junioren softbalteam.

Biljarten, Heerlen. Gemeenschapshuis Heksenberg. Driebanden om plaats in finale NK.

Versterkt De Pint slechts in bijrol

Van onze medewerker
JO KERSTEN

HEERLEN/ECHT - Het Wessemse Maasgolf, kampioen golfbiljarten in Nederland, is ook in het al gestarte seizoen '91-'92 de voornaamste kandidaat voor de titel. De heersende kampioen komt met een ongewijzigd zestal aan de tafels, terwijl men bij de concurrentie de hoop heeft gevestigd op de nieuwe aanwinsten. Brand Taveerne uit Sittard heeft zelfs drie nieuwe toppers aangetrokken: oud-bondscoach Ad Dijstelbloem, Michel Moonen van de Kroon uit Voerendaal en Jan Beenen van Pappegey uit Sittard.

Elise van Loon is de enige vrouwelijke deelnemer aan de competitie op het hoogste niveau. Bij het Heerlense De Pint zijn Walter Schmerberg van De Stern uit Maastricht en Loek Carlitz uit de eigen jeugd nieuwelingen in het ereklasse-circuit. Anton Poell en Conny van de Ven gaan naar lagere teams.

Bij de onttroonde nationale bekerkampioen SNA uit Nederweert komen ook drie nieuwe spelers naar SNA om de club boven Maasgolf uit te tillen. De nieuwkomers daar zijn: Marc Ceelen van Dennenoord '89 (inmiddels opgeheven); Math Smolenaers van BVN en Iwan Hendrickx van BVO, beiden uit Nederweert. Jac. Janssen, Robert Klaus en René van Hörsten maken geen deel meer uit van het eerste team van SNA.

Bij BV Eind is alleen Robert Klaus van SNA overgekomen en BVO zag Iwan Hendrickx naar SNA terugkeren. Diens plaats is overgenomen door Eric de Wit.

Nieuwkomer in de ereklasse is 't Heukske uit Echt, dat het moeilijk gaat krijgen, aldus Broer Wijen van deze vereniging. De ereklasse bestaat dit seizoen uit tien teams: twee minder dan vorig jaar. De diverse selecties zijn:

Maasgolf Wessem: Joost en Wichert Drenth, Math van Veldhoven, Peter Roumen, Rob Steffanie en Henk van de Runstraat.
SNA Nederweert: Leon Beyes, Iwan Hendrickx, Marc Ceelen, Math Smolenaers, Rick Scheepers en Leon Puynen.
't Heukske Echt: Peter van Wegberg, Willy van der Loo, Pierre Segers, Math Vogel, Twan Vergoossen en Broer Wijen.
Maasvallei Urmond: Wies en Tonny Bergers, John Schumans, Frans Demandt, Theo Muurmans en Marcel Wijnands.
Hollandia Sittard: Fred, Peter en Michel Revenich, Jo Hendriks, Niek Honing en Olaf Horstenbach.
BVC Chevremont: Nico Kloth, Arno Krizmann, Frans Houben, Henk Geurts, Rob van Ree en Lucien van der Linden.
De Pint Heerlen: Raymond, Clive en Theo Koster, Jean-Pierre Ritzen, Walter Schmerberg en Louk Carlitz.
BVE Eind-Nederweert: Twan Minten, Mart Jacobs, Robert Klaus, Harry Heymans, Wiel van Gemert en Peter Terium.
BVO Ospel: Theo Jacobs, Jan Vaes, Jan Smolenaers, Henk Spitters, Jan Wijen en Eric de Wit.
Brand Taveerne Sittard: Bert Magermans, Elise van Loon, Raymond Aarts, Ad Dijstelbloem, Jan Beenen en Michel Moonen.

Kerkraadse taekwandoka stapt in voetsporen van zijn vader

Ferdinandus overwint angst

● *Humphrey Ferdinandus spart samen met zijn vader Walli, drager van de zwarte taekwando-band.* Foto: FRANS RADE

Van onze medewerker PIERRE FRAMBACH

KERKRADE - Hij wordt door insiders getipt als een man om in de nabije toekomst in de gaten te houden. In de B-categorie taekwando werd Humphrey Ferdinandus (21) al twee keer Limburgs kampioen. Sinds kort mag hij zich de A-status aanmeten. Zijn debuut in deze klasse, tijdens het internationaal toernooi in Liverpool, was verrassend. Hij hoefde alleen het hoofd te buigen voor de Russische kampioen in de klasse tot 83 kg. Een prima prestatie waaraan een week voordien nog een ander hoogtepunt vooraf ging. Tijdens het internationaal taekwondo toernooi in het Ubach Palenberg werd hij als de meest technische taekwondoka aangewezen.

De Kerkradenaar lijkt de oogst van de vele inspanningen nu binnen te halen. Vier keer per week staat hij in sporthal Ron Silvertand op de matten. Een moeilijke opgave waarvoor Humphrey Ferdinandus zich veel opoffering getroost. „Het probleem zit in mijn HEAO-studie. Ik ben gewoon verzot op deze sport en in die situatie zou je wel eens geneigd zijn om je studie te verwaarlozen. Maar ik heb toch de gulden middenweg gevonden. Dat heb ik overigens aan mijn vader beloofd en daar hou ik me aan".

De belofte van Humphrey aan zijn vader Wally komt niet uit de lucht vallen. Vader ferdinandus heeft immers vroeger ook het taekwondo beoefend, in een tijd dat er nog zonder bescherming werd gevochten. „Je weet dat deze sport niet geheel risicoloos is en in verband met zijn studie wilde ik hem er van afhouden", zegt vader Wally.

Maar Humprey was al te vre heen. De liefde voor de sport had de overhand. Humprey: „Ik begrijp mijn vaders bezorgdheid, maar je denkt: mij overkomt niks. Sinds kort gaat hij met mij mee trainen. Hij weigert alleen om zijn zwarte band om te doen. Dat zal hij pas doen als ik die ook bezit."

Achterwaarts

Die eerste dan-graad is voor Humphrey Ferdinandus een uitdaging. Hij overweegt deel te nemen aan de Limburgse A-kampioenschappen full contact, of zich voor te bereiden op het dan-examen. „Ik ben iemand die alles wil bereiken wat mogelijk is. Maar dat heeft ook zijn consequenties. Door te veel toernooien te draaien, iets wat ik overigens schitterend vind, heb ik nu een blessure aan mijn rechterenkel.

Die blessure kan een rol spelen. Ik moet er nog eens met trainer Ron Silvertand over praten, wat ik het beste kan doen. In die man heb ik een grenzeloos vertrouwen. Hij doet bijzonder veel voor deze sport en de mensen die daarmee bezig zijn. Hij laat vaak andere trainers komen om het peil nog hoger te stuwen. Verder spar ik veel met Marcel Roncken. Je kunt wel zeggen dat hij onderhand mijn vaste sparringspartner is geworden.

Hij beschikt over veel wedstrijdervaring en dat pak je gauw van zo iemand over".

Reach

Humphrey meet bijna twee meter. Hij beschikt over een enorme reikwijdte. Maar meer nog is hij gezegend met een aantal goede trappen, waarvan vooral zijn achterwaartse een geducht wapen is. „Angst ken ik nooit, maar wel zenuwen", zegt hij. „Heb je angst, dan blokkeer je en dat is me gelukkig nog nooit overkomen."

schaken

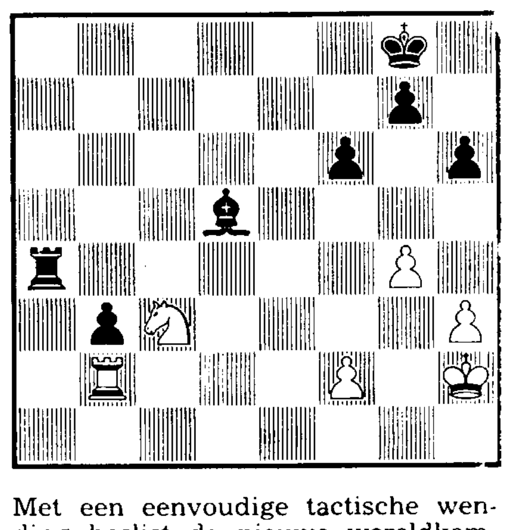
met michiel bunnik

De hegemonie van de Sovjetunie, die in het vrouwenschaak 64 jaar heeft geduurd, is ten einde. Dinsdag werd in de Filipijnse hoofdstad Manila de 21-jarige Chinese Xie Jun wereldkampioene. Zij versloeg titelhoudster Maja Tsjiboerdanidse, spelend onder de Georgische vlag.

Tsjiboerdanidse - Xie Jun Spaans 8. partij

1. e4,e5 2. Pf3,Pc6 3. Lb5,a6 4. La4,Pf6 5. 0-0,Le7 6. Te1,b5 7. Lb3,0-0 8. d3. Wit laat zich, de grote combinatoire vaardigheden van haar tegenstandster kennende, niet in op het Marshall gambiet: 8. c3,d5 enz. **8. ...,d6 9. c3,Pa5 10. Lc2,c5 11. Pbd2,Te8 12. Pf1,Pc6 13. h3.**

Voorzichtig gespeeld. Bekend is ook 13. Pe3,Lf8 14. a4,Lb7 met ongeveer dezelfde kenmerken als de partij. **13. ...,Lb7 14. Pg3,Lf8 15. Pf5,Pe7 16. P:e7+.** Of 16. P3h4,P:f5 17. P:h5,d5 met gelijkspel. **16. ...,L:e7 17. a4,Lf8.** Zwart wil op het juiste moment ... d6-d5 spelen. **18. Lg5,h6 19. Lh4,Le7 20. d4.** Eindelijk komt wit tot d4. Zwart kan de centrumactie van wit echter gemakkelijk opvangen. **20. ...,Dc7.** Maar niet 20. ...,e:d4? 21. c:d4,P:e4 22. L:e4,L:e4 23. T:e4,L:h4 24. T:e8+ met stukwinst. **21. d:e5.** Na 21. d5,c4 kan zwart met b5-b4 een actie op de witte damevleugel inleiden. **21. ...,d:e5 22. De2,c4** wit staat nu reeds minder; de loper op h4 staat ongelukkig en de diagonaal a7-g1 is in zwarts handen. **23. Ted1,Dc5 24. Ph2,b4 25. c:b4,D:b4 26. Pf3.** Bij gebrek aan beter. 26. L:f6,L:f6 27. Td7,Lc6 is ook niet veel. **26. ...,Ph5!** Lokt nog enkele zwaktes in het witte kamp uit. **27. L:e7,D:e7 28. g3,De6 29. Kh2,Pf6 30. Ta3,a5 31. Te3,Lc8 32. Df1,Tb8 33. Tb1,La6.** Het is fraai om te zien hoe zwart met elke zet een nieuwe dreiging in de stelling brengt en wits ruimte steeds beperkter wordt: uitmelken noemt men dat. **34. De1,Tb4 35. b3,Teb8 36. b:c4,Pd7!** De pion loopt niet weg en zwart dekt eerst pion e5 alvorens zij met de dame op c4 neemt. **37. Teb3,D:c4 38. T:b4,a:b4.** Zwart heeft nu naast het tijdelijke voordeel van ruimteoverwicht ook het blijvende voordeel van de ver opgerukte vrijpion. **39. Lb3,Dd3 40. Dd1.** Dameruil kan wit niet meer redden. **40. ...,D:d1 41. T:d1,Pc5 42. Tb1,Ld3 43. Tb2,L:e4 44. P:e5,P:b3 45. T:b3,Ld5 46. Tb2,b3 47. Pd3,f6.** Ontneemt het paard veld e5. **48. g4,Lc4 49. Pc5,Tc8 50. Pe4.** 50. P:b3?, Tb8 kost wit het paard. **50. ...,Ld5 51. Pg3,Ta8 52. Pe2,T:a4 53. Pc3.**

Met een eenvoudige tactische wending beslist de nieuwe wereldkampioene de partij **53. ...,Ta2! 54. Tb1.** De toren mag natuurlijk niet geslagen worden: 54. P:a2,b:a2 55. Tb8+,Kf7 en de pion loopt door. Of 54. Pd1,Lf3 en zwart wint. **54. ...,T:f2+ 55. Kg1,Tg2+ 56. Kf1,Th2.** En wit gaf op. Op bijv. 57. Kg1 volgt 57. ...,Th1+ 58. Kf2,T:b1, Le4.

dammen

met john van den borst

Het afgelopen wereldkampioenschap voor dames eindigde in een afgetekende overwinning voor de Russin Zoja Goloebjeva, die daarmee haar wereldtitel behield. Verrassend was die uitslag niet, want Goloebjeva is al een paar jaar superieur aan alle vrouwelijke concurrentie.

Onze eigen nationaal kampioene Karen van Lith deed het vooral in het begin van het WK goed. Zó goed dat ze een tijdje zelfs serieus kandidaat voor de titel was. Op een zeker moment stond ze 3 punten voor op het peloton. Toen het in de achtste en negende ronde misging kwam Goloebjeva echter snel voorbij. Van Lith deelde uiteindelijk met de Russin Jankovskaja de tweede plaats. Een herkamp tussen deze moet uitmaken wie Goloebjeva mag uitdagen vóor een match.

Hier een van Van Liths beste WK-partijen. Ze verslaat daarin Jacqueline Schouten, de Noordhollandse die zesde werd en na het toernooi tot internationaal meester werd benoemd.

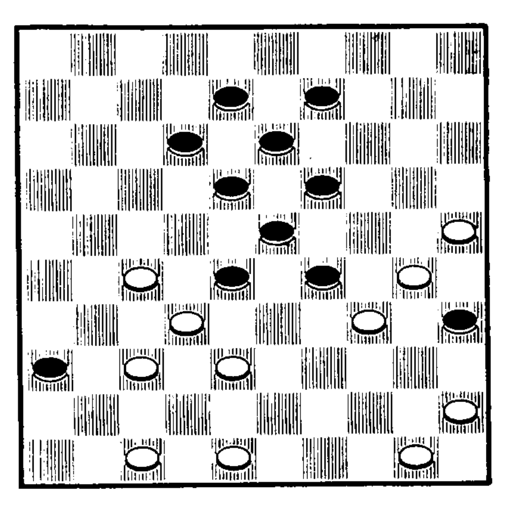
Schouten-Van Lith
WK-dames '91, Minsk

1. 34-30 20-25 2. 32-28 25x34 3. 40x29 14-20 4. 37-32 10-14 5. 41-37 17-22 6. 28x17 11x22 7. 46-41 5-10 8. 45-40 6-11 9. 40-34 12-17. Om de symmetrie te doorbreken. **10. 32-28 19-23 11. 28x19 14x23 12. 38-32 7-12 13. 32-28 23x32 14. 37x28 10-14 15. 41-37 14-19 16. 37-32 22-27 17. 31x22 18x38 18. 43x32 12-18.** Schouten heeft de opening wat onbekommerd gespeeld. De halve hekstelling die Van Lith zo meteen inneemt legt wit heel lang aan banden. **19. 42-38 19-23! 20. 28x19 13x24 21. 34-30 9-13 22. 30x19 23. 39-34 4-9 24. 32-28 8-13 25. 44-39 1-6 26. 34-30 2-8 27. 30x19 13x24 28. 38-32 8-13 29. 39-34 17-21 30. 47-42 21-26 31. 36-31 26x37 32. 42x31 13-19 33. 49-43 9-13 34. 50-44 11-17 35. 31-26 16-21 36. 44-39 6-11 37. 48-42 11-16 38. 42-37 20-25 39. 29x20 15x24 40. 37-31.**

Ik dacht eerst dat wit hier na 34-29 (24-30) 35x24 (19x30) 43-38 (30-35) 29-24! buiten gevaar zou zijn [op (35-40) volgt dan 39-34 en 28-23 en op (25-30) direct 28-23] maar bij nader inzien is het toch niet duidelijk: 34-29 (24-30) 35x24 (19x30) 43-38 (30-35) 29-24 (3-9)! 39-34 (25-30) 34x25 (9-14)! en het wordt niet zo maar remise.

40. ... 18-23 41. 34-30? Nu klopt het mooi voor Van Lith. Zwart had zich met 32-27 moeten verdedigen, maar mogelijk was Schouten na (21x32) 28x37 bang voor (24-30). Die angst is overdreven, want een eventuele zwarte doorbraak duurt veel te lang. **41. ... 25x34 42. 39x30 13-18!** Nu is het te laat voor 32-27, want dan volgt (21x32) 28x37 (17-21) 26x17 (18-22) 17x28 (23x41) met winst voor zwart.

43. 31-27 Geen keus, 43-38 en 30-25 komen neer op het partijverloop terwijl 43-39 (23-29) 28-23 enz. geen redding biedt voor wit. **43. ... 3-9 44. 30-25.** Hier komt 43-38 op hetzelfde neer want zwart doet dan ook (23-29). **44. ... 23-29! 45. 43-38 29-34!** En in plaats van op te geven, wat hier gepast zou zijn, deed Schouten nog **46. 25-20 24x15** en ging toen door haar vlag.

Om zelf op te lossen het diagram, een compositie van de bekende Brabantse problemist Jan Pennings. Wit speelt en wint, oplossing volgende week.

bridge

met wiel gielkens

De dames van ons nationale team huilen nog uit over Yokohama. Na 14 voorrondes kwamen ze 2 punten te kort voor plaatsing naar de kwartfinale. Nu gaat het minder om die 2 punten dan om het algehele gevoel dat het niet ging als in Perth 1989, waar zilver werd gehaald. Zeker is dat we minder hard hebben getraind dan de Duitsers en Oostenrijkers die, evenals in Killarney, boven ons eindigden. Eenmaal aan de tafel gezeten hebben we er alles aan gedaan om de wedstrijden naar onze hand te zetten. Maar, zoals Garrozzo het indertijd al treffend zei, ambitie moet niet aan de tafel ontstaan, maar minstens een jaar ervóór. Want om bij topsport topprestaties te leveren moet je ook in topvorm zijn. En dat heeft er m.i. aan ontbroken; want bridgen kunnen die „Hollandse meiden" wel.

	♠ H109 ♥ H765 ♦ 1062 ♣ B98	
♠ B6432 ♥ VB83 ♦ 98 ♣ H10	N W O Z	♠ AV75 ♥ 92 ♦ HB43 ♣ 632
	♠ 8 ♥ A104 ♦ AV75 ♣ AV754	

De Nederlandse Noord moet 3SA spelen, waartegen Oost uitkwam met H9, voor de 10,B en H. De leider speelde nu klaver voor Kl V en H, waarna West Sch 3 switchte voor de 9 en V. Oost vervolgde weer harten voor dummy's aas, waarna de leider naar Kl B speelde, de snit op R H nam en haar 3 klaverslagen incasseerde. Er zijn aldus 8 slagen, je bent in dummy en waar komt nu de 9e vandaan? De leider had goed opgelet. Oost had nl. op de 4e en 5e klaver 2 schoppens geëcarteerd en dit bracht haar tot de volgende correcte analyse. Oost, die kennelijk van een doubleton harten (92) was gestart, zou dus wel geen 5k hebben. Zij had 3 klaver gehad en dus zouden de ruiten/schoppen 4-4 verdeeld moeten zitten. In slag 10 speelde ze derhalve een kleine ruiten onder het aas vandaan naar de 10 en boer van Oost en toen deze, na Sch A te hebben geïncasseerd, met R 4 vervolgde werd op tafel de 7 gelegd voor de 9e slag! Zou Oost op de klaver een schoppen en een ruiten hebben geëcarteerd en dus als laatste 4 kaarten Sch A7 en R HB hebben gehad, dan wordt in slag 10 R A gespeeld en Oost vervolgens met ruiten aan slag gebracht, waarna zij de 9e slag in schoppen moet brengen. Aan de andere tafel bemoeiden de Nederlandse OW zich met het bieden:

Noord	Oost	Zuid	West
pas	pas	1Kl	pas
1H	D	2R	3Sch

3SA en allen passen.

3SA is nu gedoemd te sneuvelen, want de dodelijke Sch-start is 100% gemarkeerd. Oost start met de 5 (4e van boven) voor de 8,B en H. Ja, en nu gaat het opeens niet meer. Als West met Kl H aan slag komt blokkeert de schoppenkleur! Oost zou hier dus, afwijkend van de uitkomstregels, met een schoppenhonneur hebben moeten starten of West had deze keer op de 3e hand laag moeten bijspelen! In beide gevallen blijft er communicatie om nadien 4 schoppens te incasseren en 1 down te noteren.

Zowel het afspel in de ene kamer als het bieden in de andere hadden een beter lot verdiend. Maar de afwerking ontbrak te vaak. Laten we dat vooral op een gebrek aan conditie houden. Dan is er na dit uithuilen tenminste een opnieuw beginnen mogelijk.